

ISBN 975 512 732-2

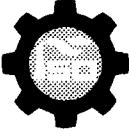

İSTANBUL SANAYİ ODASI

Sanayide
Fon Akımı ve
Finans Yollarındaki
Değişimler

1994 - 2000

İstanbul Sanayi Odası

Sanayide Fon Akımı
ve
Finans Yollarındaki
Değişmeler
1994-2000

Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Şubesi

ISBN 975-512-723-2

1. Baskı, 1000 Adet

Mayıs 2003, İstanbul

İstanbul Sanayi Odası Yayınları No: 2003/3

İstanbul Sanayi Odası - Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Şubesi

Meşrutiyet Cad. No: 118 Tepebaşı 80050 İstanbul

Tel: : (0212) 252 29 00

Faks : (0212) 245 32 82

e-posta: arastirma@iso.org.tr

Kapak Tasarımı:

BR Reklâm Hizmetleri

Halaskârgazi Cad. Sebat Apt.

No: 192 Kat: 4 D. 7 Osmanbey/İST.

Tel : (0212) 234 90 93-94-95

Faks : (0212) 234 90 97

Baskı:

Avcıol Basım Yayın

Divanyolu Cad. Bestekâr Osman Sok.

Birkonlar Han 8/2 Cağaloğlu/İST.

Tel : (0212) 511 22 07 - 522 40 51

Faks : (0212) 526 04 24

© Tüm hakları İstanbul Sanayi Odası'na aittir.

Bu yayındaki bilgiler ancak kaynak gösterilerek kullanılabilir.

ÖNSÖZ

İstanbul Sanayi Odası'na üye kuruluşların finans yapılarını incelemek, finansman yapılarındaki değişim ve gelişmeleri ortaya koyabilmek amacıyla hazırlanan "Sanayide Fon Akımı ve Finans Yollarındaki Değişmeler" adlı çalışmanın ilki, 1980'li yılların başında gerçekleştirilmiş ve benzeri çalışmalar 1990'lı yıllara kadar sürdürülmüştür. İmalat sanayii ve alt sanayii sektörlerinde fon akımı ve finansal oranlar konusunda genel eğilimleri belirleyerek, üyelerimize, işyerlerini, buldukları sektörle ve sanayinin bütünü ile karşılaştırmak imkanı sunan bu çalışmamız ise, 1994-2000 dönemi için hazırlanmış bulunmaktadır.

Çalışmada, imalat sanayii geneli ve alt sanayii dalları için fon akım tabloları düzenlenerek, sektörlerin nereden kaynak sağladığı ve bu kaynakların nerelerde kullanıldığı yıllar itibarıyla belirlenip, genel eğilimler saptanmaya çalışılmıştır. İncelemede, imalat sanayiinin ve alt sanayi dallarının mali yapısı, likidite durumu, finansal verimliliği ve karlılığı ile ilgili gelişmelerin yönünü saptayabilmek ve değerlendirebilmek için çok sayıda finansal oran kullanılmıştır. Böylece işyerlerinin, finansal açıdan ilgili sektördeki yerlerini saptamaya yardımcı olacak kriterler belirlenmiş, sanayinin fonlanması, mali yapısı ve karlılık durumundaki genel eğilimler ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bütün bunlara oldukça uzun bir zaman aralığından bakılması, gelişmelerin yönünü görmek açısından yararlı olmuştur.

Çalışmadan elde edilen bulgular, sanayinin olağan faaliyetleri sonucu kaynak yaratma gücünün azaldığını, finansmanda özellikle kısa süreli borçların payının arttığını, öz kaynak yetersizliğinin daha belirgin hale geldiğini ve likidite riskinin yükseldiğini göstermektedir. Bu gelişmeler sonucunda, sanayimizde yükümlülükleri yerine getirme gücü azalmış, finansal verimlilik ve karlılık düşmüştür.

Fon akımı ve finansal oranlar konusunda oldukça önemli veriler içeren bu çalışma, doğru politikaların saptanabilmesi ve önlemlerin zamanında alınabilmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Alanında önemli bir boşluğu dolduracak bu yayının hazırlanmasında emeği geçen Odamız Danışmanı Sayın Dr. Öztin Akgüç başta olmak üzere, Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Şubemiz ve Bilgi İşlem Merkezimize teşekkür eder, yayınınımızın üyelerimize ve tüm ilgililere yararlı olmasını dileriz.

Saygılarımızla,

C. Tanıl Küçük

İstanbul Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

İÇİNDEKİLER

Giriş.....	7
İmalat Sanayii	13
Gıda Maddeleri Sanayii (I) (Başka yerde sınıflandırılmamış gıda maddeleri dahil)	19
Gıda Maddeleri Sanayii (II) (Başka yerde sınıflandırılmamış gıda maddeleri)	25
İçki Sanayii (Alkollü ve Alkolsüz)	31
Dokuma Sanayii.....	37
Giyim Eşyası Sanayii.....	43
Kürk ve Deri Sanayii	49
Ayakkabı Sanayii	55
Ağaç ve Mantar Ürünleri Sanayii	61
Ağaç Mobilya ve Mefruşat Sanayii	67
Kağıt ve Kağıt Ürünleri Sanayii	73
Basım Sanayii.....	79
Ana Kimya Sanayii	85
Diğer Kimyasal Ürünler Sanayii	91
Lastik Ürünleri Sanayii	97
Plastik Ürünleri Sanayii	105
Çeşitli Petrol ve Kömür Türevleri Sanayii	109
Çanak-Çömlek-Çini-Porselen Sanayii.....	115

Cam ve Camdan Mamul Eşya Sanayii	121
Taş ve Toprağa Dayalı Diğer Sanayii.....	127
Metal Eşya Sanayii.....	133
Demir Çelik Metal Ana Sanayii	139
Demir Çelik Dışında Metal Ana Sanayi	145
Makine Sanayii (Elektrikli Olanlar Hariç).....	151
Elektrik Makinaları Aletleri ve Cihazları Sanayii.....	157
Otomotiv Sanayii.....	163
Diğer İmalat Sanayii.....	169
Madencilik ve Taşocakçılığı	175
TABLolar	
İmalat Sanayiinde Başlıca Finansal Oranlar.....	181
Finansal Verimlilik (Devir Hızları) ve Satış Kârlılığı.....	203

GİRİŞ

Sanayide Fon Akımı ve Finans Yollarındaki Değişmeler konusunda ilk çalışma, İstanbul Sanayi Odası'na üye firmaların 1981 ve 1982 takvim yıllarına ilişkin bilançolarından yararlanılarak 1984 yılında yapılmış idi. Bu tür çalışmalar bir zaman aralığından sonra 1994-2000 dönemini kapsayacak biçimde, yeniden yapılmaya başlanılarak sürdürülmüştür. Firmalar ve yıllar itibariyle inceleme kapsamına giren firma sayısı tablolarda belirtildiği gibi değişme göstermektedir. Firmaların değişik ve sayılarının farklı oluşu, tutarlılığı bozmakta, bulguların yıllar itibariyle karşılaştırılmasının bir ölçüde de olsa hata payı taşımaya yol açmaktadır. Bu eksikliğin bilinmesine karşın, yine de gelişmelerin genel yönünü ortaya koyabilmek için yıllar itibariyle karşılaştırmalar yapılması yararlı olmaktadır.

Araştırma ve inceleme sonuçlarının daha iyi izlenebilmesi için bazı noktaların açıklanması, yinelenmesi gerekli görülmüştür. Araştırma yapılırken imalat sanayiinde, alt sektör veya sanayi dallarında, bilimsel örnekleme yapılarak firmalar seçilmemiştir. İstanbul Sanayi Odası üyeleri arasında bilançoları sağlanabilen firmalar inceleme kapsamına alınmıştır. Bu nedenle bulguların ülkemizde tüm imalat sanayiini ve/veya sanayi dallarını kapsayacak şekilde genelleştirilmesi hata payı taşır. Araştırmanın ISO üyeleri ile sınırlı olduğu dikkatten kaçmamalıdır.

Ülkemizde bilançolar çoğu kez standart bir forma uygun olarak tekdüze düzenlenmediğinden, bu tür çalışmalarda ilk sorun bilançoları tekdüze hale getirmek olmaktadır. Bu bağlamda 1995 yılından itibaren uygulamasına başlanan Tekdüzen Hesap Planı, önemli katkıda bulunmuştur. Bilanço kalemleri, (i) dönen varlıklar (ii) duran varlıklar olarak iki ana gruba ayrılmıştır. Olağan koşullarda bir hesap döneminde (genelde bir takvim yılında) paraya çevrilebilecek, işletme faaliyetinde ya da borç ödemede kullanılabilecek varlıklar dönen varlıklar başlığı al-

tında toplanmıştır. Dönen varlıklar da dört alt gruba ayrılmıştır. (i) Hazır değerler (kasa ve bankalar). İşletmenin portföyünde bulunan tahvil, bono gibi menkul kıymetler de ayrı bir kalem olarak alınmamış, hazır değerler arasında gösterilmiştir. (ii) Kısa vadeli ticari alacaklar, (iii) stoklar, (iv) diğer dönen varlıklar (tahakkuk etmiş gelirler, peşin ödenmiş giderler, gelecek hesap dönemine devredilen KDV, peşin ödenmiş vergiler, verilen avanslar, diğer alacaklar). Tekdüzen muhasebe planında dönen varlıklar daha ayrıntılı olarak sınıflandırılmış olmasına karşın, incelemede ayrıntıya inilmeden dönen varlıklar biçimlendirilmiştir.

İşletmede bir hesap döneminden daha uzun süreli olarak kullanılan ve izleyen hesap döneminde olağan koşullar altında paraya çevrilmeyecek değerler, Duran Varlıklar başlığı altında toplanmıştır. Duran Varlıklar'da ayrıntıya inilmeden, (i) bağlı değerler (genelde mali duran varlıklar, bağlı menkul değerler, iştirakler, bağlı ortaklıklar) (ii) maddi duran varlıklar (maddi sabit değerler), (iii) diğer duran varlıklar (maddi olmayan duran varlıklar ve (i) ve (ii) alt grubuna girmeyen duran varlıklar) olarak bölümlendirilmiştir.

Bilançonun kaynaklar (pasif) tablosu da, varlıkların ayırımına uygun olarak, (i) kısa vadeli yabancı kaynaklar (kısa vadeli borçlar), (ii) uzun vadeli yabancı kaynaklar (bilanço düzenlendiği tarihten itibaren vadesi bir yıldan daha uzun, olağan koşullarda izleyen hesap döneminde ödenmeyecek borç ve yükümlülükler) ve (iii) öz sermaye (öz kaynak) olarak ana gruplar itibariyle bölümlendirilmiştir.

Yabancı kaynakların ayırımı, Tekdüzen Hesap Planında daha ayrıntılı olmakla beraber, araştırmada kısa vadeli yabancı kaynaklar üç alt gruba, (i) banka kredileri (mali borçlar) (ii) ticari borçlar (satıcı kredileri), (iii) diğer borçlar (ortaklara olan borçlar, iştiraklere olan borçlar, ödenecek vergi ve diğer yasal yükümlülükler, ödenecek giderler alınan avanslar vb) olarak ayrılmıştır.

Yabancı kaynakların ayırımı, Tekdüzen Hesap Planında daha ayrıntılı olmakla beraber, araştırmada kısa vadeli yabancı kaynaklar üç alt gruba, (i) banka kredileri (mali borçlar), (ii) ticari borçlar (satıcı kredileri), (iii) diğer borçlar (ortaklara olan borçlar, iştiraklere olan borçlar, ödenecek vergi ve diğer yasal yükümlülükler, ödenecek giderler, alınan avanslar vb) olarak ayrılmıştır.

Uzun vadeli yabancı kaynaklar da,; (i) banka kredileri (mali borçlar), (ii) diğer borçlar olarak ayrılmıştır. İşletmelerde genelde uzun vadeli yabancı kaynaklar ağırlıklı bir pay taşımadığından bu bölümde ayrıntıya inilmemiştir. Ayrıca tahvil çıkarılması yoluyla kaynak sağlanması çok ayrıksı (istisnai) olduğundan önceki çalışmadan farklı olarak tahviller ayrı bir alt kalem olarak verilmemiştir.

Öz sermaye (öz kaynak) bölümünde, ödenmiş sermaye, yedek akçeler, yeniden değerlendirilmeden doğan değer artış fonu, geçmiş hesap döneminden devreden kar, dönem karı yer almakta, bu toplamdan varsa geçmiş dönem zararları ve dönem zararı indirilmektedir.

Fon akım tabloları brüt ve net olarak ayrı ayrı düzenlenmiştir. Brüt fon akım tablosunda, varlık artış ve azalışları, borç artış ve azalışları, işletmeden çekilen değerler ve işletmeye koyulan değerler, dönem karı ve dönem zararı, sermaye artışı ve azalışları mahsup edilmeden, indirilmeden, başka bir deyişle netleştirme işlemi yapılmadan ayrı ayrı gösterilmiştir.

Brüt fon akım (kaynak-kullanım) tablosu hazırlanırken kaynaklar altı alt gruba ayrılmıştır: (i) Faaliyet sonucu yaratılan kaynak (dönem karı, amortismanlar), (ii) kısa vadeli borç artışı (banka kredileri, ticari borçlar, diğer borçlar), (iii) uzun vadeli borç artışı (banka kredileri, diğer), (iv) varlık azalışı (dönen varlık ve duran varlık azalışı), (v) sermaye artışı (ödenmiş sermaye, değer artış fonu), (vi) işletmeye konulan değerler (işletme sahiplerince ve ortaklarca)

Kaynak kullanımını da, (i) ödenen vergi ve kar payları, (ii) dönen varlıklarda artış (hazır değerler, alacaklar, stoklar, diğer dönen varlıklarda artış), (iii) duran varlıklarda artış (bağlı değerlerde, maddi duran varlıklarda, diğer duran varlıklarda artış), (iv) borç azalışı (kısa vadeli ve uzun vadeli borçlarda artış), (v) sermaye azalışı, (vi) işletmeden çekilen değerler, (vii) dönem zararı.

Brüt fon akım tablosunda, kaynaklar arasında yer alan amortisman kalemi hem o dönemde ayrılan amortismanları hem de yeniden değerlendirilmeden kaynaklanan birikmiş amortisman artışını içermektedir. Bu nedenle söz konusu tablolarda faaliyet sonucu yaratılan kaynaklar gerçek tutarlarından daha yüksek görülmektedir. Ayrıca yeniden değerlendirme değer artış fonu da sermaye artışı içinde yer almaktadır. Aslında yeniden değerlendirme ile işletmelere yeni bir kaynak girişi olmamaktadır. Bu nedenle fon akım tabloları düzenlenirken, yeniden değerlemenin bilanço kalemleri üzerindeki etkisinin arındırılması gerekir. Brüt fon akım tablolarında Değer Artış Fonuna yer verilmesinin nedeni, işletmelerde öz kaynak (öz sermaye) içinde ve artışındaki önemini vurgulamak içindir.

Net fon akım tabloları düzenlenirken, brüt fon akım tablolarında yer alan tutarlar netleştirme işlemine tabi tutulmuşlardır. Bu bağlamda, (i) kısa vadeli borç artışından kısa vadeli borç kalemlerindeki azalışlar, (ii) uzun süreli borç artışından, yine uzun süreli borç azalışları, (iii) dönen varlıklardaki artışından dönen varlıklar tutarındaki azalışlar indirilmiş, (iv) duran varlıklardaki artışından, duran varlık-

lar tutarında azalışlar, amortismanlar ve değer artış fonları indirilmiş, (v) sermaye artışı hesaplanırken işletmeye konulan değerler eklenmiş, değer artış fonu hesaba katılmamış, (vi) ödenen vergi, kar payları, işletmeden çekilen değerler, tek bir kaynak kullanımı kalemi haline dönüştürülmüş, (vii) sektör ya da sanayi dalında kar sağlayan işletmelerin toplam karından zarar eden işletmelerin zararları da düşülmüştür.

Ödenen vergi ve kar paylarına ilişkin rakamlar hesaben bulunmuştur. Bir önceki yıl karından, yedek akçelere, dağıtılmamış karlara, müdevver kara eklenen bölüm ya da müdevver zararlardan indirilen bölüm dışında kalan tutar, ödenen vergi, kar payı, işletmeden çekilen değer olarak kabul edilmiştir. Buna karşı, öz kaynaklarda (öz sermayede), ödenmiş sermaye artışı ve/veya bir önceki yıl dönem karından ya da müdevver zarar (geçmiş dönemler zarar) azalışından daha yüksek tutarda artış varsa, bu fark ortaklar veya işletme sahipleri tarafından sermaye olarak konulan değerler olarak hesaba katılmıştır.

Araştırmada firmaların likidite durumlarını (yükümlülüklerini yerine getirme güçlerini), mali yapılarını, varlık yapılarını, karlılık durumlarını, finansal verimliliklerini (etkinliklerini) ortaya koymak ve bu alanlardaki gelişmeleri değerlendirebilmek için 19 oran (rasyo) kullanılmıştır.

1. Likidite Durumu İle İlgili Oranlar:

- Cari Oran
- Likidite Oranı
- Stoklar/Dönen Varlıklar

Bu son oran işletmelerin varlık yapısı ile de ilgili bir gösterge olarak düşünülebilir.

2. Mali Yapı İle İlgili Oranlar:

- Borçlar (Yabancı Kaynaklar) / Varlık Toplamı
- Borçlar / Öz Sermaye (Öz Kaynak)
- Kısa Süreli Borçlar / Varlık Toplamı
- Öz Sermaye / Varlık Toplamı
- Maddi Duran Varlıklar,net / Öz Sermaye

2.1. Borç Yapısı, Borçlanma Politikası İle İlgili Oranlar:

- Kısa Süreli Borçlar / Toplam Borçlar

- Kısa Süreli Banka Kredileri / Kısa Süreli Borçlar
- Banka Kredileri / Toplam Borçlar

2.2. Öz Sermaye Yapısı İle İlgili Oran:

- Ödenmiş Sermaye / Öz Sermaye

3. Varlık Yapısı İle İlgili Oran:

- Duran Varlıklar / Varlık Toplamı

4. Karlılık Oranları:

- Öz Sermaye Karlılığı (Mali Rantabilite) : Kar / Öz Sermaye
- Satış Karlılığı (Satış, İş Hacmi Rantabilitesi) : Kar / Satışlar

5. Etkinlik (Finansal Verimlilik) Oranları -Devir Hızları - :

- Alacak Devir Hızı (Satışlar / Alacaklar)
- Stok Devir Hızı (Satışlar / Stoklar)
- Varlık (Aktif) Devir Hızı (Satışlar / Varlık Toplamı)
- Öz Sermaye Devir Hızı (Stoklar / Sermaye)

Devir hızları hesaplanırken, veri yetersizliği nedeniyle bilanço kalemlerinde yıllık ortalama yerine yıl sonu rakamları kullanılmıştır. Ayrıca stok devir hızı da “Satılan Mal Maliyeti / Ortalama Stok” olarak değil “Satışlar/Dönem Sonu Stoku” şeklinde hesaplanmıştır. Hesaplama şekli yönünden devir hızları bir ölçüde hata payı taşımakta, teorik olarak eleştiriye açık olmakla beraber; hesaplama şekli tutarlılık gösterdiğinden, yıllar itibarıyla karşılaştırmalar, yine de genel eğilimleri, değişmelerin yönlerini ortaya koymaktadır.

1994 yılına ilişkin olarak firmaların satış hasılatı rakamları sağlıklı biçimde saptanamadığından, devir hızlarına ilişkin rasyolar 1995 ve izleyen yıllar için hesaplanmıştır.

Çalışmada, alt sektörler veya sanayi dalları itibarıyla başlıca oranlara ilişkin olarak aritmetik ortalama dışında medyan (ortanca), değerleri de hesaplanmıştır. Bu şekilde çok genel olsa da, imalat sanayii ve başlıca sanayi dalları itibarıyla tipik oranlar verilmeye çalışılmıştır. Örnekleme hatasız olmaması nedeniyle verilen değerler, her sanayi dalının tipik oranlarını yansıtmayabilir. Bu eksikliğine karşın yine de her firma, ilgili alt sektörün aritmetik ortalama, medyan (ortanca) değerle-

rinden yararlanarak, faaliyette bulunduğu sanayi dalındaki yerini belirleme, diğer firmalarla karşılaştırmalar yapma olanağını bulabilir.

Aritmetik ortalama, medyan, değerler, sanayi dalında dağılımın istatistiki olarak normal olup olmadığını hesaplama açısından da yararlıdır. Bu bağlamda, aritmetik ortalamanın medyan (ortanca) değere yakın olması dağılımın normal olduğunu gösterir. Sanayi dalına ilişkin aritmetik ortalamalar büyük firmaların değerlerinden etkilenmekte, inceleme kapsamına giren firma sayısı sınırlı ise bu etki daha da belirginleşmektedir. Yorum yapılırken, alt sektörde ya da sanayi dalında bir ya da birkaç büyük firmanın, hesaplanan aritmetik ortalamaları belirlediği gözönünde tutulmalıdır.

İMALAT SANAYİİ

(Genel)

I. FON AKIMLARI

İmalat sanayii genelinde 1994-2000 döneminde fon akımlarında gözlenen gelişmeler, ana hatları ile şöyle ortaya konulabilir:

- (i) Netleştirilmiş fon akım tablolarında izlenebileceği gibi, 1994-2000 döneminde imalat sanayii genelinde, vergi öncesi net karın kaynaklar içinde payı en düşük 1995 ve 2000 yılları, en yüksek 1996 yılı olmak üzere % 7.4 ile % 18.2 arasında değişmiştir.

Öte yandan kaynak kullanım yerlerine bakıldığında inceleme döneminde kaynakların, en düşük 1995 ve en yüksek 1994 yılı olmak üzere, % 3.3 ile % 10.5 arasında değişen bölümünün vergi ve kar payı olarak ödendiği ya da işletmelerden çekildiği görülmektedir.

İmalat sanayiinde net karın yarattığı oto-finansman olanağının, özellikle 1994 ve 2000 gibi bunalımlı yıllarda çok düşük düzeylerde kaldığı görülmektedir. Gerçekten 1994 yılında vergi öncesi karın kaynaklar içindeki payının % 12.7 olmasına karşın, kaynakların % 10.5'nin vergi, kar payı ödemesinde kullanıldığı ya da işletmelerden çekildiği görülmektedir. 2000 yılında kaynaklar içinde payı % 7.4'e değin düşmüş olan vergi öncesi karın hemen tümüne yakın bölümü, kaynakların % 7.1'i, işletmelerden çekilmiş ya da vergi ve kar payı olarak ödenmiştir.

- (ii) İmalat sanayii inceleme döneminde kaynaklarının büyük bölümünü kısa süreli borçlanma ile sağlanmıştır. Kısa süreli borçlanma yoluyla sağlanan kaynakların, net kaynaklar içindeki payı en yüksek 1995 ve en düşük 1996 yılları olmak üzere 76.8 ile % 47.5 arasında değişmiştir. Orta ve uzun süreli

borçlanma yoluyla sağlanan kaynağın payı ise % 6.6 ile % 17.9 arasında dalgalanmıştır.

- (iii) Sermaye artışının kaynaklar içindeki payı ise yıllar itibariyle % 9.2 ile % 20.9 arasında değişmiştir. Sermaye artışının görece olarak en yüksek düzeye ulaştığı yıl 2000 yılı olmuştur. 2000 yılında oto-finance olanakları daralan işletmeler, genelde görece olarak uzun süreli borçlanarak ve sermaye artışı yoluyla, finansman sorununu çözmeye yönelmişlerdir. Buna karşın anılan yılda da en önemli finansman kaynağının, payı % 53.8'e değin düşmüş olsa dahi yine de kısa süreli borçlanma olduğu görülmektedir.
- (iv) Kısa vadeli borçlanma içinde, ticari borçların ve ortaklara, işletme sahibine borçlar, vergi ve prim borçları, ödenecek giderler gibi kalemleri içeren diğer borçların paylarının, banka kredilerinden çok daha yüksek olduğu görülmektedir. Tablo 1'de izlenebileceği gibi, banka kredilerinin brüt fon akımı içinde payı, 1995 yılında % 32,1'e değin yükselmiş iken, en düşük düzeye % 12.9 olarak 2000 yılında inmiştir.
- (v) İnceleme döneminde imalat sanayii genelinde net kaynakların % 56.3 ile % 83.3 arasında değişen bölümü, dönen varlık; başka bir deyişle işletme sermayesi finansmanında kullanılmıştır. 1995 yılı dışında, dönen varlıklarda artışın kaynak kullanımı içindeki payının, kısa vadeli borç artışı payından daha yüksek oluşu, imalat sanayii genelinde net çalışma (net işletme) sermayesi artışına yol açmıştır. Buna karşın likidite rasyolarındaki düşüşünde, ortaya koyduğu gibi, kısa süreli yabancı kaynaklar, dönen varlıklardan daha hızlı artmıştır.

Brüt fon akım tablosu, 1995 yılı dışında, imalat sanayiinde kaynakların daha büyük bölümünün ticari alacak, başka bir deyişle kredi satış finansmanında kullanıldığını ortaya koymaktadır.

- (vi) İmalat sanayii inceleme döneminde duran varlık yatırımlarını esas itibariyle uzun süreli borçlanma ve sermaye artışı yoluyla fonlamıştır. Fon akım tabloları, imalat sanayiinin genelde finansmanda uyum kuralına uyduğunu, kısa süreli kaynaklarla dönen varlıkları finanse ederken, uzun süreli kaynaklarla da duran varlık yatırımlarını fonladığını göstermektedir.

II. MALİ YAPI, LİKİDİTE DURUMU VE KARLILIKTA GELİŞMELER

İnceleme döneminde imalat sanayiinde kaynakların büyük bölümünün kısa süreli borçlanma yoluyla sağlanması ve bu kaynakların dönen varlık finansmanında kullanılması, likidite durumunu şöyle etkilemiştir:

- (i) İnceleme döneminde başlangıçta aritmetik ortalama olarak %117.5 olan cari oran, en yüksek düzeyine %136.3 olarak 1996 yılında ulaşmışsa da, bu düzeyini koruyamayarak en düşük değerine %108.2 olarak 2000 yılında inmiştir. Benzer bir gelişmeyi medyan değerlerde'de görmekteyiz. Cari oranın medyan değeri 1994 yılında % 131.5 iken, 2000 yılında % 120.5 olarak en düşük değerine gerilemiştir.

Cari orandaki düşüş, imalat sanayii genelinde 1994-2000 döneminde kısa süreli yabancı kaynakların dönen varlıklardan daha hızlı arttığını göstermektedir.

- (ii) Likidite oranı da inceleme döneminde cari orana paralel bir gelişme göstermiş, ortalama olarak % 81.5'den % 72.4'e gerilerken, medyan değer olarak da % 79.5'den % 73.4'e düşmüştür. Likidite oranının cari orana paralel gelişme göstermesi, imalat sanayiinde dönen varlık yapısının inceleme döneminde belirgin bir değişme göstermediğini ortaya koymaktadır.
- (iii) Stokların dönen varlıklar içindeki payı, 1995 yılındaki yüksek değer dışında dar bir bant içinde dalgalanmış, 1994 yılında aritmetik ortalama olarak % 30.9 olan bu pay 2000 yılında hafifçe % 33.1'e yükselmiş, medyan değer olarak ise % 41.2'den % 38.2'ye gerilemiştir.

Göstergeler, imalat sanayii genelinde likidite durumunun 1996 yılından sonra bozulduğunu ve likidite oranlarındaki düşüşün anılan yıl sonundan itibaren bir eğilim halini aldığını ortaya koymaktadır.

- (iv) İmalat sanayiinde finansal etkinliğin en azından artmadığı görülmektedir. 1995-2000 döneminde, alacak devir hızındaki hafifçe yükselişe karşı, stok devir hızı hemen hemen değişmemiş, varlık devir hızı ise 1.3'ten 1.0'e düşmüştür. Öz kaynak devir hızı da inceleme döneminde hafifçe 3.6 kezden 3.2 keze gerilemiştir. Finansal verimliliğin artmaması hatta bir ölçüde azalması karlılık üzerinde de olumsuz etki yapmıştır.
- (v) İmalat sanayiinde karlılık belirgin bir biçimde azalış eğilimi göstermiştir. 1995-2000 yılları itibarıyla öz kaynak karlılığı ortalama olarak % 26.9'dan % 13.5'e düşmüştür. Öz kaynak karlılığı ortalama olarak en düşük düzeyine % 12.3 olarak 1999 yılında indikten sonra 2000 yılında hafifçe % 13.5'e yükselmiştir. Satış karlılığı ise 1999 yılında % 4,1 olarak indiği inceleme dönemindeki en düşük düzeyini 2000 yılında da sürdürmüştür. Öz sermaye karlılık oranında medyan değer olarak daha hızlı düşüş, büyük firmalarda karlılık azalışının, küçük firmalara göre daha sınırlı boyutta kaldığı şeklinde yorumlanabilir.

TABLO I/1
İMALAT SANAYİİ FON AKIM TABLOLARI
1994 2000 (%)

Firma Sayısı	2343	2316	1,826	2,310	1,980
	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1.Faaliyet Sonucu Yaratılan	23,7	16,5	28,1	22,1	18,4
-Dönem Karı	10,3	6,5	12,0	8,2	6,2
-Amortismanlar	13,4	10,0	16,1	13,9	12,2
2.Kısa Vadeli Borç Artışı	39,6	59,8	34,4	36,6	33,4
-Banka Kredileri	12,0	29,1	11,0	11,1	6,7
-Ticari Borçlar	13,5	17,3	13,6	11,8	9,9
-Diğer Borçlar	14,1	13,4	9,8	13,7	16,8
3.Uzun Vadeli Borç Artışı	8,8	5,9	11,1	12,5	10,8
-Banka Kredileri	4,1	3,0	5,4	7,8	6,2
-Diğer Borçlar	4,7	2,9	5,7	4,7	4,6
4.Varlık Azalışı	10,9	5,6	7,1	8,5	20,3
(i)Dönen Varlıklar	5,6	4,1	4,8	5,6	12,0
(ii)Duran Varlıklar	5,3	1,5	2,3	2,9	8,3
5.Sermaye Artışı	15,6	10,2	16,0	18,2	12,4
-Ödenmiş Sermaye	7,8	5,3	9,3	8,0	6,6
-Diğer Artış Fonu	7,7	4,9	6,7	10,0	5,8
6.İşletmeye Konulan Değerler	1,4	2,0	3,3	2,1	4,7
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1.Ödenen Vergi ve Kar Payları	4,9	2,1	3,8	4,3	2,4
2.Dönen Varlıklarda Artış	45,8	64,8	46,1	41,6	34,9
-Hazır Değerler	7,7	4,5	9,6	7,8	5,3
-Alacaklar	20,0	16,8	17,8	16,2	11,5
-Stoklar	13,6	38,3	13,9	12,8	11,7
-Diğer Dönen Varlıklar	4,5	5,2	4,8	4,8	6,4
3.Duran Varlıklarda Artış	36,3	26,2	39,8	42,4	41,2
-Bağlı Değerlerde Artış	4,5	3,9	6,0	7,1	4,7
-Maddi Duran Varlık Artışı	31,5	22,2	33,4	34,8	35,9
-Diğer Duran Varlık Artışı	0,3	0,1	0,4	0,5	0,6
4.Borç Azalışı	8,3	4,9	7,6	7,5	15,0
(i)Kısa Vadeli Borçlar	6,1	3,8	5,9	4,9	11,5
(ii)Uzun Vadeli Borçlar	2,2	1,1	1,7	2,6	3,5
5.Sermaye Azalışı	0,4	0,6	1,4	1,1	2,8
6.İşletmeden Çekilen Değerler	1,0	0,3	0,2	0,1	0,5
7.Dönem Zararı	3,2	1,1	1,1	3,0	3,2
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO I/2
İMALAT SANAYİİ
NETLEŞTİRİLMİŞ FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1.Vergi Öncesi Net Kar	12,7	7,4	18,2	9,4	7,4
2.Kısa Vadeli Borç Artışı, Net	59,8	76,8	47,5	56,7	53,8
3.Uzun Vadeli Borç Artışı, Net	11,8	6,6	15,7	17,8	17,9
4.Varlık Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Dönen Varlıklar	-	-	-	-	-
(ii) Duran Varlıklar	-	-	-	-	-
5.Sermaye Artışı, Net	15,7	9,2	18,6	16,1	20,9
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1.Ödenen Vergi,Kar Payları	10,5	3,3	6,7	7,9	7,1
İşletmeden Çekilen Değerler					
2.Dönen Varlıklarda Artış, Net	71,8	83,3	68,8	64,3	56,3
3.Duran Varlıklarda Artış, Net	17,7	13,4	24,5	27,8	36,6
4.Borç Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Kısa Vadeli	-	-	-	-	-
(ii) Uzun Vadeli	-	-	-	-	-
5.Sermaye Azalışı, Net	-	-	-	-	-
6.Dönem Net Zararı	-	-	-	-	-
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO I/3
İMALAT SANAYİİ
BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	2316	2316	1826	2306	2306	1976	1976
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
ORANLAR							
A-Varlık (Aktif Yapısı)							
1.Dönen Var./Varlık Top.							
- Ortalama	66,8	76,0	66,4	62,7	61,0	56,3	55,3
- Medyan	83,1	83,3	82,1	79,4	78,5	77,0	77,7
B.Likidite Oranları							
1.Cari Oran							
- Ortalama	117,5	110,6	136,3	121,4	118,2	109,2	108,2
- Medyan	131,5	129,2	131,0	123,5	130,0	121,1	120,5
2.Likidite Oranı							
- Ortalama	81,1	52,4	91,5	76,1	77,0	79,1	72,4
- Medyan	79,5	77,8	75,2	69,4	77,1	74,2	73,4
3.Stoklar/Dönen Var.							
- Ortalama	30,9	52,6	32,8	37,2	34,8	27,5	33,1
- Medyan	41,2	40,4	40,5	43,3	38,2	37,2	38,2
C.Mali Yapı Oranları							
1.Borç/Öz Sermaye							
- Ortalama	206,7	322,5	160,6	201,5	204,0	203,7	201,8
- Medyan	283,4	282,1	258,5	278,7	190,7	233,2	235,6
2.Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	67,3	76,3	61,6	66,8	67,1	67,0	66,8
- Medyan	66,5	65,9	65,7	69,3	64,0	68,0	68,5
3.K.V. Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	56,8	68,6	48,7	51,6	51,6	51,5	51,1
- Medyan	57,1	58,5	57,1	59,9	53,5	59,3	60,0
4.Banka Kredisi/Top.Borç							
- Ortalama	31,6	45,2	32,9	39,0	38,9	41,8	34,0
- Medyan							
5.Maddi Duran Var./Öz Sermaye							
- Ortalama	81,9	80,0	68,6	89,7	91,8	104,6	113,2
- Medyan	61,6	66,9	64,9	75,8	61,1	64,0	62,9
6.Öz Sermaye/Varlık Top.							
- Ortalama	32,7	23,7	38,4	33,2	32,9	33,0	33,2
- Medyan	33,5	34,1	34,3	30,7	36,0	32,0	31,5
7.Ödenmiş Sermaye/Öz Sermaye							
- Ortalama	42,5	37,9	49,4	31,7	34,8	52,5	49,3
- Medyan	43,7	45,7	49,2	59,3	57,9	55,2	55,0
D.Devir Hızları(kez)							
1.Alacak Devir Hızı		4,5	4,9	5,7	5,1	5,0	5,1
2.Stok Devir Hızı		5,7	6,3	6,0	5,8	6,3	5,8
3.Varlık Devir Hızı		1,3	1,3	1,4	1,2	0,9	1,0
4.Öz Sermaye Devir Hızı		3,6	3,6	4,3	3,8	3,0	3,2
E.Karlılık Oranları(%)							
1.Kar/Öz Sermaye							
- Ortalama	26,9	24,1	24,4	23,5	17,6	12,3	13,5
- Medyan	32,9	33,7	25,1	18,6	11,0	10,2	10,7
2.Satış Karlılığı (Kar/Satışlar)							
- Ortalama		6,8	6,8	5,5	4,6	4,1	4,1

GIDA MADDELERİ SANAYİİ (I)

(Başka yerlerde sınıflandırılmamış gıda maddeleri dahil)

I. FON AKIMLARI :

Netleştirilmiş fon akım tablolarında izlenebileceği gibi Gıda Maddeleri Sanayiinde 1994-2000 döneminde kaynak akımının göstermiş olduğu gelişmeler şöyle özetlenebilir:

- (i) Vergi öncesi net karın toplam kaynaklara katkısı, inceleme döneminde % 7,9 ile % 20,5 arasında değişmiş, imalat sanayii genelinin üstünde olmuştur.
- (ii) Vergi ve kar payı ödemeleriyle, işletmeden çekilen değerlerin kaynak kullanımını içindeki payı % 4.4 ile % 8.8 arasında değişmiş, inceleme yıllarında 1996 yılı dışında, alt sektör göreceli olarak yüksek düzeyde oto-finansman yaratmıştır.
- (iii) Kısa vadeli borç artışının kaynaklar içindeki payı yıllar itibariyle % 67.4 ile % 34.9 arasında değişmiş , en düşük düzeyine 2000 yılında inmiştir.
- (iv) Uzun vadeli borçlanma yolu ile sağlanan kaynakların toplam kaynaklar içindeki payı göreceli olarak düşük olup, en yüksek 1994 ve en düşük 2000 yılında olmak üzere % 21.7 ile % 4.5 arasında değişmiştir.
- (v) Sermaye artışının toplam kaynaklara katkısı yüksek düzeyde olup, 1994 yılından sonra sürekli artış göstererek, % 11.1'den % 40.1'e yükselmiştir.
- (vi) Alt sektörün finansmanında banka kredilerinin payı düşük olup, kısa ve orta vadeli banka kredilerinin, brüt fon akımı içindeki payı 2000 yılında % 13,1'e değin gerilemiştir.

- (vii) Alt sektör inceleme döneminde sağlamış olduğu kaynakların % 68.6 ile % 89.0 arasında değişen bölümünü dönen varlıkların (brüt işletme sermayesinin) fonlamasında kullanmıştır.
- (viii) Alt sektörde duran varlık yatırımlarına ayrılan kaynakların payı görece olarak düşük olup, % 6.6 ile % 22.6 arasında değişmiştir. 2000 yılında duran varlık yatırımlarına ayrılan kaynak, inceleme döneminde görece olarak en yüksek düzeyine ulaşmıştır.
- (ix) Alt sektörde dönen varlıkların fonlanmasında esas itibariyle kısa süreli yabancı kaynaklardan yararlanılmakla beraber, dönen varlıklar artışının bir bölümünün oto-finansman ve sermaye artışı yolu ile karşılanması, sektörde net çalışma (net işletme) sermayesini sürekli arttırmıştır.
- (x) Uzun vadeli borçlanma ve sermaye artışı yoluyla sağlanan uzun vadeli kaynaklar, toplamı duran varlık yatırım tutarını aştığından, alt sektör uzun vadeli kaynakların önemli bir bölümü ile de dönen varlık artışını fonlama olanağını elde etmiştir.

II. MALİ YAPI, LİKİDİTE DURUMU VE KARLILIKTA GELİŞMELER

Gıda Maddeleri Sanayiinde, inceleme döneminde varlık yapısı bir ölçüde değişmiş, dönen varlıkların payı azalırken duran varlıkların payı yükselmiştir. Sanayi dalında 1999 ve 2000 yıllarında sermaye artışları, mali yapıyı güçlendirmiş, finansmanda yabancı kaynakların, bu kapsamda kısa vadeli borçların finansmandaki payı azalırken, öz kaynakların katkısı yükselmiştir. Likidite durumu ise hafifçe de olsa bozulmuş, cari ve likidite oranları düşmüştür. Kısa süreli borçların dönen ve likiditesi yüksek varlıklardan daha hızlı artması, likidite durumu üzerinde etkili olmuştur.

Gıda maddeleri sanayiinde, 1995-2000 yılları itibariyle tüm devir hızlarının yavaşlamasının ortaya koyduğu gibi, finansal verimlilik azalmıştır. Satış karlılığının artmasına karşın, sanayi dalında öz kaynakların hızlı artışı sonucu, öz sermaye devir hızının belirgin biçimde yavaşlaması, öz kaynak karlılığını azaltmış; öz kaynak karlılığı % 26,6'dan % 15,6'ya gerilemiştir. Satış karlılığı ise % 4.9 olarak en yüksek düzeyine 2000 yılında ulaşmıştır.

TABLO II/1
GIDA MADDELERİ SANAYİİ (1)
FON AKIM TABLOLARI
(1994-2000) (%)

Firma Sayısı	76	79	63	107	98
	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1.Faaliyet Sonucu Yaratılan	23,8	23,6	25,7	21,8	25,9
- Dönem Karı	11,1	9,0	7,0	6,4	10,3
- Amortismanlar	12,7	14,6	18,7	15,4	15,6
2.Kısa Vadeli Borç Artışı	40,3	40,7	33,8	35,3	27,6
- Banka Kredileri	12,5	20,0	12,2	13,9	10,6
- Ticari Borçlar	20,1	16,6	15,4	14,5	7,1
- Diğer Borçlar	7,7	4,1	6,2	6,9	9,9
3.Uzun Vadeli Borç Artışı	15,0	8,4	14,5	6,9	5,2
- Banka Kredileri	10,7	1,4	8,4	3,7	2,5
- Diğer Borçlar	4,3	7,0	6,1	3,2	2,7
4.Varlık Azalışı	4,5	5,5	5,8	8,0	17,2
(i) Dönen Varlıklar	3,2	3,0	3,7	6,4	14,1
(ii) Duran Varlıklar	1,3	2,5	2,1	1,6	3,1
5.Sermaye Artışı	15,4	21,4	19,6	22,0	18,8
- Ödenmiş Sermaye	6,4	8,8	8,8	10,1	10,8
- Değer Artış Fonu	9,0	12,6	10,8	11,9	8,0
6.İşletmeye Konulan Değerler	0,9	0,4	0,6	6,0	5,3
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1.Ödenen Vergi ve Kar Payları	2,3	3,2	2,0	1,8	3,0
2.Dönen Varlıklarda Artış	56,5	49,1	52,3	43,7	38,3
- Hazır Değerler	8,2	5,3	4,9	7,5	4,7
- Alacaklar	22,8	18,7	20,5	8,7	18,5
- Stoklar	20,8	21,9	21,8	24,0	10,1
- Diğer Dönen Varlıklar	4,7	3,2	5,1	3,5	5,0
3.Duran Varlıklarda Artış	31,5	36,0	35,2	39,4	34,7
- Bağlı Değerlerde Artış	4,3	5,9	3,0	2,8	3,4
- Maddi Duran Varlık Artışı	27,2	30,1	32,0	35,9	30,3
- Diğer Duran Varlık Artışı	-	-	0,2	0,7	1,0
4.Borç Azalışı	5,7	8,8	9,0	10,8	18,9
(i) Kısa Vadeli Borçlar	4,7	3,1	5,7	9,1	15,3
(ii)Uzun Vadeli Borçlar	1,0	5,7	3,3	1,7	3,6
5.Sermaye Azalışı	0,1	0,3	0,4	0,6	2,0
6.İşletmeden Çekilen Değerler	0,6	0,2	0,4	1,2	0,1
7.Dönem Zararı	3,3	2,4	0,7	2,4	3,1
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO II/2
GIDA MADDELERİ SANAYİİ
NETLEŞMİŞ FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1.Vergi Öncesi Net Kar	12,1	11,8	11,5	7,9	20,5
2.Kısa Vadeli Borç Artışı, Net	55,1	67,4	51,5	51,5	34,9
3.Uzun Vadeli Borç Artışı, Net	21,7	4,8	20,5	10,2	4,5
4.Varlık Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Dönen Varlıklar	-	-	-	-	-
(ii) Duran Varlıklar	-	-	-	-	-
5.Sermaye Artışı, Net	11,1	16,0	16,5	30,4	40,1
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1.Ödenen Vergi,Kar Payları	4,5	6,1	4,4	6,0	8,8
İşletmeden Çekilen Değerler					
2.Dönen Varlıklarda Artış, Net	82,4	82,6	89,0	73,3	68,6
3.Duran Varlıklarda Artış, Net	13,1	11,3	6,6	20,7	22,6
4.Borç Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Kısa Vadeli	-	-	-	-	-
(ii) Uzun Vadeli	-	-	-	-	-
5.Sermaye Azalışı, Net	-	-	-	-	-
6.Dönem Net Zararı	-	-	-	-	-
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO II/3
GIDA MADDELERİ SANAYİİ
BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	78	78	63	106	106	97	97
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
ORANLAR							
A.Varlık (Aktif) Yapısı							
1.Dönen Var./Varlık Top.							
- Ortalama	70,1	70,4	73,5	73,7	69,3	63,9	63,0
- Medyan	75,2	75,1	76,4	76,4	76,9	73,0	73,5
B.Likidite Oranları							
1.Cari Oran							
- Ortalama	131,3	127,0	144,3	119,7	126,5	111,2	124,6
- Medyan	134,9	127,2	131,8	111,2	120,3	110,9	114,9
2.Likidite Oranı							
- Ortalama	76,6	70,6	80,7	65,2	63,3	61,3	73,9
- Medyan	87,4	72,3	60,8	68,8	70,7	67,5	68,5
3.Stoklar/Dönen Var.							
- Ortalama	41,6	44,4	44,0	45,5	49,9	44,8	40,6
- Medyan	39,7	41,2	47,7	36,9	37,3	35,8	38,5
C.Mali Yapı Oranları							
1.Borç/Öz Sermaye							
- Ortalama	197,2	178,0	171,2	239,6	175,6	187,9	134,4
- Medyan	234,3	187,9	216,3	299,0	283,9	224,9	211,0
2.Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	66,3	64,0	63,1	70,5	63,7	65,2	57,3
- Medyan	67,9	65,2	67,8	74,3	68,4	66,0	68,5
3.K.V. Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	53,3	55,4	50,9	61,5	54,8	57,4	50,5
- Medyan	51,7	54,8	57,9	69,7	59,3	61,1	63,2
4.Banka Kredisi/Top.Borç							
- Ortalama	34,7	38,1	40,7	43,8	42,6	43,8	42,9
- Medyan							
5.Maddi Duran Var./Öz Sermaye							
- Ortalama	72,6	66,6	61,2	74,3	71,9	81,8	69,0
- Medyan	73,6	71,7	74,9	75,0	76,3	82,0	70,5
6.Öz Sermaye/Varlık Top.							
- Ortalama	33,7	36,0	36,9	29,5	36,3	34,8	42,7
- Medyan	32,1	34,8	32,2	25,7	31,6	34,0	31,5
7.Ödenmiş Sermaye/Öz Sermaye							
- Ortalama	37,3	36,4	36,3	42,4	38,9	55,7	49,8
- Medyan	32,8	40,2	50,1	48,0	49,2	67,8	62,4
D.Devir Hızları(kez)							
1.Alacak Devir Hızı	-	5,8	5,5	6,2	8,2	6,5	5,1
2.Stok Devir Hızı	-	5,4	5,1	4,7	4,7	5,1	5,2
3.Varlık Devir Hızı	-	1,7	1,6	1,5	1,6	1,4	1,3
4.Öz Sermaye Devir Hızı	-	4,7	4,5	5,4	4,5	4,4	3,2
E.Karlılık Oranları(%)							
1.Kar/Öz Sermaye							
- Ortalama	26,6	19,6	12,9	13,7	11,3	11,6	15,6
- Medyan	18,2	15,1	12,8	11,9	10,5	9,9	8,3
2.Satış Karlılığı (Kar/Satışlar)							
- Ortalama	-	4,0	2,8	2,5	2,5	2,7	4,9

GIDA MADDELERİ SANAYİİ (II)

(Başka yerlerde sınıflandırılmamış)

I. FON AKIMLARI

Başka Yerlerde Sınıflandırılmamış Gıda Maddeleri Sanayiinin 1994-2000 dönemine ilişkin fon akım tabloları incelendiğinde, şu gelişmeler dikkat çekmektedir:

- (i) Sanayi dalı genelde zararlıdır, kar edilen yıllarda da, kar düşük düzeylerde kalmaktadır.
- (ii) Dönem zararları ve işletmelerden çekilen değerler nedeniyle alt sektör sürekli kaynak açığı vermekte, bu açık genelde sermaye artışı, bazı yıllarda da varlık azalışı yolu ile kapatılmaktadır.
- (iii) Kısa vadeli borçlanma 1994-1997 döneminde en önemli finansman kaynağını oluştururken, 1998 yılından itibaren kısa vadeli borçlanmanın kaynaklar içindeki payının azaldığı görülmektedir. Alt sektör 1998 yılında uzun süreli borçlanarak, 2000 yılında da dönen varlıklarını (işletme sermayesini) azaltarak kaynak sağlamıştır.
- (iv) Sanayi dalının finansmanında banka kredileri, 1998 yılı dışında önemli bir pay taşımamaktadır.
- (v) Uzun vadeli borçlar, sanayi dalının finansmanında 1998 yılı dışında önemsizdir.
- (vi) Sanayi dalında sermaye artışının kaynaklara katkısı, 1996 ve 2000 yılı dışında, düşük düzeydedir. Anılan yıllarda da sermaye artışları, dönem za-

rarların fonlanmasında kullanıldığından, öz kaynak artışına katkı yapmamıştır.

- (vii) Sanayi dalında 2000 yılı dışında fonların büyük, 1995 yılında % 99.0'a kadar yükselen bölümü dönen varlık (brüt işletme sermayesi) finansmanında kullanılmıştır.

II. MALİ YAPI, LİKİDİTE DURUMU VE KARLILIKTA GELİŞMELER

Sanayi dalının varlık yapısı değişmiş, dönen varlıkların toplam varlıklar içindeki payı belirgin biçimde azalmıştır. Sanayi dalının finansal yapısı inceleme döneminde göze çarpıcı bir şekilde bozulmuş; Borç/Öz Kaynak oranı yükselmiş, öz kaynakların finansmana katkısı ortalama olarak % 54,8'den % 25,9'a değin düşmüş, finansmanda kısa süreli borçların payı artmış, duran varlıkların önemli bölümü yabancı kaynaklarla fonlanmaya başlanmıştır.

Likidite riski tehlikeli biçimde artmış, cari ve likidite oranları düşmüş, devir hızları yıllar itibarıyla değişimler göstermiş, karlılık ise büyük boyutlu dalgalanmıştır. Cari oran ortalama olarak % 131,6'dan % 60,6'ya likidite oranında % 76,4'den % 41,6'ya gerilemiştir. Öz kaynak karlılığı % 36,2 ile % 1,0 aralığında değişirken, satış karlılığı %10,5 ile binde 2 aralığında dalgalanmıştır. Sanayi dalında kararlı bir gelişme görülmemektedir.

TABLO III/1
GIDA MADDELERİ SANAYİİ (II)
(Başka Yerlerde Sınıflandırılmamış)
FON AKIM TABLOLARI
(1994-2000) (%)

Firma Sayısı	8	7	6	7	6
	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1-Faaliyet Sonucu Yaratılan	3,8	52,8	4,5	9,0	23,2
- Dönem Karı	0,9	0,7	0,1	4,0	1,2
- Amortismanlar	2,9	52,1	4,4	5,0	22,0
2-Kısa Vadeli Borç Artışı	41,8	23,6	34,4	9,0	8,8
- Banka Kredileri	5,3	3,4	4,4	5,3	5,4
- Ticari Borçlar	20,2	12,3	26,5	-	3,0
- Diğer Borçlar	16,3	7,9	3,5	3,7	0,4
3-Uzun Vadeli Borç Artışı	3,5	3,7	1,8	75,4	0,2
- Banka Kredileri	-	-	0,3	74,0	-
- Diğer Borçlar	3,5	3,7	1,5	1,4	0,2
4-Varlık Azalışı	5,3	1,6	27,2	2,4	43,2
(i)Dönen Varlıklar	3,7	1,6	27,1	2,2	43,1
(ii)Duran Varlıklar	1,6	-	0,1	0,2	0,1
5-Sermaye Artışı	45,1	18,1	32,0	4,1	8,1
- Ödenmiş Sermaye	3,9	0,9	31,1	0,5	0,3
- Değer Artış Fonu	41,2	17,2	0,9	3,6	7,8
6-İşletmeye Konulan Değerler	0,5	0,2	0,1	-	16,5
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1-Ödenen Vergi ve Kar Payları	5,8	0,2	-	-	13,8
2-Dönen Varlıklarda Artış	41,2	32,3	48,4	71,8	8,9
- Hazır Değerler	2,1	0,2	0,3	36,0	2,1
- Alacaklar	16,2	23,5	1,0	20,6	4,9
- Stoklar	18,0	8,4	8,7	13,8	1,3
- Diğer Dönen Varlıklar	4,9	0,2	38,4	1,4	0,6
3-Duran Varlıklarda Artış	38,0	66,7	25,2	18,2	47,2
- Bağlı Değerlerde Artış	1,2	2,3	0,6	5,6	0,4
- Maddi Duran Var. Artışı	36,8	64,4	22,4	12,1	46,2
- Diğer Duran Var. Artışı	-	-	2,2	0,5	0,6
4-Borç Azalışı	3,5	0,6	0,6	9,8	12,0
(i) Kısa Vadeli Borçlar	3,5	0,6	0,6	9,8	6,1
(ii) Uzun Vadeli Borçlar	-	-	-	-	5,9
5-Sermaye Azalışı	-	-	12,9	-	-
6-İşletmelerden Çekilen Değerler	0,9	0,1	0,1	0,2	0,1
7-Dönem Zararı	10,6	0,1	12,9	-	18,0
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO III/2
GIDA MADDELERİ SANAYİİ
(Başka Yerlerde Sınıflandırılmamış)
NETLEŞTİRİLMİŞ FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1-Vergi Öncesi Net Kar	-	1,9	-	5,0	-
2-Kısa Vadeli Borç Artışı, Net	71,0	74,2	62,7	-	5,0
3-Uzun Vadeli Borç Artışı, Net	6,5	11,9	3,3	94,4	-
4-Varlık Azalışı, Net	14,3	8,4	-	-	63,7
(i) Dönen Varlıklar	-	-	-	-	63,7
(ii) Duran Varlıklar	14,3	8,4	-	-	-
5-Sermaye Artışı, Net	8,2	3,6	34,0	0,6	31,3
KAYNAK TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1-Ödenen Vergi, Kar Payları, İşletmeden Çekilen Değerler	12,4	1,0	0,2	0,2	13,9
2-Dönen Varlıklarda Artış, Net	69,6	99,0	39,3	87,0	-
3-Duran Varlıklarda Artış, Net	-	-	36,7	11,8	32,2
4-Borç Azalışı, Net	-	-	-	1,0	10,6
(i) Kısa Vadeli				1,0	-
(ii) Uzun Vadeli				-	10,6
5-Sermaye Azalışı, Net	-	-	-	-	-
6-Dönem Net Zararı	18,0	-	23,8	-	31,3
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO III/3
GIDA MADDELERİ SANAYİİ(II)
(Başka Yerde Sınıflandırılmamış)
BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
1994-2000 (%)

Firma sayısı	7	7	6	7	7	6	6
ORANLAR	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
A-Varlık(Aktif) Yapısı							
1-Dönen Varlık/Varlık Top.							
- Ortalama	53,0	60,9	57,2	78,9	82,6	65,2	44,8
- Medyan	87,2	71,7	67,1	82,8	85,0	65,4	70,2
B-Likidite Oranları							
1-Cari Oran							
- Ortalama	131,6	132,8	97,9	118,8	413,2	96,5	60,6
- Medyan	119,2	108,9	108,4	103,5	111,6	95,7	118,8
2-Likidite Oranı							
- Ortalama	76,4	88,8	62,9	91,8	328,0	77,0	41,6
- Medyan	84,1	91,9	75,5	64,7	88,3	73,4	89,5
3-Stoklar/Dönen V.							
- Ortalama	41,9	33,0	35,7	22,6	20,6	20,2	31,2
- Medyan	8,5	7,0	19,2	37,4	41,6	21,9	24,6
C-Mali Yapı Oranları							
1-Borç/Öz sermaye							
- Ortalama	82,4	110,9	180,4	409,3	687,1	252,7	287,5
- Medyan	195,1	182,4	29,9	609,7	130,0	215,8	420,2
2-Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	45,2	52,5	64,3	80,3	87,2	71,6	74,1
- Medyan	61,7	64,5	23,9	83,8	91,8	68,3	76,1
3-K.V. Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	40,3	45,9	58,4	66,4	19,9	67,6	74,0
- Medyan	61,7	64,5	23,9	66,9	49,8	68,3	72,7
4-Banka Kredisi/Toplam Borç							
- Ortalama	18,8	15,1	12,1	21,8	81,9	80,4	82,2
- Medyan							
5- Maddi Duran Var./Öz sermaye							
- Ortalama	80,8	73,8	106,0	79,9	84,9	121,1	209,6
- Medyan	81,3	28,7	36,2	84,1	99,5	80,6	72,1
6-Öz sermaye/Varlık Top.							
- Ortalama	54,8	47,5	35,7	19,7	12,8	28,4	25,9
- Medyan	38,3	35,5	76,1	16,2	8,2	31,7	23,9
7-Ödenmiş Sermaye/Öz sermaye							
- Ortalama	11,3	8,3	82,7	40,3	22,7	23,0	28,0
- Medyan	4,5	6,7	73,7	93,9	82,6	55,4	59,8
D-Devir Hızları (kez)							
1-Alacak Devir Hızı	...	3,7	7,8	2,8	1,2	3,4	6,7
2-Stok Devir Hızı	...	7,1	4,8	2,3	1,5	7,3	8,5
3-Varlık Devir Hızı	...	1,4	1,1	0,4	0,2	0,9	1,2
4-Öz sermaye Devir Hızı	...	3,0	4,5	2,2	3,9	3,4	4,6
E-Karlılık Oranları(%)							
1-Kar/Öz sermaye							
- Ortalama	1,0	1,8	0,1	7,3	26,2	36,2	3,3
- Medyan	13,0	1,6	-	0,6	1,4	8,4	7,6
2-Satış karlılığı (Kar/Satışlar)							
- Ortalama	...	0,5	0,2	3,4	12,5	10,5	0,7

İÇKİ SANAYİİ (Alkollü ve Alkolsüz)

I. FON AKIMLARI

Alkollü ve Alkolsüz İçki Sanayiinde 1994-2000 dönemine ilişkin fon akım tabloları şöyle özetlenebilir:

- (i) Sanayi dalı 1994-1996 yılları arasında kar sağlarken, 1998 ve 2000 yıllarında zarar etmiştir. Göreli olarak düşük düzeyde sağlanan karın önemli bir bölümü'nde vergi, kar payı ödemelerinde kullanıldığından ve diğer şekillerde işletmelerden çekildiğinden, alt sektörde oto-finansman olanağı çok sınırlı düzeyde kalmıştır.
- (ii) Sanayi dalında net kaynakların çok önemli bölümü yıllar itibariyle % 65,7'si ile % 87,1'i arasında değişen bölümü, kısa süreli borçlanma yoluyla sağlanmıştır.
- (iii) Sanayi dalının finansmanında banka kredilerinin payı son derece düşüktür. Brüt fon akımı içinde banka kredilerinin payı % 11,5 ile % 2,2 arasına değişmiştir.
- (iv) Uzun vadeli borçların net kaynaklar içinde payı % 11,4 ile % 2,7 aralığında değişmiş, sınırlı düzeyde kalmıştır.
- (v) Sermaye artışının net kaynaklara katkısı yıllar itibariyle % 6,5 ile % 10,3 aralığında kalmış, alt sektörde 2000 yılında sermaye azalışı olmuş; anılan yıl net kaynak gereksiniminin % 22,0'si, duran varlıkların satışı ile fonlanmıştır.

- (vi) Sanayi dalı kaynaklarının çok büyük, 1995 yılında % 95,7'ye değin yükselen bölümünü dönen varlık (işletme sermayesi) finansmanında kullanmıştır.
- (vii) Sanayi dalı 1994, 1995 ve özellikle 1996 yılında kaynaklarının önemli bir bölümünü duran varlık yatırımlarına ayırmış, 1996 yılında duran varlıklara ayrılan kaynakların payı % 54,7 gibi yüksek düzeye ulaşmıştır.

II. MALİ YAPI, LİKİDİTE DURUMU VE KARLILIKTA GELİŞMELER

Sanayi dalının varlık yapısı, imalat sanayiindeki genel eğilime uygun olarak değişmiş, dönen varlıkların toplam varlıklar içindeki payı azalmıştır.

Sanayi dalında faaliyette bulunan büyük firma veya firmaların mali yapılarının bozukluğu, likidite risklerinin yüksekliği, hesaplanan ortalama oranları büyük ölçüde belirlemektedir. Bu nedenle ortalamalarla medyan değerler arasında önemli farklar bulunmaktadır.

İnceleme döneminde Borç/Öz sermaye oranının ve kısa vadeli borçların finansmandaki payının azalması, öz kaynak katkısının artması, öz kaynaklar içinde ödenmiş sermayenin payının yükselmesi, sanayi dalının finans yapısının 2000 yılında 1994'e göre iyileştiğini ortaya koymaktadır. Medyan değerler dikkate alındığında finans yapısında iyileşme daha da belirginleşmektedir.

Sanayi dalında likidite riski ortalama oranlara göre, cari ve likidite oranlarının düşmesi ile artmış gözükmeyle beraber; medyan değerlere göre hafifçe de olsa iyileşmiştir. Sanayi dalında stokların dönen varlıkların içindeki payının yüksek olması nedeniyle likidite oranının düşüklüğü dikkati çekmektedir.

Sanayi dalında finansal verimliliği gösteren devir hızları düşük olup, inceleme döneminde belirgin bir değişme göstermemiş, varlık devir hızı 1995 yılında binde 8 iken, 2000 yılında da binde 7 düzeyinde kalmıştır.

Sanayi dalında öz sermaye karlılığı düşme eğilimi gösterirken, satış karlılığı binde 6 ile % 6,7 arasında dalgalanmıştır. Sanayi dalında satış karlılığının en yüksek düzeye ulaştığı yıl, bir kriz yılı olan 1999 yılı olmuştur.

TABLO IV/1
İÇKİ SANAYİİ
(Alkollü ve Alkolsüz)
FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	8	8	3	13	10
	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1-Faaliyet Sonucu Yaratılan	12,2	21,9	22,2	10,3	0,8
- Dönem Karı	6,1	7,6	9,7	0,7	1,6
- Amortismanlar	6,1	14,3	12,5	9,6	(0,8)
2-Kısa Vadeli Borç Artışı	60,3	47,2	50,3	66,8	46,8
- Banka Kredileri	3,7	3,4	2,7	5,5	-
- Ticari Borçlar	3,4	7,4	8,6	3,5	2,3
- Diğer Borçlar	53,2	36,4	39,0	57,8	44,5
3-Uzun Vadeli Borç Artışı	7,7	8,8	8,8	5,6	3,4
- Banka Kredileri	-	8,1	-	4,7	2,2
- Diğer Borçlar	7,7	0,7	8,8	0,9	1,2
4-Varlık Azalışı	7,2	1,2	3,3	3,9	38,5
(i) Dönen Varlıklar	7,0	0,8	3,3	3,7	10,7
(ii) Duran Varlıklar	0,2	0,4	-	0,2	27,5
5-Sermaye Artışı	12,3	20,8	15,2	13,2	9,9
- Ödenmiş Sermaye	4,0	3,8	13,6	5,4	3,6
- Değer Artış Fonu	8,3	17,0	1,6	7,8	6,3
6-İşletmeye Konulan Değerler	0,3	0,2	0,2	0,2	0,6
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1-Ödenen Vergi ve Kar Payları	2,9	2,6	4,6	0,8	3,0
2-Dönen Varlıklarda Artış	56,0	59,8	33,4	61,0	41,2
- Hazır Değerler	1,5	13,6	0,9	1,0	2,8
- Alacaklar	48,3	18,3	14,4	36,9	20,7
- Stoklar	6,0	24,1	16,9	22,2	17,2
- Diğer Dönen Varlıklar	0,2	3,8	1,2	0,9	0,5
3-Duran Varlıklarda Artış	26,5	29,8	56,0	35,6	23,3
- Bağlı Değerlerde Artış	0,6	2,5	20,3	7,1	1,7
- Maddi Duran Varlık Artışı	25,9	27,3	35,7	28,5	21,5
- Diğer Duran Varlık Artışı	-	-	-	-	0,1
4-Borç Azalışı	12,8	5,5	0,1	1,3	15,6
(i) Kısa Vadeli Borçlar	10,7	1,8	-	0,2	13,0
(ii) Uzun Vadeli Borçlar	2,1	3,7	0,1	1,1	2,6
5-Sermaye Azalışı	-	-	5,9	0,2	12,4
6-İşletmeden Çekilen Değerler	0,1	-	-	-	1,5
7-Dönem Zararı	1,7	2,3	-	1,1	3,0
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO IV/2
İÇKİ SANAYİİ
(Alkollü ve Alkolsüz)
NETLEŞTİRİLMİŞ FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1-Vergi Öncesi Net Kar	6,9	8,6	12,6	-	-
2-Kısa Vadeli Borç Artış, Net	77,6	73,5	65,7	87,1	75,3
3-Uzun Vadeli Borç Artışı, Net	8,8	8,3	11,4	5,9	2,7
4-Varlık Azalışı, Net	-	3,1	-	-	22,0
(i) Dönen Varlıklar	-	-	-	-	-
(ii) Duran Varlıklar	-	3,1	-	-	22,0
5-Sermaye Artışı, Net	6,7	6,5	10,3	7,0	-
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1-Ödenen Vergi, Kar Payları İşletmeden Çekilen Değerler	4,7	4,3	6,0	1,1	10,0
2-Dönen Varlıklarda Artış, Net	76,7	95,7	39,3	74,9	67,9
3-Duran Varlıklarda Artış, Net	18,6	-	54,7	23,5	-
4-Borç Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Kısa Vadeli	-	-	-	-	-
(ii) Uzun Vadeli	-	-	-	-	-
5-Sermaye Azalışı, Net	-	-	-	-	19,0
6-Dönem Net Zararı	-	-	-	0,5	3,1
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO IV/3
İÇKİ SANAYİİ (Alkollü ve Alkolsüz)
BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	8	8	3	13	13	10	10
ORANLAR	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
A-Varlık(Aktif) Yapısı							
1-Dönen Var/Varlık Top.							
- Ortalama	79,7	79,7	68,1	66,5	67,9	62,0	70,1
- Medyan	64,1	58,3	67,3	59,8	65,2	47,0	52,2
B-Likidite Oranları							
1-Cari Oran							
- Ortalama	99,3	111,3	91,9	99,2	90,9	95,6	94,2
- Medyan	94,5	104,4	99,3	117,8	105,1	136,0	118,7
2-Likidite Oranı							
- Ortalama	76,7	76,8	59,5	49,9	51,6	54,8	54,3
- Medyan	52,7	62,1	53,8	87,4	70,6	87,3	83,6
3-Stoklar/Dönen Var.							
- Ortalama	22,7	30,9	35,2	49,6	43,2	42,7	42,2
- Medyan	44,1	30,6	38,4	27,1	34,9	41,3	35,4
C-Mali Yapı Oranları							
1-Borç/Öz sermaye							
- Ortalama	569,2	340,8	378,8	294,3	426,9	247,6	407,6
- Medyan	200,5	301,6	259,4	76,7	158,5	72,8	77,3
2-Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	85,0	77,3	79,1	74,6	81,0	71,2	80,3
- Medyan	66,4	66,6	69,2	53,7	66,1	40,7	37,0
3-K.V. Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	80,2	71,6	74,1	66,9	74,6	64,8	74,5
- Medyan	55,8	55,8	67,8	39,6	47,7	30,3	31,2
4-Banka Kredisi/Toplam Borç							
- Ortalama	2,8	9,6	3,5	13,4	12,8	18,5	7,6
5-Maddi Duran Var/Öz sermaye							
- Ortalama	129,9	91,6	96,9	104,2	127,8	90,2	118,2
- Medyan	128,0	105,4	121,3	97,1	90,3	70,8	88,2
6-Öz sermaye/Varlık Top.							
- Ortalama	15,0	22,7	20,9	25,4	19,0	28,8	19,7
- Medyan	33,6	33,4	30,8	46,3	33,9	59,3	63,0
7-Ödenmiş Sermaye/Öz sermaye							
- Ortalama	30,2	21,1	40,0	29,6	36,6	39,4	44,2
- Medyan	33,3	15,9	56,7	35,9	56,4	57,5	64,3
D-Devir Hızları(kez)							
1-Alacak Devir Hızı		1,7	2,6	3,7	1,9	1,7	2,0
2-Stok Devir Hızı		3,4	4,1	2,7	2,3	2,0	2,5
3-Varlık Devir Hızı		0,8	0,9	0,9	0,6	0,5	0,7
4-Öz sermaye Devir Hızı		4,0	4,7	3,7	3,7	1,9	3,9
E-Karlılık Oranları(%)							
1-Kar/Öz sermaye							
- Ortalama	24,0	20,5	24,3	9,4	2,4	12,7	4,6
- Medyan	2,5	30,8	14,9	6,9	0,8	3,2	0,2
2-Satış karlılığı (Kar/Satışlar)							
- Ortalama		6,0	5,0	2,6	0,6	6,7	1,2

DOKUMA SANAYİİ

I. FON AKIMLARI

Dokuma Sanayiinde inceleme kapsamına giren firmaların 1994-2000 döneminde sağladıkları kaynaklara ve kullanım yerlerine ilişkin gelişmeler aşağıda özetlenmiştir.

- (i) Vergi öncesi karın kaynaklara katkısı, 1998 yılı dışında olumlu olmuş, bu pay 2000 yılında % 23,0 düzeyine değin yükselmiştir. İşletmelerden ödenen vergi, kar payı ve diğer yollarla çekilen değerler dikkate alındığında, 1995 ve 2000 yılları dışında alt sektörlerde oto-finance olanağı sınırlı düzeyde kalmıştır. 1998 yılında ise net zarar ve işletmelerden çekilen değerler nedeniyle oto-finance eksi olmuştur.
- (ii) Alt sektör, 2000 yılı dışında net kaynaklarının yarıdan fazlasını kısa süreli borçlanma yoluyla sağlamış, 1998 yılında borçlanmanın kaynaklar içindeki payı % 59,3'e yükselmiştir.
- (iii) Banka kredilerinin brüt kaynaklar içindeki payı en yüksek düzeyine % 19,4 olarak 1998 yılında yükselmiş, en düşük düzeyine % 8,6 olarak 2000 yılında inmiştir. Satıcı kredileri ve diğer kısa süreli finansman kaynakları, alt sektörün finansmanında banka kredilerine kıyasla çok daha önemli yer tutmaktadır.
- (iv) Uzun süreli borçların kaynaklar içindeki payı 1994 yılı dışında % 11,3 düzeyini aşmamış, 2000 yılında ise % 5,3'e değin düşmüştür.
- (v) Sermaye artışı, alt sektörde önemli finansman kaynağıdır. Sermaye artışının net kaynaklara katkısı 2000 yılında % 42,8'e kadar yükselmiştir.

- (vi) Kaynakların çok önemli bir bölümü, 2000 yılı dışında, dönen varlıklar (işletme sermayesi) finansmanında kullanılmıştır. Bu pay 1994 yılında % 80,0 düzeyinde iken, izleyen yıllarda azalmıştır.
- (vii) Alt sektörde 1996 ve özellikle 2000 yılında duran varlık yatırımlarında büyük artış olmuştur. Özellikle 2000 yılında net kaynakların % 73,3'ü duran varlık yatırımında kullanılmıştır. Anılan yılda dönen varlıklarda azalış ve sermaye artışı ile, duran varlık yatırımları fonlanmıştır.
- (viii) 2000 yılında alt sektörün kısa süreli borçlarını azalttığı görülmektedir. Söz konusu yılda net kaynakların % 16,1'i borç ödemeye ayrılmıştır.

II. MALİ YAPI, LİKİDİTE DURUMU VE KARLILIKTA GELİŞMELER

İnceleme döneminde sanayi dalının varlık yapısı değişmiş, dönen varlıkların toplam varlıklar içindeki payı düşmüştür. Bu bağlamda Dönen Varlık/Toplam Varlık oranında medyan değerdeki düşüşün daha sınırlı dilimler içinde kalışı, duran varlık yatırımlarının ağırlıkla sanayi dalında büyük firmalarca gerçekleştirildiğini göstermektedir.

Sanayi dalının finansal yapısı hafifçe de olsa inceleme döneminde iyileşme göstermiş, Borç/Öz kaynak oranı düşmüş, varlık finansmanında yabancı kaynakların payı azalırken öz kaynakların payı artmıştır. Maddi Duran Varlık/Öz kaynak oranının yükselmesi, sanayi dalında sabit sermaye yatırımlarında hızlı artışın diğer göstergesini oluşturmaktadır.

Sanayi dalında, alacak devir hızı inceleme döneminde hemen hemen değişmezken, stok, varlık ve öz sermaye devir hızları düşmüştür. Duran varlıklara yatırım özellikle varlık devir hızında düşüşe yol açmıştır. Gelişmeler sanayi dalında finansal verimliliğin artmadığını aksine azaldığını göstermektedir.

Sanayi dalında karlılık oranları oldukça geniş bir aralık içinde dalgalanmaktadır. Öz kaynak karlılığı ortalama olarak % 10,8 ile % 24,7 arasında değişirken, satış karlılığı % 3,7 ile % 10,8 arasında dalgalanmıştır. 2000 yılında satış karlılığı en yüksek düzeyine yükselirken, öz kaynak karlılığının 1995 yılına göre % 24,7'den % 18,9'a gerilemesi, devir hızlarının azalması ile açıklanabilir.

TABLO V/1
DOKUMA SANAYİİ
FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	361	369	292	339	353
	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1-Faaliyet Sonucu Yaratılan	25,8	30,8	30,3	25,3	23,8
- Dönem Karı	11,3	11,5	10,6	5,1	10,3
- Amortismanlar	14,5	19,3	19,7	20,2	13,5
2-Kısa Vadeli Borç Artışı	35,6	35,9	34,8	35,3	16,6
- Banka Kredileri	10,4	10,6	13,9	14,2	5,1
- Ticari Borçlar	12,9	15,6	15,2	12,6	7,1
- Diğer Borçlar	12,3	9,7	5,7	8,5	4,4
3-Uzun Vadeli Borç Artışı	13,4	8,0	8,9	7,2	5,3
- Banka Kredileri	7,1	3,4	2,5	5,2	3,5
- Diğer Borçlar	6,3	4,6	6,4	2,0	1,8
4-Varlık Azalışı	4,2	7,0	6,9	5,1	33,2
(i) Dönen Varlıklar	2,5	4,0	5,1	4,0	31,7
(ii) Duran Varlıklar	1,7	3,0	1,8	1,1	1,5
5-Sermaye Artışı	18,8	15,5	17,2	26,2	14,1
- Ödenmiş Sermaye	9,8	7,3	11,7	14,2	9,4
- Değer Artış Fonu	9,0	8,2	5,5	12,0	4,7
6-İşletmeye Konulan Değerler	2,2	2,8	1,9	0,9	7,0
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1-Ödenen Vergi ve Kar Payları	4,0	2,5	3,9	5,1	3,4
2-Dönen Varlıklarda Artış	51,0	45,0	38,3	37,8	21,3
- Hazır Değerler	9,3	5,5	7,0	8,1	1,9
- Alacaklar	19,3	18,8	15,0	13,4	8,7
- Stoklar	18,7	17,7	12,3	13,2	8,7
- Diğer Dönen Varlıklar	3,7	3,0	4,0	3,1	2,0
3-Duran Varlıklarda Artış	32,2	41,4	46,5	42,7	46,1
- Bağlı Değerlerde Artış	2,8	3,5	3,6	2,2	3,2
- Maddi Duran Varlık Artışı	28,7	37,8	42,6	39,8	42,5
- Diğer Duran Varlık Artışı	0,7	0,1	0,3	0,7	0,4
4-Borç Azalışı	6,4	7,0	8,3	7,5	25,8
(i) Kısa Vadeli Borçlar	5,6	4,2	5,8	5,7	22,4
(ii) Uzun Vadeli Borçlar	0,8	2,8	2,5	1,8	3,4
5-Sermaye Azalışı	0,2	0,8	0,7	0,2	1,0
6-İşletmeden Çekilen Değerler	1,3	0,6	0,2	0,1	0,4
7-Dönem Zararı	4,9	2,7	2,1	6,5	2,0
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO V/2
DOKUMA SANAYİİ
NETLEŞTİRİLMİŞ FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1-Vergi Öncesi Net Kar	10,6	16,0	15,0	-	23,0
2-Kısa Vadeli Borç Artışı, Net	49,3	57,6	51,0	59,3	-
3-Uzun Vadeli Borç Artışı, Net	20,7	9,5	11,3	10,8	5,3
4-Varlık Azalışı, Net	-	-	-	-	28,9
(i) Dönen Varlıklar	-	-	-	-	28,9
(ii) Duran Varlıklar	-	-	-	-	-
5-Sermaye Artışı, Net	19,4	16,9	22,7	29,9	42,8
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1-Ödenen Vergi,Kar Payları, İşletmeden Çekilen Değerler	8,7	5,6	7,2	10,5	10,6
2-Dönen Varlıklarda Artış, Net	79,8	74,6	58,5	67,7	-
3-Duran Varlıklarda Artış, Net	11,5	19,8	34,3	18,9	73,3
4-Borç Azalışı, Net	-	-	-	-	16,1
(i) Kısa Vadeli	-	-	-	-	16,1
(ii) Uzun Vadeli	-	-	-	-	-
5-Sermaye Azalışı, Net	-	-	-	-	-
6-Dönem Net Zararı	-	-	-	2,9	-
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO V/3
DOKUMA SANAYİİ
BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	369	369	292	339	339	353	353
	1994	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000
ORANLAR.							
A-Varlık(Aktif) Yapısı							
1-Dönen Var/Varlık Top.							
- Ortalama	72,2	70,2	63,4	58,7	59,7	69,0	49,0
- Medyan	79,6	79,4	75,8	69,3	70,4	71,1	73,2
B-Likidite Oranları							
1-Cari Oran							
- Ortalama	150,9	139,3	133,1	114,9	114,3	109,3	102,3
- Medyan	143,9	132,6	128,6	121,3	131,4	138,7	139,7
2-Likidite Oranı							
- Ortalama	93,7	84,3	82,8	63,5	67,6	73,7	52,8
- Medyan	88,9	78,2	75,1	63,3	77,2	82,1	77,8
3-Stoklar/Dönen Var.							
- Ortalama	37,9	39,4	37,7	44,7	40,8	32,5	48,3
- Medyan	38,3	41,6	42,2	45,5	40,7	39,5	43,9
C-Mali Yapı Oranları							
1-Borç/Öz sermaye							
- Ortalama	148,3	153,7	144,6	182,3	178,6	251,5	129,1
- Medyan	215,0	228,2	215,0	208,9	148,6	180,5	183,9
2-Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	59,7	60,5	59,1	64,5	64,1	71,5	56,3
- Medyan	60,9	64,9	64,8	65,1	59,8	61,9	62,7
3-K.V. Borç /Varlık Top.							
- Ortalama	47,8	50,3	47,6	51,0	52,2	63,1	47,8
- Medyan	50,3	53,9	55,0	53,1	47,1	52,1	53,1
4-Banka Kredisi/Top. Borç							
- Ortalama	36,5	33,0	37,7	47,3	47,2	24,5	32,0
- Medyan							
5-Maddi Duran Var/Öz sermaye							
- Ortalama	58,8	64,6	78,3	102,2	98,9	94,8	102,9
- Medyan	59,7	67,3	74,1	87,2	72,2	67,3	64,5
6-Öz sermaye/Varlık Top.							
- Ortalama	40,3	39,5	40,9	35,6	35,9	28,5	43,7
- Medyan	39,1	35,1	35,2	34,9	40,2	38,1	37,3
7-Ödenmiş Sermaye/Öz sermaye							
- Ortalama	45,2	37,3	43,3	44,0	55,5	47,3	42,3
- Medyan	57,7	51,6	53,1	59,8	56,6	49,6	49,6
D-Devir Hızları(Kez)							
1-Alacak Devir Hızı		4,0	4,8	4,9	4,8	1,6	4,1
2-Stok Devir Hızı		4,1	5,0	4,0	4,3	2,6	3,2
3-Varlık Devir Hızı		1,1	1,2	1,0	2,0	0,5	0,7
4-Öz sermaye Devir Hızı			3,0	3,0	3,0	2,0	1,7
E-Karlılık Oranları (%)							
1-Kar/Öz sermaye							
- Ortalama	24,5	24,7	22,3	12,7	10,8	15,0	18,9
- Medyan	31,8	25,1	20,0	10,2	6,9	7,6	9,1
2-Satış karlılığı (Kar/Satışlar)							
- Ortalama		9,1	7,5	4,2	3,7	7,2	10,8

GİYİM EŞYASI SANAYİİ

I. FON AKIMLARI

Giyim Eşyası Sanayiinin 1994-2000 döneminde fon kaynakları ve fon kullanım yerlerindeki gelişmeler aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

- (i) Sanayi dalında karlılık düzeyi düşük olduğundan, işletmelerden çekilen değerler de dikkate alındığında, 1994-2000 döneminde oto-finansman olanağı çok sınırlı kalmıştır.
- (ii) Sanayi dalı, kaynaklarının 1995 yılında % 97,1'e değin yükselen çok önemli bölümünü kısa süreli borç artışı ile sağlamıştır. Alt sektör, finansmanda, imalat sanayii geneline göre, daha yüksek oranda banka kredisinden yararlanmaktadır.
- (iii) Sanayi dalında, inceleme döneminde duran varlık yatırımları görece olarak düşük tutar ve oranda kaldığından, uzun süreli borçlanma yoluyla sağlanan kaynakların payı, 1998 yılı dışında önemsiz boyutta bulunmaktadır.
- (iv) Sanayi dalında sermaye artışının net kaynaklara katkısı, 1995 yılı dışında, imalat sanayii genelinden çok farklı oranda olmayıp, düşük düzeydedir.
- (v) Sanayi dalı net kaynaklarının çok büyük bölümünü dönen varlık finansmanında kullanmaktadır. Dönen varlıklar içinde özellikle stoklara bağlanan kaynakların payı yüksek düzeyde bulunmaktadır. Sanayi dalı, kısa süreli finansman kaynaklarını inceleme döneminde daha çok stok finansmanında kullanmıştır.

- (vi) İnceleme döneminde, 1998 yılı dışında, duran varlık yatırımlarının ayrılan net kaynakların payı düşük düzeyde bulunmaktadır.

II. MALİ YAPI, LİKİDİTE DURUMU VE KARLILIKTA GELİŞMELER

Sanayi dalının varlık yapısı inceleme döneminde bir ölçüde değişmiş; dönen varlıkları payı, ortalama olarak yaklaşık % 80,0'den % 72,2'ye gerilerken, medyan değeri olarak 1994-2000 döneminde sırasıyla % 87,8 ve % 86,9 olarak belirgin bir değişme göstermemiştir. Bu tablo, sanayi dalında büyük firmaların duran varlık yatırımlarının payının göreceli olarak daha yüksek oranda olduğunu göstermektedir.

Mali yapı ile ilgili rasyolar, inceleme döneminde sanayi dalının mali yapısının belirgin olmasa da bozulduğunu ortaya koymaktadır. Sanayi dalında Borç/Öz sermaye oranının ortalama olarak yükselmesi, kısa vadeli borçların finansmandaki payının artması, yabancı kaynakların varlık fonlanmasına katkısı artarken, öz kaynakların payının düşmesi, mali yapının bozulduğunu ortaya koyan göstergelerdir. Ancak mali yapıya ilişkin bu olumsuz gelişmeler sınırlı ölçüde kalmıştır.

Oranların ortalama ile medyan değerleri arasında farklar, sanayi dalında büyük firmaların mali yapılarının küçük firmalara kıyasla daha sağlıklı olduğunu göstermektedir. Duran Varlık/Öz kaynak oranının ortalama olarak medyan değerden yüksekliği, sanayi dalında duran varlıkların toplam varlıklar içinde payının büyük firmalarda daha yüksek düzeyde oluşunun bir göstergesini oluşturmaktadır.

Sanayi dalında cari ve likidite oranlarının düşüşü, likidite riskinin arttığını göstermektedir. Finansmanda kısa süreli borçlanmanın ağırlıklı pay taşınması, likidite riskinin artmasında etkili olmuştur. Sanayi dalında stokların dönen varlıklar içindeki payının ve finansmanda da banka kredilerinin oranının yüksek oluşu, likidite riskini arttıran diğer nedenlerdir.

Sanayi dalında devir hızları, başka bir deyişle finansal verimlilik hemen hemen değişme göstermemiştir. Buna karşı, satış karlılığındaki düşüşe paralel olarak sanayi dalında öz kaynak karlılığı da düşme eğilimi göstermiştir. Karlılık oranlarının en düşük olduğu yıl 2000 yılıdır. Anılan yılda özkaynak karlılığı ortalama olarak % 13,0'e satış karlılığı da % 2,0'ye gerilemiştir.

TABLO VI/1
GİYİM EŞYASI SANAYİİ
FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	361	361	293	338	362
	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1-Faaliyet Sonucu Yaratılan	18,0	2,5	10,4	13,1	16,0
- Dönem Karı	11,2	1,0	4,9	5,0	5,6
- Amortismanlar	6,8	1,5	5,5	8,1	10,4
2-Kısa Vadeli Borç Artışı	53,4	94,0	53,1	50,1	45,1
- Banka Kredileri	14,6	57,1	20,6	21,8	17,2
- Ticari Borçlar	25,1	21,5	12,6	19,4	18,3
- Diğer Borçlar	13,7	15,4	19,9	8,9	9,6
3-Uzun Vadeli Borç Artışı	6,3	0,8	6,7	12,2	6,6
- Banka Kredileri	1,2	0,4	2,4	8,6	4,5
- Diğer Borçlar	5,1	0,4	4,3	3,6	2,1
4-Varlık Azalışı	10,1	1,0	13,6	7,9	15,0
(i) Dönen Varlıklar	9,4	0,8	7,2	7,0	9,5
(ii) Duran Varlıklar	0,7	0,2	6,4	0,9	5,5
5-Sermaye Artışı	10,9	0,8	14,3	15,9	14,4
- Ödenmiş Sermaye	7,7	0,5	11,5	8,8	9,5
- Değer Artış Fonu	3,2	0,3	2,8	7,1	4,9
6-İşletmeye Konulan Değerler	1,3	0,9	1,9	0,8	2,8
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1-Ödenen Vergi ve Kar Payları	6,0	0,3	3,2	2,2	1,7
2-Dönen Varlıklarda Artış	60,8	92,9	61,7	51,9	51,7
- Hazır Değerler	4,3	1,8	6,2	9,8	6,9
- Alacaklar	25,7	15,9	18,4	19,3	18,6
- Stoklar	24,5	68,8	30,7	18,6	19,7
- Diğer Dönen Varlıklar	6,3	6,4	6,4	4,2	6,5
3-Duran Varlıklarda Artış	21,4	5,6	20,4	35,2	29,0
- Bağlı Değerlerde Artış	3,3	0,4	3,2	7,1	4,9
- Maddi Duran Varlık Artışı	17,5	5,1	16,7	27,7	23,5
- Diğer Duran Varlık Artışı	0,6	0,1	0,5	0,4	0,6
4-Borç Azalışı	9,8	1,0	12,8	8,0	13,8
(i) Kısa Vadeli Borçlar	9,0	0,8	10,5	5,4	10,9
(ii) Uzun Vadeli Borçlar	0,8	0,2	2,3	2,6	2,9
5-Sermaye Azalışı	0,3	0,1	1,0	0,2	1,4
6-İşletmeden Çekilen Değerler	1,0	-	0,5	0,2	0,1
7-Dönem Zararı	0,7	0,1	0,3	2,3	2,3
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO VI/2
GIYİM EŞYASI SANAYİİ
NETLEŞTİRİLMİŞ FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1-Vergi Öncesi Net Kar	15,2	1,0	7,2	4,1	6,3
2-Kısa Vadeli Borç Artışı, Net	64,3	97,1	66,6	67,3	65,6
3-Uzun Vadeli Borç Artışı, Net	7,9	0,6	6,9	14,5	7,1
4-Varlık Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Dönen Varlıklar	-	-	-	-	-
(ii) Duran Varlıklar	-	-	-	-	-
5-Sermaye Artışı, Net	12,6	1,3	19,3	14,1	21,0
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1-Ödenen Vergi,Kar Payları, İşletmeden Çekilen Değerler	10,1	0,3	5,8	3,6	3,4
2-Dönen Varlıklarda Artış, Net	74,4	95,9	85,3	67,6	81,0
3-Duran Varlıklarda Artış, Net	15,5	3,8	8,9	28,8	15,6
4-Borç Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Kısa Vadeli	-	-	-	-	-
(ii) Uzun Vadeli	-	-	-	-	-
5-Sermaye Azalışı, Net	-	-	-	-	-
6-Dönem Net Zararı	-	-	-	-	-
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO VI/3
GİYİM EŞYASI SANAYİİ
BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
1994-2000(%)

Firma Sayısı	361	361	293	338	338	362	362
	1994	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000
ORANLAR.							
A-Varlık(Aktif) Yapısı							
1-Dönen Var/Varlık Top.							
- Ortalama	79,9	95,1	79,7	73,7	68,6	70,2	72,2
- Medyan	87,8	88,9	89,2	87,1	86,6	86,2	86,9
B-Likidite Oranları							
1-Cari Oran							
- Ortalama	121,2	99,5	116,6	107,8	104,4	102,9	109,1
- Medyan	120,1	114,8	112,8	105,7	108,2	106,5	107,3
2-Likidite Oranı							
- Ortalama	68,5	26,8	58,4	60,5	61,1	62,2	64,9
- Medyan	78,3	69,8	65,9	57,2	63,2	63,3	67,6
3-Stoklar/Dönen Var.							
- Ortalama	43,4	73,0	49,8	43,8	41,4	39,5	40,4
- Medyan	36,7	37,9	40,3	45,8	38,4	38,2	38,4
C-Mali Yapı Oranları							
1-Borç/Öz sermaye							
- Ortalama	268,1	269,6	319,3	382,5	354,5	345,8	294,0
- Medyan	589,2	503,3	505,9	632,2	437,3	523,8	480,7
2-Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	72,8	96,4	76,1	79,2	77,9	77,5	74,6
- Medyan	75,0	78,2	76,8	82,8	79,4	80,6	80,6
3-K.V. Borç /Varlık Top.							
- Ortalama	65,9	95,5	68,3	67,9	65,6	68,2	66,1
- Medyan	69,7	73,2	75,2	79,1	75,0	77,6	75,6
4-Banka Kredisi/Top. Borç							
- Ortalama	30,8	59,9	39,0	54,4	52,2	45,7	43,5
- Medyan							
5-Maddi Duran Var/Öz sermaye							
- Ortalama	54,6	115,4	68,5	109,5	112,1	90,3	82,6
- Medyan	62,2	61,0	56,4	80,1	57,4	65,0	56,6
6-Öz sermaye/Varlık Top.							
- Ortalama	27,2	3,6	23,9	20,8	22,1	22,5	25,4
- Medyan	25,0	21,8	23,2	17,2	20,6	19,4	19,4
7-Ödenmiş Sermaye/Öz sermaye							
- Ortalama	43,5	27,0	34,9	38,9	46,7	45,2	48,6
- Medyan	50,3	43,9	44,8	43,5	52,6	55,0	53,3
D-Devir Hızları(Kez)							
1-Alacak Devir Hızı		5,5	5,6	5,6	5,8	5,8	5,8
2-Stok Devir Hızı		4,9	3,5	4,5	5,2	5,7	5,5
3-Varlık Devir Hızı		1,5	1,4	1,4	1,4	1,5	1,6
4-Öz sermaye Devir Hızı		7,1	6,1	7,3	7,0	7,4	6,8
E-Karlılık Oranları (%)							
1-Kar/Öz sermaye							
- Ortalama	40,3	27,8	17,2	19,2	14,8	15,5	13,0
- Medyan	69,2	43,0	30,5	24,9	17,2	18,2	12,4
2-Satış karlılığı (Kar/Satışlar)							
- Ortalama		4,1	2,8	3,0	2,1	2,1	2,0

KÜRK VE DERİ SANAYİİ

I. FON AKIMLARI

Kürk ve Deri Sanayii dalında 1994-2000 döneminde Tablo VII/1-2 de izlenebileceği gibi, fon kaynakları ve kullanım yerleri ana hatlarıyla şöyle özetlenebilir:

- (i) Sanayi dalında inceleme döneminde işletmelerden çekilen değerlerin (vergi ve kar payı ödemeleri dahil) düşük düzeyde kalmasına karşın, genelde karlılık oranı düşük olduğundan, net karın kaynaklara katkısı sınırlı boyutta kalmıştır.
- (ii) Sanayi dalı inceleme döneminde kaynaklarının yarıdan fazlasını kısa süreli borçlanma ile sağlamıştır. Kısa süreli borçlanmanın net kaynaklar içindeki payı 2000 yılında % 77.5'e değin yükselmiştir.
- (iii) Finansman kaynakları içinde banka kredilerinin payı görece olarak yüksektir. Brüt kaynaklar içinde 1996 yılında % 27.6'ya değin yükselen banka kredilerinin payı, 2000 yılında da % 22.2 düzeyinde bulunmaktadır.
- (iv) Duran varlık yatırımları sınırlı olan sanayi dalında, uzun süreli borç artışı yolu ile sağlanan kaynakların payı da düşük düzeyde kalmıştır.
- (v) Sanayi dalında sermaye artışı yoluyla sağlanan kaynakların payı genelde yüksektir.
- (vi) Sanayi dalı, net kaynaklarının çok büyük, % 80-% 90 arasında değişen bölümünü dönen varlık (brüt işletme sermayesi) finansmanında kullanmıştır. Bu bağlamda stok finansmanı ağırlık taşımakta, brüt kaynakların dahi % 40.0 dan fazlası stok finansmanına ayrılmıştır.

- (vii) Sanayi dalında duran varlık yatırımlarına ayrılan kaynakların payı, % 10.0 düzeyinin altında bulunmakta; duran varlık yatırımları kaynak kullanımında önemli yer tutmamaktadır. Sanayi dalı duran varlık yatırımlarını esas itibariyle sermaye artışı yoluyla fonlamaktadır.

II. MALİ YAPI, LİKİDİTE DURUMU VE KARLILIKTA GELİŞMELER

İnceleme döneminde sanayi dalının varlık yapısı değişmemiştir. Varlıkların yaklaşık % 90.0'ı dönen varlık niteliğindedir. Dönen Varlık/Varlık Toplamı oranının ortalama ve medyan değerlerin birbirine yakın olması, dağılımın normal olduğunu, sanayi dalındaki büyük firmalarla küçük firmalar arasında varlık yapısı açısından fark bulunmadığını göstermektedir.

İnceleme döneminde sanayi dalının finansal yapısı belirgin bir değişme göstermemiş; finansal yapıya ilişkin olarak, yabancı kaynakların ve özellikle de kısa süreli borçların varlık finansmandaki payının yüksek oluşu, gibi özellikler sürmüştür.

Sanayi dalında cari ve likidite oranları hafifçe düşmüştür. Varlıkların büyük bölümünün kısa süreli yabancı kaynaklarla fonlanması, likidite oranlarında düşüşe yol açmıştır. Stokların dönen varlıklar içindeki payının yüksekliği de likidite oranının düşüklüğünde diğer bir etkidir.

Sanayi dalında varlık yapısında duran varlıklar önemli yer tutmadığından öz kaynak oluşumu içinde de yeniden değerlendirme değer artış fonunun payı düşük olup, öz kaynağın ana ögesini ödenmiş sermaye oluşturmaktadır.

Sanayi dalında finansal verimlilik azalmış, tüm devir hızları 2000 yılında 1995 yılına göre yavaşlamıştır. Devir hızlarının yavaşlaması, karlılık üzerinde de olumsuz etki yapmıştır.

Sanayi dalında karlılık oranları düşük olup, görece olarak dar bir aralıkta dalgalanma göstermektedir. İnceleme döneminde satış karlılığı yıllar itibariyle % 1.0 ile % 3.5 arasında değişirken; öz kaynak devir hızına bağlı olarak öz kaynak karlılığı da % 23.8 ile % 3.3 arasında değişmiştir. Karlılık oranları 2000 yılında 1995 yılına göre daha düşük düzeyde bulunmaktadır.

TABLO VII/ 1
KÜRK VE DERİ SANAYİİ
FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	71	71	60	104	67
	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1-Faaliyet Sonucu Yaratılan	12,1	12,6	11,4	5,2	9,8
- Dönem Karı	7,5	7,2	6,2	1,6	4,7
- Amortismanlar	4,6	5,4	5,2	3,6	5,1
2-Kısa Vadeli Borç Artışı	55,3	48,3	48,4	36,3	61,7
- Banka Kredileri	12,0	15,8	24,1	15,9	21,2
- Ticari Borçlar	29,6	19,1	11,9	13,8	19,7
- Diğer Borçlar	13,7	13,4	12,4	6,6	20,8
3-Uzun Vadeli Borç Artışı	7,6	7,9	7,4	7,2	3,3
- Banka Kredileri	0,7	6,4	3,5	4,3	1,1
- Diğer Borçlar	6,9	1,5	3,9	2,9	2,2
4-Varlık Azalışı	3,5	7,6	5,1	26,2	10,2
(i) Dönen Varlıklar	2,7	6,2	4,8	23,8	9,7
(ii) Duran Varlıklar	0,8	1,4	0,3	2,4	0,5
5-Sermaye Artışı	20,6	23,1	26,2	23,7	13,1
- Ödenmiş Sermaye	17,9	19,6	23,1	20,9	10,6
- Değer Artış Fonu	2,7	3,5	3,1	2,8	2,5
6-İşletmeye Konulan Değerler	0,9	0,5	1,6	1,4	1,9
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1-Ödenen Vergi ve Kar Payları	3,6	2,2	1,1	1,2	0,7
2-Dönen Varlıklarda Artış	74,5	70,9	73,4	53,3	73,0
- Hazır Değerler	3,3	3,6	5,3	8,8	8,0
- Alacaklar	22,0	15,0	17,4	13,7	20,0
- Stoklar	43,6	47,5	48,0	23,3	42,7
- Diğer Dönen Varlıklar	5,6	4,8	2,7	7,5	2,3
3-Duran Varlıklarda Artış	16,0	15,9	15,5	12,4	13,3
- Bağlı Değerlerde Artış	2,5	0,8	1,2	2,8	1,5
- Maddi Duran Varlık Artışı	13,3	15,0	14,1	8,8	11,3
- Diğer Duran Varlık Artışı	0,2	0,1	0,2	0,8	0,3
4-Borç Azalışı	5,2	9,8	9,6	28,9	11,5
(i) Kısa Vadeli Borçlar	5,1	6,2	9,3	25,1	6,5
(ii) Uzun Vadeli Borçlar	0,1	3,6	0,3	3,8	5,0
5-Sermaye Azalışı	-	0,5	0,2	0,1	0,1
6-İşletmeden Çekilen Değerler	0,6	0,6	-	-	0,1
7-Dönem Zararı	0,1	0,1	0,1	4,1	1,3
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO VII/2
KÜRK VE DERİ SANAYİİ
NETLEŞTİRİLMİŞ FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1-Vergi Öncesi Net Kar	8,8	9,7	8,0	-	4,8
2-Kısa Vadeli Borç Artış, Net	59,8	57,6	51,0	30,4	77,7
3-Uzun Vadeli Borç Artışı, Net	8,9	5,9	9,3	9,3	-
4-Varlık Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Dönen Varlıklar	-	-	-	-	-
(ii) Duran Varlıklar	-	-	-	-	-
5-Sermaye Artışı, Net	22,5	26,8	31,7	60,3	17,5
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1-Ödenen Vergi, Kar Payları	5,0	3,8	1,4	3,2	1,1
İşletmeden Çekilen Değerler					
2-Dönen Varlıklarda Artış, Net	85,6	88,5	89,6	80,2	89,2
3-Duran Varlıklarda Artış, Net	9,4	7,7	9,0	9,8	7,3
4-Borç Azalışı, Net	-	-	-	-	2,4
(i) Kısa Vadeli	-	-	-	-	-
(ii) Uzun Vadeli	-	-	-	-	2,4
5-Sermaye Azalışı, Net	-	-	-	-	-
6-Dönem Net Zararı	-	-	-	6,8	-
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO VII/3
KÜRK VE DERİ EŞYASI SANAYİİ
BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	71	71	60	104	104	67	67
	1994	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000
ORANLAR							
A-Varlık(Aktif) Yapısı							
1-Dönen Var/Varlık Top.							
- Ortalama	85,5	86,7	87,3	81,1	81,5	84,5	86,5
- Medyan	87,0	89,1	87,1	90,2	90,1	89,9	90,6
B-Likidite Oranları							
1-Cari Oran							
- Ortalama	140,2	147,2	158,0	139,9	161,1	144,3	129,6
- Medyan	139,9	127,2	138,0	150,4	168,4	128,4	126,2
2-Likidite Oranı							
- Ortalama	55,3	51,5	52,9	27,7	63,3	62,1	50,7
- Medyan	52,2	48,9	44,6	32,7	56,1	49,7	48,3
3-Stoklar/Dönen Var.							
- Ortalama	60,5	64,9	66,5	80,1	60,6	56,9	60,8
- Medyan	64,4	72,2	67,6	80,3	72,0	69,6	69,4
C-Mali Yapı Oranları							
1-Borç/Öz sermaye							
- Ortalama	212,6	188,5	170,7	251,7	170,4	226,9	256,7
- Medyan	339,4	391,5	213,4	239,7	118,2	123,3	263,1
2-Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	68,0	65,3	63,0	71,5	63,0	69,4	71,9
- Medyan	72,0	71,9	66,2	69,8	57,5	74,6	77,4
3-K.V. Borç /Varlık Top.							
- Ortalama	61,0	58,8	55,2	58,0	50,6	58,5	66,7
- Medyan	55,1	67,9	59,7	58,2	53,4	70,3	69,7
4-Banka Kredisi/Top. Borç							
- Ortalama	28,0	36,2	45,1	24,5	41,2	33,5	31,8
- Medyan							
5-Maddi Duran Var/Öz sermaye							
- Ortalama	36,3	33,5	30,3	47,9	36,7	41,9	39,5
- Medyan	42,2	36,9	26,1	31,8	16,9	22,4	28,2
6-Öz sermaye/Varlık Top.							
- Ortalama	32,0	34,7	37,0	28,5	37,0	30,6	28,1
- Medyan	28,0	28,1	33,8	30,2	42,5	25,4	22,6
7-Ödenmiş Sermaye/Öz sermaye							
- Ortalama	60,5	65,8	69,0	62,8	78,5	86,1	76,5
- Medyan	74,1	78,9	77,9	88,0	92,0	89,4	87,0
D-Devir Hızları(Kez)							
1-Alacak Devir Hızı	-	6,8	6,6	18,1	6,6	4,9	4,6
2-Stok Devir Hızı	-	2,6	2,4	2,9	2,3	2,2	1,9
3-Varlık Devir Hızı	-	1,4	1,4	1,8	1,1	1,0	1,0
4-Öz sermaye Devir Hızı	-	4,8	3,9	6,7	3,4	3,6	3,8
E-Karlılık Oranları (%)							
1-Kar/Öz sermaye							
- Ortalama	20,7	14,8	11,5	23,8	3,3	9,0	10,1
- Medyan	29,9	19,9	11,5	11,7	0,6	1,6	9,3
2-Satış karlılığı (Kar/Satışlar)							
- Ortalama	-	3,0	3,0	3,5	1,0	2,5	2,7

VIII

AYAKKABI SANAYİİ

I. FON AKIMLARI

Ayakkabı Sanayii dalında 1994-2000 döneminde, Tablo VIII/1-2'de izlenebileceği gibi, sağlanan kaynaklar ve kaynakların kullanım yerleri ana hatları ile şöyle olmuştur:

- (i) Sanayi dalında karlılık düzeyi çok yüksek olmamakla birlikte, işletmelerden çekilen değerler düşük düzeyde kaldığından, sanayi dalı kaynaklarının bir bölümünü oto-finansman yolu ile sağlamıştır.
- (ii) Sanayi dalı net kaynaklarının yıllar itibarıyla % 50.0 ile % 75.0 arasında değişen bölümünü kısa süreli borçlanma yolu ile sağlamıştır.
- (iii) Sanayi dalında banka kredilerinin finansmanındaki payı görece olarak yüksektir. İmalat sanayii genelinde satıcı kredilerinin payı banka kredilerinden daha yüksek iken, sanayi dalında banka kredileri ve satıcı kredileri finansmanda hemen hemen eşit ağırlıkta bulunmaktadır.
- (iv) Sanayi dalında, 1996 ve bir ölçüde de 2000 yılı dışında uzun süreli borçlanma yolu ile sağlanan kaynakların payı düşüktür.
- (v) Sermaye artışının net kaynaklara katkısı 2000 yılı dışında inceleme döneminde % 10.2 ile % 21.8 aralığında değişmiştir. 2000 yılında ise sermaye artışının kaynaklara net katkısı olmamıştır.
- (vi) Sağlanan net kaynakların yıllar itibarıyla % 75.0 ile % 90.0 arasında değişen bölümünü dönen varlık(brüt işletme sermayesi) finansmanında kulla-

nılmıştır. Sanayi dalında stok finansmanı en ağırlıklı kaynak kullanım yerini oluşturmaktadır.

- (vii) Sanayi dalında duran varlık yatırımlarının net kaynak kullanımında payı, inceleme döneminde 1996 yılı dışında, % 10.0 düzeyinin altında bulunmaktadır.

II. MALİ YAPI, LİKİDİTE DURUMU VE KARLILIKTA GELİŞMELER

Ayakkabı Sanayiinde de dönen varlıklar toplam varlıkların yaklaşık % 80.0'nini oluşturmakta olup, inceleme döneminde dönen varlıkların payı hafifçe azalmıştır.

Sanayii dalının mali yapısında belirgin bir değişme olmamakla beraber, mali yapıya ilişkin oranların (Borç/Öz Sermaye, Kısa Vadeli Borç/Varlık, Yabancı Kaynak/Varlık gibi) ortalama değerlerinde düşüş; buna karşı medyan değerlerde yükseliş, inceleme döneminde büyük firmaların finansal yapılarında bir iyileşme, buna karşı küçük çaplı firmalarda ise bozulmayı göstermektedir.

Cari ve likidite oranlarındaki düşüş, sanayi dalında yükümlülükleri karşılama gücünün azaldığını, likidite riskinin yükseldiğini ortaya koymaktadır. Sanayi dalında dönen varlıkların içinde stokların % 40-50 arası, hatta bazı yıllar yüksek pay taşınması, likidite riskinin yükseldiğinin başka bir göstergesini oluşturmaktadır.

Sanayi dalında, stok ve varlık devir hızlarının hafifçe de olsa artması, finansal verimliliğin sınırlı ölçüde de olsa yükseldiğini göstermektedir.

Sanayi dalında inceleme döneminde karlılık genelde düşme eğilimi göstermiştir. Sanayi dalında karlılığın en yüksek düzeyde olduğu 1995 yılında, öz kaynak karlılığı ortalama olarak % 35.1 ve satış karlılığı da % 7.8 iken, bu oranlar 2000 yılında sırasıyla % 13.0 ve % 3.8'e gerilemiştir. Sanayi dalında inceleme döneminde karlılığın en düşük olduğu yıl 1999'dur. 2000 yılında karlılıkta bir önceki yıla göre hafifçe de olsa artış gerçekleşmiştir.

TABLO VIII/1
AYAKKABI SANAYİİ
FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	45	44	35	49	35
	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1.Faaliyet Sonucu Yaratılan	12,7	21,6	16,3	21,5	22,8
- Dönem Karı	5,9	15,0	9,4	10,0	8,0
- Amortismanlar	6,8	6,6	6,9	11,5	14,8
2.Kısa Vadeli Borç Artışı	55,7	55,6	41,0	42,0	52,3
- Banka Kredileri	33,8	22,7	7,9	13,7	28,3
- Ticari Borçlar	11,3	23,3	20,2	16,0	17,6
- Diğer Borçlar	10,6	9,6	12,9	12,3	6,4
3.Uzun Vadeli Borç Artışı	5,0	4,1	19,2	6,8	2,7
- Banka Kredileri	0,9	0,5	16,8	4,8	1,5
- Diğer Borçlar	4,1	3,6	2,4	2,0	1,2
4.Varlık Azalışı	6,3	6,5	9,0	9,0	5,4
(i) Dönen Varlıklar	5,5	5,0	8,2	7,9	4,6
(ii)Duran Varlıklar	0,8	1,5	0,8	1,1	0,8
5.Sermaye Artışı	19,1	9,7	13,1	20,1	14,1
- Ödenmiş Sermaye	15,1	5,4	10,1	11,2	5,9
- Diğer Artış Fonu	4,0	4,3	3,0	8,9	8,2
6.İşletmeye Konulan Değerler	1,2	2,5	1,5	0,6	2,8
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1.Ödenen Vergi ve Kar Payları	2,6	2,3	3,0	2,9	2,9
2.Dönen Varlıklarda Artış	71,6	72,6	64,7	60,5	57,0
- Hazır Değerler	6,7	18,7	3,9	9,0	16,8
- Alacaklar	20,3	23,6	21,1	27,6	18,3
- Stoklar	28,6	28,3	37,1	16,8	19,0
- Diğer Dönen Varlıklar	16,0	2,0	2,6	7,1	2,9
3.Duran Varlıklarda Artış	16,3	19,0	26,6	27,7	29,5
- Bağlı Değerlerde Artış	2,0	1,8	2,2	1,1	3,3
- Maddi Duran Varlık Artışı	14,2	16,8	23,2	26,1	25,3
- Diğer Duran Varlık Artışı	0,1	0,4	1,2	0,5	0,9
4.Borç Azalışı	5,2	5,3	5,5	7,4	9,6
(i) Kısa Vadeli Borçlar	4,8	3,9	5,4	7,1	4,9
(ii)Uzun Vadeli Borçlar	0,4	1,4	0,1	0,3	4,7
5.Sermaye Azalışı	0,2	-	0,2	0,1	-
6.İşletmeden Çekilen Değerler	0,3	0,8	-	-	0,2
7.Dönem Zararı	3,8	-	-	1,5	0,8
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO VIII/2
AYAKKABI SANAYİİ
NETLEŞTİRİLMEMİŞ FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1.Vergi Öncesi Net Kar	2,9	19,4	12,5	13,8	11,4
2.Kısa Vadeli Borç Artışı, Net	69,1	66,9	47,2	56,7	75,1
3.Uzun Vadeli Borç Artışı, Net	6,2	3,5	25,3	10,5	13,5
4.Varlık Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Dönen Varlıklar	-	-	-	-	-
(ii) Duran Varlıklar	-	-	-	-	-
5.Sermaye Artışı, Net	21,8	10,2	15,0	19,0	-
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1.Ödenen Vergi,Kar Payları	3,9	4,0	4,0	4,7	4,9
İşletmeden Çekilen Değerler					
2.Dönen Varlıklarda Artış, Net	89,7	87,5	75,0	85,3	82,9
3.Duran Varlıklarda Artış, Net	6,4	8,5	21,0	10,0	9,0
4.Borç Azalışı, Net	-	-	-	-	3,2
(i)Kısa Vadeli	-	-	-	-	-
(ii)Uzun Vadeli	-	-	-	-	3,2
5.Sermaye Azalışı,Net	-	-	-	-	-
6.Dönem Net Zararı	-	-	-	-	-
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO VIII/3
AYAKKABI SANAYİİ
BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	44	44	35	50	50	35	35
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
ORANLAR							
A.Varlık (Aktif) Yapısı							
1.Dönen Var./Varlık Top.	86,8	86,1	79,5	76,3	76,8	73,3	75,5
- Ortalama	84,6	84,3	82,4	79,0	82,7	80,3	80,5
- Medyan							
B.Likidite Oranları							
1.Cari Oran	146,6	136,8	143,4	148,3	150,2	136,3	124,7
- Ortalama	149,5	135,1	135,9	138,1	152,1	128,2	116,6
- Medyan							
2.Likidite Oranı	84,4	79,8	61,1	75,3	93,7	74,2	73,1
- Ortalama	59,2	63,2	50,7	67,8	88,0	56,5	62,0
- Medyan							
3.Stoklar/Dönen Var.	42,4	41,6	57,3	49,2	37,5	45,5	41,3
- Ortalama	62,0	55,5	67,9	50,0	37,2	51,7	45,5
- Medyan							
C.Mali Yapı Oranları							
1.Borç/Öz Sermaye	198,2	213,8	249,1	170,1	161,8	161,2	180,0
- Ortalama	209,0	303,4	290,8	220,4	169,3	197,5	290,1
- Medyan							
2.Borç/Varlık Top.	66,4	68,1	71,3	62,9	61,8	61,7	64,2
- Ortalama	64,4	66,2	70,8	64,7	63,9	61,3	72,5
- Medyan							
3. K.V. Borç/Varlık Top.	59,2	63,1	55,4	51,5	51,1	53,8	60,5
- Ortalama	52,9	60,1	58,0	57,6	49,5	56,8	68,2
- Medyan	45,2	43,3	40,6	38,1	39,9	41,2	47,5
4.Banka Kredisi/Top.Borç							
- Ortalama							
- Medyan							
5.Maddi Duran Var./Öz Sermaye	31,9	36,2	60,2	55,9	55,2	55,0	53,3
- Ortalama	42,3	48,5	65,8	67,5	51,6	59,2	63,0
- Medyan							
6.Öz Sermaye/Varlık Top.	33,6	31,9	28,7	37,1	38,2	38,3	35,8
- Ortalama	35,6	33,8	30,0	37,3	36,1	38,7	27,5
- Medyan							
7.Ödenmiş Sermaye/Öz Sermaye	64,6	40,7	47,1	52,1	48,4	39,7	35,7
- Ortalama	67,9	52,9	63,4	68,5	66,5	57,9	51,4
- Medyan							
D.Devir Hızları(Kez)							
1.Alacak Devir Hızı	-	4,9	4,5	5,4	4,7	4,7	4,7
2.Stok Devir Hızı	-	2,4	2,2	3,8	5,2	3,6	3,9
3.Varlık Devir Hızı	-	0,9	1,0	1,4	1,5	1,2	1,2
4.Öz Sermaye Devir Hızı	-	3,3	3,6	3,9	4,0	3,3	3,5
E.Karlılık Oranları (%)							
1.Net Kar/Öz Sermaye							
- Ortalama	16,6	35,1	24,7	20,9	16,3	11,0	13,0
- Medyan	22,3	21,1	23,4	18,8	6,6	8,0	14,0
2.Satış Karlılığı (Kar/Satışlar)							
- Ortalama	-	7,8	6,8	5,3	4,1	3,4	3,8

AĞAÇ VE MANTAR ÜRÜNLERİ SANAYİİ

I. FON AKIMLARI

Ağaç ve Mantar Ürünleri Sanayii dalında 1994-2000 döneminde Tablo: IX/1-2'de yer alan fon akımlarına ilişkin bilgiler şöyle özetlenebilir:

- (i) Sanayi dalında kar büyük dalgalanma gösterdiğinden, buna paralel olarak oto-finansmanın net kaynaklar içindeki payı da inceleme döneminde yıllar itibariyle değişme göstermiştir.

İşletmelerden çekilen değerlerin kaynaklar içindeki payı, karlılık durumuna göre binde 2 ile % 46,2 arasında değişmiştir. Sanayi dalı yüksek kar elde ettiği yıllarda özellikle 2000 yılında önemli ölçüde oto-finansman olanağı bulunmuştur.

- (ii) Bu sanayi dalında da ana kaynak kısa süreli borçlanma olmakla beraber, inceleme döneminde kısa süreli borçlanmanın kaynaklar içindeki payı % 72.8 ile sıfır arasında değişmiştir. 2000 yılında karlılığın yüksek olması nedeniyle sanayi dalı, kısa süreli borçlanma gereği duymamıştır. Sanayi dalında banka kredilerinin finansmandaki payı son derece düşük düzeyde bulunmaktadır.

- (iii) Sanayi dalında uzun süreli borçlanma yolu ile sağlanan kaynaklar 1998 yılı dışında önemli bir ağırlığa sahip değildir. Sanayi dalının büyük boyutta duran varlık yatırımını yaptığı 1998 yılında uzun süreli borçlanmanın kaynaklar içindeki payı % 37.5'e değin yükselmiştir.

- (iv) Alt sektörde sermaye artışı yolu ile sağlanan kaynağın payı, imalat sanayii genelinin üstündedir. Ancak 2000 yılında sanayi dalı yüksek karlılık nedeniyle oto-finance olanağı yarattığından, sermaye artışının net kaynaklar içindeki payı % 5.6 düzeyinde kalmıştır.
- (v) Sanayi dalı kaynaklarının büyük bölümünü dönen varlık (brüt işletme sermayesi) finansmanında kullanmaktadır. Ancak dönen varlıklarda artışın net kaynak kullanımında payı yıllar itibarıyla % 41.8 ile % 96.5 arasında değişen büyük boyutlu dalgalanma göstermiştir. Kaynakların önemli bölümü stok finansmanında kullanılmakla beraber, sanayi dalında stok artışı da yıllar itibarıyla düzenli gelişme göstermemektedir.
- (vi) Sanayi dalında duran varlık yatırımları da düzenli gelişme göstermemekte, belirli aralıklarla sıçramalar yapmaktadır. Bu nedenle duran varlık yatırımlarının hızlandığı yıllarda örneğin 1994 ve 1998 yıllarında net kaynakların % 40.0'ı aşan bölümü söz konusu varlık yatırımlarına ayrılmıştır.

Sanayi dalının finansmanında genelde uyum kuralına uyulmakta, duran varlık yatırımları öz kaynak ya da uzun süreli borçlanma ile fonlanmaktadır.

II. MALİ YAPI, LİKİDİTE DURUMU VE KARLILIKTA GELİŞMELER

Sanayi dalında dönen varlıkların varlık toplamı içindeki payı ortalama olarak yükselirken, medyan değer olarak düşüşü; bu bağlamda büyük firmalarla, küçük firmalarda gelişmelerin farklı yönde olduğunu göstermektedir. Gelişme, inceleme döneminde büyük firmaların dönen varlıklara daha ağırlıklı olarak kaynak bağladığını ortaya koymaktadır.

Sanayi dalında finansal yapı ile ilgili oranlar, gerek ortalama gerek medyan değer olarak iyileşmiştir. Borç/Öz Sermaye, Yabancı Kaynak(Borç)/Varlık Toplamı oranları düşer ve kısa süreli borçların finansmandaki payı azalırken, öz kaynakların katkısı artmıştır. Ancak öz kaynak artışının, sanayi dalındaki büyük firmalarda daha çok yeniden değerlendirilmeden kaynaklandığı gözlenmektedir. Öz sermaye içinde ödenmiş sermayenin payının ortalama olarak azalışı, bu izlenimi vermektedir.

Sanayi dalında cari oranın, ortalama olarak yükselirken medyan olarak hafifçe düşmesi, büyük firmaların kaynaklarının önemli bir bölümünü dönen varlık finansmanına ayırmaları ve varlık finansmanında kısa vadeli borçların payının

azalması sonucudur. Likidite oranı, hem ortalama hem medyan değer olarak yükselmiştir. Bu yükseliş ortalama olarak daha belirgindir. Veriler, sanayi dalında büyük firmaların likidite durumunun iyileştiğini, likidite riskinin azaldığını, küçük firmaların likidite durumunda ise belirgin bir değişme olmadığını göstermektedir.

İnceleme döneminde sanayi dalında devir hızları yükselmiş, finansal verimlilik belirgin bir şekilde artmıştır. Bu bağlamda da büyük firmaların, sanayi dalının ortalama değerlerini etkilediği söylenebilir.

Sanayi dalında karlılık oranları geniş aralıklarla dalgalanma göstermektedir. İnceleme döneminde öz kaynak karlılığı % 6.5 ile % 41.3, satış karlılığı da ortalama olarak % 1.6 ile % 17.1 aralığında dalgalanmıştır. Öz kaynak karlılık oranlarının ortalama ve medyan değerler olarak farklı oluşu ve farklı yönde gelişme göstermesi, büyük firmalarda öz kaynak karlılığının 1997 sonundan itibaren arttığını, buna karşı küçük firmalarda inceleme döneminde öz kaynak karlılığının azalma eğilimi gösterdiği biçiminde yorumlanabilir. 1995-2000 yılları itibarıyla satış karlılığında belirgin bir düşüşe karşı öz kaynak karlılığının yükselmesi, varlık ve öz sermaye devir hızlarının artması sonucudur.

TABLO IX/1
AĞAÇ VE MANTAR ÜRÜNLERİ SANAYİİ
FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	9	9	7	11	16
	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1.Faaliyet Sonucu Yaratılan	11,8	29,1	19,3	18,5	24,6
- Dönem Karı	5,0	15,4	6,0	7,2	19,3
- Amortismanlar	6,8	13,7	13,3	11,3	5,3
2.Kısa Vadeli Borç Artışı	58,1	30,1	49,4	23,3	49,2
- Banka Kredileri	2,0	0,4	2,5	2,9	0,9
- Ticari Borçlar	9,3	15,6	38,6	8,2	1,3
- Diğer Borçlar	46,8	14,1	8,3	12,2	47,0
3.Uzun Vadeli Borç Artışı	4,2	5,1	0,1	28,5	4,8
- Banka Kredileri	3,1	0,8	-	5,7	4,8
- Diğer Borçlar	1,1	4,3	0,1	22,8	-
4.Varlık Azalışı	5,0	12,6	15,5	4,6	5,9
(i) Dönen Varlıklar	4,4	4,3	14,8	4,4	5,5
(ii) Duran Varlıklar	0,6	8,3	0,7	0,2	0,4
5.Sermaye Artışı	20,8	23,0	10,3	25,1	15,3
- Ödenmiş Sermaye	17,4	13,4	2,6	15,3	1,2
- Diğer Artış Fonu	3,4	9,6	7,7	9,8	14,1
6.İşletmeye Konulan Değerler	-	0,1	5,4	-	0,2
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1.Ödenen Vergi ve Kar Payları	2,9	2,0	5,7	0,1	11,6
2.Dönen Varlıklarda Artış	36,6	60,1	54,2	38,5	16,7
- Hazır Değerler	12,5	0,5	1,6	4,0	0,5
- Alacaklar	4,8	14,3	38,2	10,1	2,0
- Stoklar	13,2	44,2	11,9	23,9	11,5
- Diğer Dönen Varlıklar	6,1	1,1	2,5	0,5	2,7
3.Duran Varlıklarda Artış	48,5	27,2	22,2	44,5	22,1
- Bağlı Değerlerde Artış	0,5	1,4	0,7	11,0	0,2
- Maddi Duran Varlık Artışı	48,0	25,8	21,5	33,4	21,9
- Diğer Duran Varlık Artışı	-	-	-	0,1	-
4.Borç Azalışı	2,7	10,6	17,8	15,3	49,4
(i) Kısa Vadeli Borçlar	2,1	10,6	14,5	8,3	49,2
(ii)Uzun Vadeli Borçlar	0,6	-	3,3	7,0	0,2
5.Sermaye Azalışı	0,1	-	0,1	-	-
6.İşletmeden Çekilen Değerler	0,2	-	-	-	-
7.Dönem Zararı	9,0	0,1	-	1,6	0,2
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO: IX/2
AĞAÇ VE MANTAR ÜRÜNLERİ SANAYİİ
NETLEŞTİRİLMİŞ FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1.Vergi Öncesi Net Kar	-	26,5	12,3	9,8	76,1
2.Kısa Vadeli Borç Artışı, Net	72,8	33,7	71,5	26,1	-
3.Uzun Vadeli Borç Artışı, Net	4,7	8,8	-	37,5	18,3
4.Varlık Azalışı, Net	-	7,6	-	-	-
(i) Dönen Varlıklar	-	-	-	-	-
(ii) Duran Varlıklar	-	7,6	-	-	-
5.Sermaye Artışı, Net	22,5	23,4	16,2	26,6	5,6
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1.Ödenen Vergi,Kar Payları, İşletmeden Çekilen Değerler	4,0	3,5	11,7	0,2	46,2
2.Dönen Varlıklarda Artış, Net	41,8	96,5	80,7	59,4	44,6
3.Duran Varlıklarda Artış, Net	49,0	-	1,0	40,4	9,2
4.Borç Azalışı, Net	-	-	6,6	-	-
(i)Kısa Vadeli	-	-	-	-	-
(ii)Uzun Vadeli	-	-	6,6	-	-
5.Sermaye Azalışı, Net	-	-	-	-	-
6.Dönem Net Zararı	5,2	-	-	-	-
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO IX/3
AĞAÇ VE MANTAR ÜRÜNLERİ SANAYİİ
BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
1994-2000(%)

Firma Sayısı	9	9	7	11	11	16	16
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
ORANLAR							
A.Varlık (Aktif) Yapısı							
1.Dönen Var./Varlık Top.							
- Ortalama	49,4	72,1	76,5	76,9	65,4	70,8	63,9
- Medyan	81,0	80,6	77,4	91,8	93,4	80,3	70,3
B.Likidite Oranları							
1.Cari Oran							
- Ortalama	75,5	152,7	131,7	133,9	156,2	107,7	126,1
- Medyan	124,0	121,4	219,2	143,5	200,1	114,4	115,2
2.Likidite Oranı							
- Ortalama	42,8	48,8	86,5	86,4	82,3	79,9	79,7
- Medyan	42,1	42,9	149,0	92,3	101,4	40,0	50,5
3.Stoklar/Dönen Var.							
- Ortalama	43,2	68,0	34,3	35,4	47,3	25,7	36,8
- Medyan	62,8	59,2	34,7	44,7	50,1	53,2	48,0
C.Mali Yapı Oranları							
1.Borç/Öz Sermaye							
- Ortalama	226,6	115,8	143,3	200,2	158,0	195,3	121,4
- Medyan	678,4	138,7	54,9	177,8	122,9	86,9	114,5
2.Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	69,3	53,6	58,9	66,6	61,2	66,1	54,8
- Medyan	77,1	51,9	30,2	66,1	67,9	66,4	62,6
3. K.V. Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	65,4	47,2	58,0	57,4	41,8	65,7	50,7
- Medyan	72,3	50,0	28,3	51,5	33,5	54,6	51,2
4.Banka Kredisi/Top.Borç							
- Ortalama	6,8	4,6	3,8	47,2	25,3	1,4	9,5
- Medyan							
5.Maddi Duran Var./Öz Sermaye							
- Ortalama	162,7	56,7	54,9	65,3	68,9	82,1	77,8
- Medyan	84,6	82,2	67,1	29,1	57,5	25,3	48,3
6.Öz Sermaye/Varlık Top.							
- Ortalama	30,7	46,4	41,1	33,4	38,8	33,9	45,2
- Medyan	22,9	48,1	69,8	33,9	32,1	33,6	37,4
7.Ödenmiş Sermaye/Öz Sermaye							
- Ortalama	84,0	51,1	39,2	54,4	52,1	12,0	9,2
- Medyan	55,3	3,9	39,3	86,5	95,1	40,6	57,6
D.Devir Hızları(Kez)							
1.Alacak Devir Hızı		5,3	2,6	2,9	3,9	3,6	8,2
2.Stok Devir Hızı		1,6	4,3	4,9	3,8	10,3	12,9
3.Varlık Devir Hızı		0,8	1,1	1,3	1,1	1,8	3,0
4.Öz Sermaye Devir Hızı		1,7	2,7	4,1	3,1	5,6	6,7
E.Karlılık Oranları (%)							
1.Net Kar/Öz Sermaye							
- Ortalama	15,5	29,6	13,2	6,5	12,2	41,3	35,3
- Medyan	67,8	28,1	14,8	15,8	10,5	5,8	6,5
2.Satış Karlılığı (Kar/Satışlar)							
- Ortalama		17,1	4,8	1,6	3,9	7,3	5,2

AĞAÇ MOBİLYA VE MEFRUŞAT SANAYİİ

I. FON AKIMLARI

Ağaç Mobilya ve Döşeme (Mefruşat) Sanayiinde 1994-2000 dönemine ilişkin brüt ve net fon akımları Tablo:X/1-2 de verilmiştir. Sanayi dalında fon akımında dik-kati çeken gelişmeler şöyle özetlenebilir:

- (i) Sanayi dalında karlılık düşük, işletmelerden çekilen değerler de görel olarak yüksek düzeyde olduğundan, net kann kaynak yaratmaya katkısı hemen hemen olmamış, oto-finansman olanağı yaratılamamıştır.
- (ii) Sanayi dalı, 1995 yılı dışında net kaynaklarının önemli, 2000 yılında % 73,4'e değin yükselen bölümünü, kısa süreli borçlanma yolu ile sağla-mıştır. Sanayi dalının finansmanında, 2000 yılı dışında banka kredilerinin katkısı son derece sınırlıdır.
- (iii) Uzun süreli borçlanma yolu ile sağlanan kaynakların net kaynaklar içindeki payı görel olarak yüksektir.
- (iv) Sermaye artışının net kaynaklara katkısı 1995 yılı dışında düşük kalmış-tır.
- (v) Net kaynakların 1995 yılı dışında % 75,5 ile % 91,9 arasında değişen bö-lümü dönen varlık (brüt işletme sermayesi) artışında kullanılmıştır. Sanayi dalında kaynakların daha çok alacak finansmanında; başka bir deyişle vadeli satışların fonlanmasında kullanıldığı görülmektedir.

- (vi) Duran varlık net yatırımlarının kaynak kullanımında payı genelde düşüktür. Bununla beraber inceleme döneminde 1995 ve 2000 yıllarında duran varlık yatırımlarına ayrılan kaynaklar, net kaynakların hafifçe % 20,0'sinin üstünde bulunmaktadır.

II. MALİ YAPI, LİKİDİTE DURUMU VE KARLILIKTA GELİŞMELER

1994-2000 döneminde sanayi dalının varlık yapısı değişmiş, dönen varlıkların payı azalırken, duran varlıkların payı görece olarak artmıştır. Dönen Varlık/Varlık Toplamı oranında ortalama düşüşün medyan değere göre daha belirgin oluşu, varlık yapısındaki değişikliğin daha çok büyük firmalardan kaynaklandığını göstermektedir.

Finansal yapıya ilişkin oranlar, sanayi dalının finansal yapısının inceleme döneminde bozulduğunu, fonlama riskinin arttığını göstermektedir. Borç/Öz Sermaye, Borç/Varlık, Kısa Vadeli Borç/Varlık Toplamı oranlarındaki yükselişler, finansmanda öz kaynak katkısının azalması, Duran Varlık/Öz Kaynak oranındaki gelişmeler, finansal yapıdaki bozuluşun göstergeleridir. Bu bağlamda ortalama değerlerdeki değişimin, medyan değerlerden daha belirgin oluşu, finansal yapıdaki bozulmanın daha çok büyük firmalardan kaynaklandığını, küçük çaplı firmaların finansal yapılarının ise belirgin bir değişiklik göstermediğini ortaya koymaktadır.

Sanayi dalında cari ve likidite oranlarının hem ortalama hem de medyan değerler olarak düşüşü, likidite riskinin arttığını göstermektedir. Bu bağlamda ortalama değerlerde düşüşün daha keskin oluşu, likidite riskinin genelde artmakla beraber; bu riskin büyük firmalarda daha boyutta olduğunu göstermektedir.

Sanayi dalında devir hızlarının yavaşlaması, finansal verimliliğin azaldığını' da göstermektedir.

Sanayi dalında karlılık oranları, ortalama olarak, öz kaynak karlılığında % 20.4 ile % 115.6, satış karlılığında da % 3.9 ile % 7.2 arasında dalgalanma göstermektedir. Bu bağlamda ortalama değerlerin medyan değerlerden daha yüksek oluşu, dalgalanmanın büyük firmalarda daha şiddetli boyutlar olduğunu ortaya koymaktadır. Sanayi dalında satış karlılığında da düşüş eğilimi gözlenmektedir.

TABLO X/1
AĞAÇ MOBİLYA VE MEFRUŞAT SANAYİİ
FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	17	17	12	39	43
	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1.Faaliyet Sonucu Yaratılan	37,8	10,8	24,8	22,5	17,4
- Dönem Karı	31,4	6,0	18,8	11,7	8,5
- Amortismanlar	6,4	4,8	6,0	10,8	8,9
2.Kısa Vadeli Borç Artışı	35,7	18,8	29,4	39,0	51,3
- Banka Kredileri	1,2	2,0	8,3	6,6	17,6
- Ticari Borçlar	3,1	6,5	9,0	20,5	20,6
- Diğer Borçlar	31,4	10,3	12,1	11,9	13,1
3.Uzun Vadeli Borç Artışı	1,1	8,6	31,8	11,6	14,9
- Banka Kredileri	0,3	-	16,3	3,9	3,3
- Diğer Borçlar	0,8	8,6	15,5	7,7	11,6
4.Varlık Azalışı	10,3	42,2	7,1	4,7	7,1
(i) Dönen Varlıklar	9,8	41,7	6,1	4,6	6,3
(ii) Duran Varlıklar	0,5	0,5	1,0	0,1	0,8
5.Sermaye Artışı	8,9	19,2	6,6	21,4	5,3
- Ödenmiş Sermaye	4,5	18,6	1,4	11,7	3,9
- Diğer Artış Fonu	4,4	0,6	5,2	9,7	1,4
6.İşletmeye Konulan Değerler	6,2	0,4	0,3	0,8	3,9
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1.Ödenen Vergi ve Kar Payları	4,2	19,9	5,2	3,3	2,4
2.Dönen Varlıklarda Artış	74,1	35,6	57,8	59,2	55,5
- Hazır Değerler	18,3	3,3	3,2	4,6	10,1
- Alacaklar	43,9	22,5	35,1	32,0	27,6
- Stoklar	6,7	7,1	17,2	18,7	15,6
- Diğer Dönen Varlıklar	5,2	2,7	2,3	3,9	2,2
3.Duran Varlıklarda Artış	11,3	12,8	14,5	28,4	24,5
- Bağlı Değerlerde Artış	0,5	3,9	0,2	3,8	1,3
- Maddi Duran Varlık Artışı	10,8	8,2	14,3	23,7	22,5
- Diğer Duran Varlık Artışı	-	0,7	-	0,9	0,7
4.Borç Azalışı	6,3	22,0	6,7	6,5	11,9
(i) Kısa Vadeli Borçlar	4,7	21,3	6,4	4,7	3,7
(ii) Uzun Vadeli Borçlar	1,6	0,7	0,3	1,8	8,2
5.Sermaye Azalışı	-	0,4	0,2	-	0,2
6.İşletmeden Çekilen Değerler	1,0	4,6	-	-	-
7.Dönem Zararı	3,1	4,7	15,7	2,6	5,5
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO X/2
AĞAÇ, MOBİLYA VE MEFRUŞAT SANAYİİ
NETLEŞTİRİLMİŞ FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1.Vergi Öncesi Net Kar	40,4	3,8	5,3	13,9	4,6
2.Kısa Vadeli Borç Artışı, Net	44,3	-	38,9	52,2	73,4
3.Uzun Vadeli Borç Artışı, Net	-	23,3	53,3	14,9	10,3
4.Varlık Azalışı, Net	-	18,0	-	-	-
(i) Dönen Varlıklar	-	18,0	-	-	-
(ii) Duran Varlıklar	-	-	-	-	-
5.Sermaye Artışı, Net	15,3	54,9	2,5	19,0	11,7
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1.Ödenen Vergi,Kar Payları, İşletmeden Çekilen Değerler	7,4	72,3	8,8	5,0	3,7
2.Dönen Varlıklarda Artış, Net	91,9	-	87,3	83,1	75,7
3.Duran Varlıklarda Artış, Net	-	20,4	3,9	11,9	20,6
4.Borç Azalışı, Net	0,7	7,4	-	-	-
(i) Kısa Vadeli	-	7,4	-	-	-
(ii)Uzun Vadeli	0,7	-	-	-	-
5.Sermaye Azalışı, Net	-	-	-	-	-
6.Dönem Net Zararı	-	-	-	-	-
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO X/3
AĞAÇ MOBİLYA VE MEFRUŞAT SANAYİİ
BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	17	17	12	38	38	43	43
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
ORANLAR							
A.Dönen Var./Varlık Top.							
- Ortalama	92,9	81,9	85,6	75,1	75,6	79,6	78,4
- Medyan	88,6	85,0	86,3	81,9	80,9	82,5	84,6
B.Likidite Oranları							
1.Cari Oran							
- Ortalama	187,7	183,6	180,1	153,9	154,0	147,7	125,9
- Medyan	178,9	109,6	124,3	124,4	133,4	132,0	135,4
2.Likidite Oranı							
- Ortalama	167,3	138,1	125,6	89,4	96,7	93,1	82,8
- Medyan	76,3	63,8	42,5	54,0	65,5	66,8	70,8
3.Stoklar/Dönen Var.							
- Ortalama	10,8	24,7	30,2	41,9	37,1	36,9	34,2
- Medyan	44,5	48,6	29,4	55,1	47,7	43,7	44,0
C.Mali Yapı Oranları							
1.Borç/Öz Sermaye							
- Ortalama	121,6	161,7	650,8	181,3	177,6	208,3	294,9
- Medyan	424,3	209,6	197,4	281,0	180,6	283,0	289,7
2.Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	54,8	61,7	86,6	64,4	63,9	67,5	74,6
- Medyan	69,3	80,5	62,7	67,7	69,6	68,6	69,1
3. K.V. Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	49,5	44,6	47,5	48,8	49,1	53,9	62,3
- Medyan	48,5	65,4	54,1	58,5	59,0	58,5	61,6
4.Banka Kredisi/Top.Borç							
- Ortalama	6,3	9,8	28,3	35,9	25,6	42,5	34,0
- Medyan							
5.Maddi Duran Var./Öz Sermaye							
- Ortalama	13,2	27,2	97,4	51,3	50,9	54,5	74,1
- Medyan	44,5	33,9	38,0	82,4	53,8	46,9	40,4
6.Öz Sermaye/Varlık Top.							
- Ortalama	45,2	38,3	13,4	35,6	36,1	32,5	25,4
- Medyan	30,7	19,5	37,3	32,3	30,4	31,4	30,9
7.Ödenmiş Sermaye/Öz Sermaye							
- Ortalama	10,6	84,3	43,9	36,4	38,0	60,5	55,5
- Medyan	13,2	36,6	23,4	58,6	58,3	64,5	53,2
D.Devir Hızları(Kez)							
1.Alacak Devir Hızı		4,9	4,3	6,4	3,9	3,9	3,6
2.Stok Devir Hızı		8,2	8,1	7,1	5,3	5,3	5,2
3.Varlık Devir Hızı		1,9	2,1	2,2	1,5	1,5	1,4
4.Öz Sermaye Devir Hızı		10,8	16,1	6,4	4,2	5,0	6,1
E.Karlılık Oranları (%)							
1.Net Kar/Öz Sermaye							
- Ortalama	75,0	23,3	115,6	29,2	23,5	20,4	21,6
- Medyan	51,0	19,3	16,5	15,8	9,8	22,9	20,4
2.Satış Karlılığı (Kar/Satışlar)							
- Ortalama		6,8	7,2	4,6	5,5	4,2	3,9

KAĞIT VE KAĞIT ÜRÜNLERİ SANAYİİ

I. FON AKIMLARI

Kağıt ve Kağıt Ürünleri Sanayiinde 1994-2000 döneminde ayrıntısı Tablo:XI/1-2'de verilen fon akımlarında dikkati çeken gelişme yönleri şöyle özetlenebilir:

- (i) Sanayi dalında kar elde etme yoluyla oto-finansman olanağı yaratma, 1998 yılından itibaren ortadan kalkmış gözükmemektedir. Vergi, kar payı ödemeleri ve işletmelerden çekilen değerler dikkate alındığında, 1998'den itibaren faaliyet sonucu fon açığı oluşmaktadır.
- (ii) Sanayi dalında da kaynakların önemli bir bölümü kısa süreli borçlanma yolu ile sağlanmıştır. Bununla beraber 2000 yılı dışında, kısa süreli borç artışının kaynaklar içindeki payı, % 13.5 ile % 49.7 arasında değişmiş, imalat sanayii genelinin altında kalmıştır.
- (iii) Sanayi dalının duran varlıklara büyük ölçüde yatırım yaptığı 1998 yılı dışında, uzun süreli borçlanmanın kaynaklar içindeki payı düşük düzeydedir. Yalnız anılan yıl uzun süreli borç artışı yoluyla sağlanan kaynak, net kaynakların % 65.2 düzeyine yükselmiştir.
- (iv) Banka kredilerinin finansmandaki payı genelde düşüktür. Yalnız 1998 ve 2000 yıllarında kısa ve uzun süreli kredilerin brüt kaynaklar içindeki payı % 20.0 düzeyini aşmıştır.
- (v) Sermaye artışının net kaynaklara katkısı, 2000 yılında en düşük düzeyde olmak üzere, % 13.9 ile % 33.6 arasında dalgalanmıştır.

Sermaye artışının net kaynaklara katkısı imalat sanayii genelinin üstünde olmakla beraber, 1998 ve sonrasında bu katkının göreceli olarak azaldığı gözlenmektedir.

- (vi) Sanayi dalı, net kaynaklarının önemli, 1998 yılı dışında, % 53.5 ile % 78.1 arasında değişen bölümünü dönen varlık (brüt işletme sermayesi-döner sermaye) finansmanında kullanmıştır. Bu bağlamda stok finansmanı ile kredili satışların finansmanı arasındaki kaynak kullanımı açısından belirli bir fark bulunmamaktadır.
- (vii) Sanayi dalında duran varlık yatırımlarına ayrılan kaynakların payı, imalat sanayii genelinin üstünde bulunmaktadır. Duran varlıklara yapılan yatırımın net kaynak kullanımındaki payı 1998 yılında % 52.3'e değin yükseleşmiş, bu çapta bir yatırım, uzun süreli borçlanma ile fonlanmıştır.

II. MALİ YAPI, LİKİDİTE DURUMU VE KARLILIKTA GELİŞMELER

Sanayi dalında inceleme döneminde varlık yapısı belirgin biçimde değişmiş, dönen varlıkların varlık toplamı içindeki payı azalmıştır.

Tüm göstergeleriyle mali yapı ciddi biçimde bozulmuştur. Ancak sanayi dalında bu bozulma büyük firmalardan kaynaklanmıştır. Ortalama olarak Borç/Öz Sermaye, Borç/Varlık oranları yükselmiş, kısa vadeli borçların varlık finansmanında payı artarken, öz kaynakların payı azalmıştır. Buna karşı mali yapıya ilişkin oranların medyan değerlerinde belirgin bir değişme olmamıştır. Ortalama ve medyan değerlerde bu farklılık, dağılımın normal olmadığını, ortalama değerleri etkileyen büyük firmalarla, orta ve küçük çaplı firmalarda değişimin farklı yönde olduğunu göstermektedir.

Sanayi dalında cari ve likidite oranları düşmüş, likidite riski artmıştır. Bir yandan dönen varlıkların toplam varlıklar içindeki payı azalırken, finansmanda kısa süreli borçların artışı, likidite durumunda bozulmaya yol açmıştır.

Sanayi dalında stok ve öz kaynak devir hızları artarken, varlık ve alacak devir hızı yavaşlamıştır. Duran varlık yatırımlarının büyük boyutlu oluşu, varlık devir hızında hafifçe de olsa düşüşe yol açmıştır. Sanayi dalında karlılık oranları genelde düşme eğilimi göstermiştir. 1995 yılında öz sermaye karlılığı % 23.2, satış karlılığı % 8.4 düzeyinde iken, bu oranlar 2000 yılında sırasıyla % 8.0 ve % 1.7'ye gerilemiştir.

TABLO XI/1
KAĞIT VE KAĞIT ÜRÜNLERİ SANAYİİ
FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

Şirna Sayısı	52	58	47	41	36
	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1.Faaliyet Sonucu Yaratılan	27,7	35,8	35,8	27,8	22,3
- Dönem Karı	11,2	14,9	10,0	8,5	4,1
- Amortismanlar	16,5	20,9	25,8	19,3	18,2
2.Kısa Vadeli Borç Artışı	27,0	29,7	21,4	11,5	42,2
- Banka Kredileri	7,7	7,1	5,9	2,7	13,3
- Ticari Borçlar	9,7	15,6	5,4	5,3	15,9
- Diğer Borçlar	9,6	7,0	10,1	3,5	13,0
3.Uzun Vadeli Borç Artışı	10,5	6,4	8,4	23,2	11,7
- Banka Kredileri	3,6	2,6	4,7	20,7	10,1
- Diğer Borçlar	6,9	3,8	3,7	2,5	1,6
4.Varlık Azalışı	3,9	3,1	4,2	8,2	5,9
(i) Dönen Varlıklar	3,2	2,2	4,2	7,6	5,7
(ii)Duran Varlıklar	0,7	0,9	-	0,6	0,2
5.Sermaye Artışı	28,2	24,5	29,5	29,1	16,7
- Ödenmiş Sermaye	18,7	8,2	14,2	6,2	7,1
- Diğer Artış Fonu	9,5	16,3	15,3	22,9	9,6
6.İşletmeye Konulan Değerler	2,7	0,5	0,7	0,2	1,2
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1.Ödenen Vergi ve Kar Payları	2,2	3,2	4,5	3,3	0,9
2.Dönen Varlıklarda Artış	47,0	42,1	29,1	20,9	38,5
- Hazır Değerler	6,9	5,2	5,0	6,1	8,4
- Alacaklar	18,8	12,8	13,9	5,6	16,4
- Stoklar	15,4	19,5	7,4	7,7	12,2
- Diğer Dönen Varlıklar	5,9	4,6	2,8	1,5	1,5
3.Duran Varlıklarda Artış	41,2	45,1	58,2	61,0	46,5
- Bağlı Değerlerde Artış	3,3	0,5	2,3	9,1	1,9
- Maddi Duran Varlık Artışı	37,7	44,6	55,7	51,9	44,1
- Diğer Duran Varlık Artışı	0,2	-	0,2	-	0,5
4.Borç Azalışı	6,9	8,2	7,3	7,3	8,6
(i) Kısa Vadeli Borçlar	5,0	4,3	5,0	6,8	6,7
(ii)Uzun Vadeli Borçlar	1,9	3,9	2,3	0,5	1,9
5.Sermaye Azalışı	0,7	-	0,2	-	1,0
6.İşletmeden Çekilen Değerler	1,0	1,0	-	-	0,3
7.Dönem Zararı	1,0	0,4	0,7	7,5	4,2
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XI/2
KAĞIT VE KAĞIT ÜRÜNLERİ SANAYİİ
NETLEŞTİRİLMİŞ FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1.Vergi Öncesi Net Kar	16,6	28,4	20,0	2,9	-
2.Kısa Vadeli Borç Artışı, Net	35,8	49,7	35,3	13,5	67,5
3.Uzun Vadeli Borç Artışı, Net	14,0	4,9	13,1	65,2	18,6
4.Varlık Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Dönen Varlıklar	-	-	-	-	-
(ii) Duran Varlıklar	-	-	-	-	-
5.Sermaye Artışı, Net	33,6	17,0	31,6	18,4	13,9
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1.Ödenen Vergi,Kar Payları, İşletmeden Çekilen Değerler	5,2	8,2	9,7	9,5	2,3
2.Dönen Varlıklarda Artış, Net	71,2	78,1	53,5	38,2	62,4
3.Duran Varlıklarda Artış, Net	23,6	13,7	36,8	52,3	35,2
4.Borç Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Kısa Vadeli	-	-	-	-	-
(ii) Uzun Vadeli	-	-	-	-	-
5.Sermaye Azalışı, Net	-	-	-	-	-
6.Dönem Net Zararı	-	-	-	-	0,1
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XI/3
KAĞIT VE KAĞIT ÜRÜNLERİ SANAYİİ
BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	58	58	47	41	41	36	36
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
ORANLAR							
A. Varlık (Aktif) Yapısı							
1. Dönen Var./Varlık Top.							
- Ortalama	61,7	62,4	51,8	43,6	36,0	50,6	51,8
- Medyan	83,6	83,0	74,7	67,8	69,8	72,6	68,4
B. Likidite Oranları							
1. Cari Oran							
- Ortalama	172,8	163,8	158,3	129,5	151,4	114,3	105,2
- Medyan	152,7	144,0	136,2	135,8	133,7	139,4	127,6
2. Likidite Oranı							
- Ortalama	114,2	95,4	101,4	82,7	94,5	80,7	71,4
- Medyan	95,2	92,7	76,3	87,7	75,3	96,1	88,3
3. Stoklar/Dönen Var.							
- Ortalama	33,8	41,7	35,9	36,0	37,5	29,3	32,0
- Medyan	31,7	39,2	44,1	41,5	39,7	30,0	35,9
C. Mali Yapı Oranları							
1. Borç/Öz Sermaye							
- Ortalama	94,6	86,0	68,8	150,9	128,8	204,7	229,4
- Medyan	248,6	254,4	261,8	217,1	123,1	161,6	180,5
2. Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	48,6	46,2	40,7	60,1	56,3	67,1	69,6
- Medyan	60,8	58,8	58,3	61,9	53,2	59,7	60,9
3. K.V. Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	35,7	38,1	32,7	33,6	23,7	44,2	49,2
- Medyan	52,9	52,1	50,5	47,8	43,7	50,0	49,2
4. Banka Kredisi/Top. Borç							
- Ortalama	35,4	26,1	31,6	58,0	62,2	49,0	46,2
- Medyan							
5. Maddi Duran Var./Öz Sermaye							
- Ortalama	68,1	67,5	77,4	113,0	116,3	138,1	145,7
- Medyan	58,4	73,3	71,7	78,4	66,1	67,5	70,2
6. Öz Sermaye/Varlık Top.							
- Ortalama	51,4	53,8	59,3	39,9	43,7	32,9	30,4
- Medyan	39,2	41,2	41,7	38,1	46,8	40,3	39,4
7. Ödenmiş Sermaye/Öz Sermaye							
- Ortalama	42,4	31,9	34,7	29,2	26,4	51,7	49,3
- Medyan	59,5	64,3	63,8	40,9	54,2	58,6	62,1
D. Devir Hızları (Kez)							
1. Alacak Devir Hızı	-	7,6	6,2	5,4	7,1	33,4	5,7
2. Stok Devir Hızı	-	6,0	7,3	6,3	7,3	50,6	8,2
3. Varlık Devir Hızı	-	1,5	1,3	0,9	0,9	7,5	1,3
4. Öz Sermaye Devir Hızı	-	2,6	2,3	2,5	2,2	23,2	4,5
E. Karlılık Oranları (%)							
1. Net Kar/Öz Sermaye							
- Ortalama	18,1	23,2	12,2	19,2	14,1	11,0	8,0
- Medyan	30,9	23,8	15,2	7,9	16,9	10,4	8,0
2. Satış Karlılığı (Kar/Satışlar)							
- Ortalama	-	8,4	5,3	7,7	6,1	0,4	1,7

BASIM SANAYİİ

I. FON AKIMLARI

Basım Sanayiinde 1994-2000 dönemine ilişkin brüt ve net fon akımları yıllar itibarıyla, Tablo:XII/1-2'de verilmiştir. Bu dönemde sanayi dalında fon akımındaki gelişmeler aşağıda özetlenmiştir:

- (i) Sanayii dalında oto-finansman olanağı sınırlı iken, 1998 yılında vergi, kar payı dahil olmak üzere işletmeden çekilen değerler vergi öncesi kar aşmış; başka bir deyişle net faaliyet sonucu kaynak açığına neden olmuştur. 2000 yılında ise alt sektör büyük boyutlu zarar etmiş, anılan yılda net kaynakların % 60.4'ü, dönem zararının kapatılması ile işletmeden çekilen değerlerin finansmanında kullanılmıştır.
- (ii) Sanayi dalı, inceleme döneminde 1995 yılı dışında, kaynakların önemli bölümünü, % 50.0'den fazlasını kısa süreli borçlanma yolu ile sağlamıştır.
- (iii) Uzun süreli borçlanma yolu ile sağlanan kaynakların net kaynaklar içindeki payı, imalat sanayii genelinin üstünde olup, 1995 yılında % 55.4'e değin yükselmiştir.
- (iv) Sanayi dalında banka kredilerinin finansmandaki payı son yıllarda diğer finansman kaynaklarına göre artmıştır. 2000 yılında banka kredilerinin brüt kaynaklar içindeki payı % 24.1'e değin yükselmiştir.
- (v) Sermaye artışının net kaynaklara katkısı 1998 ve sonrasında görece olarak yüksek düzeydedir. Sermaye artışının net kaynaklara katkısı 1998 yılında % 25.0, 2000 yılında da % 22.4 oranlarında olmuştur.

- (vi) Sanayi dalı net kaynaklarının büyük bölümünü, 2000 yılı dışında, dönen varlık finansmanında, başka bir deyişle brüt işletme sermayesi artışında kullanmıştır. Bu bağlamda kaynakların daha çok alacak finansmanında; başka bir deyişle kredili satışların finansmanında kullanıldığı görülmektedir.
- (vii) Sanayi dalında maddi duran varlık yatırımlarına ayrılan kaynakların payı 1996 yılı dışında görece olarak yüksektir. Yatırımların inceleme döneminde bazı yıllarda bir ölçüde de olsa kısa süreli kaynaklarla fonlanması, finansmanda uyum kuralına aykırı bulunmaktadır.

II. MALİ YAPI, LİKİDİTE DURUMU VE KARLILIKTA GELİŞMELER

Basım Sanayiinde de varlık yapısı, 1994-2000 döneminde ortalama olarak değişmiş, dönen varlıkların toplam varlıklar içindeki payı azalmıştır. Ancak medyan değer olarak Dönen Varlık/Toplam Varlık oranında belirgin bir değişim olmamıştır.

İnceleme döneminde Basım Sanayiinde mali yapı bozulmuş, Borç/Öz Sermaye oranı tehlikeli boyutlara ulaşacak düzeye yükselmiş, varlık finansmanında yabancı kaynakların payı artarken, öz kaynakların payı azalmış, banka kredilerinin kaynaklar içindeki payı ortalama % 40.0 düzeyini aşmış, sanayi dalı, bir anlamda banka kredisine bağımlı hale gelmiştir. Bu bağlamda ortalama değerlerde değişimle medyan değerlerde değişim aynı yönde olmakla beraber, değişimin boyutu değişiktir. Mali yapıya ilişkin oranlarda bozulma ortalama olarak daha belirgin iken, medyan değerlerde sınırlı kalmıştır. Bu farklılık, sanayi dalında mali yapıdaki bozulmanın daha çok büyük firmalardan kaynaklandığı izlenimini vermektedir.

Sanayi dalının yetersiz olan likiditesi inceleme döneminde daha da tehlikeli olacak şekilde azalmıştır. Cari ve likidite oranlarındaki düşüş, likidite riskinin arttığını göstermektedir. Bu bağlamda da söz konusu oranlarda ortalama olarak düşüş, medyan değerlere göre daha belirgindir. Sanayi dalında kısa süreli borçların dönen varlıklar ve likit değerlerden daha hızlı artışı, likidite oranlarında düşüşe yol açmıştır.

İnceleme döneminde sanayi dalında devir hızlarında yavaşlama, finansal verimliliğin azaldığını göstermektedir. Yavaşlayan alacak, stok devir hızlarının yanı sıra duran varlık yatırımları ve yeniden değerlendirme, yetersiz olan varlık devir hızının'da 1995-2000 döneminde 1.1'den 0.6'ya gerilemesine yol açmıştır.

Devir hızlarının yavaşlığı, başka bir anlatımla finansal verimliliğin düşüklüğü, sanayi dalında satış karlılığının görece olarak yüksek olmasına karşın, öz sermaye karlılığının yetersiz olmasına neden olmaktadır. 1995-2000 döneminde sanayi dalında satış karlılığı ortalama olarak % 6.3'den % 5.2'ye gerilerken, öz sermaye karlılığı da % 23.3'den % 17.2'ye düşmüştür. Sanayi dalında öz sermaye ve satış karlılığının en yüksek düzeye ulaştığı yıl sırasıyla % 41.1 ve % 8.9 olmak üzere 1997 yılıdır.

TABLO XII/1
BASIM SANAYİİ
FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	53	53	48	68	90
	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1.Faaliyet Sonucu Yaratılan	11,3	20,8	20,7	29,3	15,6
- Dönem Karı	4,6	10,7	9,8	13,9	3,8
- Amortismanlar	6,7	10,1	10,9	15,4	11,8
2.Kısa Vadeli Borç Artışı	61,6	29,7	37,7	25,5	31,7
- Banka Kredileri	15,1	1,8	3,7	5,2	16,7
- Ticari Borçlar	20,1	23,5	23,2	5,5	5,5
- Diğer Borçlar	26,4	4,4	10,8	14,8	9,5
3.Uzun Vadeli Borç Artışı	7,5	31,5	22,1	17,3	10,3
- Banka Kredileri	5,6	18,0	11,5	11,0	7,4
- Diğer Borçlar	1,9	13,5	10,6	6,3	2,9
4.Varlık Azalışı	4,7	1,1	9,4	3,2	21,0
(i) Dönen Varlıklar	1,3	0,5	0,5	2,3	9,7
(ii)Duran Varlıklar	3,4	0,6	8,9	0,9	11,3
5.Sermaye Artışı	13,1	16,5	9,8	22,2	15,6
- Ödenmiş Sermaye	7,1	5,1	2,0	14,1	5,8
- Diğer Artış Fonu	6,0	11,4	7,8	8,1	9,8
6.İşletmeye Konulan Değerler	1,8	0,4	0,3	2,6	5,9
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1.Ödenen Vergi ve Kar Payları	1,4	1,3	2,3	12,6	3,6
2.Dönen Varlıklarda Artış	33,7	33,0	62,2	36,5	18,3
- Hazır Değerler	1,4	10,5	14,7	9,9	2,0
- Alacaklar	23,5	10,9	18,0	20,0	5,9
- Stoklar	5,2	10,0	4,8	4,3	3,5
- Diğer Dönen Varlıklar	3,6	1,6	24,7	2,3	6,9
3.Duran Varlıklarda Artış	59,5	43,9	26,2	44,3	42,0
- Bağlı Değerlerde Artış	26,9	16,6	2,7	14,4	10,8
- Maddi Duran Varlık Artışı	32,3	27,1	22,1	29,8	27,0
- Diğer Duran Varlık Artışı	0,3	0,2	1,4	0,1	4,2
4.Borç Azalışı	4,7	20,8	8,9	5,0	7,2
(i) Kısa Vadeli Borçlar	1,1	20,6	3,5	3,8	4,1
(ii)Uzun Vadeli Borçlar	3,6	0,2	5,4	1,2	3,1
5.Sermaye Azalışı	-	-	0,1	-	1,7
6.İşletmeden Çekilen Değerler	0,2	1,0	0,1	0,1	0,1
7.Dönem Zararı	0,5	0,1	0,2	1,5	27,1
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XII/2
BASIM SANAYİİ
NETLEŞTİRİLMİŞ FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1.Vergi Öncesi Net Kar	5,3	18,8	15,0	18,5	-
2.Kısa Vadeli Borç Artışı, Net	78,2	16,1	53,4	32,4	61,7
3.Uzun Vadeli Borç Artışı, Net	5,0	55,4	26,0	24,1	15,9
4.Varlık Azalışı, Net	-	-	2,2	-	-
(i) Dönen Varlıklar	-	-	-	-	-
(ii) Duran Varlıklar	-	-	2,2	-	-
5.Sermaye Artışı, Net	11,5	9,7	3,4	25,0	22,4
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1.Ödenen Vergi,Kar Payları, İşletmeden Çekilen Değerler	2,0	4,1	3,7	19,0	8,3
2.Dönen Varlıklarda Artış, Net	41,9	57,4	96,3	51,2	19,2
3.Duran Varlıklarda Artış, Net	56,1	38,5	-	29,8	20,4
4.Borç Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Kısa Vadeli	-	-	-	-	-
(ii)Uzun Vadeli	-	-	-	-	-
5.Sermaye Azalışı, Net	-	-	-	-	-
6.Dönem Net Zararı	-	-	-	-	52,1
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XII/3
BASIM SANAYİİ
BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	53	53	48	68	68	90	90
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
ORANLAR							
A.Varlık (Aktif) Yapısı							
1.Dönen Var./Varlık Top.							
- Ortalama	52,1	50,9	70,9	62,7	59,8	47,0	43
- Medyan	75,0	77,6	73,2	73,3	70,8	77,7	74,8
B.Likidite Oranları							
1.Cari Oran							
- Ortalama	84,3	125,1	156,1	114,0	126,1	105,1	73,8
- Medyan	126,1	133,3	144,4	140,7	154,5	119,9	115,5
2.Likidite Oranı							
- Ortalama	72,9	99,2	137,1	93,3	107,0	84,2	59,5
- Medyan	89,2	90,2	112,9	83,4	99,6	86,0	85,9
3.Stoklar/Dönen Var.							
- Ortalama	13,5	20,7	12,1	18,1	15,1	19,8	19,3
- Medyan	27,1	28,7	26,8	35,4	25,4	27,1	20,6
C.Mali Yapı Oranları							
1.Borç/Öz Sermaye							
- Ortalama	315,5	227,6	257,4	218,7	190,7	188,0	407,3
- Medyan	184,8	192,7	168,8	198,0	130,7	209,3	196,7
2.Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	75,9	69,4	72,0	68,6	65,6	65,2	80,2
- Medyan	60,9	59,2	56,4	60,8	54,1	65,9	67,4
3. K.V. Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	61,7	40,7	45,3	55,0	47,4	44,6	58,2
- Medyan	54,0	47,7	43,8	51,4	43,6	54,9	58,2
4.Banka Kredisi/Top.Borç							
- Ortalama	31,7	38,1	32,0	28,3	30,0	47,8	52,7
- Medyan							
5.Maddi Duran Var./Öz Sermaye							
- Ortalama	123,8	91,3	77,0	63,3	61,1	108,5	169,0
- Medyan	76,2	95,1	75,5	79,2	71,3	52,6	66,7
6.Öz Sermaye/Varlık Top.							
- Ortalama	24,1	30,6	28,0	31,4	34,4	34,8	19,8
- Medyan	39,1	40,8	43,6	39,2	45,9	34,1	32,6
7.Ödenmiş Sermaye/Öz Sermaye							
- Ortalama	66,7	40,7	27,5	21,9	26,4	47,8	89,8
- Medyan	45,1	34,7	36,4	58,5	54,2	45,4	46,9
D.Devir Hızları(Kez)							
1.Alacak Devir Hızı		4,1	5,1	4,1	3,6	3,1	3,7
2.Stok Devir Hızı		10,6	16,0	12,6	13,3	5,9	7,6
3.Varlık Devir Hızı		1,1	1,3	1,4	1,2	0,5	0,6
4.Öz Sermaye Devir Hızı		3,6	4,9	4,6	3,5	1,6	3,2
E.Karlılık Oranları (%)							
1.Net Kar/Öz Sermaye							
- Ortalama	7,5	23,3	25,8	41,1	14,1	13,6	17,2
- Medyan	16,1	39,0	35,3	17,8	6,9	10,8	13,7
2.Satış Karlılığı (Kar/Satışlar)							
- Ortalama	-	6,3	5,2	8,9	6,9	8,4	5,2

ANA KİMYA SANAYİİ

I. FON AKIMLARI

Ana Kimya Sanayiinde 1994-2000 döneminde, fon akımları ayrıntısı Tablo:XIII/1-2'de görülebileceği gibi, şöyle özetlenebilir:

- (i) Sanayi dalı 1994-1996 döneminde sağlamış olduğu net karla oto-finansman olanağı yaratırken; 1998 ve 2000 yıllarında ödenen vergi, kar payı ve işletmeden çekilen değerler ilgili dönemlerin net kar tutarını aştığından, sanayi dalı olağan faaliyet sonucu fon açığı vermeye başlamıştır.
- (ii) Sanayi dalında da kaynaklar içinde en büyük payı kısa süreli borçlanma almaktadır. Kısa süreli borç artışının net kaynaklara katkısı inceleme döneminde % 20.5 ile % 58.5 arasında değişmiştir. Oranların da ortaya koyduğu gibi, Ana Kimya Sanayii'nde kısa süreli borçlanmanın kaynaklar içindeki payı imalata sanayii geneline göre daha düşük düzeyde kalmıştır.
- (iii) Uzun vadeli borç artışının kaynaklar içindeki payı görece olarak yüksek olup, inceleme döneminde net kaynaklar içindeki payı % 12.0 ile % 30.5 arasında değişmiştir.
- (iv) Sermaye artışının net kaynaklara katkısı önemli olup, 1995 yılında % 45,5'e değin yükselmiş olan bu pay, 2000 yılında ise % 22.2 düzeyinde bulunmaktadır.

Alt sektör, sermaye yoğun teknoloji kullanıldığından, duran varlık yatırımlarının görece olarak yüksek olması, bu yatırımların sermaye artışı ve/veya uzun vadeli borçlanma ile fonlanmasını gerekli kılmaktadır.

- (v) Sanayi dalının finansmanında banka kredilerinin payı giderek yükselmektedir. Kısa ve uzun süreli banka kredilerinin brüt kaynaklar içindeki payı 1994 yılında yaklaşık % 7.1 düzeyinde iken 2000 yılında % 32.3'e değin yükselmiştir. Sanayi dalının banka kredilerine bağımlılığı artmıştır.
- (vi) Sanayi dalında net kaynakları, yıllar itibariyle % 37.7'si ile % 81.6'sı arasında değişen bölümü dönen varlık (brüt işletme-çalışma sermayesi) finansmanına ayrılmıştır. Alt sektörde alacakların fonlanmasının, stok finansmanına göre kaynak kullanım açısından daha önemli olduğu görülmektedir.
- (vii) Sanayi dalında sermaye yoğun teknoloji kullanıldığından duran varlık yatırımlarının kaynak kullanımındaki payı görece olarak yüksektir. Ancak bu payın 2000 yılında hızlı bir düşüşle % 6.5'e değin gerilemiştir.

II. MALİ YAPI, LİKİDİTE DURUMU VE KARLILIKTA GELİŞMELER

Ana Kimya Sanayiinde gelişmelerin yönünü belirlemek için hesaplanan oranların ortalama değerleri ile medyan değerlerinin değişme yönlerinde fark bulunmaktadır. Bu farklılık sanayi dalında büyük firmalarla, küçük ve orta çaplı firmalarda finansal göstergelerin zıt yönlerde geliştiği izlenimini vermektedir.

1994-2000 döneminde sanayi dalının varlık yapısı bir ölçüde değişmiş, varlıklar içinde dönen varlıkların payı azalırken duran varlıkların payı yükselmiştir.

Sanayi dalında mali yapıya ilişkin oranlar ortalama değerler olarak bozulurken, Borç/Öz Sermaye, Borç/Varlık Toplamı, Maddi Duran Varlık/Öz Sermaye oranları yükselir ve finansmandaki öz kaynak katkısı azalırken; medyan değerler olarak Maddi Duran Varlık/Öz Sermaye oranı dışında gelişmeler zıt yönde olmuştur. Başka bir anlatımla oranların medyan değerlerine göre, sanayi dalının finansal yapısında kötüye değil tersine bir iyiyeye gidüş söz konusudur. Bu tablo, sanayi dalında büyük firmaların finansal yapılarının da bozulma, küçük firmalarda ise iyileşme olduğu izlenimi vermektedir.

Sanayi dalının likiditesinde belirgin olmasa da bir azalış görülmektedir. Ortalama olarak likidite oranı değişme göstermemekle beraber; cari oran hem ortalama hem medyan değer olarak, likidite oranı ise yalnız medyan değer olarak 2000 yılında 1994 yılına göre gerilemişlerdir. Bu gelişmeye karşın, sanayi dalının likiditesi teorik ölçülere göre yeterli olup, imalat sanayii genelinin üstünde bulunmaktadır.

Sanayi dalında devir hızlarında, 1995-2000 yılları değerleri karşılaştırıldığında, belirgin bir yavaşlama görülmektedir. Finansal verimliliğin azalması bir yandan finansman gereksinimini artırırken, öte yandan karlılık üzerinde olumsuz etki yapmaktadır.

Sanayi dalında karlılık oranları düşük olmakla beraber göreceli olarak istikrarlıdır. İnceleme döneminde satış karlılığı % 2.7 ile % 5,0 aralığında değişirken, öz sermaye karlılığı da ortalama olarak % 15.1 ile % 30.2 arasında dalgalanmıştır. Öz sermaye karlılığının gerek ortalama gerek medyan değer olarak en düşük olduğu yıl 2000 yılıdır. Satış karlılığının 1995 yılına göre artmasına karşın öz sermaye karlılığında düşüş, devir hızının yavaşlamasından kaynaklanmaktadır. Medyan değer olarak öz sermaye karlılığında ortalamadan daha hızlı düşüş, küçük firmalarda öz kaynak karlılığında azalışın daha yüksek oranda olduğunu göstermektedir.

TABLO XIII/1
ANA KİMYA SANAYİİ
FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	65	65	47	47	40
	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1.Faaliyet Sonucu Yaratılan	26,7	21,5	26,0	23,5	21,6
- Dönem Karı	14,4	10,8	13,7	10,6	7,3
- Amortismanlar	12,3	10,7	12,3	12,9	14,3
2.Kısa Vadeli Borç Artışı	31,3	19,8	44,5	31,2	37,4
- Banka Kredileri	4,2	5,6	17,4	9,7	24,2
- Ticari Borçlar	14,7	7,8	10,6	11,0	6,7
- Diğer Borçlar	12,7	6,4	16,5	10,5	6,7
3.Uzun Vadeli Borç Artışı	7,2	13,3	11,0	19,9	11,4
- Banka Kredileri	2,9	9,0	9,4	17,1	8,1
- Diğer Borçlar	4,3	4,3	1,6	2,8	3,3
4.Varlık Azalışı	13,7	8,1	4,6	6,6	8,8
(i) Dönen Varlıklar	9,9	7,3	3,8	3,9	7,3
(ii)Duran Varlıklar	3,8	0,8	0,8	2,7	1,5
5.Sermaye Artışı	17,0	8,7	11,5	14,0	16,4
- Ödenmiş Sermaye	7,6	5,1	5,2	5,0	7,8
- Diğer Artış Fonu	9,4	3,6	6,3	9,0	9,6
6.İşletmeye Konulan Değerler	4,2	28,6	2,4	4,8	3,3
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1.Ödenen Vergi ve Kar Payları	4,4	4,4	5,4	5,8	5,7
2.Dönen Varlıklarda Artış	48,8	33,6	56,1	45,2	47,8
- Hazır Değerler	9,5	5,1	11,9	13,2	10,9
- Alacaklar	16,6	12,3	31,6	12,9	18,8
- Stoklar	17,5	8,6	8,9	11,0	12,7
- Diğer Dönen Varlıklar	5,2	7,6	3,7	8,1	5,4
3.Duran Varlıklarda Artış	29,7	53,1	33,5	39,2	28,6
- Bağlı Değerlerde Artış	1,6	1,9	3,5	3,0	1,1
- Maddi Duran Varlık Artışı	28,1	51,0	29,8	35,8	27,2
- Diğer Duran Varlık Artışı	-	0,2	0,2	0,4	0,3
4.Borç Azalışı	13,0	5,9	4,6	4,6	15,5
(i) Kısa Vadeli Borçlar	11,7	5,5	2,5	3,5	10,7
(ii)Uzun Vadeli Borçlar	1,3	0,4	2,1	1,1	4,8
5.Sermaye Azalışı	1,4	1,9	0,1	0,4	0,1
6.İşletmeden Çekilen Değerler	1,5	1,1	-	0,1	0,2
7.Dönem Zararı	1,2	-	0,3	4,8	2,1
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XIII/2
ANA KİMYA SANAYİİ
NETLEŞTİRİLMİŞ FON AKIM TABLOLARI
(1994-2000) (%)

KAYNAKLAR	1994	1995	1996	1998	2000
1.Vergi Öncesi Net Kar	26,9	15,5	18,7	9,4	10,5
2.Kısa Vadeli Borç Artışı, Net	39,9	20,5	58,5	44,9	53,9
3.Uzun Vadeli Borç Artışı, Net	12,0	18,5	12,4	30,5	13,4
4.Varlık Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Dönen Varlıklar	-	-	-	-	-
(ii) Duran Varlıklar	-	-	-	-	-
5.Sermaye Artışı, Net	21,2	45,5	10,4	15,2	22,2
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1.Ödenen Vergi,Kar Payları, İşletmeden Çekilen Değerler	12,0	7,9	7,5	9,6	11,9
2.Dönen Varlıklarda Artış, Net	79,4	37,7	72,9	66,8	81,6
3.Duran Varlıklarda Artış, Net	8,6	54,4	19,6	23,6	6,5
4.Borç Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Kısa Vadeli	-	-	-	-	-
(ii)Uzun Vadeli	-	-	-	-	-
5.Sermaye Azalışı, Net	-	-	-	-	-
6.Dönem Net Zararı	-	-	-	-	-
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XIII/3
ANA KİMYA SANAYİİ
BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	65	65	47	47	47	40	40
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
ORANLAR							
A.Varlık (Aktif) Yapısı							
1.Dönen Var./Varlık Top.							
- Ortalama	77,5	52,1	69,9	63,6	63,6	68,5	71,4
- Medyan	84,4	81,7	84,8	77,2	72,0	80,3	75,7
B.Likidite Oranları							
1.Cari Oran							
- Ortalama	169,5	176,2	132,4	136,8	141,9	141,3	145,1
- Medyan	152,4	152,8	158,1	144,7	181,3	143,5	143,2
2.Likidite Oranı							
- Ortalama	102,2	120,9	103,4	98,9	104,8	98,7	104,1
- Medyan	95,7	116,6	111,1	93,4	103,5	97,1	90,2
3.Stoklar/Dönen Var.							
- Ortalama	39,8	31,3	21,9	27,6	26,1	30,0	28,2
- Medyan	36,8	34,6	31,9	33,0	29,6	33,5	27,5
C.Mali Yapı Oranları							
1.Borç/Öz Sermaye							
- Ortalama	110,8	79,8	190,6	185,8	210,7	183,8	177,0
- Medyan	224,2	225,4	212,3	209,4	180,0	291,1	196,5
2.Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	52,5	44,3	65,5	65,0	67,8	64,7	63,9
- Medyan	59,9	56,6	62,5	61,4	58,8	64,8	54,8
3. K.V. Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	45,7	29,6	52,7	46,4	44,8	48,5	49,2
- Medyan	49,2	45,8	53,0	49,4	42,7	47,1	44,3
4.Banka Kredisi/Top.Borç							
- Ortalama	21,8	39,7	47,7	50,7	52,3	39,4	54,6
- Medyan							
5.Maddi Duran Var./Öz Sermaye							
- Ortalama	44,3	81,7	75,0	92,3	100,5	79,8	71,1
- Medyan	61,6	66,6	54,0	81,9	64,7	71,6	79,2
6.Öz Sermaye/Varlık Top.							
- Ortalama	47,5	55,7	34,5	35,0	32,2	35,3	36,1
- Medyan	40,1	43,4	37,5	38,6	41,2	35,2	45,2
7.Ödenmiş Sermaye/ Öz Sermaye							
- Ortalama	40,6	19,3	28,4	23,8	25,1	34,8	36,7
- Medyan	49,0	41,0	46,2	36,4	29,5	51,2	59,7
D.Devir Hızları(Kez)							
1.Alacak Devir Hızı		16,1	9,1	6,8	7,4	4,8	5,1
2.Stok Devir Hızı		19,6	21,6	10,2	10,0	7,8	7,9
3.Varlık Devir Hızı		4,4	3,3	1,7	1,6	1,6	1,6
4.Öz Sermaye Devir Hızı		11,1	9,8	5,2	5,2	4,7	4,5
E.Karlılık Oranları (%)							
1.Net Kar/Öz Sermaye							
- Ortalama	24,1	18,6	30,2	25,6	22,0	23,3	15,1
- Medyan	52,9	48,7	27,6	36,9	15,1	24,6	12,7
2.Satış Karlılığı (Kar/Satışlar)							
- Ortalama	-	2,7	3,1	4,9	4,2	5,0	3,4

DİĞER KİMYASAL ÜRÜNLER SANAYİİ

I. FON AKIMLARI

Diğer Kimyasal Ürünler Sanayiinde 1994-2000 döneminde brüt ve net fon akım tablolarında (Tablo:XIV/1-2) yer alan verilerden yararlanılarak, fon akımlarında dikkati çeken gelişmeler ve özellikler şöyle ortaya konulabilir:

- (i) Sanayi dalında oto-finansman olanağı sınırlı, 1994 yılında ise negatiftir. Her ne kadar inceleme döneminde vergi öncesi karın net kaynaklar içindeki payı % 12.6 ile % 29.2 aralığında değişmiş ise de, ödenen vergi, kar payları ve diğer şekillerde işletmelerden çekilen değerlerin yüksekliği nedeniyle, net karın kaynaklara katkısı sınırlı boyutta kalmıştır.
- (ii) Sanayi dalı inceleme döneminde net kaynakların yaklaşık yarısını, yıllar itibarıyla % 43.6'sı ile % 58.6'sı arasında değişen bölümünü, kısa süreli borçlanma yolu ile sağlamıştır.
- (iii) Sanayi dalında duran varlık yatırımları sınırlı olduğundan, uzun süreli borç artışının kaynaklar içindeki payı genelde düşük, yıllar itibarıyla %10-%15 aralığında bulunmaktadır.
- (iv) Sanayi dalının finansmanında banka kredileri 1994 ve 1995 yıllarında önemli pay taşımazken, 1996-2000 döneminde banka kredilerinin finansmandaki payı yükselmiş, brüt kaynaklar içindeki payı % 18-20 aralığında değişmiştir. Bununla beraber sanayi dalı kısa vadeli yabancı kaynaklarını daha çok satıcılara borçlanarak sağlamıştır.

- (v) 1995 yılında net kaynaklar içindeki payı % 27.7 düzeyine değin yükselen sermaye artışının diğer yıllarda net kaynaklara katkısı % 10-15 aralığında kalmıştır.
- (vi) Sanayi dalı net kaynaklarının yaklaşık dörtte üçünü dönen varlık (brüt işletme sermayesi) finansmanında kullanmıştır. Bu bağlamda alacak, başka bir deyişle kredili satış fonlaması, kaynak kullanımında önemli yer tutmaktadır.
- (vii) Alt sektörde duran varlık yatırımları görece olarak ağırlık taşımadığından, duran varlık yatırımlarına ayrılan net kaynakların payı yıllar itibariyle % 8.8 ile % 19.5 aralığında değişmiştir. Alt sektörde finansmanda uyum kuralına uyulmuş, duran varlık yatırımları sermaye artışı ve/veya uzun süreli borçlanma gibi uzun vadeli kaynaklarla fonlanmıştır.

II. MALİ YAPI, LİKİDİTE DURUMU VE KARLILIKTA GELİŞMELER

Sanayi dalında varlık yapısı ortalama değerlere göre değişme göstermezken, medyan değer olarak dönen varlıkların toplam varlıklar içindeki payı azalmıştır.

Sanayi dalının mali yapısı 1994 ve 2000 yılları itibariyle hemen hemen değişmemiştir. Borç/Öz Sermaye oranında hafifçe düşüş olmakla beraber, diğer finansal göstergelerde değişim bir-iki puan arasında kalmıştır.

Sanayi dalında likidite göstergeleri, cari ve likidite oranları ortalama olarak yükselirken; medyan değer olarak cari oranda hafifçe düşüş, likidite riskinin azalmasının daha çok büyük firmalardan kaynaklandığını göstermektedir.

Sanayi dalında tüm devir hızları 1995-2000 yılları itibariyle belirgin biçimde artmıştır. Finansal verimliliğin artması bir yandan finansman gereksinimini azaltırken öte yandan öz kaynak karlılığı üzerinde de olumlu etki yapmıştır.

Sanayi dalında satış karlılığının oynak olmasına, 1995-2000 döneminde % 4.7 ile % 10.4 arasında değişmesine karşın, öz kaynak karlılığı yıllar itibariyle devir hızlarındaki farklılık nedeniyle oldukça istikrarlı gözükmektedir. Nitekim inceleme döneminde öz kaynak karlılığı ortalama olarak % 19.4 ile % 29.2 aralığında değişmiştir.

Sanayi dalında satış karlılığının 1995-2000 yıllarında % 8.6'dan % 5.0'e gerilemesine karşın, öz sermaye karlılığının ortalama olarak sırasıyla % 25.1 ve % 23.7 olarak birbirine yakın olması, devir hızı artışının sonucudur.

TABLO XIV/1
DIĞER KİMYASAL ÜRÜNLER SANAYİİ
FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	130	138	111	118	104
	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1.Faaliyet Sonucu Yaratılan	17,0	23,5	23,9	18,9	38,1
- Dönem Karı	10,4	11,5	14,7	10,5	14,2
- Amortismanlar	6,6	12,0	9,2	8,4	(52,3)
2.Kısa Vadeli Borç Artışı	34,5	34,0	36,8	42,8	26,9
- Banka Kredileri	6,3	8,3	13,4	12,0	8,7
- Ticari Borçlar	21,2	17,1	18,2	23,8	9,4
- Diğer Borçlar	7,0	8,6	5,2	7,0	8,8
3.Uzun Vadeli Borç Artışı	12,0	7,6	16,8	10,0	11,7
- Banka Kredileri	5,7	5,0	8,1	6,9	9,5
- Diğer Borçlar	6,3	2,6	8,7	3,1	2,2
4.Varlık Azalışı	18,9	10,6	5,7	6,4	85,7
(i) Dönen Varlıklar	12,8	8,2	3,9	1,2	19,1
(ii)Duran Varlıklar	6,1	2,4	1,8	5,2	66,6
5.Sermaye Artışı	15,6	17,6	14,3	16,2	11,8
- Ödenmiş Sermaye	8,0	10,7	9,2	7,5	5,2
- Diğer Artış Fonu	7,6	6,9	5,1	8,7	6,6
6.İşletmeye Konulan Değerler	2,0	6,7	2,5	5,8	1,9
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1.Ödenen Vergi ve Kar Payları	8,5	3,2	3,9	4,7	6,7
2.Dönen Varlıklarda Artış	48,8	51,5	55,7	54,4	45,0
- Hazır Değerler	13,4	8,3	12,8	10,0	4,7
- Alacaklar	19,6	24,3	26,2	23,9	15,6
- Stoklar	12,8	15,5	15,1	15,1	10,2
- Diğer Dönen Varlıklar	3,0	3,4	1,6	5,4	14,5
3.Duran Varlıklarda Artış	26,3	32,8	29,3	27,9	27,8
- Bağlı Değerlerde Artış	4,5	5,2	7,0	2,4	2,9
- Maddi Duran Varlık Artışı	21,0	27,4	22,1	23,5	23,2
- Diğer Duran Varlık Artışı	0,8	0,2	0,2	2,0	1,7
4.Borç Azalışı	9,5	8,2	7,4	7,9	13,8
(i) Kısa Vadeli Borçlar	5,5	6,3	6,6	5,6	8,3
(ii)Uzun Vadeli Borçlar	4,0	1,9	0,8	2,3	5,5
5.Sermaye Azalışı	2,0	1,1	1,0	2,7	2,8
6.İşletmeden Çekilen Değerler	2,9	1,0	0,3	-	1,7
7.Dönem Zararı	2,0	2,3	2,3	2,5	2,2
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XIV/2
DİĞER KİMYASAL ÜRÜNLER SANAYİİ
NETLEŞTİRİLMİŞ FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1.Vergi Öncesi Net Kar	15,7	15,6	17,9	12,6	29,2
2.Kısa Vadeli Borç Artışı, Net	54,3	47,0	43,6	58,6	45,3
3.Uzun Vadeli Borç Artışı, Net	15,0	9,7	23,1	12,1	15,1
4.Varlık Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Dönen Varlıklar	-	-	-	-	-
(ii) Duran Varlıklar	-	-	-	-	-
5.Sermaye Artışı, Net	15,0	27,7	15,4	16,7	10,4
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1.Ödenen Vergi,Kar Payları, İşletmeden Çekilen Değerler	21,3	7,1	6,1	7,4	20,4
2.Dönen Varlıklarda Artış, Net	67,4	73,4	74,9	83,8	62,9
3.Duran Varlıklarda Artış, Net	11,3	19,5	19,0	8,8	16,7
4.Borç Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Kısa Vadeli	-	-	-	-	-
(ii)Uzun Vadeli	-	-	-	-	-
5.Sermaye Azalışı, Net	-	-	-	-	-
6.Dönem Net Zararı	-	-	-	-	-
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XIV/3
DİĞER KİMYASAL ÜRÜNLER SANAYİİ
BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	138	138	111	118	118	104	104
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
ORANLAR							
A.Varlık (Aktif) Yapısı							
1.Dönen Var./Varlık Top.							
- Ortalama	73,1	71,5	73,6	70,4	74,0	75,7	73,4
- Medyan	87,8	82,8	85,5	83,3	81,2	80,6	78,2
B.Likidite Oranları							
1.Cari Oran							
- Ortalama	137,7	147,3	160,2	128,0	134,4	153,6	150,2
- Medyan	141,7	134,4	142,6	127,6	132,6	130,7	131,9
2.Likidite Oranı							
- Ortalama	98,8	102,8	113,6	85,4	92,9	112,2	109,2
- Medyan	87,0	79,5	84,3	81,0	84,7	90,9	86,9
3.Stoklar/Dönen Var.							
- Ortalama	28,2	30,2	29,1	33,2	30,8	26,9	27,2
- Medyan	35,7	35,4	35,8	37,6	33,6	31,6	34,4
C.Mali Yapı Oranları							
1.Borç/Öz Sermaye							
- Ortalama	190,1	145,6	163,3	193,9	195,9	185,4	182,1
- Medyan	294,5	312,4	319,3	317,4	219,1	250,4	250,9
2.Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	65,5	59,2	62,0	65,9	66,2	64,9	64,5
- Medyan	63,3	65,1	61,8	72,8	65,5	65,9	65,5
3.K.V. Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	53,1	48,5	45,9	55,0	55,0	49,3	48,8
- Medyan	52,5	58,9	55,1	61,2	54,2	54,8	55,8
4.Banka Kredisi/Top.Borç							
- Ortalama	25,7	29,4	35,7	34,7	34,9	40,1	42,0
- Medyan							
5.Maddi Duran Var./Öz Sermaye							
- Ortalama	57,0	52,8	47,4	65,4	61,6	56,9	59,5
- Medyan	61,2	74,2	62,0	72,9	62,5	60,6	59,8
6.Öz Sermaye/Varlık Top.							
- Ortalama	34,5	40,8	38,0	34,1	33,8	35,1	35,5
- Medyan	36,7	34,9	38,2	27,2	34,5	34,1	34,5
7.Ödenmiş Sermaye/Öz Sermaye							
- Ortalama	34,8	35,9	38,2	29,4	31,0	29,2	30,9
- Medyan	53,3	52,8	50,8	51,6	49,8	56,2	48,2
D.Devir Hızları(Kez)							
1.Alacak Devir Hızı		3,2	2,9	4,0	3,8	4,0	6,2
2.Stok Devir Hızı		5,1	4,9	6,3	6,0	6,2	8,4
3.Varlık Devir Hızı		1,1	1,0	1,4	1,3	1,2	1,6
4.Öz Sermaye Devir Hızı		2,7	2,8	4,4	4,1	3,6	4,9
E.Karlılık Oranları (%)							
1.Net Kar/Öz Sermaye							
- Ortalama	26,5	25,1	29,2	26,4	19,4	20,5	23,7
- Medyan	34,2	38,8	32,0	21,6	18,1	16,1	14,1
2.Satış Karlılığı (Kar/Satışlar)							
- Ortalama		8,6	10,4	6,0	4,7	5,6	5,0

LASTİK ÜRÜNLERİ SANAYİİ

I. FON AKIMLARI

Lastik Ürünleri Sanayii dalında ayrıntısı XV/1-2 numaralı tablolarda verilen fon akımlarındaki gelişmeler, ana hatları ile şöyle özetlenebilir:

- (i) Sanayi dalında 1998 yılı dışında konsolide edilmiş karlılık oranı düşük, işletmelerden çekilen değerler de görece olarak yüksek olduğundan, oto-finansman olanağı yaratılamamış; faaliyet sonucu genelde fon açığı verilmiştir. 2000 yılında sanayi dalının büyük boyutlu zarar etmesi de net kaynakların % 20.0'sine yakın bölümünün zarar kapatılmasında kullanılmasına neden olmuştur.
- (ii) Sanayi dalı net kaynaklarının yandan fazlasını, 1996 yılında % 70.0 yakın bir bölümünü, kısa vadeli borçlanma ile sağlarken, kısa süreli borç artışının payı 2000 yılında % 7.4'e gerilemiştir.
- (iii) Sanayi dalı 2000 yılında finansman politikasında bir değişiklik yaparak, kısa süreli borçlanma yerine uzun süreli yabancı kaynaklara yönelmiş, bunun sonucu uzun süreli borç artışının net kaynaklar içindeki payı anılan yıl % 50.0'ye değin yükselmiştir.
- (iv) Sanayi dalının finansmanda banka kredilerinin payı görece olarak düşüktür. Bu pay 2000 yılında, büyük bölümü uzun süreli olmak üzere, brüt kaynaklar içinde % 16.0 düzeyindedir.
- (v) Sanayi dalında sermaye artışının net kaynaklara katkısı düşük düzeyde iken, 2000 yılında bu pay % 42.8'e yükselmiştir. Sanayi dalı 2000 yılında uzun süreli borçlanma ve sermaye artışı yoluyla mali yapısını düzeltme yoluna gitmiştir.

- (vi) Sanayi dalında net kaynaklarının yıllar itibariyle % 50 ile % 90'ı arasında değişen bölümü, dönen varlık (brüt çalışma-işletme- sermayesi) finansmanında kullanılmıştır. Bu bağlamda bazı yıllar stok finansmanı ağırlık taşıırken, bazı yıllarda da alacak finansmanı ön plana çıkmıştır.
- (vii) Duran varlık yatırımları sanayi dalında büyük boyutlu dalgalanma göstermektedir. 1998 yılında duran varlık yatırımlarının kaynak kullanımındaki payı % 34,3'e kadar yükselirken, 2000 yılında % 2.7'ye inmiştir. Bazı yıllar duran varlık yatırımlarının bir bölümü, uyum kuralına aykın olarak, kısa vadeli yabancı kaynaklarla fonlanmış, 2000 yılında ise dönen varlık artışı uzun süreli borçlanma ile finanse edilmiştir.

II. MALİ YAPI, LİKİDİTE DURUMU VE KARLILIKTA GELİŞMELER

Lastik Ürünleri Sanayiinde de inceleme döneminde varlık yapısı değişmiş, dönen varlıkların varlık toplamı içindeki payı azalmıştır. Ancak bu yapı değişikliği sınırlı boyutta kalmıştır.

Sanayi dalının finans yapısı inceleme döneminde değişme göstermemiş, finansmanda yabancı kaynakların payı bir puan kadar artarken, öz kaynakların payı bu oranda azalmıştır. Borçların vade yapısında ve öz kaynak oluşumunda da bir değişiklik görülmemektedir. Maddi Duran Varlık/Öz sermaye oranının ortalama olarak hafifçe de olsa yükselmesi, sanayi dalında sabit sermaye yatırımlarının daha çok büyük firmalarca gerçekleştirildiğinin göstergesi olmaktadır.

Sanayi dalında cari oran hafifçe düşüş gösterirken, likidite oranı ortalama olarak sınırlı ölçüde de olsa yükselmiş, medyan değer olarak ise gerilemiştir. Veriler, inceleme döneminde sanayi dalının likidite durumunda belirgin bir değişiklik olmadığını ortaya koymaktadır.

Sanayi dalında devir hızları da göze çarpan bir değişme göstermemiş, finansal verimlilik hemen hemen aynı kalmıştır.

Finansal yapısı, likidite durumu, finansal verimliliği belirgin bir değişme göstermeyen sanayi dalında, inceleme döneminde karlılık ise büyük boyutlu dalgalanma göstermiştir. Öz kaynak karlılığı ortalama olarak % 7.6 ile % 39.5 arasında değişirken, satış karlılığı da % 2.1 ile % 15.9 arasında dalgalanmıştır. Sanayi dalında öz kaynak karlılığı en düşük düzeyine 2000 yılında inerken, satış karlılığı da sırasıyla % 2.1 ve % 2.2 olarak 1999 ve 2000 yıllarında en düşük düzeyine gerilemiştir.

TABLO XV/1
LASTİK ÜRÜNLERİ SANAYİİ
FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	31	33	28	28	33
	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1.Faaliyet Sonucu Yaratılan	35,0	41,2	59,1	47,9	13,8
- Dönem Karı	2,7	8,5	2,7	19,9	4,2
- Amortismanlar	32,3	32,7	56,4	28,0	9,6
2.Kısa Vadeli Borç Artışı	24,5	31,2	20,8	28,2	27,0
- Banka Kredileri	12,3	13,6	7,6	9,4	2,0
- Ticari Borçlar	4,6	13,7	10,2	5,6	14,9
- Diğer Borçlar	7,6	3,9	3,0	13,2	10,1
3.Uzun Vadeli Borç Artışı	11,5	2,1	4,9	3,3	15,5
- Banka Kredileri	9,1	1,0	4,2	0,9	14,1
- Diğer Borçlar	2,4	1,1	0,7	2,4	1,4
4.Varlık Azalışı	5,0	2,4	2,9	3,1	17,1
(i) Dönen Varlıklar	3,8	1,6	2,7	3,1	16,6
(ii)Duran Varlıklar	1,2	0,8	0,2	-	0,5
5.Sermaye Artışı	23,9	22,6	10,6	17,4	18,2
- Ödenmiş Sermaye	8,1	4,1	1,0	4,6	4,0
- Diğer Artış Fonu	15,8	18,5	9,6	12,8	14,2
6.İşletmeye Konulan Değerler	0,2	0,5	1,7	0,1	8,4
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1.Ödenen Vergi ve Kar Payları	6,4	4,2	2,3	9,1	0,6
2.Dönen Varlıklarda Artış	28,5	38,9	20,2	30,0	36,8
- Hazır Değerler	6,7	13,2	6,7	9,1	6,5
- Alacaklar	3,4	12,3	5,5	4,4	18,7
- Stoklar	16,6	10,5	7,4	10,1	10,3
- Diğer Dönen Varlıklar	1,8	2,9	0,6	6,4	1,3
3.Duran Varlıklarda Artış	57,4	49,1	74,4	59,6	25,1
- Bağlı Değerlerde Artış	1,4	0,5	0,4	9,6	1,0
- Maddi Duran Varlık Artışı	56,0	48,6	74,0	50,0	23,9
- Diğer Duran Varlık Artışı	-	-	-	-	0,2
4.Borç Azalışı	6,7	7,3	2,3	0,9	26,2
(i) Kısa Vadeli Borçlar	4,6	6,9	1,3	0,2	24,9
(ii)Uzun Vadeli Borçlar	2,1	0,4	1,0	0,7	1,3
5.Sermaye Azalışı	-	-	0,1	0,2	-
6.İşletmeden Çekilen Değerler	0,4	-	-	-	1,4
7.Dönem Zararı	0,6	0,5	0,7	0,2	9,9
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XV/2
LASTİK ÜRÜNLERİ SANAYİİ
NETLEŞTİRİLMİŞ FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

KAYNAKLAR	1994	1995	1996	1998	2000
1.Vergi Öncesi Net Kar	5,3	19,3	7,1	35,9	-
2.Kısa Vadeli Borç Artışı, Net	50,0	58,5	69,7	51,1	7,4
3.Uzun Vadeli Borç Artışı, Net	23,7	4,1	13,9	4,8	49,8
4.Varlık Azalışı, Net	-	7,0	-	-	-
(i) Dönen Varlıklar	-	-	-	-	-
(ii) Duran Varlıklar	-	7,0	-	-	-
5.Sermaye Artışı, Net	21,0	11,1	9,3	8,2	42,8
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1.Ödenen Vergi,Kar Payları, İşletmeden Çekilen Değerler	17,2	10,1	8,2	16,6	7,0
2.Dönen Varlıklarda Artış, Net	62,3	89,9	62,5	49,1	70,4
3.Duran Varlıklarda Artış, Net	20,5	-	29,3	34,3	2,7
4.Borç Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Kısa Vadeli	-	-	-	-	-
(ii)Uzun Vadeli	-	-	-	-	-
5.Sermaye Azalışı, Net	-	-	-	-	-
6.Dönem Net Zararı	-	-	-	-	19,9
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XV/3
LASTİK ÜRÜNLERİ SANAYİİ
BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	33	33	28	28	28	33	33
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
ORANLAR							
A.Varlık (Aktif) Yapısı							
1.Dönen Var./Varlık Top.							
- Ortalama	61,7	65,7	56,6	64,4	56,4	56,9	57,0
- Medyan	75,5	75,6	72,0	73,5	66,0	73,0	70,5
B.Likidite Oranları							
1.Cari Oran							
- Ortalama	125,9	137,6	118,2	186,6	139,9	93,6	121,1
- Medyan	136,8	142,1	169,5	134,3	125,1	124,3	127,3
2.Likidite Oranı							
- Ortalama	70,2	87,7	75,3	131,2	94,5	47,1	76,9
- Medyan	93,9	97,7	93,1	90,3	80,6	59,2	85,5
3.Stoklar/Dönen Var.							
- Ortalama	44,2	36,2	36,2	29,7	32,4	49,7	36,5
- Medyan	42,6	32,3	28,9	33,4	30,0	40,1	32,8
C.Mali Yapı Oranları							
1.Borç/Öz Sermaye							
- Ortalama	150,9	123,3	137,9	87,2	96,1	196,1	157,9
- Medyan	158,4	191,2	98,6	137,7	131,3	223,6	175,7
2.Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	60,1	55,2	57,9	46,5	49,0	66,2	61,2
- Medyan	60,7	65,6	49,9	57,7	55,0	67,3	60,5
3. K.V. Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	49,0	47,7	47,9	34,5	40,2	60,8	47,1
- Medyan	47,8	54,4	42,1	43,6	47,7	66,8	59,0
4.Banka Kredisi/Top.Borç							
- Ortalama	53,3	46,1	49,5	24,5	27,5	53,1	39,5
- Medyan							
5.Maddi Duran Var./Öz Sermaye							
- Ortalama	91,1	74,4	101,3	64,3	70,0	111,6	98,9
- Medyan	71,2	73,8	61,6	65,5	73,7	81,6	71,7
6.Öz Sermaye/Varlık Top.							
- Ortalama	39,9	44,8	42,1	53,5	51,0	33,8	38,8
- Medyan	39,3	34,4	50,1	42,3	45,0	32,7	39,5
7.Ödenmiş Sermaye/Öz Sermaye							
- Ortalama	40,5	27,6	19,2	24,2	21,0	49,3	39,5
- Medyan	48,6	65,5	36,9	53,8	48,1	57,7	46,6
D.Devir Hızları(Kez)							
1.Alacak Devir Hızı		6,8	8,1	4,6	6,0	7,9	5,4
2.Stok Devir Hızı		6,5	6,5	6,9	6,2	4,2	6,2
3.Varlık Devir Hızı		1,3	1,3	1,3	1,1	1,1	1,2
4.Öz Sermaye Devir Hızı		2,7	3,1	2,4	2,2	3,6	3,4
E.Karlılık Oranları (%)							
1.Net Kar/Öz Sermaye							
- Ortalama	7,2	16,1	8,5	39,5	28,9	7,7	7,6
- Medyan	15,1	20,3	14,1	16,9	11,8	7,5	5,8
2.Satış Karlılığı (Kar/Satışlar)							
- Ortalama	-	6,2	2,6	15,9	12,8	2,1	2,2

PLASTİK ÜRÜNLERİ SANAYİİ

I. FON AKIMLARI

Plastik Sanayii Ürünleri Sanayii dalında 1984-2000 döneminde ayrıntısı Tablo XVI/1-2 verildiği gibi fon akımlarının gösterdiği gelişme ve özellikler aşağıda özetlenmiştir:

- (i) İnceleme döneminde 1995 yılı dışında, net karının kaynaklar içindeki payı görece olarak düşük düzeyde olduğundan, sanayi dalında oto-finansman olanağı sınırlı kalmıştır. 2000 yılında ise sanayi dalı konsolide olarak zarar ettiğinden, zarar nedeniyle fon açığı söz konusudur. Ancak zarar ve işletmeden çekilen değerlerin net kaynak kullanımındaki payı anılan yılda % 3.0 düzeyini aşmamıştır.
- (ii) Net kaynaklar içinde kısa süreli borç artışının payı, 1996 yılından itibaren yükselerek 2000 yılında % 58.0 düzeyine kadar çıkmıştır.
- (iii) Sanayi dalının finansmanında uzun süreli borç artışının payı görece olarak yüksektir. Uzun süreli borçlanmanın net kaynaklar içindeki payı 2000 yılında % 39.5 düzeyine değin çıkmıştır.
- (iv) Banka kredilerinin sanayi dalının finansmanındaki payı, 1998 yılı dışında düşük düzeyde bulunmaktadır. 2000 yılı itibarıyla kısa ve uzun süreli banka kredilerinin brüt kaynaklar içindeki payı % 13.5 düzeyindedir.
- (v) Sanayi dalında sermaye artışının net kaynaklara katkısı düzenli değildir. Bu katkı 1998 yılında %28.4'e değin yükselirken, 1995 yılında ise eksi % 21.5 olmuştur. Sermaye artışının sağlanan net kaynaklara katkısı 2000 yılında da % 2.5 gibi düşük düzeyde kalmıştır.

- (vi) İnceleme döneminde 1995 yılı dışında net kaynakların genelde % 60.0'ı aşan hatta 1994 yılında % 73.5'e ulaşan bölümü dönen varlık (brüt işletme sermayesi) finansmanında kullanılmıştır. Dönen varlık artışının kaynak kullanımındaki payı 2000 yılında ise % 47.1 düzeyine gerilemiştir.
- (vii) Kaynaklar, dönen varlıklar kapsamında ağırlıklı olarak stok finansmanında kullanılmaktadır.
- (viii) Sanayi dalında maddi duran varlık finansmanına ayrılan net kaynakların payı, imalat sanayii geneline göre yüksektir. 2000 yılında net kaynakların % 50.0'si duran varlık finansmanında kullanılmıştır. Anılan yıl duran varlık yatırımlarının bir bölümünün kısa süreli borçlarla fonlanması, finansmanda uyum kuralına aykırı bulunmaktadır.

II. MALİ YAPI, LİKİDİTE, KARLILIK DURUMUNDAKİ GELİŞMELER

İnceleme döneminde sanayi dalının varlık yapısı belirgin bir değişme göstermiş; dönen varlıklar ortalama olarak 1994 yılında varlıkların üçte ikisini oluştururken, bu oran 2000 yılında yaklaşık % 41.0 gerilemiştir. Dönen Varlık/Varlık Toplamı oranı, medyan değer olarak da % 84.0'den % 67.6'a gerilemiştir. Ortalama ve medyan değer arasındaki bu farklılık, sanayi dalında sabit sermaye yatırımlarının ağırlıklı olarak büyük firmalarca gerçekleştirildiğini ortaya koymaktadır.

Sanayi dalında finansal yapıya ilişkin oranlar ortalama olarak ciddi biçimde bozulurken, medyan değerler olarak genelde iyileşme eğilimi göstermiştir. Sanayi dalında 2000 yılında varlık finansmanında yabancı kaynakların payı ortalama olarak % 85.4'e değin yükselirken, öz kaynakların payı %14.6'a gerilemiştir. Maddi Duran Varlık/Öz kaynak oranının % 38,9'a yükselmesi de yatırımların büyük firmalarca daha çok yabancı kaynak kullanılarak gerçekleştirildiğini göstermektedir. Sabit sermaye yatırımlarının yabancı kaynaklarla fonlanması sanayi dalının finansal yapısını bozmuştur.

Sanayi dalının cari ve likidite oranları ortalama olarak düşerken, medyan değer olarak belirgin bir değişme göstermemiştir. Büyük firmaların yabancı kaynak kullanarak sabit sermaye yatırımlarını fonlaması, bu firmaların likidite durumunu bozmuş, likidite riskini artırmıştır.

Sanayi dalında inceleme döneminde devir hızları yavaşlamış, finansal verimlilik azalmıştır.

Sanayi dalında karlılık düşük olup, 1995-2000 döneminde de düşüş eğilimi göstermiştir. 1995 yılında öz kaynak karlılığı ortalama %20.1 ve satış karlılığı da % 5.5 düzeylerinde iken; bu oranlar 2000 yılında sırasıyla %4.1 ve binde 6'ya gerilemiştir. Bununla beraber inceleme döneminde sanayi dalında karlılığın en düşük olduğu yıl 1999 yılıdır.

TABLO XVI /1
PLASTİK ÜRÜNLER SANAYİİ
FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	166	168	129	180	110
	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1-Faaliyet Sonucu Yaratılan	23,9	23,8	31,6	26,7	17,7
- Dönem Karı	7,0	7,3	10,0	7,6	0,9
- Amortismanlar	16,9	16,5	21,6	19,1	16,8
2-Kısa Vadeli Borç Artışı	28,7	22,9	34,1	28,5	54,4
- Banka Kredileri	6,5	4,8	6,4	12,1	0,5
- Ticari Borçlar	12,7	11,7	19,6	11,4	13,0
- Diğer Borçlar	9,5	6,4	8,1	5,0	40,9
3-Uzun Vadeli Borç Artışı	19,1	4,8	8,3	15,6	22,4
- Banka Kredileri	9,0	3,7	6,7	9,4	13,1
- Diğer Borçlar	10,1	1,1	1,6	6,2	9,3
4-Varlık Azalışı	4,3	33,1	4,6	3,3	3,1
(i) Dönen Varlıklar	3,1	23,5	3,4	2,3	3,1
(ii)Duran Varlıklar	1,2	9,6	1,2	1,0	-
5-Sermaye Artışı	22,8	13,9	20,4	24,3	1,9
- Ödenmiş Sermaye	12,6	6,1	10,9	14,5	1,2
- Değer Artış Fonu	10,2	7,8	9,5	9,8	0,7
6-İşletmeye Konulan Değerler	1,2	1,5	0,9	1,6	0,4
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1-Ödenen Vergi ve Kar Payları	2,6	3,5	2,0	2,3	0,2
2-Dönen Varlıklarda Artış	45,3	27,1	39,9	40,7	29,6
- Hazır Değerler	12,2	3,6	6,5	8,8	4,8
- Alacaklar	11,6	7,3	11,5	16,8	7,1
- Stoklar	19,1	12,6	19,6	8,9	17,5
- Diğer Dönen Varlıklar	2,4	3,6	2,3	6,2	0,2
3-Duran Varlıklarda Artış	40,7	35,9	51,4	45,2	45,7
- Bağlı Değerlerde Artış	2,2	1,0	1,3	1,4	0,1
- Maddi Duran Var. Artışı	38,4	34,5	49,8	43,5	44,9
- Diğer Duran Var. Artışı	0,1	0,4	0,3	0,3	0,7
4-Borç Azalışı	7,9	22,3	4,7	11,0	22,0
(i) Kısa Vadeli Borçlar	6,7	19,5	3,7	6,0	21,8
(ii)Uzun Vadeli Borçlar	1,2	2,8	1,0	5,0	1,2
5-Sermaye Azalışı	0,2	10,2	0,6	0,2	0,2
6-İşletmelerden Çekilen Değerler	0,2	0,4	0,2	0,1	-
7-Dönem Zararı	3,1	0,6	1,2	0,6	2,3
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XVI/2
PLASTİK ÜRÜNLER SANAYİİ
NETLEŞTİRİLMİŞ FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1-Vergi Öncesi Net Kar	6,8	55,4	15,3	12,5	-
2-Kısa Vadeli Borç Artışı, Net	38,3	28,1	52,7	40,2	58,0
3-Uzun Vadeli Borç Artışı, Net	31,2	16,5	12,6	18,9	39,5
4-Varlık Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Dönen Varlıklar	-	-	-	-	-
(ii) Duran Varlıklar	-	-	-	-	-
5-Sermaye Artışı, Net	23,7	-	19,4	28,4	2,5
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1-Ödenen Vergi,Kar Payları, İşletmeden Çekilen Değerler	4,9	32,2	3,8	4,3	0,4
2-Dönen Varlıklarda Artış, Net	73,5	29,8	63,2	68,4	47,1
3-Duran Varlıklarda Artış, Net	21,6	16,5	33,0	27,3	50,0
4-Borç Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Kısa Vadeli	-	-	-	-	-
(ii) Uzun Vadeli	-	-	-	-	-
5-Sermaye Azalışı, Net	-	21,5	-	-	-
6-Dönem Net Zararı	-	-	-	-	2,5
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XVI/3
PLASTİK ÜRÜNLER SANAYİİ
BAŞLICA FİNANSAL ORANLARI
1994-2000 (%)

Firma Yapısı	168	168	129	179	179	109	109
	1994	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.
ORANLAR							
A-Varlık(Aktif) Yapısı							
1-Dönen Varlık/Varlık Top.							
- Ortalama	66,6	60,2	57,5	64,2	62,2	36,4	40,9
- Medyan	84,0	85,3	82,6	76,5	72,5	65,7	67,6
B-Likidite Oranları							
1-Cari Oran							
- Ortalama	135,8	135,6	126,8	133,0	147,3	72,6	76,3
- Medyan	129,9	136,2	149,2	141,9	150,3	138,2	127,9
2-Likidite Oranı							
- Ortalama	69,2	73,2	65,5	78,5	99,8	67,8	50,9
- Medyan	75,1	86,7	80,2	75,0	89,8	87,1	79,5
3-Stoklar/Dönen V.							
- Ortalama	50,0	46,0	48,3	40,9	32,2	6,6	33,3
- Medyan	46,9	45,4	47,1	46,9	39,1	34,8	39,2
C-Mali Yapı Oranları							
1-Borç/Öz sermaye							
- Ortalama	148,1	130,1	133,2	218,9	156,2	330,0	585,4
- Medyan	301,6	267,6	174,4	209,7	133,7	133,6	156,7
2-Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	59,7	56,5	57,1	68,6	60,9	76,7	85,4
- Medyan	65,8	60,4	55,0	62,9	55,5	60,1	64,3
3-K.V. Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	48,0	44,4	45,3	48,2	42,2	50,2	53,5
- Medyan	58,7	52,6	47,9	53,9	46,0	44,3	48,7
4-Banka Kredisi/Toplam Borç							
- Ortalama	22,6	34,7	34,3	41,7	44,8	67,5	30,6
- Medyan	-	-	-	-	-	-	-
5- Maddi Duran Var./Öz sermaye							
- Ortalama	73,8	85,8	94,6	104,2	89,9	257,2	389,0
- Medyan	63,7	69,2	52,6	74,2	61,4	71,2	72,7
6-Öz sermaye/Varlık Top.							
- Ortalama	40,3	43,5	42,9	31,4	39,1	23,3	14,6
- Medyan	34,2	39,6	45,0	37,1	44,5	39,9	35,7
7-Ödenmiş Sermaye/Öz sermaye							
- Ortalama	62,8	37,6	38,6	39,2	43,8	96,8	100,0
- Medyan	52,4	45,2	67,3	65,5	68,0	56,7	60,2
D-Devir Hızları (kez)							
1-Alacak Devir Hızı	-	9,0	9,4	5,7	5,2	6,0	7,2
2-Stok Devir Hızı	-	5,7	5,7	4,7	5,9	29,7	6,4
3-Varlık Devir Hızı	-	1,5	1,5	1,2	1,2	0,7	0,8
4-Öz sermaye Devir Hızı	-	3,5	3,7	4,0	3,1	3,1	6,1
E-Karlılık Oranları(%)							
1-Kar/Öz sermaye							
- Ortalama	14,3	20,1	19,4	19,0	14,3	1,7	4,1
- Medyan	25,8	37,2	23,9	18,1	12,7	6,1	5,5
2-Satış Karlılığı (Kar/Satışlar)							
- Ortalama	-	5,5	5,2	4,8	4,6	0,5	0,6

ÇEŞİTLİ PETROL VE KÖMÜR TÜREVLERİ SANAYİİ

I. FON AKIMLARI

Çeşitli Petrol ve Kömür Türevleri Sanayiinde 1994-2000 döneminde ayrıntısı XVII/1 ve 2 no'lu tablolarda verilen fon akımları şöyle özetlenebilir:

- (i) Sanayi dalı 1994-1996 yıllarında vergi öncesi kar ile net kaynakların yaklaşık yarısını sağlarken, bu oran 1998 yılında % 18.9'a inmiş, 2000 yılında ise sanayi dalı konsolide olarak zarar etmiş, faaliyet sonucu fon açığı vermiştir.
- (ii) Sanayi dalında kısa vadeli borçlanma yolu ile sağlanan kaynakların payı, diğer sanayi dallarına, imalat sanayi geneline göre düşüktür. Kısa süreli borçlanma yolu ile sağlanan kaynakların payı en yüksek düzeyine % 29.5 olarak 2000 yılında yükselmiştir.
- (iii) Sanayi dalında uzun süreli borç artışının kaynaklar içindeki payı özellikle 1998-2000 yıllarında çok yüksektir. Bu pay 1998 yılında % 80.0 düzeyine yaklaşmıştır. Sanayi dalı, duran varlıkların finansmanı dışında 1998 yılında uzun süreli borçlanma yolu ile kısa süreli borçlarını azaltma yoluna gitmiştir.
- (iv) Sanayi dalının finansmanında dikkati çeken diğer bir özellik banka kredilerinin finansmanındaki payının çok düşük oluşudur. 2000 yılında banka kredilerinin brüt kaynaklar içindeki payı, binde 8 olarak en düşük düzeyine inmiştir.

- (v) Sermaye artışının net kaynaklara katkısı, 1996 yılı dışında , düşük düzeyde kalmıştır.
- (vi) Net kaynakların 1994-1996 döneminde büyük, 1994 yılında % 82.7'ye değin yükselen bölümü dönen varlık (brüt işletme sermayesi) finansmanında kullanılırken, 1998 ve sonrasında, 2000 yılında % 63.1'e kadar yükselen bölümü duran varlıkların finansmanında kullanılmıştır.
- (vii) Sanayi dalında özellikle 1998 sonrasında net kaynakların %50.0'yi aşan bölümü duran varlıkların finansmanına ayrılmıştır. Sanayi dalında duran varlık yatırımları esas itibariyle uzun vadeli borçlarla fonlanmıştır. Ancak 2000 yılında duran varlık yatırımlarının bir bölümünün kısa süreli borçlarla da fonlandığı görülmektedir.

II. MALİ YAPI, LİKİDİTE DURUMU VE KARLILIKTA GELİŞMELER

Sanayi dalında varlık yapısı ortalama değer olarak belirgin biçimde değişmiş, dönen varlıkların toplam varlıklar içindeki payı % 12.6 düzeyine gerilerken, medyan değer olarak dönen varlıkların payı hafifçe yükselmiştir. Bu gelişme, sanayi dalında büyük firmalarda duran varlıkların toplam varlık içindeki paylarının yüksek olduğunu, inceleme döneminde duran varlık yatırımlarının büyük firmalarca gerçekleştirildiğini göstermektedir.

Sanayi dalında mali yapı, ilgili oranların hem medyan hem ortalama değerlerine göre, inceleme döneminde bozulmuştur. Borç/Öz sermaye, Yabancı kaynak/Varlık toplamı oranları yükselmiş; finansmanda öz kaynakların payı azalmıştır. Maddi Duran Varlık/Öz sermaye oranının ortalama olarak % 169.3 yükselmesine, yaklaşık 100 puan artmasına karşın medyan değer olarak hafif bir düşüşle % 100'ün altına inmesi, sanayi dalında inceleme döneminde maddi duran varlık (sabit sermaye) yatırımlarının büyük firmalarca gerçekleştirildiğinin diğer bir göstergesini oluşturmaktadır.

İnceleme döneminde mali yapının bozulmasına karşın, sanayi dalının mali yapısı yine de imalat sanayi geneline göre daha sağlıklıdır. Sanayi dalında kısa süreli borçların finansmanındaki payının düşüklüğü, öz kaynaklar içinde ödenmiş sermayenin payının artması, finansal yapı açısından olumlu olarak nitelendirilecek gelişmelerdir.

Sanayi dalında maddi duran varlık yatırımlarının artışı, likidite durumu üzerinde olumsuz etki yapmış, cari ve likidite oranları düşmüştür. Sanayi dalında stokların

dönen varlıklar içindeki payının düşüklüğü nedeniyle likidite oranı, düşüş gösterse bile yeterli düzeyini korumaktadır.

Sanayi dalı göreceli olarak düşük stokla ve kısa satış vadeleri ile çalıştığından, stok ve alacak devir hızları, imalat sanayii geneline göre çok yüksektir. Buna karşı sanayi dalında inceleme döneminde önemli ölçüde maddi duran varlık yatırımı yapılması ve bu yatırımların öz kaynaklarla fonlanması, bir yandan varlık ve öz sermaye devir hızlarında önemli ölçüde yavaşlamaya yol açarken diğer yandan karlılık üzerinde de olumsuz etki yapmıştır.

Sanayi dalında satış karlılığı oranı düşük olup inceleme döneminde % 2.5 ile % 4.3 arasında dalgalanma göstermiştir. Buna karşı devir hızlarına bağlı olarak öz sermaye karlılığı ortalama olarak % 4.8 ile % 29.6 aralığında dalgalanmıştır. Sanayi dalında karlılığın en düşük olduğu yıl 2000 yılıdır. Öz sermaye karlılığı medyan değer olarak, düşmesine karşın, 2000 yılında % 24.1 olarak ortalama değer çok üstündedir. Bu tablo, sanayi dalında küçük çaplı firmalarda karlılığın daha yüksek oranda olduğunu göstermektedir.

TABLO XVII/1
ÇEŞİTLİ PETROL VE KÖMÜR TÜREVLERİ SANAYİİ
FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	9	10	7	12	12
	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1-Faaliyet Sonucu Yaratılan	48,6	47,7	41,9	31,9	23,8
- Dönem Karı	15,3	19,4	32,9	11,1	3,7
- Amortismanlar	33,2	28,3	9,0	20,8	20,1
2-Kısa Vadeli Borç Artışı	12,2	9,7	13,2	2,6	8,1
- Banka Kredileri	-	0,3	-	0,9	0,4
- Ticari Borçlar	7,8	4,3	1,7	1,3	3,5
- Diğer Borçlar	4,4	5,1	11,5	0,4	4,2
3-Uzun Vadeli Borç Artışı	7,1	9,2	3,7	46,9	34,1
- Banka Kredileri	0,5	-	0,3	14,2	0,4
- Diğer Borçlar	6,6	9,2	3,4	32,7	33,7
4-Varlık Azalışı	0,5	4,4	3,5	4,9	3,6
(i) Dönen Varlıklar	0,5	3,9	3,4	4,9	3,5
(ii)Duran Varlıklar	-	0,5	0,1	-	0,1
5-Sermaye Artışı	30,7	29,0	37,6	13,5	30,3
- Ödenmiş Sermaye	2,6	0,2	18,6	0,7	2,1
- Değer Artış Fonu	28,1	28,8	19,0	12,8	28,2
6-İşletmeye Konulan Değerler	0,9	-	-	0,1	0,1
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1-Ödenen Vergi ve Kar Payları	6,1	6,8	11,8	5,8	2,1
2-Dönen Varlıklarda Artış	29,7	28,6	30,7	14,2	8,5
- Hazır Değerler	10,0	18,1	24,2	6,1	1,6
- Alacaklar	10,6	2,5	1,8	4,4	2,8
- Stoklar	8,1	7,3	3,7	1,9	4,0
- Diğer Dönen Varlıklar	1,0	0,7	1,0	1,8	0,1
3-Duran Varlıklarda Artış	60,6	63,0	54,4	65,3	62,1
- Bağlı Değerlerde Artış	3,7	0,6	17,7	26,6	3,0
- Maddi Duran Var. Artışı	55,6	59,0	18,8	38,5	56,9
- Diğer Duran Var. Artışı	1,3	3,4	17,9	0,2	2,2
4-Borç Azalışı	3,2	1,1	3,1	14,8	22,7
(i) Kısa Vadeli Borçlar	3,2	0,9	2,5	14,8	1,7
(ii)Uzun Vadeli Borçlar	-	0,2	0,6	-	21,0
5-Sermaye Azalışı	-	-	-	-	-
6-İşletmelerden Çekilen Değerler	-	0,5	-	-	0,1
7-Dönem Zararı	0,4	-	-	-	4,5
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XVII/2
ÇEŞİTLİ PETROL VE KÖMÜR TÜREVLERİ SANAYİİ
NETLEŞTİRİLMİŞ FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1-Vergi Öncesi Net Kar	42,3	51,9	50,4	18,9	-
2-Kısa Vadeli Borç Artışı, Net	25,6	23,5	16,4	-	29,5
3-Uzun Vadeli Borç Artışı, Net	20,2	24,1	4,7	79,7	60,3
4-Varlık Azalışı, Net	2,0	-	-	-	-
(i) Dönen Varlıklar	-	-	-	-	-
(ii) Duran Varlıklar	2,0	-	-	-	-
5-Sermaye Artışı, Net	9,9	0,5	28,5	1,3	10,2
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1-Ödenen Vergi,Kar Payları, İşletmeden Çekilen Değerler	17,3	19,5	18,0	9,8	10,1
2-Dönen Varlıklarda Artış, Net	82,7	66,0	41,8	15,8	23,0
3-Duran Varlıklarda Artış, Net	-	14,5	40,2	53,7	63,1
4-Borç Azalışı, Net	-	-	-	20,7	-
(i) Kısa Vadeli	-	-	-	20,7	-
(ii) Uzun Vadeli	-	-	-	-	-
5-Sermaye Azalışı, Net	-	-	-	-	-
6-Dönem Net Zararı	-	-	-	-	3,8
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XVII/3
ÇEŞİTLİ PETROL VE KÖMÜR TÜREVLERİ SANAYİİ
BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	10	10	7	12	12	12	12
	1994	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.
ORANLAR							
A-Varlık(Aktif) Yapısı							
1-Dönen Varlık/Varlık Top.							
- Ortalama	39,9	40,9	44,2	34,6	27,2	13,4	12,6
- Medyan	50,9	51,3	52,8	80,0	84,0	52,5	61,1
B-Likidite Oranları							
1-Cari Oran							
- Ortalama	244,1	261,6	242,6	97,8	250,1	132,1	112,0
- Medyan	191,1	230,8	134,8	152,8	207,9	107,5	116,5
2-Likidite Oranı							
- Ortalama	195,0	196,2	198,8	82,4	207,7	117,9	81,2
- Medyan	145,8	175,5	127,2	110,6	148,4	90,4	94,2
3-Stoklar/Dönen V.							
- Ortalama	20,1	24,9	18,0	15,6	16,9	10,7	27,5
- Medyan	18,9	15,3	19,4	22,5	18,6	15,6	7,6
C-Mali Yapı Oranları							
1-Borç/Öz sermaye							
- Ortalama	37,5	40,3	30,0	135,2	153,7	122,1	104,0
- Medyan	56,9	68,2	140,6	192,6	150,7	117,5	121,0
2-Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	27,3	28,7	23,0	57,4	60,5	54,9	50,9
- Medyan	29,0	30,8	48,8	60,2	60,1	46,5	52,6
3-K.V. Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	16,3	15,6	18,2	35,4	10,9	10,1	11,2
- Medyan	19,3	21,9	25,1	25,2	20,7	24,5	35,7
4-Banka Kredisi/Toplam Borç							
- Ortalama	2,8	2,0	2,1	41,2	35,8	34,1	14,3
- Medyan							
5- Maddi Duran Var./Öz sermaye							
- Ortalama	69,3	72,0	32,6	68,5	77,9	188,6	169,3
- Medyan	122,5	114,0	126,1	84,2	116,1	101,4	99,6
6-Öz sermaye/Varlık Top.							
- Ortalama	72,7	71,3	77,0	42,6	39,5	45,1	49,1
- Medyan	71,0	69,2	51,2	39,8	39,9	53,5	47,4
7-Ödenmiş Sermaye/Öz sermaye							
- Ortalama	17,4	9,1	23,5	30,7	20,5	53,7	37,2
- Medyan	31,6	10,4	37,4	40,3	37,3	35,6	44,9
D-Devir Hızları (kez)							
1-Alacak Devir Hızı		47,1	102,6	40,5	41,7	14,5	17,9
2-Stok Devir Hızı		50,3	64,8	61,9	71,6	61,2	27,0
3-Varlık Devir Hızı		5,5	5,1	3,3	3,3	0,8	0,9
4-Öz sermaye Devir Hızı		7,6	6,7	8,0	8,4	1,9	1,9
E-Karlılık Oranları(%)							
1-Kar/Öz sermaye							
- Ortalama	20,8	23,2	29,6	22,6	22,1	6,2	4,8
- Medyan	24,6	36,8	42,4	31,0	34,3	24,4	24,1
2-Satış Karlılığı (Kar/Satışlar)							
- Ortalama		3,4	4,3	2,8	2,6	3,1	2,5

XVIII

ÇANAK-ÇÖMLEK-ÇİNİ-PORSELEN SANAYİİ

I. FON AKIMLARI

Çanak-Çömlek-Çini-Porselen Sanayii dalında 1994-2000 döneminde fon akımları, ayrıntısı Tablo XVIII/1-2'de verildiği gibi şöyle özetlenebilir:

- (i) Sanayi dalında net kar, 1994-1996 yıllarında kaynak yaratılmasına önemli boyutta katkıda bulunmuş olmakla beraber; sanayi dalı konsolide olarak 1998 yılında büyük boyutlu zarar etmiş, 2000 yılında net karın kaynaklara katkısı ise sınırlı ölçüde kalmıştır.
- (ii) Kısa süreli borçlanma yoluyla sağlanan kaynakların toplam net kaynaklar içindeki payı inceleme döneminde % 9.2 ile % 50.6 arasında değişmiştir. Sanayi dalında kısa süreli borç artışının kaynaklara katkısı büyük dalgalanma göstermekle beraber, imalat sanayii geneline göre daha düşük düzeyde bulunmaktadır.
- (iii) Uzun süreli borçlanmanın kaynaklara katkısı kısa süreli borçlanma ile ters yönde değişme göstermektedir. Kısa süreli borçlanmanın payının düştüğü dönemlerde, uzun süreli borç artışının kaynaklar içindeki payı yükselmektedir.
- (iv) Sanayi dalının finansmanında banka kredilerinin payı, 1998 yılı bir yana bırakılacak olursa, son derece düşüktür. 2000 yılında kısa ve uzun süreli banka kredilerinin brüt kaynaklara katkısı % 2.0 düzeyine kadar gerilemiştir.

- (v) Sermaye artışının kaynaklara katkısı oto finansman olanağının azaldığı ya da negatif olduğu yıllarda yükselmektedir. Sermaye artışının net kaynaklara katkısının 1998 ve 2000 yıllarında sırasıyla % 47.6 ve % 44.8'e kadar yükselmesi, sanayi dalında firmaların genelde mali yapının bozulmasını önleyici finansman politikası izlediklerini göstermektedir.
- (vi) Sanayi dalında kaynakların önemli bölümü, 1998 yılı dışında, dönen varlıklar (brüt işletme sermayesi) finansmanında kullanılmıştır. Kaynakların daha çok alacak, kredili satışların fonlanmasında kullanıldığı görülmektedir.
- (vii) Sanayi dalında duran varlık yatırımlarına ayrılan kaynakların payı, bazı yıllarda büyük sıçramalar göstererek dalgalanmaktadır. Sanayi dalında genelde duran varlık yatırımlarının finansmanında uyum kuralına uyulduğu görülmektedir.

II. MALİ YAPI, LİKİDİTE DURUMU VE KARLILIKTA GELİŞMELER

Sanayi dalının varlık yapısı, varlıkların dönen ve duran varlık olarak dağılımı, inceleme döneminde belirgin bir değişiklik göstermemiştir. Dönen Varlık/Varlık Toplamı oranı ortalama olarak hafifçe düşerken, medyan değer olarak artmıştır. Bu gelişme, sanayi dalında duran varlık yatırımlarının daha çok büyük firmalarca gerçekleştirildiği, büyük firmaların varlık yapısı içinde duran varlıkların payının yükseldiğini göstermektedir.

Finansal yapıya ilişkin oranlar, ortalama değer olarak iyileşme gösterirken, medyan değerler olarak bir ölçüde bozulmuştur. Finansal yapı oranlarının ortalama ve medyan değerleri, belirgin olmasa da farklı yönlerde gelişme göstermiştir. Ortalama olarak Borç/Öz Sermaye, Borç/Varlık Toplamı, Kısa Süreli Borç/Varlık Toplamı oranları yükselirken, medyan değerler olarak zıt yönde gelişme olmuştur. Bu tablo, inceleme döneminde sanayi dalında büyük firmaların mali yapısının iyileşmesine karşın, küçük firmaların mali yapılarının bir ölçüde bozulduğunu göstermektedir.

Sanayi dalında likidite sınırlı ölçüde de olsa azalmıştır. Cari oran ortalama değer olarak değişme göstermez ve medyan değer olarak azalırken, likidite oranı hem ortalama hem de medyan değer olarak düşmüştür. Bu gelişme de likidite riskinin daha çok sanayi dalındaki küçük firmalarda arttığını göstermektedir. Dönen varlıklar içindeki stokların payının ortalama olarak artışı, likidite oranında düşüşe yol açmıştır. Küçük firmalarda ise likidite durumunun bozulmasında temel

etken, varlık finansmanında kısa süreli yabancı kaynak artışı olarak görülmektedir.

Sanayi dalının, likidite durumunda hafif bozulmaya karşın, likidite riski az, likidite oranları yine de imalat sanayi genelinin üstündedir.

İnceleme döneminde devir hızlarındaki yavaşlamanın da ortaya koyduğu gibi finansal verimlilik azalmıştır. Alacak devir hızındaki hafif yükselişe karşın, stok devir hızı daha belirgin olmak üzere, varlık ve öz sermaye devir hızları yavaşlamıştır.

İnceleme döneminde sanayi dalında karlılık düşme eğilimi göstermiş, öz sermaye karlılığı ortalama olarak % 24.1'den % 5.7'ye gerilerken, satış karlılığı da % 11.1'den % 4.2'ye düşmüştür. Öz sermaye karlılığında düşüşün daha belirgin oluşunun nedeni, öz sermaye devir hızının yavaşlamasıdır.

TABLO XVIII/ 1
ÇANAK-ÇÖMLEK-ÇİNİ PORSELEN SANAYİİ
FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	8	10	8	18	10
	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1-Faaliyet Sonucu Yaratılan	34,4	30,0	31,2	23,6	37,5
- Dönem Karı	14,8	10,1	12,5	7,6	3,6
- Amortismanlar	19,6	19,9	18,7	16,0	33,9
2-Kısa Vadeli Borç Artışı	30,7	23,8	17,2	14,0	21,4
- Banka Kredileri	2,9	1,6	2,7	1,0	1,2
- Ticari Borçlar	17,0	17,2	5,9	5,9	14,0
- Diğer Borçlar	10,8	5,0	8,6	7,1	6,2
3-Uzun Vadeli Borç Artışı	5,4	9,7	9,5	16,8	5,0
- Banka Kredileri	3,3	5,4	6,0	13,7	0,7
- Diğer Borçlar	2,1	4,3	3,5	3,1	4,3
4-Varlık Azalışı	6,0	18,4	11,9	20,5	0,8
(i) Dönen Varlıklar	0,3	12,3	11,8	20,5	0,8
(ii) Duran Varlıklar	5,7	6,1	0,1	-	-
5-Sermaye Artışı	19,1	18,0	30,2	25,0	33,0
- Ödenmiş Sermaye	5,7	8,8	18,0	17,0	20,0
- Değer Artış Fonu	13,4	9,2	12,2	8,0	13,0
6-İşletmeye Konulan Değerler	4,4	0,1	-	0,1	2,2
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1-Ödenen Vergi ve Kar Payları	2,1	6,0	4,2	4,5	1,4
2-Dönen Varlıklarda Artış	42,5	46,1	33,3	30,3	30,6
- Hazır Değerler	26,6	4,5	12,9	18,7	1,7
- Alacaklar	7,2	32,4	8,6	7,0	17,9
- Stoklar	5,8	6,0	8,1	4,0	10,6
- Diğer Dönen Varlıklar	2,9	3,2	3,7	0,6	0,4
3-Duran Varlıklarda Artış	51,3	40,3	55,5	29,7	64,0
- Bağlı Değerlerde Artış	1,4	5,4	13,0	0,4	5,9
- Maddi Duran Varlık Artışı	49,4	34,9	42,5	29,3	57,7
- Diğer Duran Varlık Artışı	0,5	-	-	-	0,4
4-Borç Azalışı	3,5	4,7	6,8	12,0	3,2
(i) Kısa Vadeli Borçlar	1,6	4,5	6,4	10,7	2,1
(ii) Uzun Vadeli Borçlar	1,9	0,2	0,4	1,3	1,1
5-Sermaye Azalışı	-	1,0	0,2	-	0,5
6-İşletmeden Çekilen Değerler	0,6	1,9	-	-	0,2
7-Dönem Zararı	-	-	-	23,5	0,1
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XVIII/ 2
ÇANAK-ÇÖMLEK-ÇİNİ PORSELEN SANAYİİ
NETLEŞTİRİLMİŞ FON AKIM TABLoları
1994-2000 (%)

	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1-Vergi Öncesi Net Kar	25,7	21,6	24,9	-	7,2
2-Kısa Vadeli Borç Artış, Net	50,6	41,2	21,5	9,2	39,9
3-Uzun Vadeli Borç Artışı, Net	6,1	20,3	18,1	43,2	8,1
4-Varlık Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Dönen Varlıklar	-	-	-	-	-
(ii) Duran Varlıklar	-	-	-	-	-
5-Sermaye Artışı, Net	17,6	16,9	35,5	47,6	44,8
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1-Ödenen Vergi, Kar Payları	4,6	16,9	8,3	12,5	3,3
İşletmeden Çekilen Değerler					
2-Dönen Varlıklarda Artış, Net	73,5	72,2	42,8	27,3	61,4
3-Duran Varlıklarda Artış, Net	21,9	10,9	48,9	15,9	35,3
4-Borç Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Kısa Vadeli	-	-	-	-	-
(ii) Uzun Vadeli	-	-	-	-	-
5-Sermaye Azalışı, Net	-	-	-	-	-
6-Dönem Net Zararı	-	-	-	44,3	-
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XVIII/ 3
ÇANAK-ÇÖMLEK-ÇİNİ PORSELEN SANAYİİ
BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	10	10	8	18	18	10	10
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
ORANLAR.							
A-Varlık(Aktif) Yapısı							
1-Dönen Var/Varlık Top.							
- Ortalama	59,0	64,1	51,7	63,9	58,7	58,8	54,0
- Medyan	66,2	65,0	57,6	79,3	85,8	64,1	71,7
B-Likidite Oranları							
1-Cari Oran							
- Ortalama	147,6	159,9	170,9	134,4	147,8	141,5	147,9
- Medyan	131,2	157,0	137,9	111,7	118,4	106,8	118,0
2-Likidite Oranı							
- Ortalama	118,4	133,5	130,9	96,0	113,2	104,4	102,9
- Medyan	96,3	93,3	90,8	60,2	67,5	67,7	83,8
3-Stoklar/Dönen Var.							
- Ortalama	19,7	16,5	23,3	28,5	23,3	26,2	30,4
- Medyan	29,4	27,9	30,7	42,6	48,9	23,2	30,7
C-Mali Yapı Oranları							
1-Borç/Öz sermaye							
- Ortalama	94,7	116,1	81,1	158,6	191,3	99,1	77,9
- Medyan	129,3	156,0	169,2	196,6	101,0	160,2	180,0
2-Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	48,6	53,7	44,8	61,3	65,6	49,7	43,8
- Medyan	55,2	51,2	61,9	71,0	60,2	60,6	63,3
3-K.V. Borç /Varlık Top.							
- Ortalama	40,0	40,0	30,2	47,6	39,7	41,5	36,5
- Medyan	40,4	41,0	33,0	69,7	55,9	54,8	59,8
4-Banka Kredisi/Top. Borç							
- Ortalama	20,6	19,9	27,6	45,6	37,5	25,2	12,3
- Medyan							
5-Maddi Duran Var/Öz sermaye							
- Ortalama	75,5	64,6	63,1	90,7	116,7	70,4	67,0
- Medyan	84,1	51,4	92,6	34,0	38,7	62,5	72,7
6-Öz sermaye/Varlık Top.							
- Ortalama	51,4	46,3	55,2	38,7	34,4	50,3	56,2
- Medyan	44,8	48,8	38,1	29,0	39,8	39,4	36,7
7-Ödenmiş Sermaye/Öz sermaye							
- Ortalama	27,4	33,3	40,8	23,9	71,5	55,4	54,6
- Medyan	44,4	56,2	59,0	70,9	75,2	51,3	58,4
D-Devir Hızları(Kez)							
1-Alacak Devir Hızı		2,0	4,1	3,0	3,4	2,9	2,6
2-Stok Devir Hızı		7,9	6,7	4,3	5,7	5,5	4,6
3-Varlık Devir Hızı		0,8	0,8	0,7	0,7	0,8	0,7
4-Öz sermaye Devir Hızı		1,8	1,4	2,0	2,3	1,7	1,3
E-Karlılık Oranları (%)							
1-Kar/Öz sermaye							
- Ortalama	24,1	20,3	17,8	21,0	22,0	6,5	5,7
- Medyan	34,5	16,3	9,0	31,6	8,2	7,2	6,2
2-Satış Karlılığı (Kar/Satışlar)							
- Ortalama		11,1	11,9	8,1	9,5	3,8	4,2

CAM VE CAMDAN MAMUL EŞYA SANAYİİ

I. FON AKIMLARI

Cam ve Camdan Mamul Eşya Sanayiinde 1994-2000 döneminde fon akımları ayrıntısı, Tablo XIX/1-2'de verildiği gibi, şöyle özetlenebilir:

- (i) Sanayi dalında karın net kaynaklara katkısı düşük düzeyde olduğundan, ödenen vergi, kar payları ve işletmelerden diğer şekillerde çekilen değerler de dikkate alındığında oto-finansman olanağı sınırlı kalmakta, hatta 1998 yılında negatif olmaktadır.
- (ii) Sanayi dalında kısa süreli borç artışının net kaynaklara katkısı düzenli olup, % 39.1 ile % 46.5 gibi dar bir aralıkta değişmektedir.
- (iii) Sanayi dalında uzun süreli borçlanmanın net kaynaklar içindeki payı ise % 5.0 ile % 45.0 bandında büyük boyutlu dalgalanma göstermektedir. Sermaye artışının sınırlı kaldığı yıllarda sanayi dalı, finansman gereksinimini daha çok uzun süreli borçlanma ile karşılamaktadır.
- (iv) Sanayi dalının finansmanında banka kredilerinin payı görece olarak yüksektir. Banka kredilerinin brüt kaynaklar içindeki payı, 1996 yılında olduğu gibi, % 28.0 düzeyine yaklaşmaktadır. 2000 yılında ise banka kredilerinin brüt kaynaklar içindeki payı % 17.0 dolayında bulunmaktadır.
- (v) Sanayi dalının sermaye artışı düzensizdir. Sermaye artışının net kaynaklara katkısı % 4.8 ile % 45.6 aralığında değişmektedir. Sermaye artışının net kaynaklara katkısı 2000 yılında inceleme döneminin en yüksek düzeyine ulaşmıştır.

- (vi) Net kaynakların % 32.4 ile % 61.6 arasında değişen bölümü dönen varlık (brüt işletme sermayesi) finansmanında kullanılmıştır. Bu sanayi dalında da alacak finansmanı, stok finansmanına göre genelde daha fazla ağırlık taşımaktadır.
- (vii) Sanayi dalında duran varlık yatırımlarının net kaynak kullanımındaki payı önemli olup; bu pay 1996 ve 2000 yıllarında olduğu gibi sırayla % 63.9 ve % 52.9 düzeylerine yükselmektedir. Sanayi dalında finansmanda uyum kuralına tam uyulmamakta, duran varlık yatırımlarının bir bölümü bazı yıllar kısa süreli borçlarla fonlanmaktadır.

II. MALİ YAPI, LİKİDİTE DURUMU VE KARLILIKTA GELİŞMELER

Sanayi dalında Dönen Varlık/Toplam Varlık oranı, ortalama olarak belirgin bir şekilde düşerken, medyan değer olarak artmıştır. Bu gelişme inceleme döneminde sabit sermaye yatırımlarının büyük firmalarca gerçekleştirildiğini göstermektedir. Büyük firmalarca gerçekleştirilmiş yatırımlar özellikle büyük firmaların varlık yapısını değiştirerek, dönen varlıkların toplam aktif içinde payının azalmasına yol açmıştır.

Mali yapıya ilişkin oranlar, ortalama olarak, iyileşme yönünde gelişme gösterirken, medyan değerler olarak belirgin bir değişme göstermemiştir. Borç/Öz Sermaye, Yabancı Kaynak (Borç)/Varlık Toplamı, Maddi Duran Varlık/Öz Sermaye oranlarının ortalama olarak düşüşü, finansmanda öz sermaye payının artması, öz sermayenin daha çok ödenmiş sermayeden oluşması, sanayi dalının mali yapısının iyileştiğinin göstergeleridir. Ortalama ve medyan değerlerdeki farklılık, sanayi dalında büyük firmaların mali yapılarının iyileştiğini, küçük firmaların mali yapılarının ise belirgin değişiklik göstermediğini ortaya koymaktadır.

Sanayi dalında cari oran ortalama olarak düşerken medyan değer olarak hafifçe yükselmiş, likidite oranı ise hem ortalama hem de medyan değer olarak düşmüştür. Bu gelişme sanayi dalında likidite durumunun, 1994 yılına göre dahi bir ölçüde bozulduğunu göstermektedir. Büyük firmaların duran varlık yatırımına yönelmeleri sonucu dönen varlıkların varlık toplamı içinde payının azalması, likidite riskini arttırmıştır. Küçük firmalarda ise dönen varlıklar içinde stokların payının artması, cari oranı hafifçe de olsa yükseltirken, likidite oranında düşüşe yol açmıştır.

Sanayi dalında devir hızları yavaş olup, alacak devir hızı dışında, stok, varlık ve öz sermaye devir hızları inceleme döneminde daha da yavaşlamıştır. Finansal

verimliliğin düşük oluşu bir yandan finansman gereksinimini artırırken, öte yandan öz sermaye karlılığını da olumsuz yönde etkilemektedir

Sanayi dalında karlılık, her ne kadar 2000 yılında 1999 yılına göre yükselmişse de, inceleme döneminde genelde düşme eğilimi göstermiştir. Öz kaynak karlılığı inceleme döneminde % 21.1'den % 7.0'ye gerilerken, satış karlılığı da % 7.6'dan % 6.1'e düşmüştür. Satış karlılığında düşüşün sınırlı olmasına karşın, öz sermaye karlılığında gerileyişin belirgin oluşu, devir hızının yavaşlaması sonucudur. Öz sermaye karlılığında genelde medyan değer in ortalamasının üstünde oluşu, küçük firmalarda karlılığın büyük firmalardan daha yüksek olduğunu göstermektedir. Küçük firmalarda öz sermaye devir hızının daha yüksek oluşu, satış karlılığı aynı olsa dahi bu firmalarda öz kaynak karlılığının görece olarak yüksek olmasına olanak vermektedir.

TABLO XIX/1
CAM VE CAMDAN MAMUL EŞYA SANAYİİ
FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	19	18	15	17	43
	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1.Faaliyet Sonucu Yaratılan	33,7	33,0	21,4	37,1	38,4
- Dönem Karı	9,8	7,4	4,4	6,7	6,3
- Amortismanlar	23,9	25,6	17,0	30,4	32,1
2.Kısa Vadeli Borç Artışı	23,7	29,4	31,2	19,9	28,0
- Banka Kredileri	3,1	15,7	6,2	6,7	14,9
- Ticari Borçlar	6,6	4,6	14,4	3,1	1,6
- Diğer Borçlar	14,0	9,1	10,6	10,1	11,5
3.Uzun Vadeli Borç Artışı	7,4	16,7	24,8	14,4	3,6
- Banka Kredileri	5,0	8,6	21,5	13,0	2,2
- Diğer Borçlar	2,4	8,1	3,3	1,4	1,4
4.Varlık Azalışı	7,1	0,5	6,4	8,9	0,7
(i) Dönen Varlıklar	6,9	0,5	5,3	8,8	0,7
(ii) Duran Varlıklar	0,2	-	1,1	0,1	-
5.Sermaye Artışı	27,3	20,3	13,7	19,7	14,3
- Ödenmiş Sermaye	15,7	14,5	8,0	1,5	12,8
- Diğer Artış Fonu	11,6	5,8	5,7	18,2	1,5
6.İşletmeye Konulan Değerler	0,8	0,1	2,5	-	15,0
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1.Ödenen Vergi ve Kar Payları	6,3	2,4	2,2	3,1	2,1
2.Dönen Varlıklarda Artış	40,9	39,7	25,6	25,2	27,0
- Hazır Değerler	1,9	0,8	1,0	5,1	3,7
- Alacaklar	22,3	23,7	6,8	11,9	7,2
- Stoklar	10,1	6,9	11,4	5,5	7,8
- Diğer Dönen Varlıklar	6,6	8,3	6,4	2,7	8,3
3.Duran Varlıklarda Artış	50,2	55,2	64,0	60,6	65,5
- Bağlı Değerlerde Artış	4,4	6,4	5,3	2,0	26,9
- Maddi Duran Varlık Artışı	45,5	48,8	58,0	58,5	38,5
- Diğer Duran Varlık Artışı	0,3	-	0,7	0,1	0,1
4.Borç Azalışı	1,8	1,5	6,9	5,6	2,2
(i) Kısa Vadeli Borçlar	1,4	1,5	6,6	5,3	1,6
(ii) Uzun Vadeli Borçlar	0,4	-	0,3	0,3	0,6
5.Sermaye Azalışı	-	1,2	1,1	-	0,3
6.İşletmeden Çekilen Değerler	0,4	-	0,1	-	-
7.Dönem Zararı	0,4	-	-	5,5	3,0
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XIX/2
CAM VE CAMDAN MAMUL EŞYA SANAYİİ
NETLEŞTİRİLMİŞ FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1.Vergi Öncesi Net Kar	17,0	11,3	7,0	3,8	5,5
2.Kısa Vadeli Borç Artışı, Net	40,4	42,7	39,1	46,5	43,9
3.Uzun Vadeli Borç Artışı, Net	12,7	25,5	39,0	44,9	5,0
4.Varlık Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Dönen Varlıklar	-	-	-	-	-
(ii) Duran Varlıklar	-	-	-	-	-
5.Sermaye Artışı, Net	29,9	20,5	14,9	4,8	45,6
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1.Ödenen Vergi,Kar Payları, İşletmeden Çekilen Değerler	12,1	3,7	3,7	9,8	3,5
2.Dönen Varlıklarda Artış, Net	61,6	59,9	32,4	52,3	43,6
3.Duran Varlıklarda Artış, Net	26,3	36,4	63,9	37,9	52,9
4.Borç Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i)Kısa Vadeli	-	-	-	-	-
(ii)Uzun Vadeli	-	-	-	-	-
5.Sermaye Azalışı, Net	-	-	-	-	-
6.Dönem Net Zararı	-	-	-	-	-
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO:XIX/3
CAM VE CAMDAN MAMUL EŞYA SANAYİİ
BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	18	18	15	17	17	43	43
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
ORANLAR							
A.Varlık(Aktif) Yapısı							
1.Dönen Var./Varlık Top.							
- Ortalama	59,5	58,0	39,9	50,1	44,1	37,5	40
- Medyan	69,3	70,8	82,5	67,7	65,0	75,7	80,7
B.Likidite Oranları							
1.Cari Oran							
- Ortalama	172,5	152,4	104,7	136,0	127,5	130,9	115,7
- Medyan	127,5	124,6	119,4	111,4	119,7	140,2	133,2
2.Likidite Oranı							
- Ortalama	120,0	117,3	65,8	67,8	91,8	91,9	81,5
- Medyan	97,2	90,0	79,7	66,5	77,1	87,5	68,9
3.Stoklar/Dönen Var.							
- Ortalama	30,3	23,0	37,1	50,1	27,9	29,7	29,5
- Medyan	30,8	26,7	34,2	36,5	38,3	38,7	40,7
C.Mali Yapı Oranları							
1.Borç/Öz Sermaye							
- Ortalama	88,2	134,8	206,6	97,2	119,2	67,1	77,4
- Medyan	175,6	297,2	406,2	328,6	130,2	161,8	210,3
2.Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	46,8	57,4	67,3	49,3	54,3	40,1	43,6
- Medyan	63,6	68,4	73,0	73,8	65,0	56,4	61,6
3.K.V. Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	34,5	38,0	38,1	36,8	34,6	28,6	34,5
- Medyan	54,2	58,9	64,2	61,7	51,8	49,5	55,7
4.Banka Kredisi/Top.Borç							
- Ortalama	30,4	46,1	49,0	42,7	54,4	57,3	57,6
- Medyan							
5.Maddi Duran Var./Öz Sermaye							
- Ortalama	61,2	78,0	156,0	88,5	112,0	60,1	46,8
- Medyan	76,2	85,4	80,7	102,2	75,4	61,9	67,7
6.Öz Sermaye/Varlık Top.							
- Ortalama	53,2	42,6	32,7	50,7	45,7	59,9	56,4
- Medyan	36,4	31,6	27,0	26,2	35,0	43,6	38,4
7.Ödenmiş Sermaye/Öz Sermaye							
- Ortalama	47,8	51,2	52,3	34,3	25,4	79,6	66,9
- Medyan	51,0	27,9	54,9	52,7	40,4	76,3	66,9
D.Devir Hızları(Kez)							
1.Alacak Devir Hızı		2,4	4,0	8,5	6,1	4,0	4,7
2.Stok Devir Hızı		6,5	4,4	5,6	9,9	5,3	5,4
3.Varlık Devir Hızı		0,7	0,6	1,4	1,2	0,5	0,6
4.Öz Sermaye Devir Hızı		1,7	2,0	2,8	2,7	0,9	1,1
E.Karlılık Oranları (%)							
1.Net Kar/Öz Sermaye							
- Ortalama	21,1	14,8	12,1	11,7	12,9	4,2	7,0
- Medyan	22,5	24,9	22,6	15,1	9,7	8,9	17,1
2.Satış Karlılığı (Kar/Satışlar)							
- Ortalama		7,6	5,9	4,1	4,7	4,2	6,1

TAŞ VE TOPRAĞA DAYALI DİĞER SANAYİİ

I. FON AKIMLARI

Taş ve Toprağa Dayalı Diğer Sanayii dalında 1994-2000 dönemine ilişkin fon akımlarındaki gelişmeler ayrıntısı Tablo XX/1-2'de verildiği gibi özetle şöyle ortaya konulabilir:

- (i) Sanayi dalında net kar 1996 yılı dışında çok düşük olduğundan ve sanayi dalı 2000 yılında da konsolide olarak zarar ettiği için, 1996 yılı dışında oto-finansman yapılamamış, işletmelerden çekilen değerler nedeniyle de faaliyet sonucu fon açığı verilmiştir.
- (ii) Sanayi dalının en önemli finansman kaynağını kısa süreli borçlanma oluşturmuştur. Ancak kısa süreli borçlanmanın net kaynaklar içindeki payı istikrarlı olmamış, yıllar itibarıyla % 14.7 ile % 68.4 gibi geniş bir bant aralığında dalgalanmıştır.
- (iii) Sanayi dalı, kaynak yaratamadığından sermaye artışının da sınırlı kaldığı dönemlerde, sabit sermaye (duran varlık) yatırımlarının finansman gereksinimini uzun süreli borçlanma ile karşılamaktadır. Uzun süreli borçlanmanın kaynaklar içindeki payı 1998 yılında % 51.2'ye değin yükselmiş, 2000 yılında da % 23.7 düzeyinde gerçekleşmiştir.
- (iv) Sanayi dalının finansmanında banka kredilerinin payı yıllar itibarıyla değişme göstermektedir. Banka kredilerinin brüt kaynaklar içindeki payı % 33.8 ile % 4.6 arasında değişmiş, 2000 yılında da % 11.1 olmuştur.

- (v) Sermaye artışının net kaynaklara katkısı, hafifçe de olsa imalat sanayii genelinin üstünde olmuştur.
- (vi) Kaynakların önemli, 2000 yılında dörtte üçüne değin yükselen bölümü dönen varlık (brüt işletme sermayesi) finansmanında kullanılmıştır. Bu kapsamda alacak, başka bir deyişle kredili satış finansmanı ağırlık taşımaktadır.
- (vii) Sanayi dalında duran varlık yatırımları, net kaynak kullanımında 2000 yılı dışında önemli yer tutmaktadır. Bu pay 1998 yılında % 64.5'e değin yükselmiş iken, 2000 yılında % 8.8 olarak inceleme döneminin en düşük düzeyine inmiştir.

II. MALİ YAPI, LİKİDİTE DURUMU VE KARLILIKTA GELİŞMELER

Sanayi dalının inceleme döneminde varlık yapısı, Dönen Varlıklar/Toplam Varlık oranı ortalama olarak değişme göstermezken, medyan değer olarak değişmiş, dönen varlıkların toplam varlıklar içindeki payı belirgin biçimde azalmıştır. Ortalama değerler daha çok büyük firmaların verilerinden etkilendiğinden, bu gelişme sanayi dalındaki büyük firmaların varlık yapılarında değişme olmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Mali yapıya ilişkin oranlar ortalama olarak belirgin bir değişme göstermezken, medyan değerler olumlu yönde gelişmiştir. Borç/Öz Sermaye, Borç/Varlık, Kısa Vadeli Borç/Varlık, Maddi Duran Varlık/Öz Sermaye oranları medyan değer olarak düşmüş, finansmanda öz kaynak katkısı artmıştır. Tüm bunlar mali yapının olumlu yönde geliştiğini ortaya koyan göstergelerdir. Bu tabloya bakılarak sanayi dalında büyük firmalar dışında mali yapıda olumlu bir gelişmenin olduğu söylenebilir.

Sanayi dalında likidite göstergeleri olan cari ve likidite oranları, hem ortalama hem de medyan değer olarak yükselmiştir. Kısa vadeli borçların varlık finansmanındaki payı ile stokların dönen varlıklar içindeki payının düşmesi, sanayi dalının likiditesi üzerinde olumlu etki yapmış, likidite durumu daha sağlıklı hale gelmiştir.

Sanayi dalında 1995-2000 yılları itibariyle tüm devir hızları artmış, finansal verimlilik yükselmiştir. Finansal verimliliğin yükselmesi, finansman gereksinimini görece olarak azaltarak, finansal yapının iyileşmesine de katkıda bulunmuştur.

Sanayi dalında karlılık düşme eğilimi göstermiştir. İnceleme döneminde öz sermaye karlılığı ortalama olarak % 20.4'den % 5.4'e gerilerken, satış karlılığı da % 13.8'den 2.8'e değin düşmüştür. İnceleme döneminde karlılığın en düşük düzeye indiğı yıl 2000 yılıdır. Net Kat/ Öz Sermaye oranında medyan değeri olarak daha hızlı düşüş, sanayi dalında görel olarak küçük firmalarda karın daha hızlı azaldığı şeklinde yorumlanabilir.

TABLO XX/1
TAŞ VE TOPRAĞA DAYALI DİĞER SANAYİİ
FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	41	44	37	52	34
	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1.Faaliyet Sonucu Yaratılan	25,6	30,2	41,4	7,8	23,1
- Dönem Karı	7,4	9,0	18,6	6,0	3,2
- Amortismanlar	18,2	21,2	22,8	1,8	19,9
2.Kısa Vadeli Borç Artışı	40,4	30,4	14,2	20,6	28,0
- Banka Kredileri	25,5	19,0	4,0	10,9	9,6
- Ticari Borçlar	8,2	5,1	5,0	4,1	7,3
- Diğer Borçlar	6,7	6,3	5,2	5,6	11,1
3.Uzun Vadeli Borç Artışı	8,9	6,0	7,2	24,1	12,9
- Banka Kredileri	6,8	1,4	0,6	16,0	1,5
- Diğer Borçlar	2,1	4,6	6,6	8,1	11,4
4.Varlık Azalışı	5,6	7,3	5,1	27,7	10,8
(i) Dönen Varlıklar	2,6	4,6	1,2	10,6	5,5
(ii) Duran Varlıklar	3,0	2,7	3,9	17,1	5,3
5.Sermaye Artışı	16,5	26,1	26,8	14,2	23,4
- Ödenmiş Sermaye	6,9	11,2	7,8	7,5	7,5
- Diğer Artış Fonu	9,6	14,9	19,0	6,7	15,9
6.İşletmeye Konulan Değerler	3,0	-	5,3	5,6	1,8
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1.Ödenen Vergi ve Kar Payları	4,5	3,9	1,8	3,5	4,1
2.Dönen Varlıklarda Artış	31,0	26,0	36,6	23,0	38,3
- Hazır Değerler	3,9	6,1	11,4	8,3	11,0
- Alacaklar	15,6	8,7	8,7	9,4	11,4
- Stoklar	6,7	7,7	9,1	3,0	7,1
- Diğer Dönen Varlıklar	4,8	3,5	7,4	2,3	8,8
3.Duran Varlıklarda Artış	53,5	59,7	53,4	54,7	44,9
- Bağlı Değerlerde Artış	2,9	7,9	11,5	11,1	5,6
- Maddi Duran Varlık Artışı	49,9	51,5	41,9	41,6	38,5
- Diğer Duran Varlık Artışı	0,7	0,3	-	2,0	0,8
4.Borç Azalışı	5,2	5,4	7,7	5,9	5,8
(i) Kısa Vadeli Borçlar	2,1	4,3	7,6	4,9	3,0
(ii) Uzun Vadeli Borçlar	3,1	1,1	0,1	1,0	2,8
5.Sermaye Azalışı	0,1	0,2	0,2	9,6	1,2
6.İşletmeden Çekilen Değerler	0,4	1,8	-	0,1	0,3
7.Dönem Zararı	5,3	3,0	0,2	3,2	5,4
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XX/2
TAŞ VE TOPRAĞA DAYALI DİĞER SANAYİİ
NETLEŞTİRİLMİŞ FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1.Vergi Öncesi Net Kar	3,7	12,5	40,9	6,2	-
2.Kısa Vadeli Borç Artışı, Net	68,4	54,4	14,7	34,8	57,9
3.Uzun Vadeli Borç Artışı, Net	10,4	10,2	15,8	51,2	23,4
4.Varlık Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Dönen Varlıklar	-	-	-	-	-
(ii) Duran Varlıklar					
5.Sermaye Artışı, Net	17,5	22,9	28,6	7,8	18,7
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1.Ödenen Vergi,Kar Payları, İşletmeden Çekilen Değerler	8,7	11,9	4,1	8,0	10,2
2.Dönen Varlıklarda Artış, Net	50,8	44,6	78,8	27,5	75,9
3.Duran Varlıklarda Artış, Net	40,5	43,5	17,1	64,5	8,8
4.Borç Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i)Kısa Vadeli	-	-	-	-	-
(ii)Uzun Vadeli	-	-	-	-	-
5.Sermaye Azalışı, Net	-	-	-	-	-
6.Dönem Net Zararı					
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XX/3
TAŞ VE TOPRAĞA DAYALI DİĞER SANAYİİ
BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	44	44	37	51	51	33	33
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
ORANLAR							
A.Varlık (Aktif) Yapısı							
1.Dönen Var./Varlık Top.							
- Ortalama	44,8	41,3	50,1	39,8	34,2	42,7	47,4
- Medyan	75,5	74,8	76,6	58,7	60,4	45,2	54,2
B.Likidite Oranları							
1.Cari Oran							
- Ortalama	89,8	86,1	194,9	118,7	104,0	132,6	135,1
- Medyan	103,3	109,5	134,4	125,0	110,9	148,4	135,0
2.Likidite Oranı							
- Ortalama	66,5	60,6	143,2	85,3	79,5	102,7	102,9
- Medyan	66,4	69,0	96,0	80,3	87,0	81,5	75,9
3.Stoklar/Dönen Var.							
- Ortalama	25,9	29,5	26,5	28,1	23,5	22,5	23,8
- Medyan	34,2	39,5	41,0	32,9	30,4	30,4	27,5
C.Mali Yapı Oranları							
1.Borç/Öz Sermaye							
- Ortalama	152,6	135,7	56,9	169,3	229,6	135,2	146,1
- Medyan	248,3	225,5	174,7	180,4	134,8	123,6	178,0
2.Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	60,4	57,5	36,2	62,8	69,6	57,4	59,3
- Medyan	68,6	59,4	60,7	64,7	57,5	55,9	61,7
3. K.V. Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	49,8	47,9	25,7	33,5	32,9	32,2	35,1
- Medyan	57,8	56,8	44,4	42,4	42,3	41,3	44,8
4.Banka Kredisi/Top.Borç							
- Ortalama	59,6	59,6	34,8	50,0	58,2	32,5	31,1
- Medyan							
5.Maddi Duran Var./Öz Sermaye							
- Ortalama	124,4	118,8	59,8	132,7	163,3	87,0	89,9
- Medyan	113,4	95,6	73,7	101,7	94,3	88,1	86,0
6.Öz Sermaye/Varlık Top.							
- Ortalama	39,6	42,5	63,8	37,2	30,4	42,6	40,7
- Medyan	31,4	40,6	39,3	35,3	42,5	44,1	38,3
7.Ödenmiş Sermaye/Öz Sermaye							
- Ortalama	41,8	42,2	23,2	20,0	30,0	56,3	50,6
- Medyan	28,3	18,1	24,1	36,4	39,0	56,7	38,2
D.Devir Hızları(Kez)							
1.Alacak Devir Hızı		3,2	3,0	5,8	4,4	4,6	4,0
2.Stok Devir Hızı		4,7	3,4	10,2	7,5	8,5	6,9
3.Varlık Devir Hızı		0,5	0,4	1,1	0,6	0,8	0,7
4.Öz Sermaye Devir Hızı		1,2	0,7	3,0	2,0	1,9	1,9
E.Karlılık Oranları (%)							
1.Net Kar/Öz Sermaye							
- Ortalama	20,4	17,2	26,6	13,8	15,9	12,4	5,4
- Medyan	27,7	30,4	46,6	15,9	5,7	3,1	2,8
2.Satış Karlılığı (Kar/Satışlar)							
- Ortalama		13,8	36,7	4,4	7,9	6,4	2,8

METAL EŞYA SANAYİİ

I. FON AKIMLARI

Metal EŞya Sanayiinde 1994-2000 dönemine ilişkin fon akımlarının gösterdiği özellikler, ayrıntısı Tablo XXI/1-2'de verildiği gibi Őyle özetlenebilir:

- (i) Sanayi dalında net karın kaynaklara katkısı işletmelerden çekilen değerlerle birlikte dikkate alındığında, oto-finansman olanağının çok sınırlı düzeyde kaldığı görülmektedir.
- (ii) Diğer sanayi dallarında olduğu gibi, Madeni EŞya Sanayiinde de temel finansman kaynağını kısa süreli borçlanma oluşturmaktadır. İnceleme döneminde kısa süreli borç artışının net kaynaklar içindeki payı % 41.7 ile % 63.4 aralığında değişme göstermiştir.
- (iii) Uzun süreli borçlanma yoluyla sağlanan kaynakların payı genelde düşüktür. Yalnız uzun süreli borçlanmanın kaynaklar içindeki payı 2000 yılında % 22.2 olarak dönemin en yüksek düzeyinde bulunmaktadır.
- (iv) Sanayi dalının finansmanında banka kredilerinin payı görece olarak yüksek olup; bazı yıllar banka kredilerinin kaynaklar içindeki payı satıcı kredilerini de (ticari borçları) aşmaktadır.
- (v) Sermaye artışının net kaynaklar içindeki payı genelde düşme eğilimi göstermekte olup, bu pay % 11.3 olarak dönemin en düşük düzeyine 2000 yılında inmiştir.
- (vi) Net kaynakların çok büyük, 2000 yılında % 91.0'e değin yükselen bölümü dönen varlık (brüt işletme sermayesi) finansmanında kullanılmıştır. Alacak finansmanına ayrılan kaynaklarla stok finansmanına ayrılan kay-

nakların payları dönemin tümü dikkate alındığında birbirlerine yakın düzeyde bulunmaktadır.

- (vii) Sanayi dalında sabit sermaye (duran varlık) yatırımlarına ayrılan kaynakların payı, imalat sanayi geneline göre belirgin bir biçimde düşüktür. 2000 yılında duran varlık yatırımlarına ayrılan net kaynakların payı % 2.0 düzeyine kadar gerilemiştir. Sanayi dalında düşük düzeyde olan duran varlık yatırımları esas itibariyle sermaye artışı yoluyla fonlanmıştır.

II. MALİ YAPI, LİKİDİTE DURUMU VE KARLILIKTA GELİŞMELER

Sanayi dalının varlık yapısı, inceleme döneminde her ne kadar Dönen Varlık/Varlık Toplamı oranı medyan değer olarak hafif bir düşüş göstermiş ise de, belirgin bir değişme göstermemiştir. 1994 yılında ortalama olarak dönen varlıklar toplam varlıkların % 72.6'sını oluştururken, 2000 yılında da bu pay % 72.1 olmuştur.

Sanayi dalında mali yapıya ilişkin oranlar, ortalama olarak mali yapıda bir bozulmayı gösterirken; medyan değer olarak belirgin bir değişme göstermemekte hatta kısmi de olsa olumlu yönde bir gelişme olduğu izlenimi vermektedir. Gerçekten ortalama olarak sanayi dalında Borç/Öz Sermaye, Borç/Varlık Toplamı, Maddi Duran Varlık/Öz Sermaye oranları yükselmiş, finansmanda kısa süreli borçların payı artarken, öz sermayenin kaynaklar içindeki payı azalmıştır. Sözü edilen oranlar içinde Borç/Öz sermaye, Kısa Vadeli Borç/Aktif Toplam oranlarının medyan değerleri düşmüş; Maddi Duran Varlık/Öz Sermaye, Öz Sermaye/Varlık Toplamı oranları ise değişme göstermemiştir. Yine medyan değer olarak öz sermaye içinde ödenmiş sermayenin payı artmıştır. Bu gelişmeler, sanayi dalında büyük firmaların mali yapıları bir ölçüde bozulurken, küçük firmaların mali yapılarında iyileşme olduğunu göstermektedir.

Sanayi dalında cari oran düşerken, likidite oranı ortalama olarak düşüş, medyan değer olarak ise yükseliş göstermiştir. İnceleme döneminde kısa süreli borçların dönen varlıklardan daha hızlı artması, cari oranda düşüşe yol açmıştır. Likidite oranında medyan değer olarak yükseliş, stokların dönen varlıklar içindeki payının azalışından kaynaklanmıştır.

İnceleme döneminde sanayi dalının tüm devir hızları belirgin biçimde yükselmiştir. Finansal verimliliğin artması, bir yandan finansman gereksinimini görel olarak azaltırken, öz sermaye karlılığı üzerinde de olumlu katkıda bulunmuştur.

Sanayi dalında satış karlılığı istikrarsız olup, 1995-2000 döneminde % 1.6 ile % 10.6 arasında büyük boyutlu dalgalanma göstermiştir. Sanayi dalında öz sermaye karlılığı ise genelde düşme eğilimi göstermiştir. 1995 yılında öz sermaye karlılığı ortalama % 25.4 düzeyinde iken, 2000 yılında % 15.9'a gerilemiştir. Bu dönemde satış karlılığı % 10.6'dan %3.4'e gerileyip, yaklaşık % 67.9 oranında düşüş gösterirken; öz sermaye karlılığı da % 25.4'den % 15.9'a düşerek yaklaşık % 37.5 oranında azalmıştır. Öz sermaye devir hızındaki artış, öz sermaye karlılığındaki hızlı düşüşü frenlemiştir. Öz kaynak karlılığında medyan değer olarak düşüş daha belirgindir. Bu gelişme küçük çaplı firmalarda inceleme döneminde kar azalışının daha büyük boyutlu olduğunu göstermektedir.

TABLO XXI/1
METAL EŞYA SANAYİİ
FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	156	165	128	175	69
	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1-Faaliyet Sonucu Yaratılan	25,5	32,2	22,7	25,1	21,1
- Dönem Karı	8,6	11,9	10,9	10,1	6,6
- Amortismanlar	16,9	20,3	11,8	15,0	14,5
2-Kısa Vadeli Borç Artışı	31,2	37,7	44,3	39,1	33,6
- Banka Kredileri	11,7	12,7	13,8	14,2	10,0
- Ticari Borçlar	9,8	15,0	16,7	13,3	15,4
- Diğer Borçlar	9,7	10,0	13,8	11,6	8,1
3-Uzun Vadeli Borç Artışı	11,0	5,6	5,4	11,7	11,3
- Banka Kredileri	8,1	2,0	1,7	9,8	8,7
- Diğer Borçlar	2,9	3,6	3,7	1,9	2,6
4-Varlık Azalışı	8,0	6,1	9,9	6,4	14,3
(i) Dönen Varlıklar	6,0	4,3	5,8	4,6	9,9
(ii) Duran Varlıklar	2,0	1,8	4,1	1,8	4,4
5-Sermaye Artışı	23,7	16,6	12,7	17,0	17,0
- Ödenmiş Sermaye	18,2	9,8	7,9	9,4	12,2
- Değer Artış Fonu	5,5	6,8	4,8	7,6	4,8
6-İşletmeye Konulan Değerler	0,6	1,8	4,9	0,7	2,7
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1-Ödenen Vergi ve Kar Payları	10,2	4,5	3,1	1,6	2,8
2-Dönen Varlıklarda Artış	41,2	49,0	46,7	42,5	46,0
- Hazır Değerler	4,8	5,1	10,6	8,0	8,4
- Alacaklar	19,7	24,2	12,5	17,3	19,3
- Stoklar	13,8	16,4	20,3	14,4	16,5
- Diğer Dönen Varlıklar	2,9	3,3	3,3	2,8	1,8
3-Duran Varlıklarda Artış	35,6	33,8	29,0	40,7	24,5
- Bağlı Değerlerde Artış	5,2	2,9	2,7	3,4	1,5
- Maddi Duran Var. Artışı	30,4	30,7	26,2	37,0	22,7
- Diğer Duran Var. Artışı	-	0,2	0,1	0,3	0,3
4-Borç Azalışı	7,5	10,2	14,4	10,1	12,5
(i) Kısa Vadeli Borçlar	6,7	6,5	11,0	4,2	10,0
(ii) Uzun Vadeli Borçlar	0,8	3,7	3,4	5,9	2,5
5-Sermaye Azalışı	1,1	0,8	1,7	0,3	10,4
6-İşletmelerden Çekilen Değerler	2,2	0,4	0,2	0,1	-
7-Dönem Zararı	2,2	1,3	4,8	4,7	3,8
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XXI/2
METAL EŞYA SANAYİİ
NETLEŞTİRİLMİŞ FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1-Vergi Öncesi Net Kar	10,9	19,4	11,6	9,7	7,0
2-Kısa Vadeli Borç Artışı, Net	41,7	57,3	63,4	62,4	59,5
3-Uzun Vadeli Borç Artışı, Net	17,3	3,5	3,8	10,4	22,2
4-Varlık Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Dönen Varlıklar	-	-	-	-	-
(ii) Duran Varlıklar	-	-	-	-	-
5-Sermaye Artışı, Net	30,1	19,8	21,2	17,5	11,3
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1-Ödenen Vergi,Kar Payları, İşletmeden Çekilen Değerler	21,1	9,0	6,3	3,0	7,0
2-Dönen Varlıklarda Artış, Net	59,8	82,0	77,9	67,8	91,0
3-Duran Varlıklarda Artış, Net	19,1	9,0	15,8	29,2	2,0
4-Borç Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Kısa Vadeli	-	-	-	-	-
(ii) Uzun Vadeli	-	-	-	-	-
5-Sermaye Azalışı, Net	-	-	-	-	-
6-Dönem Net Zararı	-	-	-	-	-
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XXI/3
METAL EŞYA SANAYİİ
BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	165	165	128	175	175	69	69
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
ORANLAR							
A-Varlık(Aktif) Yapısı							
1-Dönen Varlık/Varlık Top.							
- Ortalama	72,6	75,6	76,3	70,8	66,9	65,5	72,1
- Medyan	86,7	87,5	88,0	83,5	80,2	76,3	81,0
B-Likidite Oranları							
1-Cari Oran							
- Ortalama	146,6	144,9	132,8	127,9	119,6	113,0	125,2
- Medyan	134,2	150,6	152,0	131,8	141,5	126,1	126,2
2-Likidite Oranı							
- Ortalama	93,8	93,1	76,1	77,8	75,5	75,5	78,3
- Medyan	63,4	78,4	75,6	65,7	77,3	70,5	77,1
3-Stoklar/Dönen V.							
- Ortalama	36,0	35,7	42,7	39,1	36,8	33,1	37,4
- Medyan	50,9	42,9	47,6	50,3	41,0	42,0	41,5
C-Mali Yapı Oranları							
1-Borç/Öz sermaye							
- Ortalama	171,7	156,5	188,6	249,2	223,6	193,8	229,2
- Medyan	359,5	326,4	292,6	289,4	200,0	310,6	242,7
2-Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	63,2	61,0	65,3	71,3	69,1	65,9	69,6
- Medyan	70,8	63,1	63,3	67,2	61,4	69,3	70,4
3-K.V. Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	49,5	52,2	57,3	55,4	55,9	58,0	57,5
- Medyan	60,9	55,2	52,9	58,7	52,8	57,3	56,4
4-Banka Kredisi/Toplam Borç							
- Ortalama	40,3	34,0	30,0	52,2	47,7	38,5	40,4
- Medyan							
5- Maddi Duran Var./Öz sermaye							
- Ortalama	58,4	51,1	60,3	79,8	90,8	63,7	69,2
- Medyan	62,3	72,5	64,7	71,1	56,7	72,9	64,8
6-Öz sermaye/Varlık Top.							
- Ortalama	36,8	39,0	34,7	28,7	30,9	34,1	30,4
- Medyan	29,2	36,9	36,7	32,8	38,6	30,7	29,6
7-Ödenmiş Sermaye/Öz sermaye							
- Ortalama	59,7	50,3	53,5	45,8	44,7	64,5	56,7
- Medyan	47,4	57,6	56,5	71,9	71,2	68,5	61,5
D-Devir Hızları (kez)							
1-Alacak Devir Hızı		2,9	5,9	10,1	9,7	4,6	4,8
2-Stok Devir Hızı		3,1	5,0	10,8	11,2	5,3	5,1
3-Varlık Devir Hızı		0,9	1,6	3,0	2,7	1,1	1,3
4-Öz sermaye Devir Hızı		2,8	4,9	11,3	9,3	3,5	4,8
E-Karlılık Oranları(%)							
1-Kar/Öz sermaye							
- Ortalama	24,4	25,4	25,0	17,2	22,1	15,6	15,9
- Medyan	42,3	48,3	36,5	24,4	17,3	13,2	10,5
2-Satış karlılığı (Kar/Satışlar)							
- Ortalama		10,6	5,3	1,6	2,4	4,5	3,4

DEMİR ÇELİK METAL ANA SANAYİİ

I. FON AKIMLARI

Demir Çelik Metal Ana Sanayiinde 1994-2000 dönemine ilişkin fon akımları, ayrıntısı Tablo XXII/1-2 de verildiği gibi, şöyle özetlenebilir:

- (i) Sanayi dalı 1994 yılında konsolide olarak zararlı iken izleyen yıllarda kara geçmiş ise de net karın kaynaklara katkısı sınırlı düzeyde kalmıştır. İşletmelerden çekilen değerler dikkate alındığında sanayi dalı oto-finansman olanağı yaratamamıştır. Bu bağlamda net karın net kaynak içindeki payının, % 11.0 olarak en yüksek düzeyine 2000 yılında ulaştığı görülmektedir.
- (ii) Sanayi dalı net kaynaklarının çok büyük, bazı yıllar % 90.0'na yakın bölümünü kısa süreli borçlanma yolu sağlamıştır. Sanayi dalında kısa süreli borçların net kaynaklar içindeki payı, imalat sanayi genelinin çok üstünde bulunmaktadır.
- (iii) Sanayi dalının uzun süreli kaynaklar içindeki payı son derece düşüktür. 2000 yılında bu pay % 2.0 düzeyindedir.
- (iv) Sanayi dalında kısa ve uzun süreli banka kredilerinin finansmanındaki payı oldukça yüksektir. 2000 yılında banka kredilerinin brüt kaynaklar içindeki payı % 18.0 düzeyinde bulunmaktadır.
- (v) Sermaye artışının net kaynaklar içindeki payı görece olarak düşüktür. 2000 yılında da bu pay % 15.0 olarak, imalat sanayi genelinin altında kalmıştır.

- (vi) Sanayi dalında da kaynakların önemli bölümü dönen varlık (brüt işletme sermayesi) finansmanında kullanılmıştır. Ancak dönen varlık finansmanına ayrılan kaynakların payı imalat sanayi geneline göre daha düşüktür. Stok ve alacak finansmanına ayrılan kaynaklar inceleme döneminde hemen hemen eşit ağırlık taşıırken, 2000 yılında kredili satış finansmanına ayrılan kaynakların payının yükseldiği görülmektedir.
- (vii) Sanayi dalında duran varlık yatırımları kaynak kullanımında görece olarak önemli yer tutmakta, bazı yıllar kaynak kullanımındaki payları dönen varlık finansmanı dahi aşmaktadır. Sanayi dalının duran varlık yatırımlarının azımsanmayacak bir bölümünü kısa süreli borçlanma yolu ile fonlanması, finansal yapısını bozmaktadır.

II. MALİ YAPI, LİKİDİTE DURUMU VE KARLILIKTA GELİŞMELER

İnceleme döneminde sanayi dalının varlık yapısı belirgin değişme göstermemiş, Dönen Varlık/Toplam Varlık oranı ortalama olarak hafifçe düşmüş, medyan değer olarak ise hafifçe yükselmiştir. Dönen varlıkların ortalama olarak toplam varlıklar içinde % 45.7 düzeyinde bir pay taşınması, sanayi dalında yatırımların inceleme döneminde esas itibarıyla büyük firmalarca gerçekleştirildiğini göstermektedir. Maddi Duran Varlık/Öz sermaye oranının da ortalama olarak medyan değerden çok yüksek oluşu, bu olgunun diğer bir göstergesini oluşturmaktadır.

İnceleme döneminde sanayi dalının mali yapısı iyileşmiştir. Ancak medyan değerlerde iyileşme daha sınırlı ölçüler içinde kalmıştır. Gerçekten sanayi dalında, ortalama olarak, Borç/Öz sermaye, Borç/Varlık Toplamı, Kısa Süreli Borç/Varlık Toplamı, Maddi Duran Varlık/Öz sermaye oranları düşmüş, finansmanda öz kaynak katkısı artmıştır. Tüm bunlar finansal açıdan olumlu gelişmelerdir. Olumlu gelişmelere karşın sanayi dalında yabancı kaynaklar yine de finansmanda yüksek yer tutmakta, öz kaynak yetersizliği fonlama riskini artırmaktadır. İnceleme döneminde ortalama olarak ödenmiş sermayenin toplam öz sermaye içindeki payının azalması da, sanayi dalında büyük firmalarda öz kaynak artışının daha çok yeniden değerlendirilmeden kaynaklandığı izlenimini vermektedir.

Sanayi dalında inceleme döneminde cari ve likidite oranlarının hem ortalama hem medyan değer olarak yükselmesi, likidite durumunun iyileştiğini göstermektedir. Sanayi dalının finansmanında kısa vadeli borçların payının azalması, dönen ve likit varlıkların kısa süreli borçlardan daha hızlı artması, likidite duru-

munun düzelmesine yol açmıştır. Bu olumlu gelişmeye karşın sanayi dalında 2000 yılında da likidite oranları düşük, likidite riski yüksek bulunmaktadır.

Sanayi dalında inceleme döneminde tüm devir hızları, stok devir hızı daha az olmak üzere, belirgin bir düşüş göstermiştir. Sanayi dalında finansal verimliliğin göreceli olarak azalması, finansman gereksinimini artıran bir etki yapmıştır.

Sanayi dalında karlılık genelde düşük olmakla beraber, 2000 yılı itibariyle 1995 yılı düzeyinin üstünde bulunmaktadır. Gerçekten 1995-2000 döneminde satış karlılığı %1.9'dan % 4.0'a yükselirken, öz kaynak karlılığı da ortalama olarak %9.0'dan % 14.1'e yükselmiştir. Satış karlılığında belirgin artışa karşın, öz kaynak karlılığında artışın sınırlı kalması, devir hızı yavaşlamasının sonucudur. Kar/z Sermaye oranı medyan değer olarak 1998 yıl sonuna değin ortalamanın üstünde iken, 1999 ve 2000 yıllarında düşüş göstermiştir. Bu gelişme, anılan yıllarda büyük firmalarda karlılık artarken, küçük firmalarda karlılığın azalması-nın göstergesini oluşturmaktadır.

TABLO XXII/1
DEMİR ÇELİK METAL ANA SANAYİİ
FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	107	94	73	72	64
	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1-Faaliyet Sonucu Yaratılan	10,4	14,4	18,6	19,9	15,3
- Dönem Karı	3,2	2,4	3,5	4,4	5,0
- Amortismanlar	7,2	12,0	15,1	15,5	10,3
2-Kısa Vadeli Borç Artışı	47,1	43,1	43,1	44,5	32,1
- Banka Kredileri	20,0	6,8	16,3	8,3	12,1
- Ticari Borçlar	9,5	14,9	15,6	16,0	6,2
- Diğer Borçlar	17,6	21,4	11,2	20,2	13,8
3-Uzun Vadeli Borç Artışı	6,0	9,3	7,5	7,0	9,4
- Banka Kredileri	1,7	8,4	2,5	3,6	5,9
- Diğer Borçlar	4,3	0,9	5,0	3,4	3,5
4-Varlık Azalışı	26,5	14,0	6,0	9,4	30,6
(i) Dönen Varlıklar	4,8	11,1	3,2	4,1	10,5
(ii) Duran Varlıklar	21,7	2,9	2,8	5,3	20,1
5-Sermaye Artışı	9,2	17,8	21,8	18,2	12,2
- Ödenmiş Sermaye	4,2	10,3	12,0	2,1	6,3
- Değer Artış Fonu	5,0	7,5	9,8	16,1	5,9
6-İşletmeye Konulan Değerler	0,8	1,4	3,1	1,0	0,4
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1-Ödenen Vergi ve Kar Payları	1,3	1,7	1,2	1,9	1,3
2-Dönen Varlıklarda Artış	34,9	30,8	37,2	38,1	28,4
- Hazır Değerler	5,0	4,9	8,5	7,3	4,6
- Alacaklar	16,6	10,7	9,7	6,5	15,6
- Stoklar	6,2	10,3	14,4	7,6	4,9
- Diğer Dönen Varlıklar	7,1	4,9	4,6	16,7	3,3
3-Duran Varlıklarda Artış	42,2	58,7	47,9	54,2	56,9
- Bağlı Değerlerde Artış	5,8	18,9	9,7	12,5	2,5
- Maddi Duran Var. Artışı	36,4	39,8	38,0	41,5	54,4
- Diğer Duran Var. Artışı	-	-	0,2	0,2	-
4-Borç Azalışı	14,6	6,6	11,7	4,8	11,9
(i) Kısa Vadeli Borçlar	9,0	4,7	11,1	2,6	3,3
(ii)Uzun Vadeli Borçlar	5,6	1,9	0,6	2,2	8,6
5-Sermaye Azalışı	0,8	0,9	1,9	0,4	0,7
6-İşletmelerden Çekilen Değerler	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
7-Dönem Zararı	6,0	1,1	-	0,5	0,6
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XXII/2
DEMİR ÇELİK METAL ANA SANAYİİ
NETLEŞTİRİLMİŞ FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1-Vergi Öncesi Net Kar	-	2,2	6,3	7,3	11,0
2-Kısa Vadeli Borç Artışı, Net	89,2	66,3	57,6	78,6	72,0
3-Uzun Vadeli Borç Artışı, Net	0,9	12,8	12,4	9,0	2,0
4-Varlık Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Dönen Varlıklar	-	-	-	-	-
(ii) Duran Varlıklar	-	-	-	-	-
5-Sermaye Artışı, Net	9,9	18,7	23,7	5,1	15,0
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1-Ödenen Vergi, Kar Payları, İşletmeden Çekilen Değerler	3,5	3,3	2,3	3,8	3,5
2-Dönen Varlıklarda Artış, Net	70,5	34,0	61,3	63,8	44,8
3-Duran Varlıklarda Artış, Net	19,4	62,7	36,4	32,4	51,7
4-Borç Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Kısa Vadeli	-	-	-	-	-
(ii) Uzun Vadeli	-	-	-	-	-
5-Sermaye Azalışı, Net	-	-	-	-	-
6-Dönem Net Zararı	6,6	-	-	-	-
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XXII/3
DEMİR ÇELİK METAL ANA SANAYİİ
BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	94	94	73	72	72	64	64
	1994	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.
ORANLAR							
A-Varlık(Aktif) Yapısı							
1-Dönen Var/Varlık Top.							
- Ortalama	48,9	40,0	49,4	47,0	48,5	48,5	45,7
- Medyan	71,8	77,9	74,3	75,2	72,0	72,2	75,3
B-Likidite Oranları							
1-Cari Oran							
- Ortalama	65,5	59,2	84,2	79,4	80,2	95,3	82,4
- Medyan	108,2	114,7	126,3	119,5	135,8	110,6	117,0
2-Likidite Oranı							
- Ortalama	51,0	41,8	53,3	53,0	59,0	70,7	61,1
- Medyan	64,4	66,6	70,5	72,6	84,1	76,7	73,9
3-Stoklar/Dönen Var.							
- Ortalama	22,1	29,4	36,6	33,1	26,3	25,8	25,8
- Medyan	39,4	36,1	38,8	39,0	32,1	30,3	32,2
C-Mall Yapı Oranları							
1-Borç/Öz sermaye							
- Ortalama	596,0	373,9	206,6	303,1	265,6	325,8	272,4
- Medyan	283,4	263,1	216,4	290,9	202,5	254,7	246,7
2-Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	85,6	78,9	67,3	75,1	72,6	76,5	73,1
- Medyan	69,8	68,8	65,1	64,0	60,3	74,3	71,2
3-K.V. Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	74,6	67,5	58,7	59,1	60,4	50,9	55,5
- Medyan	63,7	63,6	55,2	53,6	50,3	62,7	58,9
4-Banka Kredisi/Toplam Borç							
- Ortalama	39,8	35,9	33,3	43,2	33,2	46,3	42,0
5-Maddi Duran Var/Öz sermaye							
- Ortalama	288,8	195,9	117,3	164,8	134,2	75,7	166,9
- Medyan	93,4	79,5	74,1	80,9	58,7	77,7	63,9
6-Öz sermaye/Varlık Top.							
- Ortalama	14,4	21,1	32,7	24,9	27,4	23,5	26,9
- Medyan	30,2	31,2	34,9	36,0	39,7	25,7	28,8
7-Ödenmiş Sermaye/Öz sermaye							
- Ortalama	59,6	57,3	41,9	27,2	18,0	22,8	30,8
- Medyan	38,3	41,4	41,8	63,3	53,6	44,8	37,4
D-Devir Hızları							
1-Alacak Devir Hızı		7,2	6,9	7,8	7,5	6,8	4,9
2-Stok Devir Hızı		8,3	6,0	6,0	6,2	6,3	7,8
3-Varlık Devir Hızı		1,2	1,0	0,9	0,8	0,7	0,9
4-Öz sermaye Devir Hızı		4,8	3,3	3,8	2,9	3,3	3,4
E-Karlılık Oranları(%)							
1-Kar/Öz sermaye							
- Ortalama	19,6	9,0	7,9	14,7	10,2	16,9	14,1
- Medyan	23,0	13,8	12,1	21,3	12,9	8,4	8,2
2-Satış karlılığı (Kar/Satışlar)							
- Ortalama	-	1,9	2,3	3,8	3,4	5,0	4,0

DEMİR ÇELİK DIŞINDA METAL ANA SANAYİİ

I. FON AKIMLARI

Demir Çelik Dışında Metal Ana Sanayii dalında 1994-2000 dönemine ilişkin fon akımları ayrıntısı Tablo XXIII-1-2'de verildiği gibi şöyle özetlenebilir:

- (i) Sanayi dalında net karnı kaynaklara katkısı 2000 yılında düşmüş olmakla beraber, imalat sanayi geneline göre yüksektir. Oto finansman olanağının yüksekliği, sanayi dalında sermaye artışının daha sınırlı düzeyde tutulmasına olanak vermektedir.
- (ii) Sanayi dalının finansmanında ana kaynak kısa süreli borçlanmadır. Kısa süreli borç artışının kaynaklar içindeki payı inceleme döneminde yükselme eğilimi göstermiş olup 2000 yılında % 75.5 düzeyine değin yükselmiştir.
- (iii) Sanayi dalının finansmanında uzun süreli borçlanmanın katkısı çok düşük düzeyde olup, bazı yıllar bu katkı, borç ödenmesi nedeniyle negatiftir.
- (iv) Banka kredilerinin sanayi dalının finansmanındaki payı yüksek değildir. Sanayi dalı, satıcı kredileri ve diğer borç kaynakları ile yabancı kaynak sağlanmaktadır.
- (v) Sermaye artışının net kaynaklara katkısı yüksek düzeyde olmayıp, bu katkı son yıllarda azalma göstererek, 2000 yılında % 9.0'a değin inmiştir. Sanayi dalının finansman gereksinimi, 1994-2000 döneminde esas itibariyle oto finansman ve kısa süreli borçlanma ile karőılamıőtir.
- (vi) Sanayi dalının net kaynaklarının çok büyük, % 67.0 ile % 82.7 arasında değişen bölümü dönen varlık (brüt işletme sermayesi) finansmanında kullanılmıőtir. Sanayi dalında stok finansmanından çok alacak, kredili satış finansmanının kaynak kullanımında önemli yer tuttuğu görölmektedir.

- (vii) Sanayi dalında sabit sermaye (duran varlık) yatırımları görece olarak düşük düzeydedir. Net kaynak kullanımında duran varlık artışının payı son yıllarda % 12.8 düzeyine değin gerilemiştir. Sanayi dalı duran varlık yatırımlarını, esas itibarıyla sermaye artışı ve sağlanan net kar ile fonlamıştır.

II. MALİ YAPI, LİKİDİTE, KARLILIK DURUMUNDAKİ GELİŞMELER

İnceleme döneminde sanayi dalının yapısı değişmiş dönen varlıkların toplam varlıklar içindeki payı önemli ölçüde azalmıştır.

Göstergeler sanayi dalının mali yapısının, belirgin biçimde olmasa da bozulduğunu ortaya koymaktadır. Ortalama olarak, Borç/Öz Sermaye, Borç/Varlık, Kısa Süreli Borç/Varlık, Maddi Duran Varlıklar/Öz Sermaye oranları yükselirken, finansmanda öz sermaye katkısı azalmıştır. Ayrıca yine öz sermaye içinde ödenmiş sermayenin payının ortalama olarak azalarak, öz kaynağın büyük bölümünün değer artış fonundan oluşması da, mali açıdan olumsuz bir gelişmedir. Mali yapıya ilişkin oranlar medyan değerler olarak önemli bir değişme göstermemiş, hatta Borç/Öz sermaye oranı düşmüş, ödenmiş sermayenin öz kaynaklar içindeki payı artmıştır. Göstergeler, sanayi dalında büyük firmalarda mali yapının bozulduğu yönündedir.

Sanayi dalında cari oran düşerken, likidite oranı hafifçe yükselmiştir. Kısa süreli borçların dönen varlıklardan daha hızlı artması cari oranın düşmesine yol açmıştır. Buna karşı dönen varlıklar içinde stokların payının ciddi biçimde azalması, likidite oranının yükselmesine olanak vermiştir. Likidite oranında hafifçe yükselişe karşın cari oranda daha belirgin düşüş, sanayi dalında sınırlı ölçüde de olsa likidite riskinin arttığını göstermektedir.

Sanayi dalında tüm devir hızlarının, özellikle de stok devir hızının belirgin bir biçimde artması stokların, dönen ve tüm varlıklar içinde payının düşmesini sağlayarak, finansman gereksinimi göreceli olarak azaltmıştır.

Sanayi dalında satış karlılığı düşük olup, 2000 yılında da % 1.8 olarak inceleme döneminin en düşük düzeyine inmiştir. Öz sermaye devir hızının artmasına karşın, öz sermaye karlılığı, satış karlılığın azalması nedeniyle düşme eğilimi göstermiş, 1994 yılında % 37.9 oranında inceleme döneminin en yüksek düzeyinde iken, 2000 yılında ortalama % 10.4 olarak en düşük düzeyine gerilemiştir.

TABLO XXIII/1
DEMİR ÇELİK DIŞINDA METAL ANA SANAYİİ
FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	66	68	53	78	57
	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1-Faaliyet Sonucu Yaratılan	29,1	33,9	17,9	26,3	20,3
- Dönem Karı	16,9	18,2	10,6	12,4	7,0
- Amortismanlar	12,2	15,7	7,3	13,9	13,3
2-Kısa Vadeli Borç Artışı	34,1	28,3	43,0	37,5	43,5
- Banka Kredileri	10,9	3,9	10,7	12,4	11,8
- Ticari Borçlar	10,7	10,1	13,8	17,7	18,5
- Diğer Borçlar	12,5	14,3	18,5	7,4	13,2
3-Uzun Vadeli Borç Artışı	13,5	3,0	2,3	4,2	4,0
- Banka Kredileri	4,6	0,1	0,1	2,6	1,9
- Diğer Borçlar	8,9	2,9	2,2	1,6	2,1
4-Varlık Azalışı	7,4	14,4	5,9	3,8	16,1
(i) Dönen Varlıklar	5,2	10,8	5,6	3,7	12,8
(ii) Duran Varlıklar	2,2	3,6	0,3	0,1	3,3
5-Sermaye Artışı	15,4	20,2	23,7	27,9	14,7
- Ödenmiş Sermaye	6,8	9,4	11,0	7,6	3,8
- Değer Artış Fonu	8,6	10,8	12,7	20,3	10,9
6-İşletmeye Konulan Değerler	0,5	0,2	7,2	0,3	1,4
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1-Ödenen Vergi ve Kar Payları	3,7	6,2	3,4	3,4	3,6
2-Dönen Varlıklarda Artış	55,8	43,0	48,6	50,0	52,7
- Hazır Değerler	2,5	8,6	9,5	10,8	5,9
- Alacaklar	19,4	19,3	19,0	21,2	18,2
- Stoklar	29,9	10,6	15,8	14,7	12,1
- Diğer Dönen Varlıklar	4,0	4,5	4,3	3,3	16,5
3-Duran Varlıklarda Artış	31,1	39,4	37,7	40,6	34,0
- Bağlı Değerlerde Artış	5,6	1,9	2,1	3,7	1,8
- Maddi Duran Var. Artışı	25,5	37,3	35,0	36,9	32,0
- Diğer Duran Var. Artışı	-	0,2	0,6	-	0,2
4-Borç Azalışı	6,4	10,0	6,3	4,8	7,5
(i) Kısa Vadeli Borçlar	6,1	6,7	3,6	4,5	5,0
(ii) Uzun Vadeli Borçlar	0,3	3,3	2,7	0,3	2,5
5-Sermaye Azalışı	0,1	0,1	2,1	-	0,6
6-İşletmelerden Çekilen Değerler	1,7	0,2	-	-	0,9
7-Dönem Zararı	1,2	1,2	1,9	1,3	0,6
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XXIII/2
DEMİR ÇELİK DIŞINDA METAL ANA SANAYİİ
NETLEŞTİRİLMİŞ FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1-Vergi Öncesi Net Kar	24,5	35,3	13,5	19,9	12,5
2-Kısa Vadeli Borç Artışı, Net	43,7	44,9	61,4	59,0	75,5
3-Uzun Vadeli Borç Artışı, Net	20,6	-	-	7,0	2,9
4-Varlık Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Dönen Varlıklar	-	-	-	-	-
(ii) Duran Varlıklar	-	-	-	-	-
5-Sermaye Artışı, Net	11,2	19,8	25,1	14,1	9,1
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1-Ödenen Vergi,Kar Payları, İşletmeden Çekilen Değerler	8,4	13,3	5,3	6,1	8,8
2-Dönen Varlıklarda Artış, Net	78,9	66,8	67,0	82,7	78,4
3-Duran Varlıklarda Artış, Net	12,7	19,3	27,1	11,2	12,8
4-Borç Azalışı, Net	-	0,6	0,6	-	-
(i) Kısa Vadeli	-	-	-	-	-
(ii) Uzun Vadeli	-	0,6	0,6	-	-
5-Sermaye Azalışı, Net	-	-	-	-	-
6-Dönem Net Zararı	-	-	-	-	-
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XXIII/3
DEMİR ÇELİK DIŞINDA METAL ANA SANAYİİ
BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	68	68	53	78	78	57	57
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
ORANLAR							
A-Varlık(Aktif) Yapısı							
1-Dönen Varlık/Varlık Top.							
- Ortalama	78,2	70,7	62,5	60,3	61,7	63,6	65,7
- Medyan	89,7	87,9	82,0	86,3	83,3	77,3	74,9
B-Likidite Oranları							
1-Cari Oran							
- Ortalama	159,2	154,8	121,5	131,1	135,0	123,9	115,9
- Medyan	140,5	132,1	135,7	129,2	135,3	114,6	114,3
2-Likidite Oranı							
- Ortalama	79,9	94,7	76,2	84,9	91,2	92,2	85,1
- Medyan	71,5	74,2	76,0	82,8	88,8	71,5	72,2
3-Stoklar/Dönen V.							
- Ortalama	49,7	38,8	37,2	35,2	32,3	25,6	26,5
- Medyan	43,4	43,4	42,9	34,5	29,8	38,6	35,5
C-Mali Yapı Oranları							
1-Borç/Öz sermaye							
- Ortalama	131,4	98,7	117,1	102,0	102,4	130,5	156,9
- Medyan	345,8	309,4	201,2	237,2	213,4	234,8	277,0
2-Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	56,7	49,6	53,9	50,5	50,5	56,6	61,0
- Medyan	70,4	67,0	56,6	63,1	63,3	69,2	70,3
3-K.V. Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	49,1	45,7	51,4	46,0	45,7	51,3	56,6
- Medyan	64,3	62,4	54,5	57,0	55,7	67,5	66,5
4-Banka Kredisi/Toplam Borç							
- Ortalama	25,3	19,9	18,9	38,7	37,1	34,7	32,2
- Medyan							
5-Maddi Duran Var./Öz sermaye							
- Ortalama	36,4	53,8	75,9	75,4	70,0	69,0	77,9
- Medyan	46,3	43,7	54,6	65,3	59,0	69,5	71,1
6-Öz sermaye/Varlık Top.							
- Ortalama	43,3	50,4	46,1	49,5	49,5	43,4	39,0
- Medyan	29,6	33,0	43,4	36,9	36,7	30,8	29,7
7-Ödenmiş Sermaye/Öz sermaye							
- Ortalama	27,1	28,8	32,8	19,8	20,4	20,0	19,9
- Medyan	36,1	42,2	55,2	65,2	69,3	61,2	57,7
D-Devir Hızları (kez)							
1-Alacak Devir Hızı		7,3	6,8	6,9	5,7	4,3	9,0
2-Stok Devir Hızı		6,2	7,1	7,9	7,4	7,8	12,4
3-Varlık Devir Hızı		1,7	1,6	1,6	1,4	1,2	2,1
4-Öz sermaye Devir Hızı		3,9	3,6	3,4	3,0	2,9	5,6
E-Karlılık Oranları(%)							
1-Kar/Öz sermaye							
- Ortalama	37,9	30,9	16,5	16,4	16,0	13,8	10,4
- Medyan	40,5	41,5	26,2	27,0	17,0	13,3	14,2
2-Satış karlılığı (Kar/Satışlar)							
- Ortalama		4,6	4,5	4,8	5,2	4,7	1,8

MAKİNE SANAYİİ (Elektrikli olanlar hariç)

I. FON AKIMLARI :

Makine Sanayiinde (elektrikli olanlar hariç) 1994-2000 döneminde fon akımları, ayrıntısı Tablo: XXIV/1-2'de verildiği gibi şöyle özetlenebilir:

- (i) Sanayi dalı inceleme döneminde 1994 yılı dışında, elde etmiş olduğu net kar ile oto-finansman sağlamıştır.
- (ii) Kısa süreli borçlanma, 1996 yılı dışında, sanayi dalının finansmanında en önemli kaynağı oluşturmuştur. 2000 yılında kısa süreli borçların net kaynaklar içindeki payı % 50.0 düzeyindedir.
- (iii) Uzun süreli borçlanmanın sanayi dalının finansmanında payı, inceleme döneminin son yıllarında azalma göstererek, 2000 yılında net kaynakların % 3.1'e değin gerilemiştir.
- (iv) Banka kredilerinin sanayi dalının finansmanında payı görece olarak yüksek olmakla beraber, 2000 yılında brüt kaynaklar içinde banka kredilerinin payı % 5.6'ya gerilemiştir.
- (v) Sermaye artışının kaynaklar içindeki payı görece olarak yüksektir. 2000 yılında sermaye artışı, işletmelere konulan kaynaklarla birlikte, net kaynakların % 30.0'u düzeyinde finansman olanağı yaratmıştır.
- (vi) Sanayi dalı, kaynaklarının çok büyük, yıllar itibarıyla % 60.0 ile % 90.0'nı arasında değişen bölümünü dönen varlık (brüt işletme sermayesi) finansmanında kullanmıştır. Bu kapsamda alacak finansmanı stok finansmanından daha önemli yer tutmaktadır. Yalnız 2000 yılında sanayi dalında stok finansmanına göreceli olarak daha fazla kaynak ayrılmıştır.

- (vii) Duran varlık yatırımları kaynak kullanımında ağırlıklı pay taşımamaktadır. İnceleme döneminde duran varlık (sabit sermaye) yatırımlarının net kaynak kullanımındaki payı 1996 yılında % 32.2 düzeyine değin yükselmiş ise de 2000 yılında % 5.6'a kadar gerilemiştir.

II. MALİ YAPI, LİKİDİTE DURUMU VE KARLILIKTA GELİŞMELER

Sanayi dalının varlık yapısı inceleme döneminde belirgin bir değişme göstermekle beraber, dönen varlıkların toplam varlıklar içindeki payı hafifçe de olsa azalmıştır.

Sanayi dalının finansal yapısı belirgin biçimde iyileşmiştir. Borç/Öz Sermaye, Borç/Varlık Toplamı, Kısa Süreli Borç/Varlık Toplamı, Maddi Duran Varlıklar/Öz Sermaye oranları düşmüş, öz kaynakların varlık finansmanına katkısı artmıştır. Mali yapı ile ilgili oranlarda ortalama olarak iyileşme daha göze çarpıcı biçimde gerçekleşirken, medyan değerler olarak iyileşme sınırlı ölçüde kalmıştır. Bu farklılık, mali yapıda iyileşmenin esas itibarıyla sanayi dalını da faaliyet gösteren büyük firmalarda gerçekleştiğini göstermektedir.

Sanayi dalının likidite durumu da iyileşmiş, cari ve likidite oranları yükselmiştir. Bu gelişme sanayi dalında dönen varlıkların ve likit değerlerin, kısa süreli borçlardan çok daha hızlı arttığını göstermektedir. Cari ve likidite oranları hem ortalama hem de medyan değerler olarak yükselmiş olmakla beraber, ortalama olarak artışlar daha belirgindir. Bu durum, inceleme döneminde sanayi dalında özellikle büyük firmaların likidite durumunun daha sağlıklı hale geldiğini göstermektedir.

Sanayi dalında inceleme döneminde alacak devir hızının artmasına karşılık, varlık ve özellikle de öz sermaye devir hızları yavaşlamıştır. Devir hızlarının yavaşlaması, öz sermaye karlılığı üzerinde olumsuz etki yapmıştır.

Sanayi dalında satış karlılığı istikrarlı olup, satış karlılığı, % 7.7 olarak en yüksek düzeye ulaştığı 1996 yılı bir yana bırakılacak olursa, % 5.0 ile % 5.9 arasında, bir puandan daha dar bir aralık içinde değişme göstermiştir. Satış karlılığının düzenli olmasına karşın, öz sermaye karlılığı, devir hızlarına bağlı olarak değişmiş ve inceleme döneminde genelde düşme eğilimi göstermiştir. 1994 yılında ortalama olarak % 21.2 olan öz sermaye karlılığı, % 31.5 olarak 1996 yılında dönemin en yüksek düzeyine yükseldikten sonra, 2000 yılında % 10.3'e değin düşmüştür.

Net Kar/Öz Sermaye oranı, medyan değer olarak da inceleme döneminde düşmüş olmakla beraber, medyan değerlerin genelde ortalamalardan daha yüksek oluşu, küçük firmalarda öz sermaye karlılığının büyük firmalara göre daha yüksek olduğunu göstermektedir.

TABLO XXIV/1
MAKİNA SANAYİİ
(Elektrikli Olanlar Hariç)
FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	178	175	135	161	121
	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1.Faaliyet Sonucu Yaratılan	27,3	35,8	36,9	21,6	32,0
- Dönem Karı	8,2	13,4	16,0	8,4	6,8
- Amortismanlar	19,1	22,4	20,9	13,2	25,2
2.Kısa Vadeli Borç Artışı	37,9	29,9	21,1	46,0	21,5
- Banka Kredileri	17,2	7,1	6,8	21,1	4,3
- Ticari Borçlar	10,9	16,4	7,0	12,2	9,6
- Diğer Borçlar	9,8	6,4	7,3	12,7	7,6
3.Uzun Vadeli Borç Artışı	9,1	13,7	16,9	10,9	2,4
- Banka Kredileri	5,6	6,8	14,3	6,3	1,3
- Diğer Borçlar	3,5	6,9	2,6	4,6	1,1
4.Varlık Azalışı	7,2	3,9	3,6	5,2	16,6
(i) Dönen Varlıklar	6,1	2,5	2,0	4,4	15,3
(ii) Duran Varlıklar	1,1	1,4	1,6	0,8	1,3
5.Sermaye Artışı	18,3	16,4	9,6	15,8	8,9
- Ödenmiş Sermaye	10,2	8,9	6,9	6,3	5,2
- Diğer Artış Fonu	8,1	7,5	2,7	9,5	3,7
6.İşletmeye Konulan Değerler	0,2	0,2	12,0	0,6	18,5
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1.Ödenen Vergi ve Kar Payları	6,3	3,5	5,2	2,9	1,6
2.Dönen Varlıklarda Artış	49,1	47,0	40,0	47,9	50,7
- Hazır Değerler	4,4	3,5	3,9	7,5	8,1
- Alacaklar	32,9	24,8	25,4	19,0	9,2
- Stoklar	8,1	15,6	7,6	12,0	10,3
- Diğer Dönen Varlıklar	3,7	3,1	3,0	9,4	23,1
3.Duran Varlıklarda Artış	34,1	42,5	45,8	36,1	32,4
- Bağlı Değerlerde Artış	4,1	4,7	6,7	5,3	1,7
- Maddi Duran Varlık Artışı	29,8	36,9	38,9	30,3	30,5
- Diğer Duran Varlık Artışı	0,2	0,9	0,2	0,5	0,2
4.Borç Azalışı	6,4	3,6	5,4	9,3	3,1
(i) Kısa Vadeli Borçlar	5,3	2,6	2,4	3,5	1,9
(ii) Uzun Vadeli Borçlar	1,1	1,0	3,0	5,8	1,2
5.Sermaye Azalışı	0,2	0,4	2,3	0,1	11,5
6.İşletmeden Çekilen Değerler	0,5	0,1	0,1	-	-
7.Dönem Zararı	3,4	2,9	1,2	3,7	0,6
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XXIV/2
MAKİNA SANAYİİ (Elektrikli Olanlar Hariç)
NETLEŞTİRİLMİŞ FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1.Vergi Öncesi Net Kar	8,6	17,7	23,1	8,0	15,8
2.Kısa Vadeli Borç Artışı, Net	58,7	46,1	29,2	72,0	50,0
3.Uzun Vadeli Borç Artışı, Net	14,4	21,5	21,7	8,6	3,1
4.Varlık Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Dönen Varlıklar	-	-	-	-	-
(ii) Duran Varlıklar	-	-	-	-	-
5.Sermaye Artışı, Net	18,3	14,7	26,0	11,4	31,1
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1.Ödenen Vergi,Kar Payları, İşletmeden Çekilen Değerler	12,2	6,1	8,3	4,9	4,1
2.Dönen Varlıklarda Artış, Net	77,4	75,1	59,5	73,7	90,3
3.Duran Varlıklarda Artış, Net	10,4	18,8	32,2	21,4	5,6
4.Borç Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Kısa Vadeli	-	-	-	-	-
(ii) Uzun Vadeli	-	-	-	-	-
5.Sermaye Azalışı, Net	-	-	-	-	-
6.Dönem Net Zararı	-	-	-	-	-
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XXIV/3
MAKİNA SANAYİİ (Elektrikli Olanlar Hariç)
BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	175	175	135	161	161	121	121
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
ORANLAR							
A.Dönen Var./Varlık Top.							
1.Dönen Var./Varlık Top.							
- Ortalama	73,8	72,2	65,5	69,6	68,1	61,4	69,5
- Medyan	83,8	83,8	82,1	79,7	79,5	74,6	77,6
B.Likidite Oranları							
1.Cari Oran							
- Ortalama	143,5	151,5	175,2	139,1	120,0	168,4	172,8
- Medyan	130,0	132,9	134,3	123,3	132,0	129,2	134,5
2.Likidite Oranı							
- Ortalama	112,2	109,7	134,1	92,4	83,3	133,3	131,3
- Medyan	79,5	79,9	81,6	76,0	83,4	86,4	85,8
3.Stoklar/Dönen Var.							
- Ortalama	21,8	27,5	23,4	33,5	30,6	20,8	24,0
- Medyan	43,7	43,4	37,2	39,4	36,6	35,4	38,1
C.Mali Yapı Oranları							
1.Borç/Öz Sermaye							
- Ortalama	206,7	189,4	133,9	241,3	251,1	80,1	86,9
- Medyan	278,9	289,4	261,7	384,8	258,7	183,8	225,2
2.Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	67,4	65,4	57,2	70,7	71,5	44,4	46,5
- Medyan	68,9	67,9	63,9	68,4	67,4	65,9	62,9
3. K.V. Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	51,4	47,6	37,4	50,0	56,7	36,4	40,2
- Medyan	55,5	60,5	56,1	62,1	56,7	55,2	53,4
4.Banka Kredisi/Top.Borç							
- Ortalama	43,6	38,4	48,7	40,8	42,6	48,8	37,8
- Medyan							
5.Maddi Duran Var./Öz Sermaye							
- Ortalama	60,3	61,0	60,1	85,9	89,6	55,4	46,2
- Medyan	60,5	69,3	68,5	85,0	67,4	64,0	69,8
6.Öz Sermaye/Varlık Top.							
- Ortalama	32,6	34,6	42,8	29,3	28,5	55,6	53,5
- Medyan	31,1	32,1	36,1	31,6	32,6	34,1	37,1
7.Ödenmiş Sermaye/Öz Sermaye							
- Ortalama	50,8	44,1	32,3	36,4	35,7	48,7	41,4
- Medyan	52,4	49,0	49,0	54,9	51,5	48,0	47,2
D.Devir Hızları(Kez)							
1.Alacak Devir Hızı		4,3	4,2	5,6	4,5	2,7	5,2
2.Stok Devir Hızı		9,3	11,2	5,9	5,5	7,7	6,2
3.Varlık Devir Hızı		1,8	1,7	1,3	1,1	0,9	1,0
4.Öz Sermaye Devir Hızı		4,7	4,0	4,7	4,1	1,7	1,9
E.Karlılık Oranları (%)							
1.Net Kar/Öz Sermaye							
- Ortalama	21,2	28,3	31,5	26,7	20,3	9,7	10,3
- Medyan	29,2	38,6	43,6	29,3	17,1	17,9	16,9
2.Satış Karlılığı (Kar/Satışlar)							
- Ortalama		5,9	7,7	5,6	5,0	5,4	5,2

ELEKTRİK MAKİNALARI ALETLERİ VE CİHAZLARI SANAYİİ

I. FON AKIMLARI

Elektrik Makinaları Aletleri ve Cihazları Sanayii dalında 1994-2000 döneminde fon akımları, ayrıntısı Tablo: XXV/1-2'de verildiği gibi şöyle özetlenebilir:

- (i) Sanayi dalında net kar istikrarlı bir gelişme göstermediğinden oto-finansman olanağı da dalgalanmakta; sanayi dalı bazı yıllarda önemli boyutta kaynak yaratırken, bazı yıllarda da faaliyet sonucu kaynak açığı vermektedir. 2000 yılında sanayi dalında, işletmelerden çekilen değerler dikkate alındığında, oto-finansman çok sınırlı düzeyde kalmıştır.
- (ii) Sanayi dalında kısa süreli borçlanmanın net kaynaklar içindeki payı genelde % 50.0 düzeyinin üstünde olmuştur.
- (iii) 1995 yılı dışında uzun süreli borç artışının net kaynaklar içindeki payı düşük düzeyde kalmıştır. 2000 yılında uzun süreli borç artışının net kaynaklar içindeki payı % 4.0 ile inceleme döneminin en düşük düzeyine inmiştir.
- (iv) Sanayi dalının finansmanında yabancı kaynaklar içinde satıcı kredileri, banka kredilerine kıyasla çok daha önemli yer tutmaktadır. 2000 yılında banka kredilerinin brüt kaynaklar içindeki payı % 11.0 düzeyindedir.
- (v) Sermaye artışının net kaynaklara katkısı imalat sanayii geneline göre daha yüksek düzeyde olup, bu pay 2000 yılında % 29,1'e değin çıkmıştır.
- (vi) Sanayi dalı kaynaklarının çok büyük, yıllar itibariyle % 77.6 ile % 86.1 arasında değişen bölümü istikrarlı bir şekilde dönen varlık (brüt işletme ser-

mayesi) finansmanında kullanmıştır. Bu kapsamda alacak finansmanı, stok finansmanına göre daha önemli paya sahiptir.

- (vii) Duran varlık (sabit değer) yatırımlarının kaynak kullanımında payı görece olarak düşük olup, bu pay 2000 yılında % 11,9 dolayındadır.

II. MALİ YAPI, LİKİDİTE DURUMU VE KARLILIKTA GELİŞMELER

Sanayi dalında varlıkların yaklaşık % 80.0'ni dönen varlıklar oluşturmakta olup, bu yapı inceleme döneminde hemen hemen değişmemiştir. Dönen Varlık/Varlık Toplamı ortalama olarak hafifçe yükselirken, medyan değer olarak sınırlı düşüş göstermiştir.

Sanayi dalının finansal yapısı, sınırlı ölçüler içinde de kalsa, inceleme döneminde iyileşme göstermiştir. Bu bağlamda borçların ve özellikle kısa süreli vadeli borçların finansmanda payı azalırken, öz sermayenin kaynaklar içindeki payı yükselmiş; öz sermaye içinde ödenmiş sermayenin payı artmış, Maddi Duran Varlık/Öz sermaye oranı düşmüştür. Mali yapıya ilişkin oranlar ortalama olarak, medyan değerler göre daha belirgin iyileşme göstermiştir. Bu durum, sanayi dalında büyük firmalarda finansal yapının görece olarak daha sağlıklı hale geldiğini göstermektedir.

Sanayi dalının likidite durumu da hafifçe de olsa iyileşmiştir. Cari ve likidite oranları ortalama olarak yükselmiştir. Cari oran medyan değer olarak düşmüş olmakla beraber, likidite oranı sınırlı boyutta da kalsa medyan değer olarak da yükselmiştir. Cari oranın medyan değer olarak düşmesine karşın, likidite oranının yükselmesi, dönen varlıklar içinde stokların payının azalmasının sonucudur. Veriler, sanayi dalında likidite durumunda iyileşmenin de daha çok büyük çaplı firmalardan kaynaklandığını göstermektedir.

Sanayi dalında devir hızları, varlık (aktif) devir hızı daha sınırlı olmak üzere, yükselmiştir. Devir hızlarının artması, bir yandan sanayi dalında finansman gereksinimini görece olarak azaltırken, öte yandan öz kaynak karlılığı üzerine de olumlu etki yapmıştır.

Sanayi dalında 1995-2000 döneminde satış karlılığı belirgin biçimde düşme eğilimi göstermiş, 1995 yılında % 13.3 düzeyinde iken 2000 yılında % 4.6'ya değin gerilemiştir. Sanayi dalında satış karlılığının en düşük olduğu yıl % 4.2 olarak 1998 yılıdır. Satış karlılığı 1995-2000 döneminde % 65.4 oranında azalış gösterirken, ortalama öz sermaye karlılığında azalış, yaklaşık % 50.0 düzeyinde ol-

muştur. Bunun nedeni, öz sermaye devir hızının artışıdır. Devir hızındaki artış, öz sermaye karlılığındaki düşüşü bir ölçüde frenlemiştir. Kar/Öz Sermaye oranında medyan değer olarak daha belirgin düşüş, sanayi dalında küçük firmalarda karlılığın daha hızlı azaldığını göstermektedir. Öz sermaye karlılığında medyan değerlerin ortalamasının altında oluşu, büyük firmalarda göreceli olarak karlılığın daha yüksek olduğunun göstergesidir.

TABLO XXV/ 1
ELEKTRİK MAKİNALARI, ALETLERİ VE CİHAZLARI SANAYİİ
FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

Flırma Sayısı	173	163	120	146	97
	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1-Faallyet Sonucu Yaratılan	24,4	35,4	33,9	26,2	17,3
- Dönem Karı	8,4	16,9	15,8	9,4	8,9
- Amortismanlar	16,0	18,5	18,1	16,8	8,4
2-Kısa Vadeli Borç Artışı	50,1	23,5	38,7	39,5	44,1
- Banka Kredileri	13,1	5,2	12,4	9,8	9,1
- Ticari Borçlar	21,8	10,0	20,1	17,3	28,8
- Diğer Borçlar	15,2	8,3	6,2	12,4	6,2
3-Uzun Vadeli Borç Artışı	5,1	12,1	6,8	8,3	5,1
- Banka Kredileri	2,8	0,9	1,9	4,6	1,9
- Diğer Borçlar	2,3	11,2	4,9	3,7	3,2
4-Varlık Azalışı	8,6	10,1	5,7	3,7	7,9
(i) Dönen Varlıklar	8,0	7,9	5,1	3,2	7,3
(ii) Duran Varlıklar	0,6	2,2	0,6	0,5	0,6
5-Sermaye Artışı	9,7	15,8	11,8	18,0	24,2
- Ödenmiş Sermaye	3,3	10,1	7,4	8,4	22,0
- Değer Artış Fonu	6,4	5,7	4,4	9,5	2,7
6-İşletmeye Konulan Değerler	2,0	3,1	3,1	4,3	0,9
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1-Ödenen Vergi ve Kar Payları	5,5	5,5	4,6	5,6	4,6
2-Dönen Varlıklarda Artış	54,3	45,6	54,3	51,8	63,9
- Hazır Değerler	17,8	4,8	9,1	8,1	13,4
- Alacaklar	11,2	22,7	25,1	28,0	22,8
- Stoklar	19,9	11,3	13,7	12,5	13,3
- Diğer Dönen Varlıklar	5,4	6,8	6,3	3,2	14,4
3-Duran Varlıklarda Artış	30,3	30,3	34,7	32,4	20,4
- Bağlı Değerlerde Artış	4,5	2,2	4,8	2,7	4,8
- Maddi Duran Varlık Artışı	25,7	28,0	29,8	29,2	15,1
- Diğer Duran Varlık Artışı	0,1	0,1	0,1	0,5	0,5
4-Borç Azalışı	3,3	15,3	4,3	6,3	6,1
(i) Kısa Vadeli Borçlar	2,2	14,4	3,0	4,1	4,0
(ii) Uzun Vadeli Borçlar	1,1	0,9	1,3	2,2	2,1
5-Sermaye Azalışı	-	0,1	1,4	0,2	1,7
6-İşletmeden Çekilen Değerler	0,6	0,5	0,1	0,1	3,1
7-Dönem Zararı	6,0	2,7	0,6	3,6	0,2
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XXV/ 2
ELEKTRİK MAKİNALARI, ALETLERİ VE CİHAZLARI SANAYİİ
NETLEŞTİRİLMİŞ FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1-Vergi Öncesi Net Kar	4,0	29,8	23,2	9,7	11,9
2-Kısa Vadeli Borç Artış, Net	80,4	19,2	54,5	59,2	55,0
3-Uzun Vadeli Borç Artışı, Net	6,7	23,5	8,4	10,2	4,0
4-Varlık Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Dönen Varlıklar	-	-	-	-	-
(ii) Duran Varlıklar	-	-	-	-	-
5-Sermaye Artışı, Net	8,9	27,5	13,9	20,9	29,1
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1-Ödenen Vergi, Kar Payları	10,2	12,6	7,2	9,5	10,5
İşletmeden Çekilen Değerler					
2-Dönen Varlıklarda Artış, Net	77,6	79,2	86,1	81,1	77,6
3-Duran Varlıklarda Artış, Net	12,2	8,2	17,7	9,4	11,9
4-Borç Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Kısa Vadeli	-	-	-	-	-
(ii) Uzun Vadeli	-	-	-	-	-
5-Sermaye Azalışı, Net	-	-	-	-	-
6-Dönem Net Zararı	-	-	-	-	-
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XXV/ 3
ELEKTRİK MAKİNALARI, ALETLERİ VE CİHAZLARI SANAYİİ
BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	163	163	120	146	146	97	97
	1994	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000
ORANLAR.							
A-Varlık(Aktif) Yapısı							
1-Dönen Var/Varlık Top.							
- Ortalama	77,2	78,2	76,8	73,5	74,6	78,8	80,7
- Medyan	83,4	87,4	85,0	83,7	84,0	75,9	78,7
B-Likidite Oranları							
1-Cari Oran							
- Ortalama	115,6	165,5	156,5	143,9	140,9	116,8	126,6
- Medyan	123,8	134,3	128,7	131,7	144,1	115,9	117,1
2-Likidite Oranı							
- Ortalama	80,7	121,0	114,2	107,1	105,6	87,6	96,0
- Medyan	68,5	75,7	71,0	75,2	81,0	69,7	70,2
3-Stoklar/Dönen Var.							
- Ortalama	30,1	26,9	27,0	25,5	25,0	24,9	24,1
- Medyan	49,1	43,2	39,6	37,8	40,7	38,6	43,9
C-Mali Yapı Oranları							
1-Borç/Öz sermaye							
- Ortalama	303,5	162,8	157,1	194,1	191,5	302,5	233,6
- Medyan	251,6	230,9	238,6	256,7	152,3	275,4	248,5
2-Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	75,2	61,9	61,1	66,0	65,7	75,1	70,0
- Medyan	71,2	67,6	65,2	67,0	58,3	70,4	70,9
3-K.V. Borç /Varlık Top.							
- Ortalama	66,7	47,2	49,0	51,1	52,9	67,4	63,7
- Medyan	61,3	56,7	56,7	58,6	49,5	63,3	60,7
4-Banka Kredisi/Top. Borç							
- Ortalama	34,9	27,4	27,4	37,0	32,7	32,6	28,0
- Medyan							
5-Maddi Duran Var/Öz sermaye							
- Ortalama	70,4	48,5	46,4	65,1	61,0	62,7	42,9
- Medyan	61,1	56,6	64,9	68,5	49,9	80,4	62,9
6-Öz sermaye/Varlık Top.							
- Ortalama	24,8	38,1	38,9	34,0	34,3	24,9	30,0
- Medyan	28,8	32,4	34,8	33,0	41,7	29,6	29,1
7-Ödenmiş Sermaye/Öz sermaye							
- Ortalama	38,7	37,6	32,5	35,8	36,6	28,6	60,3
- Medyan	39,6	45,8	40,3	55,0	53,7	54,7	54,0
D-Devir Hızları(Kez)							
1-Alacak Devir Hızı	-	2,9	3,3	4,7	3,7	3,2	3,7
2-Stok Devir Hızı	-	5,3	6,1	8,9	7,8	6,1	6,2
3-Varlık Devir Hızı	-	1,1	1,2	1,6	1,4	1,2	1,2
4-Öz sermaye Devir Hızı	-	2,7	3,2	5,0	4,3	4,9	4,1
E-Karlılık Oranları (%)							
1-Kar/Öz sermaye							
- Ortalama	34,6	38,3	30,8	30,7	18,0	26,0	19,0
- Medyan	23,4	31,4	26,9	24,3	14,6	11,9	9,0
2.Satış karlılığı (Kar/Satışlar)							
- Ortalama	-	13,3	9,4	6,1	4,2	5,3	4,6

OTOMOTİV SANAYİİ

I. FON AKIMLARI

Otomotiv Sanayiinde 1994-2000 döneminde fon akımları, ayrıntısı Tablo:XXVI/1-2'de verildiği gibi şöyle özetlenebilir:

- (i) Sanayi dalında oto-finansman oranı diğer sanayi dallarına kıyasla yüksektir. Net karın kaynaklara yaptığı katkının en düşük düzeye indiği 2000 yılında dahi bu oran %18.6'dır.
- (ii) Sanayi dalının finansmanında kısa süreli borçlanmanın net kaynaklar içindeki payı, imalat sanayii geneline göre düşüktür. Kısa süreli borçlanmanın net kaynaklara katkısı inceleme döneminde % 18.8 ile % 44.3 arasında dalgalanmıştır.
- (iii) Sanayi dalı, görece olarak yüksek oranda uzun süreli yabancı kaynaklardan yararlanmaktadır. 2000 yılında uzun süreli borçlanmanın net kaynaklara katkısı % 28.5 düzeyine kadar yükselmiştir.
- (iv) Sanayi dalının finansmanında banka kredilerinin katkısı 2000 yılı dışında düşük düzeyde iken, anılan yıl banka kredilerinin brüt kaynaklar içinde dahi payının % 18.3 değin yükseldiği görülmektedir. Uzun süreli banka kredisi kullanılması, alt sektörün finansmanının başka bir özelliğini oluşturmaktadır.
- (v) Sermaye artışının net kaynaklara katkısı, sanayi dalında oto-finansman önemli olduğundan, görece olarak düşüktür. Oto-finansman yapabilen bir sanayi dalının sermaye artışına fazla gerek duymaması doğaldır.

- (vi) Sanayi dalı, kaynaklarının önemli bölümünü, duran varlık yatırımlarının fazla olmadığı yıllarda, dönen varlık (brüt işletme sermayesi) finansmanında kullanmıştır. 2000 yılında da net kaynakların % 57.6'sı dönen varlık finansmanına ayrılmıştır. Alt sektörde stok finansmanı ağırlıkla yer tutmakta, kaynakların önemli bölümü stok finansmanına ayrılmaktadır.
- (vii) Sanayi dalında, duran varlık (sabit değer) finansmanına ayrılan net kaynakların payı, özellikle 1998 ve 2000 yıllarında sırasıyla % 43.0 ve % 37.9 gibi yüksek düzeylerde-dir.

II. MALİ YAPI, LİKİDİTE DURUMU VE KARLILIKTA GELİŞMELER:

Sanayi dalının varlık yapısı, sabit sermaye (duran varlık) yatırımları ve yeniden değerlendirme sonucu değişmiş, dönen varlıkların toplam varlıklar içindeki payı azalmıştır.

Tüm göstergeler, 1994-2000 döneminde sanayi dalının mali yapısının ciddi biçimde bozulduğunu ortaya koymaktadır. Borç/Öz Sermaye, Borç/Varlık, Kısa Vadeli Borç/Varlık, Duran Varlık/Öz Sermaye oranları belirgin biçimde yükselmiş, öz sermayenin varlık finansmanına katkısı göze çarpıcı biçimde azalmıştır. Mali yapıya ilişkin oranlarda ortalama olarak bozulma, medyan değerlere göre çok daha belirgindir. Bu gelişme, tüm sanayi dalında mali yapıda bozulma olmakla beraber, büyük firmalarda bozulmanın daha önemli boyutta olduğunu göstermektedir. Sanayi dalında mali yapıda ciddi bozulmaya karşın, imalat sanayii geneli ile karşılaştırıldığında, bozulmanın tehlikeli düzeyde olmadığı görülmektedir.

Bir yandan kısa vadeli borçların finansmandaki payının yükselmesi, öte yandan toplam varlık içinde dönen varlıkların payının azalması, sanayi dalının likidite durumunu olumsuz yönde etkilemiş, likidite riskini artırmıştır. Gerçekten cari ve likidite oranları hem ortalama hem de medyan değerler olarak düşmüştür. Ancak ortalama olarak düşük, medyan değerlere göre daha belirgindir. Bu durum, sanayi dalının genelinde likiditenin azalmakla beraber, bu düşüşün büyük firmalarda daha önemli boyutta olduğunu ortaya koymaktadır.

Finansal yapısı ve likidite durumu bozulan sanayi dalında devir hızları belirgin biçimde yükselmiştir. Devir hızlarının başka bir deyişle finansal verimliliğin artması, sanayi dalında mali yapıda daha büyük boyutta bozulmayı engellemiştir.

Sanayi dalında satış karlılığı daha belirgin olmak üzere karlılık azalmıştır. 1995-2000 döneminde satış karlılığı % 23.3 gibi yüksek bir düzeyden % 5.8'e gerilemiştir. Gerçi sanayi dalında satış karlılığının en düşük düzeye indiği yıl % 3.0 olarak 1999 yılıdır. 1995-2000 döneminde satış karlılığında % 75.0 gibi belirgin bir azalışa karşı, öz sermaye karlılığı ortalama olarak % 33.6'dan % 23.5'e gerileyerek, % 30.0 dolayında bir düşüş göstermiştir. Devir hızlarında artış öz sermaye karlılığında daha hızlı bir düşüşü engellemiştir.

Sanayi dalında öz sermaye karlılığının, medyan değer olarak daha büyük boyutlu düşüşü, küçük firmalarda daha hızlı kar azalışının bir göstergesi olmaktadır.

TABLO XXVI/ 1
OTOMOTİV SANAYİİ
FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	91	89	68	90	70
	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1-Faaliyet Sonucu Yaratılan	52,0	37,9	46,4	34,8	22,3
- Dönem Karı	28,5	17,6	24,4	21,3	8,6
- Amortismanlar	23,5	20,3	22,0	13,6	13,7
2-Kısa Vadeli Borç Artışı	16,7	29,2	14,5	26,3	24,9
- Banka Kredileri	5,4	4,3	3,8	9,7	3,5
- Ticari Borçlar	8,2	15,0	7,4	10,4	7,0
- Diğer Borçlar	3,1	9,9	3,3	6,2	14,4
3-Uzun Vadeli Borç Artışı	7,8	8,0	11,9	14,5	16,5
- Banka Kredileri	3,1	0,3	3,8	0,9	14,8
- Diğer Borçlar	4,7	7,7	8,1	13,6	1,7
4-Varlık Azalışı	5,3	8,7	10,8	13,1	23,0
(i) Dönen Varlıklar	4,2	5,5	10,0	10,2	8,5
(ii) Duran Varlıklar	1,1	3,2	0,8	2,9	14,5
5-Sermaye Artışı	17,5	15,4	10,7	8,8	11,8
- Ödenmiş Sermaye	9,6	10,9	4,1	2,5	4,2
- Değer Artış Fonu	7,9	4,5	6,6	6,3	7,6
6-İşletmeye Konulan Değerler	0,7	0,8	5,7	2,5	1,5
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1-Ödenen Vergi ve Kar Payları	10,8	6,9	7,4	10,1	1,3
2-Dönen Varlıklarda Artış	36,0	50,9	47,8	30,9	31,3
- Hazır Değerler	6,8	8,7	22,0	5,1	5,8
- Alacaklar	11,7	17,2	18,3	7,1	8,8
- Stoklar	14,5	19,5	5,9	14,3	14,3
- Diğer Dönen Varlıklar	3,0	5,5	1,6	4,4	2,4
3-Duran Varlıklarda Artış	42,9	32,3	35,4	46,1	50,8
- Bağlı Değerlerde Artış	3,1	1,7	4,6	15,5	22,4
- Maddi Duran Varlık Artışı	39,7	30,5	30,8	30,6	28,3
- Diğer Duran Varlık Artışı	0,1	0,1	-	-	-
4-Borç Azalışı	7,0	4,5	4,4	12,5	13,7
(i) Kısa Vadeli Borçlar	6,2	3,8	3,9	2,6	8,5
(ii) Uzun Vadeli Borçlar	0,8	0,7	0,5	9,9	5,2
5-Sermaye Azalışı	0,2	1,5	2,2	0,1	1,1
6-İşletmeden Çekilen Değerler	2,9	0,8	0,2	-	0,5
7-Dönem Zararı	0,2	3,1	2,6	0,2	1,2
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XXVI/ 2
OTOMOTİV SANAYİİ
NETLEŞTİRİLMİŞ FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1-Vergi Öncesi Net Kar	50,6	25,3	42,5	38,9	18,6
2-Kısa Vadeli Borç Artış, Net	18,8	44,3	20,7	43,6	41,3
3-Uzun Vadeli Borç Artışı, Net	12,5	12,7	22,2	8,5	28,5
4-Varlık Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Dönen Varlıklar	-	-	-	-	-
(ii) Duran Varlıklar	-	-	-	-	-
5-Sermaye Artışı, Net	18,1	17,7	14,6	9,0	11,6
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1-Ödenen Vergi, Kar Payları	24,5	13,4	14,8	18,7	4,5
İşletmeden Çekilen Değerler					
2-Dönen Varlıklarda Artış, Net	56,9	79,1	73,5	38,3	57,6
3-Duran Varlıklarda Artış, Net	18,6	7,5	11,7	43,0	37,9
4-Borç Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Kısa Vadeli	-	-	-	-	-
(ii) Uzun Vadeli	-	-	-	-	-
5-Sermaye Azalışı, Net	-	-	-	-	-
6-Dönem Net Zararı	-	-	-	-	-
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XXVI/ 3
OTOMOTİV SANAYİİ
BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	89	89	68	89	89	69	69
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
ORANLAR							
A-Varlık(Aktif) Yapısı							
1-Dönen Var/Varlık Top.							
- Ortalama	65,8	75,1	75,3	75,4	64,0	55,1	58,0
- Medyan	78,0	79,1	78,6	75,7	70,4	63,8	71,4
B-Likidite Oranları							
1-Cari Oran							
- Ortalama	209,6	190,8	243,7	199,4	150,7	97,5	119,3
- Medyan	160,6	139,7	150,3	124,3	131,5	116,3	115,2
2-Likidite Oranı							
- Ortalama	147,7	119,9	190,5	138,0	87,1	70,2	72,5
- Medyan	99,1	87,8	86,0	76,6	85,1	68,3	64,2
3-Stoklar/Dönen Var.							
- Ortalama	29,5	37,1	28,1	30,7	42,2	27,9	39,2
- Medyan	41,1	34,3	35,5	38,7	34,3	39,9	38,9
C-Mali Yapı Oranları							
1-Borç/Öz sermaye							
- Ortalama	63,1	99,7	88,0	130,5	124,5	224,5	168,6
- Medyan	202,4	255,2	315,4	256,9	148,0	201,7	209,0
2-Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	38,7	49,9	46,8	56,6	55,4	69,1	62,7
- Medyan	59,5	61,5	61,3	67,4	57,9	65,7	66,7
3-K.V. Borç /Varlık Top.							
- Ortalama	31,4	39,3	30,8	37,8	42,4	56,5	48,6
- Medyan	45,8	55,2	43,6	52,6	46,0	56,0	55,7
4-Banka Kredisi/Top. Borç							
- Ortalama	13,6	13,0	17,9	12,4	22,8	26,4	33,4
- Medyan							
5-Maddi Duran Var/Öz sermaye							
- Ortalama	41,9	44,3	37,5	41,5	57,0	114,3	98,4
- Medyan	65,4	84,7	86,0	103,0	86,2	69,3	84,4
6-Öz sermaye/Varlık Top.							
- Ortalama	61,3	50,1	53,2	43,4	44,6	30,9	37,3
- Medyan	40,5	38,5	38,7	32,6	42,1	34,3	33,3
7-Ödenmiş Sermaye/Öz sermaye							
- Ortalama	28,9	37,8	26,2	17,4	14,4	73,1	48,7
- Medyan	39,6	35,5	25,6	62,0	50,8	35,9	48,7
D-Devir Hızları(Kez)							
1-Alacak Devir Hızı		2,6	5,2	7,8	8,6	7,2	7,2
2-Stok Devir Hızı		2,5	9,6	7,9	6,2	8,4	6,6
3-Varlık Devir Hızı		0,7	1,5	1,8	1,6	1,3	1,5
4-Öz sermaye Devir Hızı		1,4	3,0	4,2	3,8	4,3	4,1
E-Karlılık Oranları (%)							
1-Kar/Öz sermaye							
- Ortalama	42,7	33,6	41,6	56,2	43,2	12,8	23,5
- Medyan	29,8	67,9	55,1	29,3	24,5	5,2	11,9
2-Satış karlılığı (Kar/Satışlar)							
- Ortalama		23,3	13,9	13,1	11,4	3,0	5,8

DİĞER İMALAT SANAYİİ

I. FON AKIMLARI

Diğer İmalat Sanayiinde 1994-2000 döneminde fon akımları, ayrıntısı Tablo: XXVII/1-2'de verildiği gibi şöyle özetlenebilir:

- (i) Sanayi dalında sağlanan net kar nedeniyle oto-finansman olanağı görece olarak yüksektir. Ancak inceleme döneminin son yıllarında oto-finansman olanağının azaldığı gözlenmektedir.
- (ii) Sanayi dalında net kaynakların genelde yandan fazlası, 2000 yılında yaklaşık % 70.0'i kısa süreli borçlanma yolu ile sağlanmıştır.
- (iii) Sanayi dalında uzun süreli borçlanma yolu ile sağlanan kaynakların net kaynaklar içindeki payı çok düşük olup, yıllar itibariyle % 4.0 ile % 10,0 arasında değişmiştir.
- (iv) Sanayi dalının finansmanında banka kredilerinin payı yüksektir. Bu payın 2000 yılında da brüt kaynaklar içinde % 24.8 düzeyinde olduğu görülmektedir.
- (v) Sermaye artışının kaynaklar içindeki payı, inceleme döneminin ilk yıllarında yüksek düzeyde iken, son yıllarda düşme eğilimi göstermiştir. Bu nedenle, oto-finansman olanağı da daralan sanayi dalı, finansman gereksinimini daha çok kısa süreli borçlanma yolu ile karşılamaya yönelmiştir.
- (vi) Sanayi dalı net kaynaklarının çok büyük, % 76.1 ile yaklaşık % 90.0'ı arasında değişen bölümünü, düzenli bir şekilde dönen varlık (brüt işletme sermayesi) finansmanında kullanmıştır. Sanayi dalında alacak, kredili satış finansmanı kaynak kullanımında en önemli yeri tutmaktadır.

- (vii) Sanayi dalında duran varlık yatırımları düşük düzeydedir. Yalnız 2000 yılında duran varlık yatırımlarının net kaynak kullanımındaki payı % 19.4'e değin yükselmiştir.

II. MALİ YAPI, LİKİDİTE DURUMU VE KARLILIKTA GELİŞMELER

Sanayi dalında, imalat sanayii genelinden farklı olarak, dönen varlıkların toplam varlıklar içindeki payı yükselmiş, Dönen Varlık/Toplam Varlık oranı % 80.0 düzeyini de aşmıştır.

Diğer imalat sanayiinin mali yapısı inceleme döneminde ciddi biçimde bozulmuştur. Borç /Varlık Toplamı, Kısa Vadeli Borç /Varlık Toplamı oranları belirgin biçimde yükselirken, finansmanda öz kaynakların payı ortalama olarak % 53.6'dan % 30.0 düzeyinin altına düşmüştür. Maddi Duran Varlık / Öz Sermaye oranının belirgin bir değişim göstermemesi ise inceleme döneminde sanayi dalında sabit sermaye yatırımlarının sınırlı olması sonucudur.

Sanayi dalında likidite riski artmış, cari ve likidite oranları ortalama olarak belirgin biçimde düşmüştür. Bu bağlamda cari oranın medyan değer olarak hafifçe yükselmesi, likidite durumundaki bozulmanın daha çok sanayi dalındaki büyük firmalardan kaynaklandığını göstermektedir.

Medyan değer olarak cari oran yükselirken, likidite oranının düşmesi sanayi dalında stokların dönen varlıklar içindeki payının yükselmesi sonucudur.

Sanayi dalında öz sermaye devir hızı artarken stok ve varlık (aktif) devir hızları yavaşlamış, alacak devir hızı ise belirgin bir değişim göstermemiştir. Stok devir hızındaki yavaşlama daha belirgindir. Sanayi dalında finansal verimliliğin azalmasının da göstergesi olan devir hızlarında yavaşlama, bir yandan finansman gereksinimini artırırken öte yandan sanayi dalında öz sermaye karlılığındaki düşüşü de hızlandırmıştır.

Sanayi dalında karlılık genelde düşük olup, inceleme döneminde de düşme eğilimi göstermiştir. 1995 yılında % 7.2 olan satış karlılığı 2000 yılında % 2.4'e gerilemiştir. Sanayi dalında satış karlılığının en düşük olduğu yıl % 1.3 olarak 1997 yılıdır. Öz kaynak karlılığı da bu dönemde ortalama % 27.1'den % 12.8'e gerilemiştir. Sanayi dalında Kar/Öz Sermaye oranında medyan değer ortalama olarak belirgin biçimde düşük olması, büyük firmalarda karlılığın küçük firmalardan daha yüksek olduğunu göstermektedir.

TABLO XXVII/ 1
DİĞER İMALAT SANAYİİ
FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	25	23	19	24	25
	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1-Faaliyet Sonucu Yaratılan	33,8	29,0	19,5	12,7	14,6
- Dönem Karı	19,5	15,7	10,8	8,0	6,5
- Amortismanlar	14,3	13,3	8,7	4,7	8,1
2-Kısa Vadeli Borç Artışı	27,6	41,9	43,9	48,9	51,9
- Banka Kredileri	0,9	15,8	32,8	22,8	24,8
- Ticari Borçlar	11,9	14,9	7,7	6,2	11,6
- Diğer Borçlar	14,8	11,2	3,4	19,9	15,5
3-Uzun Vadeli Borç Artışı	6,2	4,1	6,5	6,1	8,5
- Banka Kredileri	1,1	0,9	0,2	6,0	-
- Diğer Borçlar	5,1	3,2	6,3	0,1	8,5
4-Varlık Azalışı	6,3	4,0	3,7	5,7	14,2
(i) Dönen Varlıklar	5,2	3,4	3,2	4,8	14,1
(ii) Duran Varlıklar	1,1	0,6	0,5	0,9	0,1
5-Sermaye Artışı	24,3	19,6	25,7	26,4	9,8
- Ödenmiş Sermaye	19,8	11,6	18,6	19,5	7,1
- Değer Artış Fonu	4,5	8,0	7,1	6,9	2,7
6-İşletmeye Konulan Değerler	1,8	1,4	0,7	0,2	1,0
KAYNAKLARTOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1-Ödenen Vergi ve Kar Payları	4,3	4,6	0,9	0,5	3,0
2-Dönen Varlıklarda Artış	56,3	60,8	63,0	72,2	64,8
- Hazır Değerler	9,3	13,4	4,7	5,1	3,5
- Alacaklar	20,5	16,4	22,2	22,1	20,8
- Stoklar	23,9	28,0	34,7	43,6	35,3
- Diğer Dönen Varlıklar	2,6	3,0	1,4	1,4	5,2
3-Duran Varlıklarda Artış	27,8	27,2	26,3	19,8	23,8
- Bağlı Değerlerde Artış	1,8	2,0	6,6	7,4	9,0
- Maddi Duran Varlık Artışı	26,0	25,1	19,5	12,1	13,8
- Diğer Duran Varlık Artışı	-	0,1	0,2	0,3	1,0
4-Borç Azalışı	10,8	6,3	6,4	6,2	6,7
(i) Kısa Vadeli Borçlar	8,1	4,9	5,8	6,1	4,8
(ii) Uzun Vadeli Borçlar	2,7	1,4	0,6	0,1	1,9
5-Sermaye Azalışı	0,2	0,1	3,3	-	1,3
6-İşletmeden Çekilen Değerler	0,6	0,6	-	-	-
7-Dönem Zararı	-	0,4	-	1,3	0,4
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XXVII/ 2
DİĞER İMALAT SANAYİİ
NETLEŞTİRİLMİŞ FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1-Vergi Öncesi Net Kar	30,5	22,5	15,3	8,9	9,2
2-Kısa Vadeli Borç Artış, Net	30,5	54,5	53,8	56,9	70,7
3-Uzun Vadeli Borç Artışı, Net	5,5	4,0	8,3	8,0	9,9
4-Varlık Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Dönen Varlıklar	-	-	-	-	-
(ii) Duran Varlıklar	-	-	-	-	-
5-Sermaye Artışı, Net	33,5	19,0	22,6	26,2	10,2
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1-Ödenen Vergi, Kar Payları	7,7	7,7	1,3	0,7	4,5
İşletmeden Çekilen Değerler					
2-Dönen Varlıklarda Artış, Net	80,0	84,5	84,6	89,6	76,1
3-Duran Varlıklarda Artış, Net	12,3	7,8	14,1	9,7	19,4
4-Borç Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Kısa Vadeli	-	-	-	-	-
(ii) Uzun Vadeli	-	-	-	-	-
5-Sermaye Azalışı, Net	-	-	-	-	-
6-Dönem Net Zararı	-	-	-	-	-
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XXVII/ 3
DİĞER İMALAT SANAYİİ
BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	23	23	19	24	24	25	25
	1994	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000
ORANLAR							
A-Varlık(Aktif) Yapısı							
1-Dönen Var/Varlık Top.							
- Ortalama	79,7	80,6	78,8	83,4	82,9	86,7	82,7
- Medyan	65,8	68,1	66,9	76,2	77,7	86,7	80,3
B-Likidite Oranları							
1-Cari Oran							
- Ortalama	201,4	171,3	162,3	137,6	147,5	160,1	136,4
- Medyan	121,9	105,5	99,8	99,1	107,1	127,2	125,1
2-Likidite Oranı							
- Ortalama	111,4	90,4	76,0	41,0	51,6	65,4	51,4
- Medyan	64,7	37,3	25,7	15,9	19,9	26,0	38,8
3-Stoklar/Dönen Var.							
- Ortalama	44,7	47,2	53,1	70,1	65,0	59,1	62,2
- Medyan	24,6	38,6	42,8	48,7	38,5	47,0	38,5
C-Mali Yapı Oranları							
1-Borç/Öz sermaye							
- Ortalama	86,5	108,6	123,1	222,8	178,0	178,6	240,7
- Medyan	54,7	55,6	113,2	127,4	106,8	150,0	193,4
2-Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	46,4	52,0	55,1	69,0	64,0	64,1	70,6
- Medyan	30,8	33,7	41,7	56,2	51,4	50,4	60,2
3-K.V. Borç /Varlık Top.							
- Ortalama	39,6	47,0	48,5	60,6	56,1	54,1	60,6
- Medyan	10,0	24,0	19,2	40,9	36,9	34,0	29,9
4-Banka Kredisi/Top. Borç							
- Ortalama	28,5	36,0	60,2	65,2	58,8	55,3	48,9
- Medyan							
5-Maddi Duran Var/Öz sermaye							
- Ortalama	33,3	35,8	34,3	37,0	28,3	32,5	35,7
- Medyan	17,1	29,0	35,5	9,7	12,2	12,3	17,2
6-Öz sermaye/Varlık Top.							
- Ortalama	53,6	48,0	44,9	31,0	36,0	35,9	29,4
- Medyan	69,2	66,3	58,3	43,8	48,6	49,6	39,8
7-Ödenmiş Sermaye/Öz sermaye							
- Ortalama	52,9	44,3	51,5	89,1	71,1	54,2	54,7
- Medyan	48,0	17,4	34,3	60,5	53,6	62,6	54,4
D-Devir Hızları(Kez)							
1-Alacak Devir Hızı		7,6	6,1	7,9	14,8	8,7	7,7
2-Stok Devir Hızı		5,0	3,9	2,3	6,0	2,8	2,9
3-Varlık Devir Hızı		1,8	1,6	1,4	3,2	1,4	1,5
4-Öz sermaye Devir Hızı		3,8	3,6	4,5	9,1	4,1	5,3
E-Karlılık Oranları (%)							
1-Kar/Öz sermaye							
- Ortalama	29,1	27,1	19,1	5,9	14,8	15,2	12,8
- Medyan	13,6	5,7	5,3	0,9	0,9	4,5	10,1
2-Satış karlılığı (Kar/Satışlar)							
- Ortalama		7,2	5,2	1,3	1,6	3,7	2,4

XXVIII

MADENCİLİK VE TAŞOCAKLIĞI

I. FON AKIMLARI

Madencilik ve Taşocaklığı alt sektöründe, ayrıntısı Tablo XXVIII 1-2 de verildiği gibi, 1994-2000 dönemindeki fon akımları şöyle özetlenebilir:

- (i) Alt sektörde net karn kaynaklar içindeki payının düşük olması nedeniyle oto-finansman son derece sınırlıdır. Alt sektör, 2000 yılında oto finansman bir yana işletmelerden çekilen değerler nedeniyle, faaliyet sonucu fon açığı vermiştir.
- (ii) Alt sektörün ana finansman kaynağını kısa süreli borçlanma oluşturmaktadır. Kısa süreli borçlanmanın kaynaklar içindeki payı inceleme döneminde % 43.2 ile % 68.0 arasında değişmiştir.
- (iii) Bazı yıllarda kaynaklar içindeki payının yükselmesine karşın, uzun süreli borçlanmanın kaynaklar içindeki yeri genelde, 2000 yılında da % 9.0 olduğu gibi, düşük düzeydedir.
- (iv) Alt sektörün finansmanında banka kredilerinin payı genelde imalat sanayi düzeyinin üstündedir. Yalnız 2000 yılında banka kredilerinin brüt kaynaklar içindeki payı % 12.1'e değin gerilemiştir.
- (v) Sermaye artışının net kaynaklara katkısı genelde yüksek olup 2000 yılında bu pay % 40.5'e kadar yükselmiştir. Oto finansmanın çok sınırlı olduğu alt sektörde özkaynak yetersizliği sermaye artışı yolu ile giderilmektedir.
- (vi) İnceleme dönemi başında kaynakların önemli bölümü dönen varlık (brüt işletme sermayesi) finansmanına ayrılırken, son yıllarda alt sektörde sabit sermaye (duran varlık) yatırımlarının payı görece olarak yükseldiğinden, dönen varlık finansmanına ayrılan net kaynakların payı 2000 yılında % 32.3'e gerilemiştir.

- (vii) Alt sektörde duran varlık yatırımlarının kaynak kullanımında payı görece olarak yüksek olup, bu pay 2000 yılında % 63.1'e değin yükselmiştir.

II. MALİ YAPI, LİKİDİTE DURUMU VE KARLILIKTA GELİŞMELER

Alt sektörde Dönen Varlık/Varlık Toplamı oranı ortalama olarak 10 puan dolayında azalırken, medyan değer olarak hafifçe yükselmiştir. Bu gelişme alt sektörde büyük çaplı firmalarda varlık yapısının değiştiğini, dönen varlıkların payının azaldığını göstermektedir.

Alt sektörde mali yapı genelde güçlenmiştir. Yabancı kaynakların finansmanda payı azalırken, öz kaynakların katkısı artmıştır. Borç/Öz Sermaye, Borç/Varlık Toplamı, Maddi Duran Varlık/Öz Sermaye oranlarının düşmesi, buna karşı, Öz Sermaye/Varlık Toplamı oranının yükselmesi, mali yapının güçlendiğini ortaya koyan göstergeleridir. Alt sektörün finansman kaynakları içinde kısa süreli borçların payı ise ortalama olarak % 50.0'nin üstünde olan düzeyini korumuştur.

Alt sektörde ortalama olarak dönen varlıkların payı azalırken, finansmanda kısa süreli borçların payının değişmemesi, likidite durumunun bozulmasına yol açmıştır. Yetersiz olan cari ve likidite oranları inceleme döneminde ortalama olarak daha da düşmüştür. Cari oranda medyan değer olarak düşüşün daha sınırlı boyutta kalışı, likidite oranının medyan değer olarak hafifçe yükselmesi, likidite durumunda bozulmanın daha çok alt sektördeki büyük çaplı firmalardan kaynaklandığını göstermektedir. Gerçekten büyük firmalarda inceleme döneminde varlıklar içinde dönen varlıkların payının azalması ve stokların dönen varlıklar içindeki payının ortalama olarak yüksek olması, likidite durumunda bozulmanın, söz konusu firmalarda daha belirgin olduğunu ortaya koymaktadır.

Alt sektörde karlılık, dalgalanmakla beraber, inceleme döneminde genelde düşme eğilimi göstermiştir. Satış karlılığı 1995 yılında % 6.1 iken, 1997 yılında % 10.4 olarak dönemin en yüksek düzeyine ulaştıktan sonra düşme eğilimine girerek, 2000 yılında % 3.5 olarak dönemin en düşük düzeyine inmiştir. Bu dönemde öz kaynak karlılığı da ortalama olarak % 21.5 den % 8.1 e gerilemiştir. Devir hızında yavaşlama, öz sermaye karlılığındaki düşüşü daha belirgin hale getirmiştir. Öz sermaye karlılığında medyan değerlerin daha düşük oluşu, alt sektörde büyük firmalarda yetersiz olsa da karlılığın küçük firmalara göre daha yüksek düzeyde olduğunu göstermektedir.

TABLO XXVIII/ 1
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI
FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	27	20	9	25	24
	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1-Faaliyet Sonucu Yaratılan	23,9	21,9	9,4	18,9	17,5
- Dönem Karı	12,9	9,3	5,1	5,9	4,5
- Amortismanlar	11,0	12,6	4,3	13,0	13,0
2-Kısa Vadeli Borç Artışı	35,4	40,5	58,7	38,0	30,8
- Banka Kredileri	14,9	14,7	29,6	14,2	8,0
- Ticari Borçlar	15,9	10,8	26,1	4,4	8,1
- Diğer Borçlar	4,6	15,0	3,0	19,4	14,7
3-Uzun Vadeli Borç Artışı	20,5	9,6	13,7	15,2	7,5
- Banka Kredileri	17,5	-	-	12,1	4,1
- Diğer Borçlar	3,0	9,6	13,7	3,1	3,4
4-Varlık Azalışı	5,3	3,6	6,8	6,9	13,8
(i) Dönen Varlıklar	2,7	2,2	4,0	5,1	13,5
(ii) Duran Varlıklar	2,6	1,4	2,8	1,8	0,3
5-Sermaye Artışı	9,1	23,7	-	20,3	29,7
- Ödenmiş Sermaye	3,8	16,7	-	8,6	23,6
- Değer Artış Fonu	5,3	7,0	-	11,7	6,1
6-İşletmeye Konulan Değerler	5,8	0,7	11,4	0,7	0,6
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1-Ödenen Vergi ve Kar Payları	4,1	0,9	1,1	3,4	2,7
2-Dönen Varlıklarda Artış	60,3	41,9	67,6	32,5	32,6
- Hazır Değerler	8,2	4,2	0,9	2,5	6,7
- Alacaklar	25,9	7,8	38,2	10,4	5,0
- Stoklar	20,3	20,4	22,4	15,1	17,4
- Diğer Dönen Varlıklar	5,9	9,5	6,1	4,5	3,5
3-Duran Varlıklarda Artış	28,7	38,6	26,4	59,1	56,7
- Bağlı Değerlerde Artış	4,8	4,6	0,1	17,8	32,0
- Maddi Duran Varlık Artışı	23,8	32,6	17,1	35,3	24,6
- Diğer Duran Varlık Artışı	0,1	1,4	9,2	6,0	0,1
4-Borç Azalışı	5,1	15,1	3,3	4,4	5,1
(i) Kısa Vadeli Borçlar	4,4	5,9	1,5	4,3	2,9
(ii) Uzun Vadeli Borçlar	0,7	9,2	1,8	0,1	2,2
5-Sermaye Azalışı	-	0,2	1,6	0,1	0,3
6-İşletmeden Çekilen Değerler	0,4	-	-	-	-
7-Dönem Zararı	1,4	3,4	-	0,5	2,6
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XXVIII/ 2
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI
NETLEŞTİRİLMİŞ FON AKIM TABLOLARI
1994-2000 (%)

	1994	1995	1996	1998	2000
KAYNAKLAR					
1-Vergi Öncesi Net Kar	16,0	10,1	6,1	8,5	3,2
2-Kısa Vadeli Borç Artış, Net	43,2	59,6	68,1	53,2	47,3
3-Uzun Vadeli Borç Artışı, Net	27,4	0,7	14,2	23,8	9,0
4-Varlık Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Dönen Varlıklar	-	-	-	-	-
(ii) Duran Varlıklar	-	-	-	-	-
5-Sermaye Artışı, Net	13,4	29,6	11,6	14,5	40,5
KAYNAKLAR TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
KULLANIM YERLERİ					
1-Ödenen Vergi, Kar Payları İşletmeden Çekilen Değerler	6,3	1,5	1,3	5,4	4,6
2-Dönen Varlıklarda Artış, Net	80,1	68,3	75,7	43,2	32,3
3-Duran Varlıklarda Artış, Net	13,6	30,2	23,0	51,4	63,1
4-Borç Azalışı, Net	-	-	-	-	-
(i) Kısa Vadeli	-	-	-	-	-
(ii) Uzun Vadeli	-	-	-	-	-
5-Sermaye Azalışı, Net	-	-	-	-	-
6-Dönem Net Zararı	-	-	-	-	-
KULLANIM YERLERİ TOPLAMI	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

TABLO XXVIII/ 3
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI
BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
1994-2000 (%)

Firma Sayısı	20	20	16	25	25	24	24
	1994	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000
ORANLAR							
A-Varlık(Aktif) Yapısı							
1-Dönen Var/Varlık Top.							
- Ortalama	66,4	64,0	57,2	41,8	40,0	74,6	56,8
- Medyan	60,7	60,2	61,1	73,5	52,9	60,1	62,2
B-Likidite Oranları							
1-Cari Oran							
- Ortalama	125,8	120,1	97,0	83,7	82,5	129,5	108,5
- Medyan	136,4	125,4	95,9	123,0	156,3	114,5	129,4
2-Likidite Oranı							
- Ortalama	63,5	60,0	35,7	58,0	47,8	86,0	59,6
- Medyan	78,5	63,4	48,5	97,3	97,5	90,5	82,4
3-Stoklar/Dönen Var.							
- Ortalama	49,4	50,0	63,2	30,6	42,0	33,5	45,0
- Medyan	38,7	45,4	39,1	23,4	39,6	20,9	30,5
C-Mali Yapı Oranları							
1-Borç/Öz sermaye							
- Ortalama	366,6	198,0	168,1	138,5	170,5	252,5	179,1
- Medyan	162,0	233,3	158,2	174,8	139,0	114,0	93,2
2-Borç/Varlık Top.							
- Ortalama	78,5	66,4	62,7	58,0	63,0	71,6	64,1
- Medyan	64,6	61,3	68,8	53,3	46,7	57,7	61,1
3-K.V. Borç /Varlık Top.							
- Ortalama	52,8	53,3	58,9	49,9	48,5	57,6	52,3
- Medyan	45,9	50,9	67,5	42,5	36,8	49,3	40,6
4-Banka Kredisi/Top. Borç							
- Ortalama	68,5	47,1	52,6	25,5	40,2	35,1	33,3
- Medyan							
5-Maddi Duran Var/Öz sermaye							
- Ortalama	94,1	75,3	81,2	73,0	83,3	57,2	47,9
- Medyan	92,6	72,1	70,9	90,8	83,7	70,5	54,0
6-Öz sermaye/Varlık Top.							
- Ortalama	21,5	33,6	37,3	42,0	37,0	28,4	35,9
- Medyan	35,4	38,7	31,2	46,7	53,3	42,3	38,9
7-Ödenmiş Sermaye/Öz sermaye							
- Ortalama	50,9	55,2	60,8	27,9	32,0	41,4	62,2
- Medyan	37,1	27,8	36,5	44,6	51,4	22,8	38,0
D-Devir Hızları(Kez)							
1-Alacak Devir Hızı		6,6	8,0	3,9	4,6	5,5	7,1
2-Stok Devir Hızı		3,5	2,4	4,7	3,6	3,6	3,2
3-Varlık Devir Hızı		1,1	0,8	0,6	0,6	0,9	0,8
4-Öz sermaye Devir Hızı		3,6	2,3	1,4	1,7	3,4	2,4
E-Karlılık Oranları (%)							
1-Kar/Öz sermaye							
- Ortalama	26,8	21,5	14,0	15,2	10,9	20,7	8,1
- Medyan	21,5	19,9	17,7	26,1	17,8	11,6	5,0
2-Satış karlılığı (Kar/Satışlar)							
- Ortalama		6,1	5,9	10,4	6,4	6,4	3,5

İMİALAT SANAYİİNDE BAŞLİCA
FİNANSAL ORANLAR
(Ortalama, medyan)

İMALAT SANAYİNDE BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
(Ortalama, medyan)

	Carli Oran	Likidite Oranı	Stoklar / Dönen V.	Borçlar / Aktif Top.	Borçlar / Özsermaye	K.V.B. / Aktif Top.	Duran V. / Özsermaye	Özsermaye / Aktif Top.	K.V.B. / Top. Borç	K.V. Banka Kredileri / K.V. Borç	Banka Kredileri / Toplam Borç	Ödenmiş Sermaye / Özsermaye	Dönen Varlıklar / Aktif Top.	Kâr / Özsermaye
Madencilik ve Taşocaklığı			(İşyeri Sayısı: 20)											
1994	125,8	63,5	49,4	78,5	366,6	52,8	94,1	21,5	67,2	58,0	68,5	50,9	66,4	26,8
1994	136,4	78,5	38,7	64,6	162,0	45,9	92,6	35,4	95,5	0,0	0,0	37,1	60,7	21,5
1995	120,1	60,0	50,0	66,4	198,0	53,3	75,3	33,6	80,2	49,9	47,1	55,2	64,0	21,5
1995	125,4	63,4	45,4	61,3	233,3	50,9	72,1	38,7	100,0	0,0	0,0	27,8	60,2	19,9
			(İşyeri Sayısı: 16)											
1996	97,0	35,7	63,2	62,7	168,1	58,9	81,2	37,3	93,9	54,7	52,6	60,8	57,2	14,0
1996	95,9	48,5	39,1	68,8	158,2	67,5	70,9	31,2	98,8	0,0	0,0	36,5	61,1	17,7
			(İşyeri Sayısı: 25)											
1997	83,7	58,0	30,6	58,0	138,5	49,9	73,0	42,0	86,0	17,4	25,5	27,9	41,8	15,2
1997	123,0	97,3	23,4	53,3	174,8	42,5	90,8	46,7	91,1	0,0	0,7	44,6	73,5	26,1
1998	82,5	47,8	42,0	63,0	170,5	48,5	83,3	37,0	77,0	28,8	40,2	32,0	40,0	10,9
1998	156,3	97,5	39,6	46,7	139,0	36,8	83,7	53,3	88,9	0,0	0,2	51,4	52,9	17,8
			(İşyeri Sayısı: 24)											
1999	129,5	86,0	33,5	71,6	252,5	57,6	57,2	28,4	80,4	25,1	35,1	41,4	74,6	20,7
1999	114,5	90,5	20,9	57,7	114,0	49,3	70,5	42,3	94,0	9,8	12,5	22,8	60,1	11,6
2000	108,5	59,6	45,0	64,1	179,1	52,3	47,9	35,9	81,5	24,7	33,3	62,2	56,8	8,1
2000	129,4	82,4	30,5	61,1	93,2	40,6	54,0	38,9	93,5	1,7	11,3	38,0	62,2	5,0
İmalat Sanayii			(İşyeri Sayısı: 2.316)											
1994	117,5	81,1	30,9	67,3	206,7	56,8	81,9	32,7	84,3	27,9	31,6	42,5	66,8	26,9
1994	131,5	79,5	41,2	66,5	283,4	57,1	61,6	33,5	99,8	0,0	0,0	49,7	83,1	32,9
1995	110,6	52,4	52,6	76,3	322,5	68,6	80,0	23,7	89,9	44,3	45,2	37,9	76,0	24,1
1995	129,2	77,0	40,4	65,9	282,1	58,5	66,9	34,1	100,0	0,0	0,0	45,7	83,3	33,7
			(İşyeri Sayısı: 1.826)											
1996	136,3	91,5	32,8	61,6	160,6	48,7	68,6	38,4	79,0	28,7	32,9	36,8	66,4	24,4
1996	131,0	75,2	40,5	65,7	258,5	57,1	64,9	34,3	99,3	0,2	2,2	49,2	82,1	25,1

İMALAT SANAYİNDE BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
(Ortalama, medyan)

	Cari Oran	Likidite Oranı	Stoklar / Dönen V.	Borçlar / Aktif Top.	Borçlar / Özsermaye	K.V.B. / Aktif Top.	Duran V. / Özsermaye	Özsermaye / Aktif Top.	K.V.B. / Top. Borç	K.V. Banka Kredileri / K.V. Borç	Banka Kredileri / Toplam Borç	Ödenmiş Sermaye / Özsermaye	Dönen Varlıklar / Aktif Top.	Kâr / Özsermaye
			(İşyeri Sayısı: 2.306)											
1997	121,4	76,1	37,2	66,8	201,5	51,6	89,7	33,2	77,3	31,4	39,0	31,7	62,7	23,5
1997	123,5	68,4	43,3	69,3	278,7	59,9	75,8	30,7	99,9	2,7	5,7	59,3	79,4	18,6
1998	118,2	77,0	34,8	67,1	204,0	51,6	91,8	32,9	76,9	30,9	38,9	34,8	61,0	17,6
1998	130,0	77,1	38,2	64,0	190,7	53,5	61,1	36,0	99,9	3,7	7,3	57,9	78,5	11,0
			(İşyeri Sayısı: 1.976)											
1999	109,2	79,1	27,5	67,0	203,7	51,5	104,6	33,0	76,8	33,3	41,8	52,5	56,3	12,3
1999	121,4	74,2	37,2	68,0	233,2	59,3	64,0	32,0	99,9	10,5	14,8	55,2	77,0	10,2
2000	108,2	72,4	33,1	66,8	201,8	51,1	113,2	33,2	76,4	24,4	34,0	49,3	55,3	13,5
2000	120,5	73,4	38,2	68,5	235,6	60,0	62,9	31,5	99,8	11,6	16,9	55,0	77,7	10,7
Gıda Maddeleri Sanayii			(İşyeri Sayısı: 78)											
1994	131,3	76,6	41,6	66,3	197,2	53,3	72,6	33,7	80,4	27,3	34,7	37,3	70,1	26,6
1994	134,9	87,4	39,7	67,9	234,3	51,7	73,6	32,1	100,0	0,0	0,0	32,8	75,2	18,2
1995	127,0	70,6	44,4	64,0	178,0	55,4	66,6	36,0	86,6	40,3	38,1	36,4	70,4	19,6
1995	127,2	72,3	41,2	65,2	187,9	54,8	71,7	34,8	100,0	0,0	0,0	40,2	75,1	15,1
			(İşyeri Sayısı: 63)											
1996	144,3	80,7	44,0	63,1	171,2	50,9	61,2	36,9	80,6	38,4	40,7	36,3	73,5	12,9
1996	131,8	60,8	47,7	67,8	216,3	57,9	74,9	32,2	98,7	7,4	5,9	50,1	76,4	12,8
			(İşyeri Sayısı: 106)											
1997	119,7	65,2	45,5	70,5	239,6	61,5	74,3	29,5	87,2	41,0	43,8	42,4	73,7	13,7
1997	111,2	68,8	36,9	74,3	299,0	69,7	75,0	25,7	99,9	11,1	11,1	48,0	76,4	12,9
1998	126,5	63,3	49,9	63,7	175,6	54,8	71,9	36,3	86,0	40,4	42,6	38,9	69,3	11,3
1998	120,3	70,7	37,3	68,4	283,9	59,3	76,3	31,6	99,5	9,7	14,1	49,2	76,9	10,5
			(İşyeri Sayısı: 97)											
1999	111,2	61,3	44,8	65,2	187,9	57,4	81,8	34,8	87,9	43,0	43,8	55,7	63,9	11,6
1999	110,9	67,5	35,8	66,0	224,9	61,1	82,0	34,0	99,9	11,2	13,6	67,8	73,0	9,9
2000	124,6	73,9	40,6	57,3	134,4	50,5	69,0	42,7	88,1	41,3	42,9	49,8	63,0	15,6
2000	114,9	68,5	38,5	68,5	211,0	63,2	70,5	31,5	99,8	13,0	16,6	62,4	73,5	8,3

İMALAT SANAYİNDE BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
(Ortalama, medyan)

	Carli Oran	Likidite Oranı	Stoklar / Dönen V.	Borçlar / Aktif Top.	Borçlar / Özsermaye	K.V.B. / Aktif Top.	Duran V. / Özsermaye	Özsermaye / Aktif Top.	K.V.B. / Top. Borç	K.V. Banka Kredileri / K.V. Borç	Banka Kredileri / Toplam Borç	Ödenmiş Sermaye / Özsermaye	Dönen Varlıklar / Aktif Top.	Kâr / Özsermaye
Gıda Maddeleri Sanayii			(İşyeri Sayısı: 7)											
(Başka Yerde Sınıflandırılmamış)														
1994	131,6	76,4	41,9	45,2	82,4	40,3	80,8	54,8	89,1	21,1	18,8	11,3	53,0	1,0
1994	119,2	84,1	8,5	61,7	195,1	61,7	81,3	38,3	100,0	0,0	0,0	4,5	87,2	43,0
1995	132,8	88,8	33,0	52,5	110,9	45,9	73,8	47,5	87,3	17,3	15,1	8,3	60,9	1,8
1995	108,9	91,9	7,0	64,5	182,4	64,5	28,7	35,5	100,0	11,9	10,1	6,7	71,7	1,6
			(İşyeri Sayısı: 6)											
1996	97,9	62,9	35,7	64,3	180,4	58,4	106,0	35,7	90,8	15,1	14,1	82,7	57,2	0,1
1996	108,4	75,5	19,2	23,9	29,9	23,9	36,2	76,1	99,9	10,9	10,2	73,7	67,1	0,0
			(İşyeri Sayısı: 7)											
1997	118,8	91,8	22,6	80,3	409,3	66,4	79,9	19,7	82,6	5,5	21,8	40,3	78,9	7,3
1997	103,5	64,7	37,4	83,8	609,7	66,9	84,1	16,2	100,0	0,0	0,0	93,9	82,8	0,6
1998	413,2	328,0	20,6	87,2	687,1	19,9	84,9	12,8	22,9	27,2	81,9	22,7	82,6	26,2
1998	111,6	88,3	41,6	91,8	130,0	49,8	99,5	8,2	100,0	1,6	1,6	82,6	85,0	1,4
			(İşyeri Sayısı: 6)											
1999	96,5	77,0	20,2	71,6	252,7	67,6	121,1	28,4	94,3	79,3	80,4	23,0	65,2	36,2
1999	95,7	73,4	21,9	68,3	215,8	68,3	80,6	31,7	99,1	0,0	0,0	55,4	65,4	8,4
2000	60,6	41,6	31,2	74,1	287,5	74,0	209,6	25,9	99,7	82,4	82,2	28,0	44,8	3,3
2000	118,8	89,5	24,6	76,1	420,2	72,7	72,1	23,9	99,8	5,0	4,9	59,8	70,2	7,6
İçki Sanayii (Alkollü ve Alkolsüz)			(İşyeri Sayısı: 8)											
1994	99,3	76,7	22,7	85,0	569,2	80,2	129,9	15,0	94,3	2,9	2,8	30,2	79,7	24,0
1994	94,5	52,7	44,1	66,4	200,5	55,8	128,0	33,6	88,5	7,3	11,5	33,3	64,1	2,5
1995	111,3	76,8	30,9	77,3	340,8	71,6	81,6	22,7	92,6	3,3	9,6	21,1	79,7	20,5
1995	104,4	62,1	30,6	66,6	301,6	55,8	105,4	33,4	92,8	3,3	14,3	15,9	58,3	30,8
			(İşyeri Sayısı: 3)											
1996	91,9	59,5	35,2	79,1	378,8	74,1	96,9	20,9	93,6	3,7	3,5	40,4	68,1	24,3
1996	99,3	53,8	38,4	69,2	259,4	67,8	121,3	30,8	97,8	14,6	9,1	56,7	67,3	14,9

İMALAT SANAYİNDE BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
(Ortalama, medyan)

	Carl Oran	Likidite Oranı	Stoklar / Dönen V.	Borçlar / Aktif Top.	Borçlar / Özsermaye	K.V.B. / Aktif Top.	Duran V. / Özsermaye	Özsermaye / Aktif Top.	K.V.B. / Top. Borç	K.V. Banka Kredileri / K.V. Borç	Banka Kredileri / Toplam Borç	Ödenmiş Sermaye / Özsermaye	Dönen Varlıklar / Aktif Top.	Kâr / Özsermaye
			(İşyeri Sayısı: 13)											
1997	99,2	49,9	49,6	74,6	294,3	66,9	104,2	25,4	89,7	5,4	13,4	29,6	66,5	9,4
1997	117,8	87,4	27,1	53,7	76,7	39,6	97,1	46,3	91,8	2,9	12,6	35,9	59,8	6,9
1998	90,9	51,6	43,2	81,0	426,9	74,6	127,8	19,0	92,1	7,0	12,8	36,6	67,9	2,4
1998	105,1	70,6	34,9	66,1	158,5	47,7	90,3	33,9	87,5	0,0	23,7	56,4	65,2	0,8
			(İşyeri Sayısı: 10)											
1999	95,6	54,8	42,7	71,2	247,6	64,8	90,2	28,8	91,0	13,8	18,5	39,4	62,0	12,7
1999	136,0	87,3	41,3	40,7	72,8	30,3	70,8	59,3	89,5	0,0	0,0	57,5	47,0	3,2
2000	94,2	54,3	42,2	80,3	407,6	74,5	118,2	19,7	92,7	2,1	7,6	44,2	70,1	4,6
2000	118,7	83,6	35,4	37,0	77,3	31,2	88,2	63,0	92,3	0,0	0,0	64,3	52,2	0,2
Dokuma Sanayii			(İşyeri Sayısı: 369)											
1994	150,9	93,7	37,9	59,7	148,3	47,8	58,8	40,3	80,1	32,7	36,5	45,2	72,2	24,5
1994	143,9	88,9	38,3	60,9	215,0	50,3	59,7	39,1	98,6	0,0	0,0	57,7	79,6	31,8
1995	139,3	84,3	39,4	60,5	153,7	50,3	64,6	39,5	83,1	30,6	33,0	37,3	70,2	24,7
1995	132,6	78,2	41,6	64,9	228,2	53,9	67,3	35,1	99,9	0,0	0,4	51,6	79,4	25,1
			(İşyeri Sayısı: 292)											
1996	133,1	82,8	37,7	59,1	144,6	47,6	78,3	40,9	80,5	39,0	37,7	43,3	63,4	22,3
1996	128,6	75,1	42,2	64,8	215,0	55,0	74,1	35,2	99,2	3,6	6,1	53,1	75,8	20,0
			(İşyeri Sayısı: 339)											
1997	114,9	63,5	44,7	64,5	182,3	51,0	102,2	35,5	79,1	41,7	47,3	44,0	58,7	12,7
1997	121,3	63,3	45,5	65,1	208,9	53,1	87,2	34,9	99,8	5,9	10,4	59,8	69,3	10,2
1998	114,3	67,6	40,8	64,1	178,6	52,2	98,9	35,9	81,5	41,5	47,2	55,5	59,7	10,8
1998	131,4	77,2	40,7	59,8	148,6	47,1	72,2	40,2	99,5	7,7	16,7	56,6	70,4	6,9
			(İşyeri Sayısı: 353)											
1999	109,3	73,7	32,5	71,5	251,5	63,1	94,8	28,5	88,1	18,4	24,5	47,3	69,0	15,0
1999	138,7	82,1	39,5	61,9	180,5	52,1	67,3	38,1	99,8	14,5	24,4	49,6	71,1	7,6
2000	102,3	52,8	48,3	56,3	129,1	47,8	102,9	43,7	84,9	26,1	32,0	42,3	49,0	18,9
2000	139,7	77,8	43,9	62,7	183,9	53,1	64,5	37,3	99,5	13,8	22,7	49,6	73,2	9,1

İMALAT SANAYİNDE BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
(Ortalama, medyan)

	Cari Oran	Likidite Oranı	Stoklar / Dönen V.	Borçlar / Aktif Top.	Borçlar / Özsermaye	K.V.B. / Aktif Top.	Duran V. / Özsermaye	Özsermaye / Aktif Top.	K.V.B. / Top. Borç	K.V. Banka Kredileri / K.V. Borç	Banka Kredileri / Toplam Borç	Ödenmiş Sermaye / Özsermaye	Dönen Varlıklar / Aktif Top.	Kâr / Özsermaye
Giyim Eşya Sanayii			(İşyeri Sayısı: 361)											
1994	121,2	68,5	43,4	72,8	268,1	65,9	54,6	27,2	90,5	30,9	30,8	43,5	79,9	40,3
1994	120,1	78,3	36,7	75,0	589,2	69,7	62,2	25,0	100,0	0,0	0,5	50,3	87,8	69,2
1995	99,5	26,8	73,0	96,4	2696,7	95,5	115,4	3,6	99,1	60,0	59,9	27,0	95,1	27,8
1995	114,8	69,8	37,9	78,2	503,3	73,2	61,0	21,8	100,0	7,5	13,9	43,9	88,9	43,0
			(İşyeri Sayısı: 293)											
1996	116,6	58,4	49,8	76,1	319,3	68,3	68,5	23,9	89,7	39,1	39,0	54,9	79,7	17,2
1996	112,8	65,9	40,3	76,8	505,9	75,2	56,4	23,2	100,0	23,2	23,3	44,8	89,2	30,5
			(İşyeri Sayısı: 338)											
1997	107,8	60,5	43,8	79,2	382,5	67,9	109,5	20,8	85,7	51,6	54,4	41,4	73,3	21,6
1997	105,7	57,2	45,8	82,8	632,2	79,1	80,1	17,2	100,0	30,7	33,4	47,1	87,1	21,2
1998	104,4	61,1	41,4	77,9	354,5	65,6	112,1	22,1	84,1	47,8	52,2	46,7	68,6	14,8
1998	108,2	63,2	38,4	79,4	437,3	75,0	57,4	20,6	100,0	25,3	25,7	52,6	86,6	17,2
			(İşyeri Sayısı: 362)											
1999	102,9	62,2	39,5	77,5	345,8	68,2	90,3	22,5	87,9	41,9	45,7	45,2	70,2	15,5
1999	106,5	63,3	38,2	80,6	523,7	77,6	65,0	19,4	100,0	28,9	29,7	55,0	86,2	18,2
2000	109,1	64,9	40,4	74,6	294,0	66,1	82,6	25,4	88,6	39,7	43,5	48,6	72,2	13,0
2000	107,3	67,6	38,4	80,6	480,7	75,6	56,6	19,4	100,0	26,8	28,3	53,3	86,9	12,4
Kürk ve Deri Sanayii			(İşyeri Sayısı: 71)											
1994	140,2	55,3	60,5	68,0	212,6	61,0	36,3	32,0	89,7	30,3	28,0	60,5	85,5	20,7
1994	139,9	52,2	64,4	72,0	339,4	55,1	42,2	28,0	99,1	0,0	6,1	74,1	87,0	29,9
1995	147,2	51,5	64,9	65,3	188,5	58,8	33,5	34,7	90,1	32,1	36,2	65,8	86,7	14,8
1995	127,2	48,9	72,2	71,9	391,5	67,9	36,9	28,1	99,6	9,2	13,0	78,9	89,1	19,9
			(İşyeri Sayısı: 60)											
1996	158,0	52,9	66,5	63,0	170,7	55,2	30,3	37,0	87,6	43,0	45,1	69,0	87,3	11,5
1996	138,0	44,6	67,6	66,2	213,4	59,7	26,1	33,8	97,0	0,6	6,3	77,9	87,1	11,5

İMALAT SANAYİNDE BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
(Ortalama, medyan)

	Carl Oran	Likidite Oranı	Stoklar / Dönen V.	Borçlar / Aktif Top.	Borçlar / Özsermaye	K.V.B. / Aktif Top.	Duran V. / Özsermaye	Özsermaye / Aktif Top.	K.V.B. / Top. Borç	K.V. Banka Kredileri / K.V. Borç	Banka Kredileri / Toplam Borç	Ödenmiş Sermaye / Özsermaye	Dönen Varlıklar / Aktif Top.	Kâr / Özsermaye
			(İşyeri Sayısı: 104)											
1997	139,9	27,7	80,1	71,5	251,7	58,0	47,9	28,5	81,0	19,6	24,5	62,8	81,1	23,8
1997	150,4	32,7	80,3	69,8	239,7	58,2	31,8	30,2	99,6	0,0	1,2	88,0	90,2	11,7
1998	161,1	63,3	60,6	63,0	170,4	50,6	36,7	37,0	80,3	39,1	41,2	78,5	81,5	3,3
1998	168,4	56,1	72,0	57,5	118,2	53,4	16,9	42,5	100,0	0,0	1,5	92,0	90,1	0,6
			(İşyeri Sayısı: 67)											
1999	144,3	62,1	56,9	69,4	226,9	58,5	41,9	30,6	84,3	25,8	33,5	86,1	84,5	9,0
1999	128,4	49,7	69,6	74,6	123,3	70,3	22,4	25,4	99,9	0,0	0,8	89,4	89,9	1,6
2000	129,6	50,7	60,8	71,9	256,7	66,7	39,3	28,1	92,7	30,1	31,8	76,5	86,5	10,1
2000	126,2	48,3	69,4	77,4	263,1	69,7	28,2	22,6	100,0	0,1	1,0	87,0	90,6	9,3
	Ayakkabı Sanayii		(İşyeri Sayısı: 44)											
1994	146,6	84,4	42,4	66,4	198,2	59,2	31,9	33,6	89,0	47,0	45,2	64,6	86,8	16,6
1994	149,5	59,2	62,0	64,4	209,0	52,9	42,3	35,6	100,0	0,0	0,0	67,9	84,6	22,3
1995	136,8	79,8	41,6	68,1	213,8	63,1	36,2	31,9	92,6	45,0	43,3	40,7	86,3	35,1
1995	135,1	63,2	55,5	66,2	303,4	60,1	48,5	33,8	100,0	0,0	0,0	52,9	84,3	21,1
			(İşyeri Sayısı: 35)											
1996	143,4	61,1	57,3	71,3	249,1	55,4	60,2	28,7	77,7	28,1	40,6	47,1	79,5	24,7
1996	135,9	50,7	67,9	70,0	290,8	58,0	65,8	30,0	97,6	0,0	0,0	63,4	82,4	23,4
			(İşyeri Sayısı: 50)											
1997	148,3	75,3	49,2	62,9	170,1	51,5	55,8	37,1	81,7	31,3	38,1	52,1	76,3	20,9
1997	138,1	67,8	50,0	64,7	226,4	57,6	67,5	35,3	100,0	0,0	0,0	68,5	79,0	18,8
1998	150,2	93,7	37,5	61,8	161,8	51,1	55,2	38,2	82,7	33,6	39,9	48,4	76,8	16,3
1998	152,1	88,0	37,2	63,9	169,3	49,5	51,6	36,1	100,0	0,0	8,3	66,5	82,7	6,6
			(İşyeri Sayısı: 35)											
1999	136,3	74,2	45,5	61,7	161,2	53,8	55,0	38,3	87,1	36,4	41,2	39,7	73,3	11,0
1999	128,2	56,5	51,7	61,3	197,5	56,8	59,2	38,7	100,0	9,5	30,2	57,9	80,3	8,0
2000	124,7	73,1	41,3	64,2	180,0	60,5	53,3	35,8	94,2	45,9	47,5	35,7	75,5	13,0
2000	116,6	62,0	45,5	72,5	290,1	68,2	63,0	27,5	100,0	24,7	29,0	51,4	80,5	14,0

İMALAT SANAYİNDE BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
(Ortalama, medyan)

	Cari Oran	Likidite Oranı	Stoklar / Dönen V.	Borçlar / Aktif Top.	Borçlar / Özsermaye	K.V.B. / Aktif Top.	Duran V. / Özsermaye	Özsermaye / Aktif Top.	K.V.B. / Top. Borç	K.V. Banka Kredileri / K.V. Borç	Banka Kredileri / Toplam Borç	Ödenmiş Sermaye / Özsermaye	Dönen Varlıklar / Aktif Top.	Kâr / Özsermaye
Ağaç ve Mantar Ürünleri Sanayii			(İşyeri Sayısı: 9)											
1994	75,5	42,8	43,2	69,3	226,6	65,4	162,7	30,7	94,2	2,8	6,8	84,0	49,4	15,5
1994	124,0	42,1	62,8	77,1	678,4	72,3	84,6	22,9	100,0	0,0	0,0	55,3	81,0	67,8
1995	152,7	48,8	68,0	53,6	115,5	47,2	56,7	46,4	88,1	0,8	4,6	51,1	72,1	29,6
1995	121,4	42,9	59,2	51,9	138,7	50,0	82,2	48,1	99,9	0,0	0,0	3,9	80,6	28,1
			(İşyeri Sayısı: 7)											
1996	131,7	86,5	34,3	58,9	143,3	58,0	54,9	41,1	98,6	3,9	3,8	39,2	76,5	13,2
1996	219,2	149,0	34,7	30,2	54,9	28,3	67,1	69,8	95,5	0,0	0,0	39,3	77,4	14,8
			(İşyeri Sayısı: 11)											
1997	133,9	86,4	35,4	66,6	200,2	57,4	65,3	33,4	86,1	39,3	47,2	54,4	76,9	6,5
1997	143,5	92,3	44,7	66,1	177,8	51,5	29,1	33,9	100,0	13,8	7,9	86,5	91,8	15,8
1998	156,2	82,3	47,3	61,2	158,0	41,8	68,9	38,8	68,3	27,2	25,3	52,1	65,4	12,2
1998	200,1	101,4	50,1	67,9	122,9	33,5	57,5	32,1	100,0	0,0	0,0	95,1	93,4	10,5
			(İşyeri Sayısı: 16)											
1999	107,7	79,9	25,7	66,1	195,3	65,7	82,1	33,9	99,3	0,9	1,4	12,0	70,8	41,3
1999	114,4	40,0	53,2	66,4	86,9	54,6	25,3	33,6	100,0	2,9	15,0	40,6	80,3	5,8
2000	126,1	79,7	36,8	54,8	121,4	50,7	77,8	45,2	92,4	2,1	9,5	9,2	63,9	35,3
2000	115,2	50,5	48,0	62,6	114,5	51,2	48,3	37,4	100,0	6,9	12,5	57,6	70,3	6,5
Ağaç, Mobilya ve Mefruşat Sanayii			(İşyeri Sayısı: 17)											
1994	187,7	167,3	10,8	54,8	121,6	49,5	13,2	45,2	90,2	5,5	6,3	10,6	92,9	75,0
1994	178,9	76,3	44,5	69,3	424,3	48,5	44,5	30,7	97,5	0,0	0,0	13,2	88,6	51,0
1995	183,6	138,1	24,7	61,7	161,7	44,6	27,2	38,3	72,2	12,6	9,8	84,3	81,9	23,3
1995	109,6	63,8	48,6	80,5	209,6	65,4	33,9	19,5	100,0	0,1	0,1	36,6	85,0	19,3
			(İşyeri Sayısı: 12)											
1996	180,1	125,6	30,2	86,6	650,8	47,5	97,4	13,4	54,8	23,2	28,3	43,9	85,6	115,6
1996	124,3	42,5	29,4	62,7	197,4	54,1	38,0	37,3	86,3	0,0	0,0	23,4	86,3	16,5

İMALAT SANAYİNDE BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
(Ortalama, medyan)

	Cari Oran	Likidite Oranı	Stoklar / Dönen V.	Borçlar / Aktif Top.	Borçlar / Özsermaye	K.V.B. / Aktif Top.	Duran V. / Özsermaye	Özsermaye / Aktif Top.	K.V.B. / Top. Borç	K.V. Banka Kredileri / K.V. Borç	Banka Kredileri / Toplam Borç	Ödenmiş Sermaye / Özsermaye	Dönen Varlıklar / Aktif Top.	Kâr / Özsermaye
			(İşyeri Sayısı: 38)											
1997	153,9	89,4	41,9	64,4	181,3	48,8	54,3	35,6	75,7	33,7	35,9	36,4	75,1	29,2
1997	124,4	54,0	55,1	67,7	281,0	58,5	82,4	32,3	100,0	2,1	7,0	58,6	81,9	15,8
1998	154,0	96,7	37,1	63,9	177,6	49,1	50,9	36,1	76,7	23,0	25,6	38,0	75,6	23,5
1998	133,4	65,5	47,7	69,6	180,6	59,0	53,8	30,4	99,5	2,4	4,8	58,3	80,9	9,8
			(İşyeri Sayısı: 43)											
1999	147,7	93,1	36,9	67,5	208,3	53,9	54,5	32,5	79,7	30,7	42,5	60,5	79,6	20,4
1999	132,0	66,8	43,7	68,6	283,0	58,5	46,9	31,4	100,0	0,0	0,0	64,5	82,5	22,9
2000	125,9	82,8	34,2	74,6	294,9	62,3	74,1	25,4	83,4	33,2	34,0	55,5	78,4	21,6
2000	135,4	70,8	44,0	69,1	289,7	61,6	40,4	30,9	100,0	0,0	0,3	53,2	84,6	20,4
	Kağıt ve Kağıt Ürünleri Sanayii		(İşyeri Sayısı: 58)											
1994	172,8	114,2	33,8	48,6	94,6	35,7	68,1	51,4	73,4	31,0	35,4	42,4	61,7	18,1
1994	152,7	95,2	31,7	60,8	248,6	52,9	58,4	39,2	97,9	0,0	0,0	59,5	83,6	30,9
1995	163,8	95,4	41,7	46,2	86,0	38,1	67,5	53,8	82,3	24,5	26,1	31,9	62,4	23,2
1995	144,0	92,7	39,2	58,8	254,4	52,1	73,3	41,2	100,0	0,0	0,0	64,3	83,0	23,8
			(İşyeri Sayısı: 47)											
1996	158,3	101,4	35,9	40,7	68,8	32,7	77,4	59,3	80,2	27,8	31,6	34,7	51,8	12,2
1996	136,2	76,3	44,1	58,3	261,8	50,5	71,7	41,7	97,8	1,4	15,2	63,8	74,7	15,2
			(İşyeri Sayısı: 41)											
1997	129,5	82,7	36,0	60,1	150,9	33,6	113,0	39,9	55,9	35,4	58,0	29,2	43,6	19,2
1997	135,8	87,7	41,5	61,9	217,1	47,8	78,4	38,1	97,7	4,7	5,9	40,9	67,8	7,9
1998	151,4	94,5	37,5	56,3	128,8	23,7	116,3	43,7	42,2	26,6	62,2	26,4	36,0	14,1
1998	133,7	75,3	39,7	53,2	123,1	42,7	66,1	46,8	99,2	7,2	7,2	54,2	69,8	6,9
			(İşyeri Sayısı: 36)											
1999	114,3	80,7	29,3	67,1	204,7	44,2	138,1	32,9	65,9	28,7	49,0	51,7	50,6	11,0
1999	139,4	96,1	30,0	59,7	161,6	50,0	67,5	40,3	96,5	6,5	8,2	58,6	72,6	10,4
2000	105,2	71,4	32,0	69,6	229,4	49,2	145,7	30,4	70,7	28,7	46,2	49,3	51,8	8,0
2000	127,6	88,3	35,9	60,6	180,5	49,2	70,2	39,4	94,5	3,9	5,7	62,1	68,4	8,0

İMALAT SANAYİNDE BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
(Ortalama, medyan)

	Cari Oran	Likidite Oranı	Stoklar / Dönen V.	Borçlar / Aktif Top.	Borçlar / Özsermaye	K.V.B. / Aktif Top.	Duran V. / Özsermaye	Özsermaye / Aktif Top.	K.V.B. / Top. Borç	K.V. Banka Kredileri / K.V. Borç	Banka Kredileri / Toplam Borç	Ödenmiş Sermaye / Özsermaye	Dönen Varlıklar / Aktif Top.	Kâr / Özsermaye
Basım Sanayii			(İşyeri Sayısı: 53)											
1994	84,3	72,9	13,5	75,9	315,5	61,7	123,8	24,1	81,3	20,7	31,7	66,7	52,1	7,5
1994	126,1	89,2	27,1	60,9	184,8	54,0	76,2	39,1	98,3	0,0	0,0	45,1	75,0	16,1
1995	125,1	99,2	20,7	69,4	227,6	40,7	91,3	30,6	58,6	20,1	38,1	40,7	50,9	23,3
1995	133,3	90,2	28,7	59,2	192,7	47,7	95,1	40,8	99,1	0,0	0,0	34,7	77,6	39,0
			(İşyeri Sayısı: 48)											
1996	156,1	137,1	12,1	72,0	257,4	45,3	77,0	28,0	63,0	12,0	32,0	27,5	70,9	25,8
1996	144,4	112,9	26,8	56,4	168,8	43,8	75,5	43,6	91,8	0,0	0,0	36,4	73,2	35,3
			(İşyeri Sayısı: 68)											
1997	114,0	93,3	18,1	68,6	218,7	55,0	63,3	31,4	80,2	16,3	28,3	21,9	62,7	41,1
1997	140,2	83,4	35,4	60,8	198,0	51,4	79,2	39,2	99,1	2,2	2,0	58,5	73,3	17,8
1998	126,1	107,0	15,1	65,6	190,7	47,4	61,1	34,4	72,2	15,3	30,0	37,1	59,8	24,3
1998	154,5	99,6	25,4	54,1	130,7	43,6	71,3	45,9	95,3	0,0	0,5	53,6	70,8	9,7
			(İşyeri Sayısı: 90)											
1999	105,1	84,2	19,8	65,2	188,0	44,6	108,5	34,8	68,4	42,5	47,8	47,8	47,0	13,6
1999	119,9	86,0	27,1	65,9	209,3	54,9	52,6	34,1	98,9	7,0	8,9	45,4	77,7	10,8
2000	73,8	59,5	19,3	80,2	407,3	58,2	169,0	19,8	72,5	46,6	52,7	89,8	43,0	17,2
2000	115,5	85,9	20,6	67,4	196,7	58,2	66,7	32,6	99,6	5,4	5,8	46,9	74,8	13,7
Ana Kimya Sanayii			(İşyeri Sayısı: 65)											
1994	169,5	102,0	39,8	52,5	110,8	45,7	44,3	47,5	87,0	18,2	21,8	40,6	77,5	24,1
1994	152,4	95,7	36,8	59,9	224,2	49,5	61,6	40,1	100,0	0,0	0,0	49,0	84,4	52,9
1995	176,2	120,9	31,3	44,3	79,8	29,6	81,7	55,7	66,7	26,4	39,7	19,3	52,1	18,6
1995	152,8	116,6	34,6	56,6	225,4	45,8	66,6	43,4	99,9	0,0	0,0	41,0	81,7	48,7
			(İşyeri Sayısı: 47)											
1996	132,4	103,4	21,9	65,5	190,6	52,7	75,0	34,5	80,4	40,6	47,7	28,4	69,9	30,2
1996	158,1	111,1	31,9	62,5	212,3	53,0	54,0	37,5	99,4	7,0	10,4	46,2	84,8	27,6

İMALAT SANAYİNDE BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
(Ortalama, medyan)

	Carl Oran	Likidite Oranı	Stoklar / Dönen V.	Borçlar / Aktif Top.	Borçlar / Özsermaye	K.V.B. / Aktif Top.	Duran V. / Özsermaye	Özsermaye / Aktif Top.	K.V.B. / Top. Borç	K.V. Banka Kredileri / K.V. Borç	Banka Kredileri / Toplam Borç	Ödenmiş Sermaye / Özsermaye	Dönen Varlıklar / Aktif Top.	Kâr / Özsermaye
			(İşyeri Sayısı: 47)											
1997	136,8	98,9	27,6	65,0	185,8	46,4	92,3	35,0	71,5	42,0	50,7	23,8	63,6	25,6
1997	144,7	93,4	33,0	61,4	209,4	49,4	81,9	38,6	96,9	0,2	0,3	36,4	77,2	36,9
1998	141,9	104,8	26,1	67,8	210,7	44,8	100,5	32,2	66,0	37,5	52,3	25,1	63,6	22,0
1998	181,3	103,5	29,6	58,8	180,0	42,7	64,7	41,2	99,6	1,8	1,8	29,5	72,0	15,1
			(İşyeri Sayısı: 40)											
1999	141,3	98,7	30,0	64,7	183,8	48,5	79,8	35,3	74,9	30,5	39,4	34,8	68,5	23,3
1999	143,5	97,1	33,5	64,8	291,1	47,1	71,6	35,2	99,6	3,7	8,0	51,2	80,3	24,6
2000	145,1	104,1	28,2	63,9	177,0	49,2	71,1	36,1	77,0	51,8	54,6	36,7	71,4	15,1
2000	143,2	90,2	27,5	54,8	196,5	44,3	79,2	45,2	99,5	4,0	9,5	59,7	75,7	12,7
Diğer Kimyasal Ürünler Sanayii			(İşyeri Sayısı: 138)											
1994	137,7	98,8	28,2	65,5	190,1	53,1	57,0	34,5	81,0	21,3	25,7	34,8	73,1	26,5
1994	141,7	87,0	35,7	63,3	294,5	52,5	61,2	36,7	98,1	0,0	0,3	53,3	87,8	34,2
1995	147,3	102,8	30,2	59,2	145,6	48,5	52,8	40,8	81,8	22,9	29,4	35,9	71,5	25,1
1995	134,4	79,5	35,4	65,1	312,4	58,9	74,2	34,9	99,7	0,6	1,4	52,8	82,8	38,8
			(İşyeri Sayısı: 111)											
1996	160,2	113,6	29,1	62,0	163,3	45,9	47,4	38,0	74,1	31,0	35,7	38,2	73,6	29,2
1996	142,6	84,3	35,8	61,8	319,3	55,1	62,0	38,2	97,9	3,2	3,5	50,8	85,5	32,0
			(İşyeri Sayısı: 118)											
1997	128,0	85,4	33,2	65,9	193,9	55,0	65,4	34,1	83,4	26,2	34,7	29,4	70,4	26,4
1997	127,6	81,0	37,6	72,8	317,4	61,2	72,9	27,2	97,2	3,1	8,4	51,6	83,3	21,6
1998	134,4	92,9	30,8	66,2	195,9	55,0	61,6	33,8	83,1	27,5	34,9	31,0	74,0	19,4
1998	132,6	84,7	33,6	65,5	219,1	54,2	62,5	34,5	96,9	8,4	13,1	49,8	81,2	18,1
			(İşyeri Sayısı: 104)											
1999	153,6	112,2	26,9	64,9	185,4	49,3	56,9	35,1	75,9	29,1	40,1	29,2	75,7	20,5
1999	130,7	90,9	31,6	65,9	250,4	54,8	60,6	34,1	97,3	20,0	27,1	56,2	80,6	16,1
2000	150,2	109,2	27,2	64,5	182,1	48,8	59,5	35,5	75,7	28,5	42,0	30,9	73,4	23,7
2000	131,9	86,9	34,4	65,5	250,9	55,8	59,8	34,5	99,3	13,5	20,7	48,2	78,2	14,0

İMALAT SANAYİNDE BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
(Ortalama, medyan)

	Cari Oran	Likidite Oranı	Stoklar / Dönen V.	Borçlar / Aktif Top.	Borçlar / Özsermaye	K.V.B. / Aktif Top.	Duran V. / Özsermaye	Özsermaye / Aktif Top.	K.V.B. / Top. Borç	K.V. Banka Kredileri / K.V. Borç	Banka Kredileri / Toplam Borç	Ödenmiş Sermaye / Özsermaye	Dönen Varlıklar / Aktif Top.	Kâr / Özsermaye
Çeşitli Petrol ve Kömür Türevleri			(İşyeri Sayısı: 10)											
1994	244,1	195,0	20,1	27,3	37,5	16,3	69,3	72,7	59,8	0,0	2,8	17,4	39,9	20,8
1994	191,1	145,8	18,9	29,0	56,9	19,3	122,5	71,0	95,2	0,0	0,0	31,6	50,9	24,6
1995	261,6	196,2	24,9	28,7	40,3	15,6	72,0	71,3	54,4	1,6	2,0	9,1	40,9	23,2
1995	230,8	175,5	15,3	30,8	68,2	21,9	114,0	69,2	47,0	0,0	0,0	10,4	51,3	36,8
			(İşyeri Sayısı: 7)											
1996	242,6	198,8	18,0	23,0	30,0	18,2	32,6	77,0	79,0	0,0	2,1	23,5	44,2	29,6
1996	134,8	127,2	19,4	48,8	140,6	25,1	126,1	51,2	97,6	0,0	0,0	37,4	52,8	42,4
			(İşyeri Sayısı: 12)											
1997	97,8	82,4	15,6	57,4	135,2	35,4	68,5	42,6	61,6	24,6	41,2	30,7	34,6	22,6
1997	152,8	110,6	22,5	60,2	192,6	25,2	84,2	39,8	67,7	0,0	0,0	40,3	80,0	31,0
1998	250,1	207,7	16,9	60,5	153,7	10,9	77,9	39,5	18,0	17,2	35,8	20,5	27,2	22,1
1998	207,9	148,4	18,6	60,1	150,7	20,7	116,1	39,9	39,8	6,1	7,2	37,3	84,0	34,3
			(İşyeri Sayısı: 12)											
1999	132,1	117,9	10,7	54,9	122,1	10,1	188,6	45,1	18,4	21,8	34,1	53,7	13,4	6,2
1999	107,5	90,4	15,6	46,5	117,5	24,5	101,4	53,5	61,2	0,3	0,3	35,6	52,5	24,4
2000	112,0	81,2	27,5	50,9	104,0	11,2	169,3	49,1	22,1	7,6	14,3	37,2	12,6	4,8
2000	116,5	94,2	7,6	52,6	121,0	35,7	99,6	47,4	74,9	0,0	10,0	44,9	61,1	24,1
Lastik Ürünleri Sanayi			(İşyeri Sayısı: 33)											
1994	125,9	70,2	44,2	60,1	150,9	49,0	91,1	39,9	81,5	49,1	53,3	40,5	61,7	7,2
1994	136,8	93,9	42,6	60,7	158,4	47,8	71,2	39,3	100,0	0,0	0,0	48,6	75,5	15,1
1995	137,6	87,7	36,2	55,2	123,3	47,7	74,4	44,8	86,4	42,4	46,1	27,6	65,7	16,1
1995	142,1	97,7	32,3	65,6	191,1	54,4	73,8	34,4	100,0	0,0	0,0	65,5	75,6	20,3
			(İşyeri Sayısı: 28)											
1996	118,2	75,3	36,2	57,9	137,9	47,9	101,3	42,1	82,6	41,8	49,5	19,2	56,6	8,5
1996	169,5	93,1	28,9	49,9	98,6	42,1	61,6	50,1	100,0	0,0	0,0	36,9	72,0	14,1

İMALAT SANAYİNDE BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
(Ortalama, medyan)

	Cari Oran	Likidite Oranı	Stoklar / Dönen V.	Borçlar / Aktif Top.	Borçlar / Özsermaye	K.V.B. / Aktif Top.	Duran V. / Özsermaye	Özsermaye / Aktif Top.	K.V.B. / Top. Borç	K.V. Banka Kredileri / K.V. Borç	Banka Kredileri / Toplam Borç	Ödenmiş Sermaye / Özsermaye	Dönen Varlıklar / Aktif Top.	Kâr / Özsermaye
			(İşyeri Sayısı: 28)											
1997	186,6	131,2	29,7	46,5	87,2	34,5	64,3	53,5	74,0	24,0	24,5	24,2	64,4	39,5
1997	134,3	90,3	33,4	57,7	157,7	43,6	65,5	42,3	100,0	7,0	7,0	53,8	73,5	16,9
1998	139,9	94,5	32,4	49,0	96,1	40,2	70,0	51,0	82,2	28,9	27,5	21,0	56,4	28,9
1998	125,1	80,6	30,0	55,0	131,3	47,7	73,7	45,0	100,0	14,9	14,9	48,1	66,0	11,8
			(İşyeri Sayısı: 33)											
1999	93,6	47,1	49,7	66,2	196,1	60,8	111,6	33,8	91,8	52,1	53,1	49,3	56,9	7,7
1999	124,3	59,2	40,1	67,3	223,6	66,8	81,6	32,7	100,0	1,7	3,3	57,7	73,0	7,5
2000	121,1	76,9	36,5	61,2	157,9	47,1	98,9	38,8	76,9	26,1	39,5	39,5	57,0	7,6
2000	127,3	85,5	32,8	60,5	175,7	59,0	71,7	39,5	100,0	0,0	7,0	46,6	70,5	5,8
Plastik Ürünleri Sanayii (Başka Yerde Sınıflandırılmamış)			(İşyeri Sayısı: 168)											
1994	138,5	69,2	50,0	59,7	148,1	48,0	73,8	40,3	80,5	11,2	22,6	62,8	66,6	14,3
1994	129,9	75,1	46,9	65,8	301,6	58,7	63,7	34,2	99,7	0,0	0,0	52,4	84,0	25,8
1995	135,6	73,2	46,0	56,5	130,1	44,4	85,8	43,5	78,5	21,7	34,7	37,6	60,2	20,1
1995	136,2	86,7	45,4	60,4	267,6	52,6	69,2	39,6	100,0	0,0	0,0	45,2	85,3	37,2
			(İşyeri Sayısı: 129)											
1996	126,8	65,5	48,3	57,1	133,2	45,3	94,6	42,9	79,3	21,1	34,3	38,6	57,5	19,4
1996	149,2	80,2	47,1	55,0	174,4	47,9	52,6	45,0	100,0	0,0	0,0	67,3	82,6	23,9
			(İşyeri Sayısı: 179)											
1997	133,0	78,5	40,9	68,6	218,9	48,2	104,2	31,4	70,3	25,3	41,7	39,2	64,2	19,0
1997	141,9	75,0	46,3	62,9	209,7	53,9	74,2	37,1	99,1	0,0	1,5	65,5	76,5	18,1
1998	147,3	99,8	32,2	60,9	156,2	42,2	89,9	39,1	69,3	34,5	44,9	43,8	62,2	14,3
1998	150,3	89,8	39,1	55,5	133,7	46,0	61,4	44,5	99,6	0,0	0,6	68,0	72,5	12,7

İMALAT SANAYİİNDE BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
(Ortalama, medyan)

	Carl Oran	Likidite Oranı	Stoklar / Dönen V.	Borçlar / Aktif Top.	Borçlar / Özsermaye	K.V.B. / Aktif Top.	Duran V. / Özsermaye	Özsermaye / Aktif Top.	K.V.B. / Top. Borç	K.V. Banka Kredileri / K.V. Borç	Banka Kredileri / Toplam Borç	Ödenmiş Sermaye / Özsermaye	Dönen Varlıklar / Aktif Top.	Kâr / Özsermaye
			(İşyeri Sayısı: 109)											
1999	72,6	67,8	6,6	76,7	330,0	50,2	257,2	23,3	65,4	51,3	67,5	96,8	36,4	1,7
1999	138,2	87,1	34,8	60,1	133,6	44,3	71,2	39,9	99,4	4,7	8,8	56,7	65,7	6,1
2000	76,3	50,9	33,3	85,4	585,4	53,5	389,0	14,6	62,7	1,9	30,6	100,0	40,9	4,1
2000	127,9	79,5	39,2	64,3	156,7	48,7	72,7	35,7	99,2	3,4	13,4	60,2	67,6	5,5
	Çanak, Çömlek, Çini Porselen Sanayii		(İşyeri Sayısı: 10)											
1994	147,6	118,4	19,7	48,6	94,7	40,0	75,5	51,4	82,2	11,2	20,6	27,4	59,0	24,1
1994	131,2	96,3	29,4	55,2	129,3	40,4	84,1	44,8	86,5	0,0	0,0	44,4	66,2	34,5
1995	159,9	133,5	16,5	53,7	116,1	40,0	64,6	46,3	74,5	6,4	19,9	33,3	64,1	20,3
1995	157,0	93,3	27,9	51,2	156,0	41,0	51,4	48,8	89,5	0,0	0,0	56,2	65,0	16,3
			(İşyeri Sayısı: 8)											
1996	170,9	130,9	23,3	44,8	81,1	30,2	63,1	55,2	67,5	11,7	27,6	40,8	51,7	17,8
1996	137,9	90,8	30,7	61,9	169,2	33,0	92,6	38,1	62,2	0,0	1,0	59,0	57,6	9,0
			(İşyeri Sayısı: 18)											
1997	134,4	96,0	28,5	61,3	158,6	47,6	90,7	38,7	77,6	44,5	45,6	25,7	63,9	16,6
1997	111,7	60,2	42,6	71,0	196,6	69,7	34,0	29,0	100,0	0,0	0,0	68,4	79,3	20,9
1998	147,8	113,2	23,3	65,6	191,3	39,7	116,7	34,4	60,5	17,6	37,5	71,5	58,7	22,0
1998	118,4	67,5	48,9	60,2	101,0	55,9	38,7	39,8	100,0	0,0	0,0	75,2	85,8	8,2
			(İşyeri Sayısı: 10)											
1999	141,5	104,4	26,2	49,7	99,1	41,5	70,4	50,3	83,4	21,3	25,2	55,4	58,8	6,5
1999	106,8	67,7	23,2	60,6	160,2	54,8	62,5	39,4	100,0	0,0	0,0	51,3	64,1	7,2
2000	147,9	102,9	30,4	43,8	77,9	36,5	67,0	56,2	83,4	10,4	12,3	54,6	54,0	5,7
2000	118,0	83,8	30,7	63,3	180,0	59,8	72,7	36,7	91,1	5,2	6,4	58,4	71,7	6,2

İMALAT SANAYİNDE BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
(Ortalama, medyan)

	Cari Oran	Likidite Oranı	Stoklar / Dönen V.	Borçlar / Aktif Top.	Borçlar / Özsermaye	K.V.B. / Aktif Top.	Duran V. / Özsermaye	Özsermaye / Aktif Top.	K.V.B. / Top. Borç	K.V. Banka Kredileri / K.V. Borç	Banka Kredileri / Toplam Borç	Ödenmiş Sermaye / Özsermaye	Dönen Varlıklar / Aktif Top.	Kâr / Özsermaye
Cam ve Camdan Mamul Eşya Sanayii			(İşyeri Sayısı: 18)											
1994	172,5	120,0	30,3	46,8	88,2	34,5	61,2	53,2	73,6	19,3	30,4	47,8	59,5	21,1
1994	127,5	97,2	30,8	63,6	175,6	54,2	76,2	36,4	94,9	0,0	0,0	51,0	69,3	22,5
1995	152,4	117,3	23,0	57,4	134,8	38,0	78,0	42,6	66,2	42,1	46,1	51,2	58,0	14,8
1995	124,6	90,0	26,7	68,4	297,2	58,9	85,4	31,6	96,6	5,4	4,1	27,9	70,8	24,9
			(İşyeri Sayısı: 15)											
1996	104,7	65,8	37,1	67,3	206,6	38,1	156,0	32,7	56,6	23,1	49,0	52,3	39,9	12,1
1996	119,4	79,7	34,2	73,0	406,2	64,2	80,7	27,0	97,6	16,7	24,9	54,9	82,5	22,6
			(İşyeri Sayısı: 17)											
1997	136,0	67,8	50,1	49,3	97,2	36,8	88,5	50,7	74,7	29,1	42,7	34,3	50,1	11,7
1997	111,4	66,5	36,5	73,8	328,6	61,7	102,2	26,2	92,6	10,7	21,9	52,7	67,7	15,1
1998	127,5	91,8	27,9	54,3	119,2	34,6	112,0	45,7	63,6	35,2	54,4	25,4	44,1	12,9
1998	119,7	77,1	38,3	65,0	130,2	51,8	75,4	35,0	95,8	16,1	18,1	40,4	65,0	9,7
			(İşyeri Sayısı: 43)											
1999	130,9	91,9	29,7	40,1	67,1	28,6	60,1	59,9	71,3	48,7	57,3	79,6	37,5	4,2
1999	140,2	87,5	38,7	56,4	161,8	49,5	61,9	43,6	100,0	0,0	0,0	76,3	75,7	8,9
2000	115,7	81,5	29,5	43,6	77,4	34,5	46,8	56,4	79,2	52,4	57,6	66,9	40,0	7,0
2000	133,2	68,9	40,7	61,6	210,3	55,7	67,7	38,4	100,0	4,7	8,6	66,9	80,7	17,1
Taş ve Toprağa Dayalı Diğer Sanayii			(İşyeri Sayısı: 44)											
1994	89,8	66,5	25,9	60,4	152,6	49,8	124,4	39,6	82,5	55,0	59,6	41,8	44,8	20,4
1994	103,3	66,4	34,2	68,6	248,3	57,8	113,4	31,4	99,3	0,0	0,0	28,3	75,5	27,7
1995	86,1	60,6	29,5	57,5	135,7	47,9	118,8	42,5	83,3	60,1	59,6	42,2	41,3	17,2
1995	109,5	69,0	39,5	59,4	225,5	56,8	95,6	40,6	96,8	0,0	0,0	18,1	74,8	30,4

İMALAT SANAYİİNDE BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
(Ortalama, medyan)

	Carl Oran	Likidite Oranı	Stoklar / Dönen V.	Borçlar / Aktif Top.	Borçlar / Özsermaye	K.V.B. / Aktif Top.	Duran V. / Özsermaye	Özsermaye / Aktif Top.	K.V.B. / Top. Borç	K.V. Banka Kredileri / K.V. Borç	Banka Kredileri / Toplam Borç	Ödenmiş Sermaye / Özsermaye	Dönen Varlıklar / Aktif Top.	Kâr / Özsermaye
			(İşyeri Sayısı: 37)											
1995	194,9	143,2	26,5	36,2	56,9	25,7	59,8	63,8	70,9	38,0	34,8	23,2	50,1	26,6
1995	134,4	96,0	41,0	60,7	174,7	44,4	73,7	39,3	96,6	4,2	0,9	24,1	76,6	46,6
			(İşyeri Sayısı: 51)											
1997	118,7	85,3	28,1	62,8	169,3	33,5	132,7	37,2	53,3	31,2	50,0	20,0	39,8	13,8
1997	125,0	80,3	32,9	64,7	180,4	42,4	101,7	35,3	87,3	1,8	8,3	36,4	58,7	15,9
1998	104,0	79,5	23,5	69,6	229,6	32,9	163,3	30,4	47,3	45,7	58,2	30,0	34,2	15,9
1998	110,9	87,0	30,4	57,5	134,8	42,3	94,3	42,5	94,2	2,0	5,4	39,0	60,4	5,7
			(İşyeri Sayısı: 33)											
1999	132,6	102,7	22,5	57,4	135,2	32,2	87,0	42,6	56,0	38,7	32,5	56,3	42,7	12,4
1999	148,4	81,5	30,4	55,9	123,6	41,3	88,1	44,1	89,7	9,1	14,7	56,7	45,2	3,1
2000	135,1	102,9	23,8	59,3	146,1	35,1	89,9	40,7	59,1	42,5	31,1	50,6	47,4	5,4
2000	135,0	75,9	27,5	61,7	178,0	44,8	86,0	38,3	92,4	25,6	25,2	38,2	54,2	2,8
Demir-Çelik Metal Ana Sanayii			(İşyeri Sayısı: 94)											
1994	65,5	51,0	22,1	85,6	596,0	74,6	288,8	14,4	87,1	38,7	39,8	59,6	48,9	19,6
1994	108,2	64,4	39,4	69,8	283,4	63,7	93,4	30,2	99,9	0,0	0,0	38,3	71,8	23,0
1995	59,2	41,8	29,4	78,9	373,9	67,5	195,9	21,1	85,5	28,6	35,9	57,3	40,0	9,0
1995	114,7	66,6	36,1	68,8	263,1	63,6	79,5	31,2	100,0	0,0	0,0	41,4	77,9	13,8
			(İşyeri Sayısı: 73)											
1996	84,2	53,3	36,6	67,3	206,6	58,7	117,3	32,7	87,1	32,4	33,3	41,9	49,4	7,9
1996	126,3	70,5	38,8	65,1	216,4	55,2	74,1	34,9	99,9	0,6	0,9	41,8	74,3	12,1
			(İşyeri Sayısı: 72)											
1997	79,4	53,0	33,1	75,1	303,1	59,1	164,8	24,9	78,7	36,3	43,2	27,2	47,0	14,7
1997	119,5	72,6	39,0	64,0	290,9	53,6	80,9	36,0	99,8	0,0	0,1	63,3	75,2	21,3
1998	80,2	59,0	26,3	72,6	265,6	60,4	134,2	27,4	83,2	27,5	33,2	18,0	48,5	10,2
1998	135,8	84,1	32,1	60,3	202,5	50,3	58,7	39,7	99,3	0,4	2,6	53,6	72,0	12,9

İMALAT SANAYİNDE BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
(Ortalama, medyan)

	Cari Oran	Likidite Oranı	Stoklar / Dönen V.	Borçlar / Aktif Top.	Borçlar / Özsermaye	K.V.B. / Aktif Top.	Duran V. / Özsermaye	Özsermaye / Aktif Top.	K.V.B. / Top. Borç	K.V. Banka Kredileri / K.V. Borç	Banka Kredileri / Toplam Borç	Ödenmiş Sermaye / Özsermaye	Dönen Varlıklar / Aktif Top.	Kâr / Özsermaye
			(İşyeri Sayısı: 64)											
1999	95,3	70,7	25,8	76,5	325,8	50,9	75,7	23,5	66,5	36,1	46,3	22,8	48,5	16,9
1999	110,6	76,7	30,3	74,3	254,7	62,7	77,7	25,7	99,3	11,8	15,9	44,8	72,2	8,4
2000	82,4	61,1	25,8	73,1	272,4	55,5	166,9	26,9	75,8	36,2	42,0	30,8	45,7	14,1
2000	117,0	73,9	32,2	71,2	246,7	58,9	63,9	28,8	99,3	16,2	21,5	37,4	75,3	8,2
Demir-Çelik Dışında Metal Ana Sanayii			(İşyeri Sayısı: 68)											
1994	159,2	79,9	49,7	56,7	131,4	49,1	36,4	43,3	86,5	29,2	25,3	27,1	78,2	37,9
1994	140,5	71,5	43,4	70,4	345,8	64,3	46,3	29,6	100,0	0,0	0,0	36,1	89,7	40,5
1995	154,8	94,7	38,8	49,6	98,7	45,7	53,8	50,4	92,0	21,5	19,9	28,8	70,7	30,9
1955	132,1	74,2	43,4	67,0	309,4	62,4	43,7	33,0	100,0	0,0	0,0	42,2	87,9	41,5
			(İşyeri Sayısı: 53)											
1996	121,5	76,2	37,2	53,9	117,1	51,4	75,9	46,1	95,4	19,8	18,9	32,8	62,5	16,5
1996	135,7	76,0	42,9	56,6	201,2	54,5	54,6	43,4	100,0	0,0	1,0	55,2	82,0	26,2
			(İşyeri Sayısı: 78)											
1997	131,1	84,9	35,2	50,5	102,0	46,0	75,4	49,5	91,1	37,3	38,7	19,8	60,3	16,4
1997	129,2	82,8	34,5	63,1	237,2	57,0	65,3	36,9	100,0	0,0	3,9	65,2	86,3	27,0
1998	135,0	91,2	32,3	50,5	102,4	45,7	70,0	49,5	90,3	34,7	37,1	20,4	61,7	16,0
1998	135,3	88,8	29,8	63,3	213,4	55,7	59,0	36,7	100,0	2,0	5,5	69,3	83,3	17,0
			(İşyeri Sayısı: 57)											
1999	123,9	92,2	25,6	56,6	130,5	51,3	69,0	43,4	90,7	31,1	34,7	20,0	63,6	13,8
1999	114,6	71,5	38,6	69,2	234,8	67,5	69,5	30,8	100,0	11,2	13,2	61,2	77,3	13,3
2000	115,9	85,1	26,5	61,0	156,9	56,6	77,9	39,0	92,8	30,3	32,2	19,9	65,7	10,4
2000	114,3	72,2	35,5	70,3	277,0	66,5	71,1	29,7	100,0	16,6	17,1	57,7	74,9	14,2

İMALAT SANAYİNDE BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
(Ortalama, medyan)

	Carli Oran	Likidite Oranı	Stoklar / Dönen V.	Borçlar / Aktif Top.	Borçlar / Özsermaye	K.V.B. / Aktif Top.	Duran V. / Özsermaye	Özsermaye / Aktif Top.	K.V.B. / Top. Borç	K.V. Banka Kredileri / K.V. Borç	Banka Kredileri / Toplam Borç	Ödenmiş Sermaye / Özsermaye	Dönen Varlıklar / Aktif Top.	Kâr / Özsermaye
Metal Eşya Sanayii			(İşyeri Sayısı: 165)											
1994	146,6	93,8	36,0	63,2	171,7	49,5	58,4	36,8	78,3	31,8	40,3	59,7	72,6	24,4
1994	134,2	63,4	50,9	70,8	359,5	60,9	62,3	29,2	100,0	0,0	0,0	47,4	86,7	42,3
1995	144,9	93,1	35,7	61,0	156,5	52,2	51,1	39,0	85,5	32,3	34,0	50,3	75,6	25,4
1995	150,6	78,4	42,9	63,1	326,4	55,2	72,5	36,9	100,0	0,0	0,0	57,6	87,5	48,3
			(İşyeri Sayısı: 128)											
1996	132,9	76,1	42,7	65,3	188,6	57,3	60,3	34,7	87,8	28,5	30,0	53,5	76,3	25,0
1996	152,0	75,6	47,6	63,3	292,6	52,9	64,7	36,7	100,0	0,0	0,0	56,5	88,0	36,5
			(İşyeri Sayısı: 175)											
1997	127,9	77,8	39,1	71,3	249,2	55,4	79,8	28,7	77,6	42,8	52,2	45,8	70,8	17,2
1997	131,8	65,7	50,3	67,2	289,4	58,7	71,1	32,8	100,0	0,0	0,2	71,9	83,5	24,4
1998	119,6	75,5	36,8	69,1	223,6	55,9	90,8	30,9	80,8	39,4	47,7	44,7	66,9	22,1
1998	141,5	77,3	41,0	61,4	200,0	52,8	56,7	38,6	100,0	1,9	3,5	71,2	80,2	17,3
			(İşyeri Sayısı: 69)											
1999	113,0	75,5	33,1	65,9	193,8	58,0	63,7	34,1	87,9	32,3	38,5	64,5	65,5	15,6
1999	126,1	70,5	42,0	69,3	310,6	57,3	72,9	30,7	99,8	8,8	14,6	68,5	76,3	13,2
2000	125,2	78,3	37,4	69,6	229,2	57,5	69,2	30,4	82,7	32,5	40,4	56,7	72,1	15,9
2000	126,2	77,1	41,5	70,4	242,7	56,4	64,8	29,6	98,7	12,5	18,5	61,5	81,0	10,5
Makine Sanayii (Elektrikli Olanlar Hariç)			(İşyeri Sayısı: 175)											
1994	143,5	112,2	21,8	67,4	206,7	51,4	60,3	32,6	76,3	37,7	43,6	50,8	73,8	21,2
1994	130,0	79,5	43,7	68,9	278,9	55,5	60,5	31,1	100,0	0,0	0,0	52,4	83,8	29,2
1995	151,5	109,7	27,5	65,4	189,4	47,6	61,0	34,6	72,8	32,0	38,4	44,1	72,2	28,3
1995	132,9	79,9	43,4	67,9	289,4	60,5	69,3	32,1	100,0	0,0	0,0	49,0	83,8	38,6
			(İşyeri Sayısı: 135)											
1996	175,2	134,1	23,4	57,2	133,9	37,4	60,1	42,8	65,3	29,3	48,7	32,3	65,5	31,5
1996	134,3	81,6	37,2	63,9	261,7	56,1	68,5	36,1	98,7	0,0	0,0	49,0	82,1	43,6

İMALAT SANAYİNDE BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
(Ortalama, medyan)

	Carl Oran	Likidite Oranı	Stoklar / Dönen V.	Borçlar / Aktif Top.	Borçlar / Özsermaye	K.V.B. / Aktif Top.	Duran V. / Özsermaye	Özsermaye / Aktif Top.	K.V.B. / Top. Borç	K.V. Banka Kredileri / K.V. Borç	Banka Kredileri / Toplam Borç	Ödenmiş Sermaye/ Özsermaye	Dönen Varlıklar /Aktif Top.	Kâr / Özsermaye
			(İşyeri Sayısı: 161)											
1997	139.1	92.4	33.5	70.7	241.3	50.0	85.9	29.3	70.8	29.2	40.8	36.4	69.6	26.7
1997	123.3	76.0	39.4	68.4	384.8	62.1	85.0	31.6	99.4	0.0	0.0	54.9	79.7	29.3
1998	120.0	83.3	30.6	71.5	251.1	56.7	89.6	28.5	79.3	38.5	42.6	35.7	68.1	20.3
1998	132.0	83.4	36.6	67.4	258.7	56.7	67.4	32.6	99.9	0.0	1.1	51.5	79.5	17.1
			(İşyeri Sayısı: 121)											
1999	168.4	133.3	20.8	44.4	80.1	36.4	55.4	55.6	81.9	45.0	48.8	48.7	61.4	9.7
1999	129.2	86.4	35.4	65.9	183.8	55.2	64.0	34.1	99.6	4.6	6.9	48.0	74.6	17.9
2000	172.8	131.3	24.0	46.5	86.9	40.2	46.2	53.5	86.5	34.5	37.8	41.4	69.5	10.3
2000	134.5	85.8	38.1	62.9	225.2	53.4	69.8	37.1	99.4	7.8	10.9	47.2	77.6	16.9
Elektrik Makinaları, Aletleri ve Cihazları Sanayii			(İşyeri Sayısı: 163)											
1994	115.6	80.7	30.1	75.2	303.5	66.7	70.4	24.8	88.7	32.3	34.9	38.7	77.2	34.6
1994	123.8	68.5	49.1	71.2	251.6	61.3	61.1	28.8	99.9	0.0	0.0	39.6	83.4	23.4
1995	165.5	121.0	26.9	61.9	162.8	47.2	48.5	38.1	76.3	29.3	27.4	37.6	78.2	38.3
1995	134.3	75.7	43.2	67.6	230.9	56.7	56.6	32.4	100.0	0.0	0.0	45.8	87.4	31.4
			(İşyeri Sayısı: 120)											
1996	156.5	114.2	27.0	61.1	157.1	49.0	46.4	38.9	80.3	29.3	27.4	32.5	76.8	30.8
1996	128.7	71.0	39.6	65.2	238.6	56.7	64.9	34.8	97.7	1.2	2.3	40.3	85.0	26.9
			(İşyeri Sayısı: 146)											
1997	143.9	107.1	25.5	66.0	194.1	51.1	65.1	34.0	77.4	34.0	37.0	35.8	73.5	30.7
1997	131.7	75.2	37.8	67.0	256.7	58.6	68.5	33.0	99.4	0.3	0.9	55.0	83.7	24.3
1998	140.9	105.6	25.0	65.7	191.5	52.9	61.0	34.3	80.6	28.3	32.7	36.6	74.6	18.0
1998	144.1	81.0	40.7	58.3	152.3	49.5	49.9	41.7	99.8	0.4	0.7	53.7	84.0	14.6
			(İşyeri Sayısı: 97)											
1999	116.8	87.6	24.9	75.1	302.5	67.4	62.7	24.9	89.7	30.9	32.6	28.6	78.8	26.0
1999	115.9	69.7	38.6	70.4	275.4	63.3	80.4	29.6	99.5	9.4	10.2	54.7	75.9	11.9
2000	126.6	96.0	24.1	70.0	233.6	63.7	42.9	30.0	91.0	27.3	28.0	60.3	80.7	19.0
2000	117.1	70.2	43.9	70.9	248.5	60.7	62.9	29.1	98.4	12.3	12.5	54.0	78.7	9.0

İMALAT SANAYİNDE BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
(Ortalama, medyan)

	Carl Oran	Likidite Oranı	Stoklar / Dönen V.	Borçlar / Aktif Top.	Borçlar / Özsermaye	K.V.B. / Aktif Top.	Duran V. / Özsermaye	Özsermaye / Aktif Top.	K.V.B. / Top. Borç	K.V. Banka Kredileri / K.V. Borç	Banka Kredileri / Toplam Borç	Ödenmiş Sermaye / Özsermaye	Dönen Varlıklar / Aktif Top.	Kâr / Özsermaye
Otomotiv Endüstrisi			(İşyeri Sayısı: 89)											
1994	209,6	147,7	29,5	38,7	63,1	31,4	41,9	61,3	81,1	8,0	13,6	28,9	65,8	42,7
1994	160,6	99,1	41,1	59,5	202,4	45,8	65,4	40,5	98,8	0,0	0,0	39,6	78,0	29,8
1995	190,8	119,9	37,1	49,9	99,7	39,3	44,3	50,1	78,8	13,4	13,0	37,8	75,1	33,6
1995	139,7	87,8	34,3	61,5	255,2	55,2	84,7	38,5	99,6	0,0	0,0	35,5	79,1	67,9
			(İşyeri Sayısı: 68)											
1996	243,7	190,5	21,8	46,8	88,0	30,8	37,5	53,2	65,9	15,1	17,9	26,2	75,3	41,6
1996	150,3	86,0	35,5	61,3	315,4	43,6	86,0	38,7	94,8	0,0	0,3	25,6	78,6	55,1
			(İşyeri Sayısı: 89)											
1997	199,4	138,0	30,7	56,6	130,5	37,8	41,5	43,4	66,8	15,0	12,4	17,4	75,4	56,2
1997	124,3	76,6	38,7	67,4	256,9	52,6	103,0	32,6	97,6	0,2	3,1	62,0	75,7	29,3
1998	150,7	87,1	42,2	55,4	124,5	42,4	57,0	44,6	76,5	26,3	22,8	14,4	64,0	43,2
1998	131,5	85,1	34,3	57,9	148,0	46,0	86,2	42,1	99,6	3,2	6,9	50,8	70,4	24,5
			(İşyeri Sayısı: 69)											
1999	97,5	70,2	27,9	69,1	224,5	56,5	114,3	30,9	81,7	26,4	26,4	73,1	55,1	12,8
1999	116,3	68,3	39,9	65,7	201,7	56,0	69,3	34,3	99,0	11,0	15,4	35,9	63,8	5,2
2000	119,3	72,5	39,2	62,7	168,6	48,6	98,4	37,3	77,4	23,0	33,4	48,7	58,0	23,5
2000	115,2	64,2	38,9	66,7	209,0	55,7	84,4	33,3	99,9	14,9	23,7	48,7	71,4	11,9
Diğer İmalat Sanayii			(İşyeri Sayısı: 23)											
1994	201,4	111,4	44,7	46,4	86,5	39,6	33,3	53,6	85,3	31,2	28,5	52,9	79,7	29,1
1994	121,9	64,7	24,6	30,8	54,7	10,0	17,1	69,2	76,4	0,0	0,0	48,0	65,8	13,6
1995	171,3	90,4	47,2	52,0	108,6	47,0	35,8	48,0	90,3	37,6	36,0	44,3	80,6	27,1
1995	105,5	37,3	38,6	33,7	55,6	24,0	29,0	66,3	78,6	0,0	0,0	17,4	68,1	5,7
			(İşyeri Sayısı: 19)											
1996	162,3	76,0	53,1	55,1	123,1	48,5	34,3	44,9	87,9	68,1	60,2	51,5	78,8	19,1
1996	99,8	25,7	42,8	41,7	113,2	19,2	35,5	58,3	71,7	0,0	0,0	34,3	66,9	5,3

İMALAT SANAYİNDE BAŞLICA FİNANSAL ORANLAR
(Ortalama, medyan)

	Cari Oran	Likidite Oranı	Stoklar / Dönen V.	Borçlar / Aktif Top.	Borçlar / Özsermaye	K.V.B. / Aktif Top.	Duran V. / Özsermaye	Özsermaye / Aktif Top.	K.V.B. / Top. Borç	K.V. Banka Kredileri / K.V. Borç	Banka Kredileri / Toplam Borç	Ödenmiş Sermaye / Özsermaye	Dönen Varlıklar / Aktif Top.	Kâr / Özsermaye
			(İşyeri Sayısı: 24)											
1997	137,6	41,0	70,1	69,0	222,8	60,6	37,0	31,0	87,8	60,8	65,2	89,1	83,4	5,9
1997	99,1	15,9	48,7	56,2	127,4	40,9	9,7	43,8	99,1	0,0	0,0	60,5	76,2	0,9
1998	147,5	51,6	65,0	64,0	178,0	56,1	28,3	36,0	87,7	53,3	58,8	71,1	82,9	14,8
1998	107,1	19,9	38,5	51,4	106,8	36,9	12,2	48,6	90,9	0,0	0,0	53,6	77,7	0,9
			(İşyeri Sayısı: 25)											
1999	160,1	65,4	59,1	64,1	178,6	54,1	32,5	35,9	84,4	60,0	55,3	54,2	86,7	15,2
1999	127,2	26,0	47,0	50,4	150,0	34,0	12,3	49,6	76,8	0,0	0,0	62,6	86,7	4,5
2000	136,4	51,4	62,2	70,6	240,7	60,6	35,7	29,4	85,8	55,1	48,9	54,7	82,7	12,8
2000	125,1	38,8	38,5	60,2	193,4	29,9	17,2	39,8	64,1	0,0	0,0	54,4	80,3	10,1

FİNANSAL VERİMLİLİK
(DEVİR HIZLARI)
ve SATIŞ KÂRLILIĞI
(Ortalama)

FİNANSAL VERİMLİLİK (DEVİR HIZLARI) ve SATIŞ KÂRLILIĞI
(Ortalama)

	Alacak	Stok	Varlık	Özsermaye	Satış Karlılığı
Madencilik ve Taşocaklığı	(İşyeri Sayısı: 16)				
1995	6,6	3,5	1,1	3,6	6,1
1996	8,0	2,4	0,8	2,3	5,9
	(İşyeri Sayısı: 25)				
1997	3,9	4,7	0,6	1,4	10,4
1998	4,6	3,6	0,6	1,7	6,4
	(İşyeri Sayısı: 24)				
1999	5,5	3,6	0,9	3,4	6,4
2000	7,1	3,2	0,8	2,4	3,5
İmalat Sanayii	(İşyeri Sayısı: 1.826)				
1995	4,5	5,7	1,3	3,6	6,8
1996	4,9	6,3	1,3	3,6	6,8
	(İşyeri Sayısı: 2.306)				
1997	5,7	6,0	1,4	4,3	5,5
1998	5,1	5,8	1,2	3,8	4,6
	(İşyeri Sayısı: 1.976)				
1999	4,0	6,3	0,9	3,0	4,1
2000	5,1	5,8	1,0	3,2	4,1
Gıda, İçki, Tütün Sanayii	(İşyeri Sayısı: 72)				
1995	3,0	4,4	1,2	4,3	4,7
1996	3,7	4,6	1,2	4,5	3,8
	(İşyeri Sayısı: 126)				
1997	4,8	3,6	1,1	4,4	2,5
1998	3,2	3,2	0,9	4,1	1,8
	(İşyeri Sayısı: 113)				
1999	3,0	3,2	0,8	2,9	4,7
2000	3,0	3,5	0,9	3,5	3,0

FİNANSAL VERİMLİLİK (DEVİR HIZLARI) ve SATIŞ KÂRLILIĞI
(Ortalama)

	Alacak	Stok	Varlık	Özsermaye	Satış Karlılığı
Gıda Maddeleri Sanayii	(İşyeri Sayısı: 63)				
1995	5,8	5,4	1,7	4,7	4,0
1996	5,5	5,1	1,6	4,5	2,8
	(İşyeri Sayısı: 106)				
1997	6,2	4,7	1,5	5,4	2,5
1998	8,2	4,7	1,6	4,5	2,5
	(İşyeri Sayısı: 97)				
1999	6,5	5,1	1,4	4,4	2,7
2000	5,1	5,2	1,3	3,2	4,9
Gıda Maddeleri Sanayii (Başka Yerde Sınıflandırılmamış)	(İşyeri Sayısı: 6)				
1995	3,7	7,1	1,4	3,0	0,5
1996	7,8	0,8	0,1	0,5	0,2
	(İşyeri Sayısı: 7)				
1997	2,8	2,3	0,4	2,2	3,4
1998	1,2	1,5	0,2	3,9	12,5
	(İşyeri Sayısı: 6)				
1999	3,4	7,3	0,9	3,4	10,5
2000	6,7	8,5	1,2	4,6	0,7
İçki Sanayii (Alkollü ve Alkolsüz)	(İşyeri Sayısı: 3)				
1995	1,7	3,4	0,8	4,0	6,0
1996	2,6	4,1	0,9	4,7	5,0
	(İşyeri Sayısı: 13)				
1997	3,7	2,7	0,9	3,7	2,6
1998	1,9	2,3	0,6	3,7	0,6
	(İşyeri Sayısı: 10)				
1999	1,7	2,0	0,5	1,9	6,7
2000	2,0	2,5	0,7	3,9	1,2

FİNANSAL VERİMLİLİK (DEVİR HIZLARI) ve SATIŞ KÂRLILIĞI
(Ortalama)

	Alacak	Stok	Varlık	Özsermaye	Satış Karlılığı
Dokuma, Giyim Eşyası, Deri ve Ayakkabı Sanayii	(İşyeri Sayısı: 680)				
1995	4,7	4,1	1,3	3,8	6,6
1996	5,2	3,9	1,2	3,8	5,4
	(İşyeri Sayısı: 831)				
1997	5,7	4,0	1,2	4,3	3,7
1998	5,3	4,4	1,2	4,1	2,9
	(İşyeri Sayısı: 817)				
1999	2,6	3,4	0,8	3,1	4,7
2000	4,7	3,8	1,0	2,7	6,5
Dokuma Sanayii	(İşyeri Sayısı: 292)				
1995	4,0	4,1	1,1	2,7	9,1
1996	4,8	5,0	1,2	3,0	7,5
	(İşyeri Sayısı: 339)				
1997	4,9	4,0	1,0	3,0	4,2
1998	4,8	4,3	1,0	3,0	3,7
	(İşyeri Sayısı: 353)				
1999	1,6	2,6	0,5	2,0	7,2
2000	4,1	3,2	0,7	1,7	10,8
Giyim Eşya Sanayii	(İşyeri Sayısı: 293)				
1995	5,5	4,9	1,5	7,1	4,1
1996	5,6	3,5	1,4	6,1	2,8
	(İşyeri Sayısı: 338)				
1997	5,6	4,5	1,4	7,3	3,0
1998	5,8	5,2	1,4	7,0	2,1
	(İşyeri Sayısı: 362)				
1999	5,8	5,7	1,5	7,4	2,1
2000	5,8	5,5	1,6	6,8	2,0

FİNANSAL VERİMLİLİK (DEVİR HIZLARI) ve SATIŞ KÂRLILIĞI
(Ortalama)

	Alacak	Stok	Varlık	Özsermaye	Satış Karlılığı
Kürk ve Deri Sanayii	(İşyeri Sayısı: 60)				
1995	6,8	2,6	1,4	4,8	3,0
1996	6,6	2,4	1,4	3,9	3,0
	(İşyeri Sayısı: 104)				
1997	18,1	2,9	1,8	6,7	3,5
1998	6,6	2,3	1,1	3,4	1,0
	(İşyeri Sayısı: 67)				
1999	4,9	2,2	1,0	3,6	2,5
2000	4,6	1,9	1,0	3,8	2,7
Ayakkabı Sanayii	(İşyeri Sayısı: 35)				
1995	4,9	2,4	0,9	3,3	7,8
1996	4,5	2,2	1,0	3,6	6,8
	(İşyeri Sayısı: 50)				
1997	5,4	3,8	1,4	3,9	5,3
1998	4,7	5,2	1,5	4,0	4,1
	(İşyeri Sayısı: 35)				
1999	4,7	3,6	1,2	3,3	3,4
2000	4,7	3,9	1,2	3,5	3,8
Orman Ürünleri ve Mobilya Sanayii	(İşyeri Sayısı: 19)				
1995	5,1	2,3	1,0	2,5	13,1
1996	3,0	5,1	1,3	3,9	5,6
	(İşyeri Sayısı: 49)				
1997	4,5	6,1	1,8	5,4	3,5
1998	3,9	4,6	1,3	3,7	4,9
	(İşyeri Sayısı: 59)				
1999	3,7	9,6	1,8	5,5	7,1
2000	7,6	11,8	2,8	6,7	5,1

FİNANSAL VERİMLİLİK (DEVİR HIZLARI) ve SATIŞ KÂRLILIĞI
(Ortalama)

	Alacak	Stok	Varlık	Özsermaye	Satış Karlılığı
Ağaç ve Mantar Ürünleri Sanayii	(İşyeri Sayısı: 7)				
1995	5,3	1,6	0,8	1,7	17,1
1996	2,6	4,3	1,1	2,7	4,8
	(İşyeri Sayısı: 11)				
1997	2,9	4,9	1,3	4,1	1,6
1998	3,9	3,8	1,1	3,1	3,9
	(İşyeri Sayısı: 16)				
1999	3,6	10,3	1,8	5,6	7,3
2000	8,2	12,9	3,0	6,7	5,2
Ağaç, Mobilya ve Mefruşat Sanayii	(İşleri Sayısı: 12)				
1995	4,9	8,2	1,9	10,8	6,8
1996	4,3	8,1	2,1	16,1	7,2
	(İşyeri Sayısı: 38)				
1997	6,4	7,1	2,2	6,4	4,6
1998	3,9	5,3	1,5	4,2	5,5
	(İşyeri Sayısı: 43)				
1999	3,9	5,3	1,5	5,0	4,2
2000	3,6	5,2	1,4	6,1	3,9
Kağıt ve Kağıt Ürünleri ve Basım Sanayii	(İşyeri Sayısı: 95)				
1995	4,8	8,5	1,2	3,2	7,0
1996	5,4	12,5	1,3	3,9	5,2
	(İşyeri Sayısı: 109)				
1997	4,3	10,1	1,2	3,8	8,6
1998	4,1	10,8	1,1	3,0	6,7
	(İşyeri Sayısı: 126)				
1999	10,0	18,0	1,8	5,4	2,4
2000	4,3	7,8	0,7	3,6	3,9

FİNANSAL VERİMLİLİK (DEVİR HIZLARI) ve SATIŞ KÂRLILIĞI
(Ortalama)

	Alacak	Stok	Varlık	Özsermaye	Satış Karlılığı
Kağıt ve Kağıt Ürünleri Sanayii	(İşyeri Sayısı: 47)				
1995	7,2	6,0	1,5	2,6	8,4
1996	6,2	7,3	1,3	2,3	5,3
	(İşyeri Sayısı: 41)				
1997	5,4	6,3	0,9	2,5	7,7
1998	7,1	7,3	0,9	2,2	6,1
	(İşyeri Sayısı: 36)				
1999	33,4	50,6	7,5	23,2	0,4
2000	5,7	8,2	1,3	4,5	1,7
Basım Sanayii	(İşyeri Sayısı: 48)				
1995	4,1	10,6	1,1	3,6	6,3
1996	5,1	16,0	1,3	4,9	5,2
	(İşyeri Sayısı: 68)				
1997	4,1	12,6	1,4	4,6	8,9
1998	3,6	13,3	1,2	3,5	6,9
	(İşyeri Sayısı: 90)				
1999	3,1	5,9	0,5	1,6	8,4
2000	3,7	7,6	0,6	3,2	5,2
Kimya, Petrol Ürünleri, Lastik ve Plastik Sanayii	(İşyeri Sayısı: 322)				
1995	7,1	9,4	2,0	4,7	5,0
1996	5,8	9,0	1,8	4,5	6,0
	(İşyeri Sayısı: 384)				
1997	5,5	7,7	1,6	4,4	6,1
1998	5,5	7,8	1,5	4,1	5,0
	(İşyeri Sayısı: 298)				
1999	5,5	12,7	0,8	3,0	2,7
2000	7,2	7,7	1,0	4,5	2,3

FİNANSAL VERİMLİLİK (DEVİR HIZLARI) ve SATIŞ KÂRLILIĞI
(Ortalama)

	Alacak	Stok	Varlık	Özsermaye	Satış Karlılığı
Ana Kimya Sanayii	(İşyeri Sayısı: 47)				
1995	16,1	19,6	4,4	11,1	2,7
1996	9,1	21,6	3,3	9,8	3,1
	(İşyeri Sayısı: 47)				
1997	6,8	10,2	1,7	5,2	4,9
1998	7,4	10,0	1,6	5,2	4,2
	(İşyeri Sayısı: 40)				
1999	4,8	7,8	1,6	4,7	5,0
2000	5,1	7,9	1,6	4,5	3,4
Diğer Kimyasal Ürünler Sanayii	(İşyeri Sayısı: 111)				
1995	3,2	5,1	1,1	2,7	8,6
1996	2,9	4,9	1,0	2,8	10,4
	(İşyeri Sayısı: 118)				
1997	4,0	6,3	1,4	4,4	6,0
1998	3,8	6,0	1,3	4,1	4,7
	(İşyeri Sayısı: 104)				
1999	4,0	6,2	1,2	3,6	5,6
2000	6,2	8,4	1,6	4,9	5,0
Çeşitli Petrol ve Kömür Türevleri Sanayii	(İşyeri Sayısı: 7)				
1995	47,1	50,3	5,5	7,6	3,4
1996	102,6	64,8	5,1	6,7	4,3
	(İşyeri Sayısı: 12)				
1997	40,5	61,9	3,3	8,0	2,8
1998	41,7	71,6	3,3	8,4	2,6
	(İşyeri Sayısı: 12)				
1999	14,5	61,2	0,8	1,9	3,1
2000	17,9	27,0	0,9	1,9	2,5

FİNANSAL VERİMLİLİK (DEVİR HIZLARI) ve SATIŞ KÂRLILIĞI
(Ortalama)

	Alacak	Stok	Varlık	Özsermaye	Satış Karlılığı
Lastik Ürünleri Sanayii	(İşyeri Sayısı: 28)				
1995	6,8	6,5	1,3	2,7	6,2
1996	8,1	6,5	1,3	3,1	2,6
	(İşyeri Sayısı: 28)				
1997	4,6	6,9	1,3	2,4	15,9
1998	6,0	6,2	1,1	2,2	12,8
	(İşyeri Sayısı: 33)				
1999	7,9	4,2	1,1	3,6	2,1
2000	5,4	6,2	1,2	3,4	2,2
Plastik Ürünleri Sanayii (Başka Yerde Sınıflandırılmış)	(İşyeri Sayısı: 129)				
1995	9,0	5,7	1,5	3,5	5,5
1996	9,4	5,7	1,5	3,7	5,2
	(İşyeri Sayısı: 179)				
1997	5,7	4,7	1,2	4,0	4,8
1998	5,2	5,9	1,2	3,1	4,6
	(İşyeri Sayısı: 109)				
1999	6,0	29,7	0,7	3,1	0,5
2000	7,2	6,4	0,8	6,1	0,6
Taş ve Toprağa Dayalı Sanayii	(İşyeri Sayısı: 60)				
1995	2,4	6,1	0,6	1,5	11,1
1996	3,7	4,6	0,6	1,1	18,2
	(İşyeri Sayısı: 86)				
1997	6,0	7,8	1,1	2,9	4,6
1998	4,8	8,1	0,7	2,2	6,8
	(İşyeri Sayısı: 86)				
1999	4,0	6,4	0,7	1,3	5,1
2000	3,9	5,7	0,7	1,4	4,5

FİNANSAL VERİMLİLİK (DEVİR HIZLARI) ve SATIŞ KÂRLILIĞI
(Ortalama)

	Alacak	Stok	Varlık	Özsermaye	Satış Karlılığı
Çanak, Çömlek, Çini Porselen Sanayii	(İşyeri Sayısı: 8)				
1995	2,0	7,9	0,8	1,8	11,1
1996	4,1	6,7	0,8	1,4	11,9
	(İşyeri Sayısı: 18)				
1997	3,0	4,3	0,7	2,0	8,1
1998	3,4	5,7	0,7	2,3	9,5
	(İşyeri Sayısı: 10)				
1999	2,9	5,5	0,8	1,7	3,8
2000	2,6	4,6	0,7	1,3	4,2
Cam ve Camdan Mamul Eşya Sanayii	(İşyeri Sayısı: 15)				
1995	2,4	6,5	0,7	1,7	7,6
1996	4,0	4,4	0,6	2,0	5,9
	(İşyeri Sayısı: 17)				
1997	8,5	5,6	1,4	2,8	4,1
1998	6,1	9,9	1,2	2,7	4,7
	(İşyeri Sayısı: 43)				
1999	4,0	5,3	0,5	0,9	4,2
2000	4,7	5,4	0,6	1,1	6,1
Taş ve Toprağa Dayalı Diğer Sanayii	(İşyeri Sayısı: 37)				
1995	3,2	4,7	0,5	1,2	13,8
1996	3,0	3,4	0,4	0,7	36,7
	(İşyeri Sayısı: 51)				
1997	5,8	10,2	1,1	3,0	4,4
1998	4,4	7,5	0,6	2,0	7,9
	(İşyeri Sayısı: 33)				
1999	4,6	8,5	0,8	1,9	6,4
2000	4,0	6,9	0,7	1,9	2,8
Metal Ana Sanayii	(İşyeri Sayısı: 126)				
1995	7,2	8,1	1,2	4,7	2,0
1996	6,9	6,0	1,1	3,3	2,5

FİNANSAL VERİMLİLİK (DEVİR HIZLARI) ve SATIŞ KÂRLILIĞI
(Ortalama)

	Alacak	Stok	Varlık	Özsermaye	Satış Karlılığı
	(İşyeri Sayısı: 150)				
1997	7,6	6,4	1,0	3,7	4,1
1998	6,9	6,5	0,9	2,9	3,9
	(İşyeri Sayısı: 121)				
1999	6,1	6,5	0,8	3,2	4,9
2000	5,6	8,7	1,1	3,8	3,4
Demir-Çelik Metal Ana Sanayii	(İşyeri Sayısı: 73)				
1995	7,2	8,3	1,2	4,8	1,9
1996	6,9	6,0	1,0	3,3	2,3
	(İşyeri Sayısı: 72)				
1997	7,8	6,0	0,9	3,8	3,8
1998	7,5	6,2	0,8	2,9	3,4
	(İşyeri Sayısı: 64)				
1999	6,8	6,3	0,7	3,3	5,0
2000	4,9	7,8	0,9	3,4	4,0
Demir-Çelik Dışında Metal Ana Sanayii	(İşyeri Sayısı: 53)				
1995	7,3	6,2	1,7	3,9	4,6
1996	6,8	7,1	1,6	3,6	4,5
	(İşyeri Sayısı: 78)				
1997	6,9	7,9	1,6	3,4	4,8
1998	5,7	7,4	1,4	3,0	5,2
	(İşyeri Sayısı: 57)				
1999	4,3	7,8	1,2	2,9	4,7
2000	9,0	12,4	2,1	5,6	1,8
Metal Eşya, Makine ve Teçhizat ve Mesleki Aletleri Sanayii	(İşyeri Sayısı: 452)				
1995	3,3	4,8	1,1	2,6	12,3
1996	4,3	8,4	1,5	3,4	10,3

FINANSAL VERİMLİLİK (DEVİR HIZLARI) ve SATIŞ KÂRLILIĞI
(Ortalama)

	Alacak	Stok	Varlık	Özsermaye	Satış Karlılığı
	(İşyeri Sayısı: 571)				
1997	6,6	8,2	1,8	5,3	7,6
1998	6,0	7,2	1,6	4,6	6,4
	(İşyeri Sayısı: 356)				
1999	3,5	7,2	1,1	2,6	4,7
2000	5,0	6,2	1,2	2,8	5,1
Metal Eşya Sanayii	(İşyeri Sayısı: 128)				
1995	2,9	3,1	0,9	2,8	10,6
1996	5,9	5,0	1,6	4,9	5,3
	(İşyeri Sayısı: 175)				
1997	10,1	10,8	3,0	11,3	1,6
1998	9,7	11,2	2,7	9,3	2,4
	(İşyeri Sayısı: 69)				
1999	4,6	5,3	1,1	3,5	4,5
2000	4,8	5,1	1,3	4,8	3,4
Makine Sanayii (Elektrikli Olanlar Hariç)	(İşyeri Sayısı: 135)				
1995	4,3	9,3	1,8	4,7	5,9
1996	4,2	11,2	1,7	4,0	7,7
	(İşyeri Sayısı: 161)				
1997	5,6	5,9	1,3	4,7	5,6
1998	4,5	5,5	1,1	4,1	5,0
	(İşyeri Sayısı: 121)				
1999	2,7	7,7	0,9	1,7	5,4
2000	5,2	6,2	1,0	1,9	5,2
Elektrik Makinaları, Aletleri ve Cihazları Sanayii	(İşyeri Sayısı: 120)				
1995	2,9	5,3	1,1	2,7	13,3
1996	3,3	6,1	1,2	3,2	9,4

FİNANSAL VERİMLİLİK (DĖİR HIZLARI) ve SATIŞ KĀRLILIĐI
(Ortalama)

	Alacak	Stok	Varlık	Özsermaye	Satış Karlılığı
	(İşyeri Sayısı: 146)				
1997	4,7	8,9	1,6	5,0	6,1
1998	3,7	7,8	1,4	4,3	4,2
	(İşyeri Sayısı: 97)				
1999	3,2	6,1	1,2	4,9	5,3
2000	3,7	6,2	1,2	4,1	4,6
Otomotiv Endüstrisi	(İşyeri Sayısı: 68)				
1995	2,6	2,5	0,7	1,4	23,3
1996	5,2	9,6	1,5	3,0	13,9
	(İşyeri Sayısı: 89)				
1997	7,8	7,9	1,8	4,2	13,1
1998	8,6	6,2	1,6	3,8	11,4
	(İşyeri Sayısı: 69)				
1999	7,2	8,4	4,3	4,3	3,0
2000	7,2	6,6	1,5	4,1	5,8
Mesleki, Bilimsel, Sağlık Amaçlı Aletler ve Mlz. Sanayii	(İşyeri Sayısı: 1)				
1995	2,6	2,5	0,0	0,0	495,6
1996	5,2	33,7	2,5	63,9	1,2
Elektrik Sektörü	(İşyeri Sayısı: 4)				
1997	4,5	30,6	0,7	1,2	42,6
1998	6,8	104,2	1,0	1,9	12,3
	(İşyeri Sayısı: 5)				
1999	9,8	23,6	0,4	1,2	30,5
2000	8,3	35,3	0,9	1,3	28,5
Diğer İmalat Sanayii	(İşyeri Sayısı: 19)				
1995	7,6	5,0	1,8	3,8	7,7
1996	6,1	3,9	1,6	3,6	5,2
	(İşyeri Sayısı: 24)				
1997	7,9	2,3	1,4	4,5	1,3
1998	14,8	6,0	3,2	9,1	1,6
	(İşyeri Sayısı: 25)				
1999	8,7	2,8	1,4	4,1	3,7
2000	7,7	2,9	1,5	5,3	2,4

